



TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI  
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI



# 2020 Yılı Genel Faaliyet Raporu

Haziran 2021



# **2020 Yılı Genel Faaliyet Raporu**

---





*"Millet tarafından, millet adına, devleti idareye yetikili kılınanlar için, gerektiği zaman, millete hesap vermek mecburiyeti, laubalilik ve keyfi hareketle uzlaşamaz."*

*K. Atatürk*



# Cumhurbaşkanı Sunuşu



Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılı için koyduğumuz hedeflere yaklaşırken, geçtiğimiz 19 yıldaki eserlerimizi ve hizmetlerimizi yeni bir dönemin başlangıcı olarak görüyoruz. Sürdürülebilir büyümeyi politikalarımızın merkezine koyduğumuz bu süreçte, ekonominin hemen her alanında hayata geçirdiğimiz başarılı çalışmalar ile Türkiye ekonomisini potansiyelinin üzerine taşımanın gayreti içindeyiz. Ülkemiz, ekonomik göstergeler dikkate alındığında 2002'ye göre her alanda ciddi

bir mesafe kaydetmiştir. 2002-2019 yılları arasında Türkiye yıllık ortalama yüzde 5,4 gibi önemli bir büyüme oranı yakalamıştır. 2020 yılına gelindiğinde, küresel salgın nedeniyle dünya ekonomisi yüzde 3,3 oranında daralırken, Türkiye yüzde 1,8'lik büyüme oranıyla G-20 ülkeleri arasında pozitif büyüme kaydeden iki devletten biri olmuştur.

Günümüzde yatırımın, üretimin ve ticaretin yükselen merkezlerinden biri olarak gösterilen ülkemizde, milli gelir, döviz kurundaki spekülatif dalgalanmalara rağmen 2002 yılında 238 milyar dolardan üç kat artışla 2020 yılında 717 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye ekonomisi, satın alma gücü paritesine göre 2002 yılında dünyada 9 bin 279 dolar ile 18'inci sıradayken, 2020 itibarıyla 28 bin 648 dolar ile 13'üncü sıraya çıkmıştır. Ayrıca, ihracatımız 2002 yılındaki 36 milyar dolar seviyesinden 2020 yılı itibarıyla 170 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. Küresel salgın döneminde ihracatta yakaladığımız bu ivmenin devamı, istihdam, üretim ve döviz girdisi bakımından ülkemiz ekonomisine önemli katkı sağlayacaktır.

Uyguladığımız mali disiplin çerçevesinde, 2002 yılında yüzde 11,1 seviyesinde olan merkezi yönetim bütçe açığının milli gelire oranı, 2020 yılında küresel salgın şartlarına rağmen yüzde 3,5 seviyelerine kadar düşürülmüştür. Bu oran, dünya genelinde ise geçtiğimiz yıl ortalama yüzde 11,8 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, 2002 yılında faiz harcamalarının milli gelirimize oranı yüzde 14,4 iken, 2020 yılında bu oranı yüzde 2,7 seviyesine indirmiş bulunmaktayız. Bununla birlikte, 2002 yılında yüzde 71,5 seviyesinde olan AB tanımlı genel yönetim borç stokunun milli gelirimize oranı 2020 yılında yüzde 39,5 seviyesine gerileyerek, yüzde 60 olarak belirlenen Maastricht kriterlerinin oldukça altında bir seviyeye önemli bir başarı kaydetmiştir.

Son 19 yılda sağladığımız güven ve istikrar ortamı, ülkemize yönelik doğrudan yabancı yatırımları da hızlandırmıştır. 2002 yılında ülkemize gelen doğrudan yabancı yatırım tutarı toplamda 18,8 milyar dolar iken, bu rakam 2020 yılı itibarıyla toplamda 213,2 milyar dolara ulaşmış bulunmaktadır. Yatırımcıların önünü açmak için gerçekleştirdiğimiz reformlar sayesinde ülkemiz Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi 2020 raporunda bir önceki yıla göre 10 basamak birden yükselerek 190 ülke arasında 33'üncü sıraya yerleşmiştir.

2023 hedeflerimize yaklaşırken, hesap verilebilirliğin omurgasını oluşturan mali saydamlıktan asla taviz verilmeyecektir. Doğrudan milletimizden aldığımız yetki ile yürüttüğümüz çalışmaların hesabını en nihayetinde milletimize vermek asli sorumluluğumuzdur. Bu çerçevede Genel Faaliyet Raporunu, kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verme sorumluluğuna dayalı yönetim anlayışının bir gereği olarak hazırlamış bulunmaktayız.

Gazi Meclisimizin denetim yetkisi ve kamuoyunun bilgilendirilmesi adına önemli bir hizmeti yerine getirdiği inancıyla, 2020 yılı Genel Faaliyet Raporunun hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder, 15. Genel Faaliyet Raporunu kamuoyunun bilgisine sunmaktan memnuniyet duyarım.

**RECEP TAYYİP ERDOĞAN**  
**CUMHURBAŞKANI**



# Başkan Sunuşu



Ülkemizde uygulanmaya devam edilen mali disiplini sağlamaya yönelik politikalar sayesinde eğitim, sağlık ve sosyal refah alanlarında birçok kazanım elde edilmiş ve önemli altyapı projeleri hayata geçirilmiştir. Dünyayı etkisi altına alan Kovid-19 salgını sebebiyle ekonomik bakımdan küresel bir yeniden yapılanma sürecinde bulunduğumuz bu dönemde, Türkiye ekonomisi yoluna daha da güçlenerek devam edecektir.

Ülkemiz ağır salgın şartlarının negatif etkilerinin bertaraf edilmesine yönelik tedbirleri uygulamaya geçirirken mali disiplin anlayışı çerçevesinde bütçe giderlerinin kontrol altında tutulması politikasını da dengeli bir şekilde sürdürmektedir. Hedeflerimize ulaşmak üzere gerekli kaynakları kademeli bir biçimde ayıracak ve bütçenin büyümeyi ve kalkınma hedeflerimizi desteklemesine yönelik politikalarımızı sürdüreceğiz.

Ekonomimizin uzun dönemli, kaliteli ve sürdürülebilir bir büyüme yapısına kavuşmasını amaçlıyoruz. İstikrarlı bir büyümenin istihdama da katkı sağlamasını önemsiyoruz. Bu doğrultuda Türkiye değişen küresel değer zincirinin önemli bir oyuncusu haline gelecektir. Yüksek teknoloji sektörleri öncelikli olmak üzere çekeceğimiz uluslararası yatırımlarla ülkemiz bir yatırım, üretim ve teknoloji üssü olacaktır. Yatırım ortamının daha da iyileştirileceği, öngörülebilirliğin daha da artırılacağı, yatırımcıların beklentilerinin daha yüksek düzeyde karşılanacağı bir ortamın tesisi için gereken tüm adımları atacağız.

2021 bütçesiyle uygulamaya başlanan performans esaslı program bütçe, kamu harcamalarında şeffaflığa ve hesap verilebilirliğe katkı sağlamanın yanı sıra TBMM'nin bütçe hakkını daha etkin bir şekilde kullanmasına da imkan verecektir.

Hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlama noktasında önemli bir role sahip olan Genel Faaliyet Raporunda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ile mahalli idarelerin bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin değerlendirmeler yer almaktadır. Bu çerçevede hazırlanan 2020 yılı Genel Faaliyet Raporunun Meclisimize, Sayıştay'a ve kamuoyuna gerekli bilgi ve katkıyı sağlayacağını ümit ediyorum ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

**İbrahim ŞENEL**  
**STRATEJİ VE BÜTÇE**  
**BAŞKANI**

# İçindekiler

CUMHURBAŞKANI SUNUŞU.....	i
BAŞKAN SUNUŞU.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vi
GRAFİKLER LİSTESİ.....	vii
EKLER LİSTESİ.....	viii
KISALTMALAR.....	ix
GİRİŞ.....	1
I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER.....	7
A-ORTA VADELİ PROGRAM.....	8
1- 2020 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeleri.....	9
2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları.....	9
a- Kamu Harcama Politikası.....	10
b- Kamu Yatırım Politikası.....	11
c- Kamu Gelir Politikası.....	11
d- Kamu Borçlanma Politikası.....	12
B- ORTA VADELİ MALİ PLAN.....	13
II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER.....	17
A-BÜTÇE GELİŞMELERİ.....	18
1-Makroekonomik Gerçekleşmeler ve Görünüm.....	18
a- Küresel Ekonomik Gelişmeler.....	18
b- Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler.....	18
2-Merkezi Yönetim Bütçesi.....	19
a- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri.....	19
b- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri.....	21
i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge.....	21
ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri.....	23
aa- Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri.....	23
bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri.....	43
cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri.....	47
iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri.....	48
aa- Genel Bütçe Gelirleri.....	49
bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri.....	51
cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri.....	51
c- Bütçe Performansının Gelişimi.....	51
d- Mali Tablolar.....	54
2- Sosyal Güvenlik Kurumları.....	54
a- Sosyal Güvenlik Kurumu.....	54
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri.....	54
ii- Faaliyet Bilgileri.....	56
b- Türkiye İş Kurumu.....	63
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri.....	63
ii- Faaliyet Bilgileri.....	64
3- Mahalli İdareler.....	69
a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler.....	69
b- Bütçe Gerçekleşmeleri.....	70
i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri.....	73
ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri.....	75
iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri.....	76
iv- Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme.....	77
4- Yıl Sonundaki Varlık ve Yükümlülüklerle İlişkin Bilgiler.....	78
B-KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ.....	81
1- İç Borçlanma.....	81
2- Dış Borçlanma.....	83
a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma.....	83

b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı .....	83
c- Proje Finansmanı .....	84
d-Borç Üstlenimi Taahhüdü Verilen Projeler .....	84
e- Dünya Bankası .....	85
3- Borç Stoku .....	86
4- Risk Yönetimi .....	87
III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER .....	89
A-YAPILAN DÜZENLEMELER .....	90
1-Cumhurbaşkanı Kararları .....	90
2- Yönetmelikler .....	92
3- Tebliğler .....	92
3-Genelge, Usul ve Esaslar ile Genel Yazılar .....	94
B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ .....	96
C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ .....	98
1- Kamu Personel İşlemleri .....	98
2-Diğer Kontrol İşlemleri .....	100
IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ .....	105
A- GENEL GELİŞMELER .....	106
B- İÇ KONTROL .....	106
C- İÇ DENETİM .....	108
D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME .....	109
1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler .....	109
2- Performans Esaslı Program Bütçe Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler .....	111
<b>EKLER .....</b>	<b>117</b>

# Tablolar Listesi

TABLO 1: 2020 YILI MAKROEKONOMİK GERÇEKLEŞMELER VE GÜNCELLEMELER .....	9
TABLO 2: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI DENGESİ .....	15
TABLO 3: BÜTÇE ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI .....	15
TABLO 4: GÜNCELLENEN VE GERÇEKLEŞEN MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DENGESİ.....	16
TABLO 5: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE HEDEFLERİ.....	19
TABLO 6: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (EKONOMİK SINIFLANDIRMA) .....	19
TABLO 7: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA).....	20
TABLO 8: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEFLERİ .....	20
TABLO 9: 2020 YILI MERKEZİ BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	21
TABLO 10: EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	23
TABLO 11: İDARELER İTİBARIYLA DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN CARİ TRANSFERLER .....	33
TABLO 12: İDARELER İTİBARIYLA DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ .....	42
TABLO 13: FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	44
TABLO 14: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON GENEL BÜTÇELİ .....	48
TABLO 15: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON ÖZEL BÜTÇELİ İDARE .....	48
TABLO 16: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	49
TABLO 17: VERGİ GELİRLERİ HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	50
TABLO 18: 2020 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ .....	55
TABLO 19: 2020 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SAĞLIK HARCAMALARI .....	55
TABLO 20: SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİN KAPSAMI .....	62
TABLO 21: 2020 YILI TÜRKİYE İŞ KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	63
TABLO 22: MESLEKİ EĞİTİM KURLARI KAPSAMINDA DÜZENLENEN KURLAR VE KURLARA KATILIM DURUMU .....	67
TABLO 23: TÜRLERİ İTİBARIYLA BELEDİYE SAYISI .....	69
TABLO 24: 2020 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ .....	71
TABLO 25: MAHALLİ İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ .....	73
TABLO 26: 2020 YILI BELEDİYELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	74
TABLO 27: BELEDİYELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ .....	74
TABLO 28: 2020 YILI İL ÖZEL İDARELERİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	75
TABLO 29: İL ÖZEL İDARELERİNİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ .....	76
TABLO 30: 2020 YILI BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ .....	77
TABLO 31: BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ .....	77
TABLO 32: İÇ VE DIŞ BORÇ ÖDEMELERİ .....	83
TABLO 33: 2020 YILINDA SAĞLANAN KREDİLERİN KAYNAKLARA GÖRE DAĞILIMI .....	84
TABLO 34: BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜDÜ VERİLEN KREDİLER.....	85

# Grafikler Listesi

---

GRAFİK 1: 2020 YILI AYLIK BÜTÇE DENGESİ GERÇEKLEŞMELERİ .....	22
GRAFİK 2: 2020 YILI AYLIK FAİZ DIŞI DENGE GERÇEKLEŞMELERİ .....	22
GRAFİK 3: 2002-2020 DÖNEMİ PERSONEL VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI .....	25
GRAFİK 4: 2002-2020 DÖNEMİ MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI .....	29
GRAFİK 5: 2002-2020 DÖNEMİ FAİZ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI .....	30
GRAFİK 6: 2002-2020 DÖNEMİ CARİ TRANSFERLERİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI.....	34
GRAFİK 7: 2002-2020 DÖNEMİ SERMAYE GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI .....	36
GRAFİK 8: 2002-2020 DÖNEMİ SERMAYE TRANSFERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI .....	42
GRAFİK 9:2002-2020 DÖNEMİ BORÇ VERME GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI .....	43
GRAFİK 10: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI .....	47
GRAFİK 11: 2002-2020 DÖNEMİ BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI DENGENİN GSYH'YE ORANI.....	52
GRAFİK 12: 2002-2020 DÖNEMİ MERKEZİ YÖNETİM FAİZ GİDERLERİNİN GSYH'YE ORANI .....	53
GRAFİK 13: 2002-2020 DÖNEMİ FAİZ GİDERLERİNİN VERGİ GELİRLERİNE ORANI.....	53
GRAFİK 14: AKTİF SİGORTALILARIN DAĞILIMI .....	62
GRAFİK 15: 2020 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE DAĞILIMI .....	71
GRAFİK 16: 2020 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GELİRLERİNİN DAĞILIMI .....	72
GRAFİK 17: 2020 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE DAĞILIMI.....	73
GRAFİK 18: İÇ BORÇLANMANIN AĞIRLIKLIL ORTALAMA MALİYETİ VE VADESİ .....	82

# Ekler Listesi

---

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ .....	118
Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER .....	119
Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR .....	123
Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI .....	123
Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	124
Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	126
Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ .....	130
Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU .....	131
Ek 9: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN/EDİLMEYEN TUTARLAR .....	134
Ek 10: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU .....	135
Ek 11: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU .....	137
Ek 12: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU .....	140
Ek 13: MERKEZİ YÖNETİM 2020 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU .....	142
Ek 14: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU .....	145
Ek 15: 2020 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN/EDİLMEYEN TUTARLAR .....	147
Ek 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2020 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU .....	148
Ek 17: MAHALLİ İDARELER 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU .....	150
Ek 18: 2020 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN/EDİLMEYEN TUTARLAR .....	152
Ek 19: MAHALLİ İDARELER 2020 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU .....	153
Ek 20: MERKEZİ YÖNETİM 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ .....	155
Ek 21: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI ...	159
Ek 22: 2020 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI .....	172
Ek 23: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (EKOD2).....	181

# Kısaltmalar

---

<b>AB</b>	: Avrupa Birliği
<b>ABD</b>	: Amerika Birleşik Devletleri
<b>AFP</b>	: Ayrıntılı Finansman Programı
<b>AHP</b>	: Ayrıntılı Harcama Programı
<b>Ar-Ge</b>	: Araştırma-Geliştirme
<b>BİT</b>	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
<b>BRYK</b>	: Borç ve Risk Yönetimi Komitesi
<b>DMO</b>	: Devlet Malzeme Ofisi
<b>e-bütçe</b>	: Bütçe Yönetim Enformasyon Sistemi
<b>GSS</b>	: Genel Sağlık Sigortası
<b>GSYH</b>	: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
<b>GWh</b>	: Gigawatt
<b>HES</b>	: Hidroelektrik Santrali
<b>HMB</b>	: Hazine ve Maliye Bakanlığı
<b>ILO</b>	: Uluslararası Çalışma Örgütü
<b>IMF</b>	: Uluslararası Para Fonu
<b>İŞKUR</b>	: Türkiye İş Kurumu
<b>KDV</b>	: Katma Değer Vergisi
<b>KİGEP</b>	: Kayıtlı İstihdama Geçiş Programı
<b>KİT</b>	: Kamu İktisadi Teşebbüsü
<b>KM</b>	: Kilometre
<b>KOBİ</b>	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi
<b>KOSGEB</b>	: Başkanlığı
<b>KÖİ</b>	: Kamu Özel İşbirliği
<b>MEK</b>	: Mesleki Eğitim Kursları
<b>MW</b>	: Megawatt
<b>OVMP</b>	: Orta Vadeli Mali Plan
<b>OVP</b>	: Orta Vadeli Program
<b>ÖİB</b>	: Özel İstihdam Büroları
<b>ÖTV</b>	: Özel Tüketim Vergisi
<b>SBB</b>	: Strateji ve Bütçe Başkanlığı
<b>SGK</b>	: Sosyal Güvenlik Kurumu
<b>SUT</b>	: Sağlık Uygulama Tebliği
<b>TL</b>	: Türk Lirası
<b>TOKİ</b>	: Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
<b>TÜBİTAK</b>	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
<b>TYP</b>	: Toplum Yararına Programlar
<b>vb.</b>	: Ve benzeri
<b>YEP</b>	: Yeni Ekonomi Programı
<b>YİKOB</b>	: Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı
<b>m<sup>3</sup></b>	: Metreküp





# GİRİŞ

---

**K**amu mali yönetimi ve kontrol alanında yapılan reform ülkemizin kamu yönetimi alanında gerçekleştirdiği en önemli reformlardandır. Reformun temel ayaklarından birini teşkil eden 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulanmaya başlanmasıyla birlikte, mali yönetim ve iç kontrol ile iç denetim uygulamaları uluslararası standartlara uygun olarak geliştirilmiş, kamuda bütçe sınıflandırması ve muhasebe sisteminde birlik sağlanmış, idarelerin mali yönetim ve kontrol fonksiyonlarını etkili bir şekilde yürütebilmeleri için gerekli idari yapılar oluşturulmuş, bütçe hazırlık süreci güçlendirilmiş, orta vadeli harcama yaklaşımına uygun olarak çok yıllık bütçelemeye geçilmiş, mali saydamlık ve hesap verebilirliği artırmak üzere kamu idarelerince faaliyet raporu hazırlanması uygulamasına geçilmiştir.

Faaliyet raporlarının hazırlanmasına ilişkin temel düzenlemeler 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer almaktadır. Buna göre kamu idarelerinde harcama birimleri düzeyinde birim faaliyet raporu, kamu idaresi bazında ise idare faaliyet raporu hazırlanması gerekmektedir. Diğer taraftan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarını esas alarak kendi değerlendirmelerini de içerecek şekilde mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlar ve kamuoyuna açıklar. Merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ise Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan genel faaliyet raporunda gösterilmektedir. Bu raporda, mahallî idarelerin malî yapılarına ilişkin genel değerlendirmelere de yer verilmektedir. Cumhurbaşkanlığı, genel faaliyet raporunu kamuoyuna açıklar ve bir örneğini Sayıştaya gönderir. Sayıştay, mahalli idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahalli idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, uluslararası sınıflandırma ile uyumlu olarak merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareleri ifade etmektedir.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden oluşmaktadır. Sosyal güvenlik kurumları ise anılan kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarından oluşmaktadır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine bu Raporun 1 No'lu ekinde, özel bütçeli idarelere 2 No'lu ekinde, düzenleyici ve denetleyici kurumlara 3 No'lu ekinde ve sosyal güvenlik kurumlarına ise 4 No'lu ekinde yer verilmiştir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumları, 2020 yılına ilişkin idare faaliyet raporlarını 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan *"Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"* çerçevesinde belirlenen raporlama ilkelerine uygun bir şekilde hazırlayarak Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklamakla yükümlüdürler. İl özel idarelerinin faaliyet raporları Mart ayı sonuna kadar; belediyelerin faaliyet raporları ile mahalli idare birliklerinin faaliyet raporları ise Nisan ayı sonuna kadar üst yöneticileri tarafından kamuoyuna açıklanmaktadır.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının 2020 yılındaki faaliyet sonuçlarını söz konusu Yönetmelik çerçevesinde kamuoyuna duyurmak ve bir örneğini Sayıştaya göndermek üzere 2020 Yılı Genel Faaliyet Raporu hazırlanmıştır.

2020 Yılı Genel Faaliyet Raporunda;

- Merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hedefleri ile gerçekleştirmeleri ve meydana gelen sapmaların nedenleri,
- Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmeler,
- Borç stokundaki gelişmeler ve borçlanmaya ilişkin diğer bilgiler,
- Bütçe uygulamasına ilişkin olarak yapılan faaliyetler,

- Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerine ilişkin bilgiler,
- Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,
- 2020 yılı sonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetveller ile bunlara ilişkin bilgiler,
- Bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmeler,
- Kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformuna ilişkin gelişmeler yer almaktadır.

Söz konusu yönetmelikte Genel Faaliyet Raporu kapsamında program gerçekleştirmeleri hakkında genel değerlendirmelere yer verileceği hususu düzenlenmiştir. Performans esaslı program bütçe, 2021 yılı bütçesiyle birlikte uygulanmaya başladığından program gerçekleştirmeleri hakkında genel değerlendirmelere 2021 yılı ve bundan sonraki genel faaliyet raporlarında yer verilecektir.

Yukarıda belirtilen bilgi ve değerlendirmeleri içerecek şekilde mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun bir gereği olarak hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay ve kamuoyunun genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesini amaçlayan 2020 Yılı Genel Faaliyet Raporu dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, kamu idarelerinin 2020 yılı faaliyetlerine yön veren temel politika belgelerindeki hedef ve önceliklere yer verilmektedir.

İkinci bölümde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri, borçlanma bilgileri ile mali tabloları yer almaktadır.

Üçüncü bölümde, bütçe yönetimine ilişkin yürütülen faaliyetler açıklanmaktadır.

Dördüncü bölümde ise kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformu kapsamında iç kontrol, iç denetim ile stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe sistemine geçiş için yürütülen faaliyetlere yer verilmektedir.



# **I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER**

---

**5**018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçelemenin uygulamaya konulması ve orta vadeli harcama çerçevesinde çok yıllık bütçelemeye geçilmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede çok yıllık bütçeleme, bütçe politikasının orta vadeli bir bakış açısı ile hazırlanmasını ve politika belgeleri ile bütçeler arasında bağlantı kurulmasını öngörmektedir. Bu nedenle bütçelerin orta vadeli program ve orta vadeli mali plana dayanılarak hazırlanması gerekmektedir.

Orta vadeli program (OVP) ve orta vadeli mali plan (OVMP)<sup>1</sup>, stratejik amaçlar temelinde kamu politikalarını şekillendirmek ve kaynak tahsisini bu doğrultuda yönlendirmek amacı ile kamu maliyesi alanında temel politika ve öncelikleri belirleyen, maliye politikasına yön veren ve kamu ile özel kesim için öngörülebilirliği artıracak bir yol haritası niteliği taşıyan belgelerdir.

2020 Yılı Genel Faaliyet Raporu, merkezi yönetim kapsamındaki idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının 2020 yılında gerçekleştirdikleri faaliyetlerin sonuçları esas alınarak hazırlanmıştır. Kamu idareleri tarafından yürütülen faaliyetler ise 2020-2022 dönemi OVP ve 2020-2022 dönemi OVMP'de belirlenen strateji ve politika hedeflerine dayanmaktadır. 2021 yılında yapılan düzenleme ile OVP ve OVMP belgeleri OVP belgesinde birleştirilmiştir.

Söz konusu belgelerde yer alan maliye politikası hedef ve önceliklerine aşağıda yer verilmektedir.

## A-ORTA VADELİ PROGRAM

2020-2022 dönemini kapsayan OVP'nin (YEP) temel amacı; "dengelenme, disiplin ve değişim" teması ile hazırlanan 2020-2022 Yeni Ekonomi Program (YEP) çerçevesinde fiyat istikrarı, finansal istikrar ve cari işlemler dengesinde son bir yılda elde edilen kazanımların korunup geliştirilmesi, üretim ve verimlilik odaklı, sürdürülebilir büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

---

<sup>1</sup> 20/5/2021 tarihli ve 7319 sayılı Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddesiyle yapılan düzenlemeyle OVP ve OVMP belgeleri OVP adı altında birleştirilmiştir.



## 1- 2020 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeleri

2020-2022 dönemi OVP'de, 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin hazırlığına esas teşkil eden temel makroekonomik hedefler belirlenmiştir.

Tablo 1'de 2020 yılı temel makroekonomik gerçekleştirmeler ve bunlara ilişkin güncellemeler yer almaktadır.

**Tablo 1: 2020 Yılı Makroekonomik Gerçekleştirmeler ve Güncellemeler**

	Hedef OVP (2020-2022) (Ekim 2019)	Güncelleme OVP (2021-2023) (Eylül 2020)	Gerçekleşme *
GSYH Büyümesi (%)	5,0	0,3	1,8
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	4.872	4.851	5.048
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	812	702	717
Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, \$)	9.738	8.381	8.599
İşsizlik Oranı (%)	11,8	13,8	13,2
İhracat (FOB) (Milyar \$)	190,0	165,9	169,6
İthalat (CIF) (Milyar \$)	231,5	204,0	219,5
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	-41,5	-38,1	-49,9
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-1,2	-3,5	-5,1
Altın Hariç Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-0,5	-3,3	-2,0
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	51,9	52,7	54,3
TÜFE Yıl Sonu (%)	8,5	10,5	14,6

\* GSYH gerçekleşme verileri TÜİK tarafından 2009 bazlı yeni seriye göre açıklanmıştır.

2020 yılında Türkiye ekonomisi, Kovid-19 salgınının olumsuz etkilerini yılın ikinci çeyreğinde belirgin bir şekilde hissetmiştir. Bununla birlikte salgının olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik alınan tedbirler ve kredi genişlemesinin desteğiyle, yılın ikinci yarısında güçlü büyüme kaydedilmiştir. Türkiye, 2020 yılında reel olarak yüzde 1,8 büyüyerek G-20 ülkeleri arasında pozitif büyüme kaydeden iki ülkeden biri olmuştur.

## 2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları

2020-2022 dönemi OVP'de kamu harcama, yatırım, gelir ve borçlanma politikalarına ilişkin hedefler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

## **a- Kamu Harcama Politikası**

Program döneminde mali disipline kararlılıkla devam edileceği vurgulanmaktadır. Bu kapsamda kaynakların verimli kullanılmasını ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişikliklerin hayata geçirileceği belirtilmiştir. Bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynakları ile vergi tahsilatında etkinliğin artırılması ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılması hedeflenmektedir. Böylece kamu borçluluğunun düşük düzeylerde tutulması öngörülmektedir. Program döneminde bütçe açığının GSYH'ya oranının yüzde 3'ün altında kalması, faiz dışı dengenin GSYH'ya oranının ise dönem sonunda yüzde 0,3 olarak gerçekleşmesi hedeflenmiştir.

Harcamalarda etkinliğin artırılması amacıyla;

- Teşvik ve destek sisteminin sadeleştirilerek mükerrerliği önleyici bir yapıda kurgulanacağı, yapılacak etki analizleri çerçevesinde etkin olmayanların kaldırılacağı, teşviklerin makroekonomik hedefler ve bütçe hedefleri ile uyumunun sağlanacağı,
  - Süreklilik arz etmeyen ve konjoktüre duyarlı gelirlerin oluşturduğu geçici kaynaklara karşılık, kalıcı mahiyette harcama oluşturulmayacağı,
  - Kamu taşıtlarının tedarikinde, kullanımında ve tasfiyesinde etkinlik ve verimliliği artıracak politikaların sağlıklı şekilde yürütülmesine imkan tanıyacak kamu taşıt filo yönetim sisteminin kurulacağı,
  - Kamu İktisadi Teşebbüslerinin (KİT) verimliliklerini artıracak ve kamu maliyesine yüklerini azaltacak şekilde yeniden yapılandırılacağı,
  - Kamu kaynaklarının kullanımının etkinliğini takip etmeyi kolaylaştıracak, şeffaflığı ve hesap verebilirliği arttıracak program bütçenin hayata geçirileceği,
  - Mali açıdan sürdürülebilirliği sağlamak ve kamu maliyesine olan yükü azaltmak amacıyla sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengesini güçlendirici politikaların sosyal adalet gözetilerek hayata geçirileceği,
- belirtilmiştir.

## **b- Kamu Yatırım Politikası**

2020-2022 dönemi OVP'de;

- Kamu yatırımlarında, 11. Kalkınma Planı'nda yer alan öncelikli imalat sanayi sektörlerine ve bu sektörlerle yönelik beşeri ve fiziki altyapıyı güçlendirecek Ar-Ge (Araştırma-Geliştirme), dijitalleşme, insan kaynakları, lojistik ve enerji gibi yatay alanlar ile tarım, turizm ve savunma sanayi alanlarına öncelik verileceği,

- Kamu-özel iş birliği (KÖİ) uygulamalarında etkinliği, verimliliği, ekonomikliği ve bütünlüğü sağlayacak çerçeve bir düzenleme yapılacağı, bu kapsamda KÖİ projelerinin, kamu yükümlülükleri ve bütçe dengeleri dikkate alınarak planlanacağı ve yürütüleceği, yatırımların gerçekleştirilmesinde maliyet etkinliğinin sağlandığı durumlarda kullanılacağı,

- Cari açığın düşürülmesi amacıyla öncelikli alanlarda yerli üretim göz önünde bulundurularak teknoloji ve Ar-Ge yatırımlarının destekleneceği,

- Yüksek teknoloji ürünlerinin üretileceği, büyük ölçekli yerli ve yabancı yatırımların yer alacağı, etkin yönetim modeline sahip endüstri ve teknoloji bölgelerinin kurulacağı,

- İhracata hazırlık, kurumsal kapasite oluşturma pazarlama ve tutundurma destekleri ile yüksek katma değer üretimine yönelik destekler başta olmak üzere bu desteklerden yararlanan firma sayısı, destek tutarı ve destekler içindeki KOBİ payının arttırılacağı,

belirtilmiştir.

## **c- Kamu Gelir Politikası**

2020-2022 dönemi OVP'de,

- Yapılacak olan vergi reformu ile mükellef haklarının daha etkin bir şekilde korunacağı, beyanname sisteminin yaygınlaştırılacağı, vergi tahsilatının etkinliğinin artırılacağı, kurumlar vergisinin kademeli olarak azaltılacağı, halka yeni açılan şirketlere kurumlar vergisi indiriminin sağlanacağı, vergi oranlarında ve vergi politikalarında yapılacak diğer bazı düzenlemeler ile vergi gelirlerinin artırılacağı ve vergi adaleti sağlanacağı,

- Vergide adaletini pekiştirmek amacıyla etkin olmayan istisna, muafiyet ve indirimler kademeli olarak kaldırılarak vergi tabanının genişletileceği ve vergi mevzuatının sadeleştirileceği,

- Vergi incelemelerinde sektörel uzmanlaşma ve elektronik denetimin arttırılacağı,

- Taşınmaz değerlendirme sistemi kurularak gayrimenkul envanterinin tamamlanacağı, gayrimenkul vergilendirme sisteminin tapu harçları ve emlak vergilerinin gerçek değerleri üzerinden alınmasını sağlayacak şekilde yeniden düzenleneceği,

- İmar değişikliklerinden kaynaklanan değer artışlarının vergilendirilmesine ilişkin mevzuat ve uygulamanın güçlendirileceği,

- İkinci ve sonraki konut alımlarında vergileme ve kredi kullanımına ilişkin düzenleme ve uygulamaların üretken olmayan yatırımların cazibesini azaltma saikiyle yeniden gözden geçirileceği,

- Lüks ve/veya ithal yoğunluğu yüksek ürünler listesinin güncellenerek vergi düzenlemesinin yapılacağı,

ifade edilmiştir.

#### **d- Kamu Borçlanma Politikası**

2020-2022 dönemine ait OVP'de

- Atılacak olan ekonomik dönüşüm ve değişim adımları ile Program dönemi sonunda cari işlemlerde dengenin kalıcı olarak tesis edileceği,

- Ekonomi yönetimi ile ilgili kurumların yeniden yapılandırılma sürecine devam edileceği, liyakat ve performans odaklı insan kaynağı yönetimiyle bu kurumların güçlendirileceği, finansal istikrarı ve güvenliği esas alan yeni bir finansal mimari oluşturma çalışmalarının sürdürüleceği,

- Finansal sistemin sermaye piyasası ayağını güçlendirecek adımların atılacağı,

- Tasarrufları arttırarak sermaye piyasalarına kaynak oluşturulacağı,

- Sermaye piyasasının gelişmesi için gerekli mevzuat ve kurumsal altyapının güçlendirileceği,
  - Kamu borçlanmalarında kaynak ve pazar çeşitliliğinin artırılacağı,
  - Sermaye piyasalarında pazar ve ürün çeşitliliğini arttıracak adımların atılacağı,
  - Bankalar eliyle reel sektörde finansal ve kurumsal yönetim kalitesinin yükseltilmesine yönelik tedbirlerin alınacağı,
  - Katılım finans şirketlerinin yaygınlaştırılması amacıyla yeni iş modeli/pencere sistemi uygulamasına yönelik düzenlemelerin yapılacağı,
  - Kitle fonlaması uygulaması ile yatırımcılar için alternatif bir yatırım kanalı, girişimcilerin için de yeni bir finansman kanalı oluşturulacağı,
  - Ödeme sistemlerinin gözetim ve denetiminin Merkez Bankası'na bağlanacağı ve bu sistemlerin etkinliğinin artırılması için gerekli düzenlemelerin yapılacağı,
  - Ülkemizde finansal teknolojilerin (Fintek) yaygınlaştırılmasına yönelik kapsamlı bir strateji dokümanı ve eylem planının hazırlanacağı, bu alanda yapılan çalışmaların tek elden koordineli bir şekilde yürütüleceği,
- belirtilmiştir.

## B- ORTA VADELİ MALİ PLAN

2020-2022 dönemi Orta Vadeli Mali Planı, Yeni Ekonomi Programı/Orta Vadeli Program (2020-2022) ile uyumlu olmak üzere 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin merkezi yönetim bütçesi toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içermektedir.

2020-2022 döneminde ekonomi politikasının temel amacı, fiyat istikrarı, finansal istikrar ve cari işlemler dengesinde son bir yılda elde edilen kazanımların korunup geliştirilmesi, üretim ve verimlilik odaklı, sürdürülebilir büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün gerçekleştirilmesi olarak belirtilmiştir. Bu dönemde kamunun güçlü desteği ve özel sektörün öncülüğünde sermaye birikimi ve sanayileşme sürecinin hızlandırılacağı, her alanda verimliliğin arttırılacağı, yurtdışı tasarrufların ve üretken yatırımların düzeyinin yükseltileceği, üretim süreçlerinin

ihracata dönük, yenilikçi ve ithalat bağımlılığı azalmış bir yapıya dönüşmesinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Mali Plan döneminde maliye politikasının temel hedefi, mali disipline kararlılıkla devam edilmesi olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda 2020-2022 döneminde kaynakların verimli kullanılmasının sağlanacağı ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişikliklerin hayata geçirileceği, bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynaklarının oluşturulacağı, vergi tahsilatında etkinliğin artırılacağı ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılacağı ifade edilmiştir. Böylece kamu borçluluğunun düşük düzeylerde tutulacağı, para ve maliye politikalarının eşgüdüm içerisinde yürütüleceği belirtilmiştir.

- Orta Vadeli Mali Plana dayalı olarak hazırlanacak 2020-2022 yılları merkezi yönetim bütçesi ile kaynakların belirlenen politika öncelikleri doğrultusunda tahsisinin, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasının amaçlandığı, Mali Plan dönemi boyunca, merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3'ün altında tutularak buna yönelik olarak merkezi yönetim bütçesinin uygulama sürecinin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yakın işbirliği içerisinde koordineli olarak yürütüleceği,

- Mali disiplinin, ekonomik değişim sürecinin en temel destekleyicisi olmaya devam edeceği, harcama gözden geçirmeleri sonucunda verimsiz harcama alanlarının tasfiye edileceği, bu yolla oluşturulacak mali alanın öncelikli harcama alanlarına tahsis edilmesinin sağlanacağı, süreklilik arz etmeyen ve konjoktüre dayalı gelirlerin oluşturduğu geçici kaynaklara karşılık olarak kalıcı mahiyette harcamanın oluşturulmayacağı, kamu yatırım, harcama, teşvik ve desteklerin etkinliğinin artırılacağı,

- Beşeri sermayenin güçlendirilmesi, kapsayıcı büyüme yaklaşımının belirgin bir biçimde hayata geçirilmesi ve refahın toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılmasına yönelik politikaların uygulanmasına devam edileceği,

- Kamu idarelerinin, OVP ile OVMP'de yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllık bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini belirleyecekleri ve 2020, 2021 ve 2022 yılları için bütçe tekliflerini sunacakları,

• 2020-2022 döneminde, kamu harcama politikasının çok yıllık bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, belirlenen politika öncelikleri dikkate alınarak ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesinin esas olacağı; kamu kaynaklarının kullanımının etkinliğini takip etmeyi kolaylaştıracak, şeffaflığı ve hesap verebilirliği artıracak program bütçenin hayata geçirileceği,

• Kamu harcamalarının değerlendirilmesi, önceliklendirilmesi ve kaynakların etkin kullanımının gözetilmesi amacıyla harcama gözden geçirmelerinin yapılacağı, harcama programlarının uygulama süreçlerinde etkinliğin artırılacağı, harcamaların kontrol altında tutulacağı ve yeni harcama programı oluşturulmasının sınırlandırılacağı,

belirtmiştir.

2020-2022 dönemi OVMP'de belirlenen 2020 yılına ilişkin bütçe dengesi ve faiz dışı denge hedefler Tablo 2'de gösterilmiştir.

**Tablo 2: 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Dengesi**

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-138.873
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-2,9
Faiz Dışı Fazla (Milyon TL)	67
Faiz Dışı Fazla / GSYH (%)	0,0

2020-2022 dönemi OVMP'de belirlenen 2020 yılına ilişkin merkezi yönetim kapsamındaki idareler için belirlenmiş ödenek teklif tavanlarının ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı Tablo 3'te yer almaktadır.

**Tablo 3: Bütçe Ödenek Teklif Tavanları**

	(Milyon TL)
<b>Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri</b>	<b>1.095.461</b>
<b>Merkezi Yönetim Faiz Dışı Giderler</b>	<b>956.521</b>
Personel Giderleri	282.488
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	48.120
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	75.550
Cari Transferler	451.122
Sermaye Giderleri	56.607
Sermaye Transferleri	6.784
Borç Verme	27.087
Yedek Ödenekler	8.764
<b>Faiz Giderleri</b>	<b>138.940</b>

2021-2023 dönemi OVP'de 2020 yılına ilişkin güncellenen merkezi yönetim bütçe dengesi ve faiz dışı denge Tablo 4'te yer almaktadır.

**Tablo 4: Güncellenen ve Gerçekleşen Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dengesi**

	OVP (2021-2023) (EYLÜL 2020)	Gerçekleşme
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyar TL)	-239,2	-175,3
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-4,9	-3,5
Faiz Dışı Denge (Milyar TL)	-101,8	-41,3
Faiz Dışı Denge / GSYH (%)	-2,1	-0,8



## **II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER**

---

# A-BÜTÇE GELİŞMELERİ

## 1-Makroekonomik Gerçekleşmeler ve Görünüm

### a- Küresel Ekonomik Gelişmeler

2020 yılının ilk çeyreği sonunda Kovid-19 küresel bir salgına dönüşmüştür. Salgının etkisiyle yaşanan sağlık krizini sınırlandırmak amacıyla tüm dünyada kısıtlama tedbirleri alınmış, kısıtlamalarla birlikte ekonomik aktivite ve ticaret daralmış, işsizlik oranları artmıştır. Salgının ekonomiler üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla genişletici para ve maliye politikaları devreye alınmıştır. 2020 yılında ülkelerin bütçe açığı ve kamu borç stoku önemli ölçüde artış göstermiştir. Kovid-19 salgını nedeniyle artan harcamalar ve azalan gelirler neticesinde; 2020 yılında dünyada genel devlet bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 10,8'e, kamu borcunun GSYH'ye oranı ise yüzde 97,3 seviyesine yükselmiştir.(IMF)

### b- Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler

Salgının sosyal ve ekonomik etkilerine karşı verilen mücadelede, maliye politikaları da etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu kapsamda ülkemizin de dahil olduğu birçok ülke teşvik ve destek mekanizmalarını devreye almış, bunun neticesinde ülkelerin bütçe açıklarında önceki yıla göre önemli düzeylerde artış görülmüştür.

Merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranı Avrupa Birliği ülkelerinde ortalama 2019 yılı için yüzde 0,8 iken 2020 yılında yüzde 5,9'a yükselmiştir. Söz konusu oran Ülkemizde 2019 yılında yüzde 2,9 iken 2020 yılında yüzde 3,5 olarak gerçekleşmiştir.

2002 yılında yüzde 71,5 seviyesinde olan AB tanımlı genel yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı, uygulanan sıkı maliye politikaları ve stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikalarının etkisiyle düşüş kaydederek 2020 yılında yüzde 39,5 seviyesine gerilemiştir. 2020 yılında Kovid-19 salgınının da etkisiyle ortaya çıkan borçlanma ihtiyacı sebebiyle borç stoku/GSYH oranında bir miktar artış söz konusu olmuştur. Buna karşın, ülkemize ilişkin söz konusu oran, AB üyeliğinin bir ön koşulu olan Maastricht kriterinin (yüzde 60) aşağısında olup ayrıca, güncel AB üye ortalamasından da (yüzde 89,8) oldukça düşüktür.

## 2-Merkezi Yönetim Bütçesi

### a- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe giderleri 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL, faiz hariç bütçe giderleri 956 milyar 521 milyon TL, bütçe gelirleri ise 956 milyar 588 milyon TL olarak belirlenmiştir. Merkezi yönetim bütçesinin 138 milyar 873 milyon TL açık vermesi, faiz dışı dengenin ise 67 milyon TL olması öngörülmüştür.

**Tablo 5: 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri**

	(Bin TL)
Bütçe Ödenekleri	1.095.461.069
Faiz Hariç Giderler	956.521.069
Faiz Giderleri	138.940.000
Bütçe Gelirleri	956.587.613
Vergi Gelirleri	784.601.816
Bütçe Dengesi	-138.873.456
Faiz Dışı Denge	66.544

Bütçe ödeneklerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ile ödeneklerin Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) ve bütçe içindeki payları Tablo 6'da gösterilmiştir.

**Tablo 6: 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Başlangıç Ödenekleri (Ekonomik Sınıflandırma)**

	Başlangıç Ödeneği (Bin TL)	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	282.488.235	5,8	25,8
Sos. Güv.Kur. Devlet Primi Gid.	48.119.765	1,0	4,4
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	75.549.737	1,6	6,9
Faiz Giderleri	138.940.000	2,9	12,7
Cari Transferler	451.121.600	9,3	41,2
Sermaye Giderleri	56.607.207	1,2	5,2
Sermaye Transferleri	6.783.820	0,1	0,6
Borç Verme	27.087.162	0,6	2,5
Yedek Ödenekler	8.763.543	0,2	0,8
<b>Bütçe Ödenekleri Toplamı</b>	<b>1.095.461.069</b>	<b>22,5</b>	<b>100,0</b>

Tabloda görüldüğü üzere personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerine toplam 330 milyar 608 milyon TL, mal ve hizmet alım giderlerine 75 milyar 550 milyon TL, cari transferlere 451 milyar 122 milyon TL, sermaye giderlerine ve sermaye transferlerine ise toplam 63 milyar 391 milyon TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir.

Bütçe ödeneklerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre dağılımı ile ödeneklerin GSYH ve bütçe içindeki payları Tablo 7’de gösterilmiştir.

**Tablo 7: 2020 Yılı Merkezi Yönetim Başlangıç Ödenekleri (Fonksiyonel Sınıflandırma)**

	Başlangıç Ödeneği (Bin TL)	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Genel Kamu Hizmetleri	327.939.086	6,7	29,9
Savunma Hizmetleri	56.362.956	1,2	5,1
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	85.400.341	1,8	7,8
Ekonomik İşler ve Hizmetler	109.186.730	2,2	10,0
Çevre Koruma Hizmetleri	625.935	0,01	0,1
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	8.471.715	0,2	0,8
Sağlık Hizmetleri	62.035.126	1,3	5,7
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	19.287.373	0,4	1,8
Eğitim Hizmetleri	162.539.066	3,3	14,8
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	263.612.742	5,4	24,1
<b>Bütçe Ödenekleri Toplamı</b>	<b>1.095.461.069</b>	<b>22,5</b>	<b>100,0</b>

2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde, başlangıç ödenekleri dikkate alındığında fonksiyonel sınıflandırmaya göre en büyük payı yüzde 29,9 ile genel kamu hizmetlerinin aldığı görülmektedir. Genel kamu hizmetlerini sırasıyla yüzde 24,1 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 14,8 ile eğitim hizmetleri izlemektedir.

2020 yılı merkezi yönetim bütçe gelir hedefleri ise Tablo 8’de yer almaktadır.

**Tablo 8: 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedefleri**

	Hedef (Bin TL)	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
<b>Bütçe Gelirleri</b>	<b>956.587.613</b>	<b>19,6</b>	<b>100,0</b>
<b>Genel Bütçe Gelirleri</b>	<b>936.635.045</b>	<b>19,2</b>	<b>97,9</b>
Vergi Gelirleri	784.601.816	16,1	82,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	64.330.972	1,3	6,7
Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	11.042.648	0,2	1,2
Diğer Gelirler	62.152.069	1,3	6,5
Sermaye Gelirleri	13.593.677	0,3	1,4
Alacaklardan Tahsilatlar	913.863	0,0	0,1
<b>Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri</b>	<b>12.464.193</b>	<b>0,3</b>	<b>1,3</b>
<b>Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri</b>	<b>7.488.375</b>	<b>0,2</b>	<b>0,8</b>

2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe gelirlerinin 956 milyar 588 milyon TL, vergi gelirlerinin ise 784 milyar 602 milyon TL olması hedeflenmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 64 milyar 331 milyon TL, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerin 11 milyar 43 milyon TL, diğer gelirlerin 62 milyar 152 milyon TL, sermaye gelirlerinin 13 milyar 594 milyon TL ve alacaklardan tahsilatların 914 milyon TL olması öngörülmüştür. Ayrıca özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin 12 milyar 464 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin ise 7 milyar 488 milyon TL olacağı tahmin edilmiştir.

## **b- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri**

2020 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi verileri esas alınarak düzenlenen merkezi yönetim bütçe ödenek ve gerçekleştirmelerini gösteren Tablo 9'da yer almaktadır.

**Tablo 9: 2020 Yılı Merkezi Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
<b>Bütçe Giderleri</b>	<b>1.095.461.069</b>	<b>1.150.063.584</b>	<b>1.203.737.135</b>
<b>Faiz Hariç Giderler</b>	<b>956.521.069</b>	<b>1.011.122.923</b>	<b>1.069.774.826</b>
Personel Giderleri	282.488.235	206.634.428	287.784.715
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	48.119.765	36.843.340	48.293.803
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	75.549.737	114.638.713	96.971.299
Cari Transferler	451.121.600	499.821.419	498.062.711
Sermaye Giderleri	56.607.207	102.307.858	93.741.919
Sermaye Transferleri	6.783.820	19.967.172	15.170.591
Borç Verme	27.087.162	30.909.993	29.749.788
Yedek Ödenekler	8.763.543		0
<b>Faiz Giderleri</b>	<b>138.940.000</b>	<b>138.940.661</b>	<b>133.962.309</b>
<b>Bütçe Gelirleri</b>	<b>956.587.613</b>		<b>1.028.445.527</b>
<b>Genel Bütçe Gelirleri</b>	<b>936.635.045</b>		<b>999.146.756</b>
Vergi Gelirleri	784.601.816		833.250.502
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	64.330.972		60.216.247
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	11.042.648		8.346.154
Diğer Gelirler	62.152.069		88.629.733
Sermaye Gelirleri	13.593.677		7.535.094
Alacaklardan Tahsilatlar	913.863		1.169.026
<b>Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri</b>	<b>12.464.193</b>		<b>21.536.369</b>
<b>Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri</b>	<b>7.488.375</b>		<b>7.762.402</b>
<b>Bütçe Dengesi</b>	<b>-138.873.456</b>		<b>-175.291.608</b>
<b>Faiz Dışı Denge</b>	<b>66.544</b>		<b>-41.329.299</b>

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

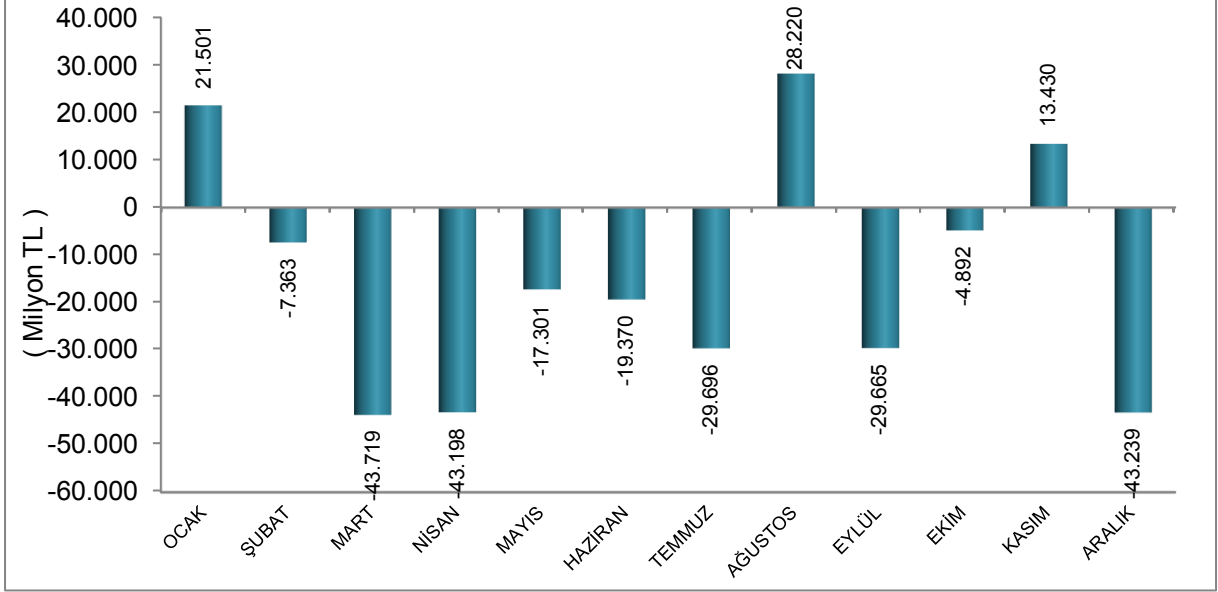
## **i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge**

2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe açığı hedefi 138 milyar 873 milyon TL olarak öngörülmüş iken yıl sonunda gerçekleşme 175 milyar 292 milyon TL olmuştur.

2020 yılında bütçe dengesinin GSYH'ye oranı yüzde 3,5 olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılında aylar itibarıyla bütçe dengesinin gelişimi Grafik 1'de gösterilmiştir.

**Grafik 1: 2020 Yılı Aylık Bütçe Dengesi Gerçekleşmeleri**

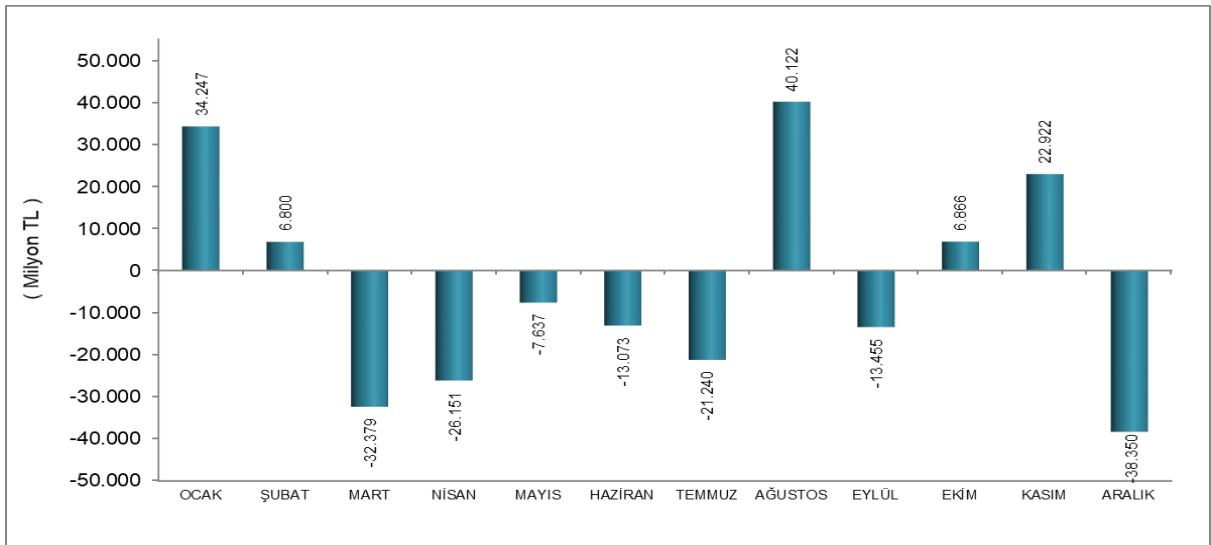


**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

Faiz dışı denge, 67 milyon TL fazla vermesi hedeflenmiş iken 2020 yıl sonu itibarıyla 41 milyar 329 milyon TL açık verilmiştir. Faiz dışı açığın GSYH'ye oranı ise yüzde 0,8 olmuştur.

Faiz dışı dengenin 2020 yılında aylar itibarıyla gelişimi Grafik 2'de gösterilmiştir.

**Grafik 2: 2020 Yılı Aylık Faiz Dışı Denge Gerçekleşmeleri**



**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

## ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2020 yılı başlangıç ödeneği 1 trilyon 95 milyar TL iken Bütçe Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca eklenen ödeneklerle yıl sonu bütçe ödeneği toplamı 1 trilyon 150 milyar 64 milyon TL, merkezi yönetim bütçe gider gerçekleşmesi ise 1 trilyon 203 milyar 737 milyon TL olmuştur.

### aa- Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Ekonomik sınıflandırmaya göre merkezi yönetim bütçesinin başlangıç ödeneği, yıl sonu ödeneği ve gerçekleştirmeleri Tablo 10'da gösterilmiştir.

**Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleştirmeleri**

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
<b>Bütçe Giderleri</b>	<b>1.095.461.069</b>	<b>1.150.063.584</b>	<b>1.203.737.135</b>
<b>Faiz Hariç Giderler</b>	<b>956.521.069</b>	<b>1.011.122.923</b>	<b>1.069.774.826</b>
Personel Giderleri	282.488.235	206.634.428	287.784.715
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi Gid.	48.119.765	36.843.340	48.293.803
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	75.549.737	114.638.713	96.971.299
Cari Transferler	451.121.600	499.821.419	498.062.711
Sermaye Giderleri	56.607.207	102.307.858	93.741.919
Sermaye Transferleri	6.783.820	19.967.172	15.170.591
Borç Verme	27.087.162	30.909.993	29.749.788
Yedek Ödenekler	8.763.543	0	0
<b>Faiz Giderleri</b>	<b>138.940.000</b>	<b>138.940.661</b>	<b>133.962.309</b>

Kaynak: SBB, e-bütçe

2020 yılı merkezi yönetim bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyine göre gerçekleştirmeleri ise Raporun 23 No'lu ekinde yer almaktadır.

### Personel Giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

2020 yılında personel giderleri 287 milyar 785 milyon TL, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise 48 milyar 294 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 2020 yılında toplam 330 milyar 608 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yıl sonu gider gerçekleşmesi 336 milyar 79 milyon TL olmuştur.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin istihdam şekillerine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

- Memurlar 268 milyar TL
- İşçiler 24,7 milyar TL
- Sözleşmeli personel 31,6 milyar TL
- Geçici süreli çalışanlar ve diğer personel 11,8 milyar TL

2020 yıl sonunda, personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin toplamda bir önceki yıla göre yüzde 14,7 oranında arttığı görülmektedir. Bu artış, genel olarak aşağıda yer verilen hususlardan kaynaklanmaktadır:

- Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında enflasyon zammı ile birlikte 2020 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 5,49 oranında, Temmuz ayından geçerli olmak üzere yüzde 5,75 oranında artış yapılmıştır.

- İşçilerin mali ve sosyal hakları Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolü uyarınca 2020 yılı birinci dönemi için yüzde 3 oranında, ikinci dönemi için yüzde 3 oranında artırılmış, söz konusu zam oranlarına anılan dönemlerde oluşan enflasyon farkı ayrıca ilave edilmiştir.

- 2020 yılında merkezi yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarında 219 bin personelin istihdamına imkân sağlanmıştır.

- 4/3/2020 tarihli ve 2184 sayılı 25/12/2018 tarihli ve 500 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Güvenlik Korucularına Aylık Ek Tazminat Ödenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar ile güvenlik korucularına ödenmekte olan 135 TL ek tazminat ile bir önceki yıla göre 55 TL arttırılarak 15/1/2020 tarihinden itibaren aylık 190 TL olarak ödenmeye başlanmıştır.

- 16/7/2020 tarihli ve 7250 sayılı Kanun ile yapılan düzenlemelerle Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kadrolarında bulunan tabip ve diş tabiplerinin sağlık hizmetleri tazminatı ile askeri öğrencilerin harçlıkları arttırılmıştır.

- 28/2/2020 tarihli ve 2179 sayılı 24/1/2020 tarihinde Meydana Gelen Elazığ İli, Sivrice İlçesi Merkezli Deprem Afeti Nedeniyle Bazı Yerlerde Görev Yapan Personele Tazminat ve Fazla Çalışma Ücreti Ödenmesine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Elazığ İlının Merkez ve Sivrice İlçeleri ile Malatya İlının Doğanyol ve Pütürge

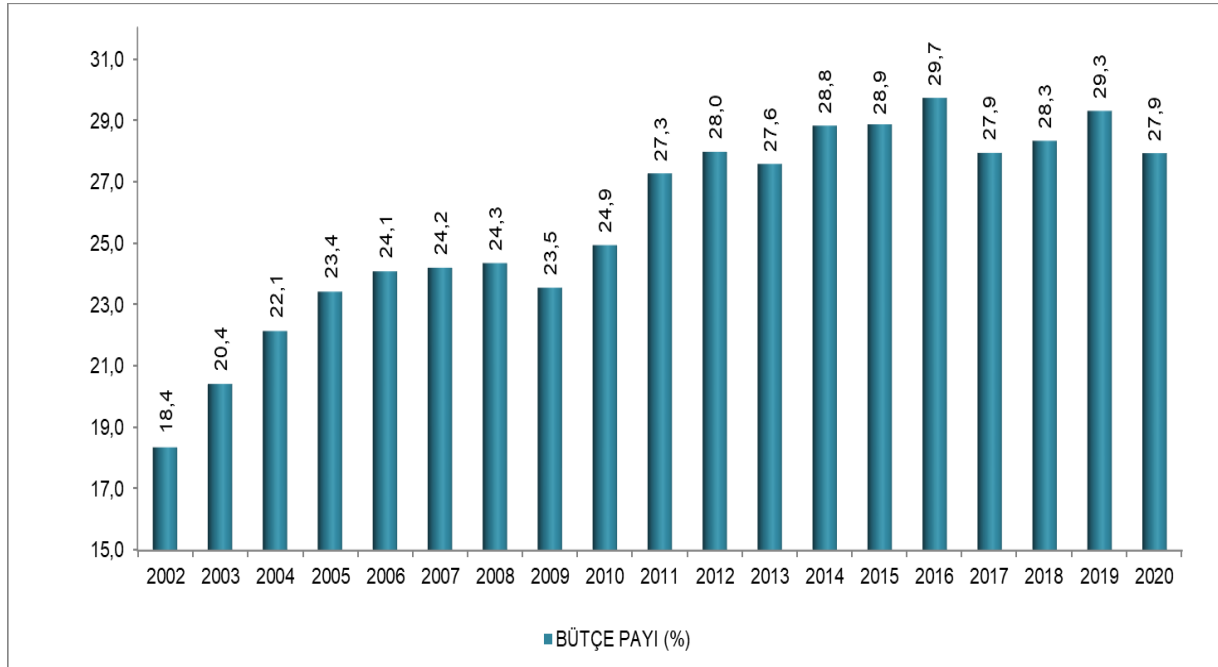


İlçelerinde statü ayrımı olmaksızın fiilen çalışan tüm kamu personeline 24/1/2020 tarihinden itibaren 6 ay süreyle 693,5 TL tutarında tazminat verilmesine hükmolunmuş, ayrıca burada görev yapan 657 sayılı Kanuna tabi personele 24/1/2020 tarihinden itibaren 6 ay süreyle, ayda 90 saati geçmemek üzere fazla çalışma ücreti ödenmesi kararlaştırılmıştır.

- Mevcut personelin kademe ve derece ilerlemesi ile görevde yükselmesine bağlı olarak maaş unsurlarında artışlar meydana gelmiştir.

2002-2020 yılları arasında personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının gelişimi Grafik 3'te gösterilmiştir.

### **Grafik 3: 2002-2020 Dönemi Personel ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı**



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının 2016 yılına kadar genel olarak artış eğiliminde olduğu, devam eden yıllarda ise 2016 yılına göre düşük gerçekleştiği görülmektedir.

### **Mal ve Hizmet Alım Giderleri**

Mal ve hizmet alım giderleri için 2020 yılında 75 milyar 550 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği yıl sonunda 114 milyar 639 milyon TL olmuştur. Yıl sonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri toplamı 96 milyar 971 milyon TL

olarak gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alım giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli sebepleri tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, görev giderleri, hizmet alımları ve gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri alımlarındaki artışlardır.

Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları için 35 milyar 667 milyon TL ödenek öngörölmüş ancak yıl sonunda 49 milyar 423 milyon TL harcama yapılmıştır. Tüketime yönelik mal ve malzeme alımlarındaki artış büyük ölçüde;

- Milli Savunma Bakanlığının güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alım giderleri, iaşe giderleri başta olmak üzere ödenek ihtiyacının önceki yıldan devreden ve yedek ödenekten aktarılan ödeneklerle karşılanmasından,

- Sağlık Bakanlığının Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında ihtiyaç duyulan koruyucu malzeme, tanı kiti, ilaç alımları, akaryakıt giderleri ve aşı alımlarından,

- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve hizmet birimlerinin elektrik, su, yakacak giderleri ile maske, dezenfektan, temizlik malzemesi vb. tüketime yönelik mal ve malzeme giderlerinde meydana gelen artışlardan ve Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) Cetvelinin 46 ncı sırasında yer alan hüküm gereğince ilköğretim öğrencilerine ücretsiz dağıtılan ders kitabı giderlerinin karşılanması amacıyla yıl içinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine ödenek aktarılmasından,

- Adalet Bakanlığı ve Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun bütçelerinden adliyeler ile ceza infaz kurumları için yapılan elektrik, su, yakacak, kırtasiye giderlerinden,

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında bağlı sosyal hizmet kuruluşlarının yiyecek, elektrik, akaryakıt, yakacak, temizlik malzemesi, kırtasiye ve büro malzemesi alım giderlerinden,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce, tesislerin ve pompajlı terfi istasyonlarının elektrik giderleri ve personele yapılan koruyucu giyim yardımı ödemeleri için kurumun özgelirleri karşılığı yapılan ödenek eklemelerinden,

- Jandarma Genel Komutanlığının güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alım giderleri başta olmak üzere ödenek ihtiyacının önceki yıldan devreden ve yedek ödenekten aktarılan ödeneklerden karşılanmasından,

- Karayolları Genel Müdürlüğünün elektrik, su ve doğalgaz tarifelerindeki artış ile yeni tünellerin trafiğe açılması, köprü, tünel, aydınlatma giderlerinin elektrik faturalarını yükseltmesi nedeniyle yapılan harcamalardan,

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının sokak ve caddelerin aydınlatılması hizmeti kapsamında tarife artışı dolayısıyla Bakanlığın ilgili tertibine kurum içi ve yedek ödenekten yapılan aktarmalardan,

- İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün kimlik kartı ve pasaport alımı, Hükümet Konaklarının elektrik, su ve yakacak giderleri ile güvenlik korucuları ve Acil Çağrı Merkezlerinin ihtiyaçları için yedek ödenekten aktarılan ödeneklerden,

- Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün geri gönderme merkezleri ve il müdürlüklerinin ihtiyaçlarının yedek ödenekten aktarılan ödeneklerle karşılanmasından

kaynaklanmaktadır.

Görev giderleri için 2 milyar 126 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yıl sonunda 6 milyar 140 milyon TL harcama yapılmıştır. Görev giderlerindeki artış büyük ölçüde;

- Adalet Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Ticaret Bakanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere kamu idarelerinin ilama bağlı borç ödemeleri ile mahkeme harç ve giderlerinden,

- 5018 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi kapsamındaki giderlerden,

- Göç İdaresi Genel Müdürlüğünce sınır dışı edilen yabancıların geri gönderim masraflarından,

kaynaklanmaktadır.

Hizmet alımları için 31 milyar 289 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yıl sonunda 32 milyar 951 milyon TL harcama yapılmıştır. Hizmet alımlarındaki artış büyük ölçüde;

- Adalet Bakanlığının yargılama giderleri, zorunlu müdafî ve vekil ücretleri ve posta giderlerinden,

- Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Adalet Bakanlığı merkez teşkilatı ile ceza infaz kurumlarının personel taşımacılığına ilişkin servis giderleri, adliye binalarının kira giderlerinden,

- Emniyet Genel Müdürlüğünün Elektronik Denetleme Sistemlerinin kullanımı ile trafik idari para cezalarının tebliği karşılığında gerçekleştirilen giderlerin yedek ödenekten yapılan aktarmalar ve yıl içerisinde eklenen ödeneklerden karşılanmasından,

- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında yürütülen bazı projeler için gerekli ödeneklerin evrensel hizmet gelirlerinden ödenek eklenmek suretiyle karşılanması ve iletişim hizmetleri kapsamında e-Devlet ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti e-Devlet projeleri için yapılan harcamalardan,

- TÜBİTAK'ın bilgiye abonelik gideri, internet erişim gideri, hakem, panelist ve izleyici giderleri, personel servisi, taşıt kiralama ve hizmet binası kiralama giderleri ile posta telgraf giderlerinin karşılanmasından,

- Orman Genel Müdürlüğünün yangınla mücadele hizmetleri için kullanılan hava taşıtı kiralama giderlerinden,

- Millî Savunma Bakanlığının taşıma giderleri ile hava taşıtı kiralama giderlerinden,

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının çağrı merkezi hizmet alım giderleri, taşra teşkilatı taşıt kiralama giderleri ile engellilere özel bakım merkezlerinde sunulan bakım hizmetinin karşılığı ödenen bakım ücretlerinden,

- İçişleri Bakanlığının yeni kimlik kartı posta ücreti, e-çağrı merkezi hizmet alımı giderleri, VPN (Virtual Private Network, Sanal Özel Ağ) (hat kira) ödemeleri ile 112 Acil Çağrı Merkezi personel hizmet alım giderlerinden,

- Hazine ve Maliye Bakanlığının devlet borçları genel giderlerinden,

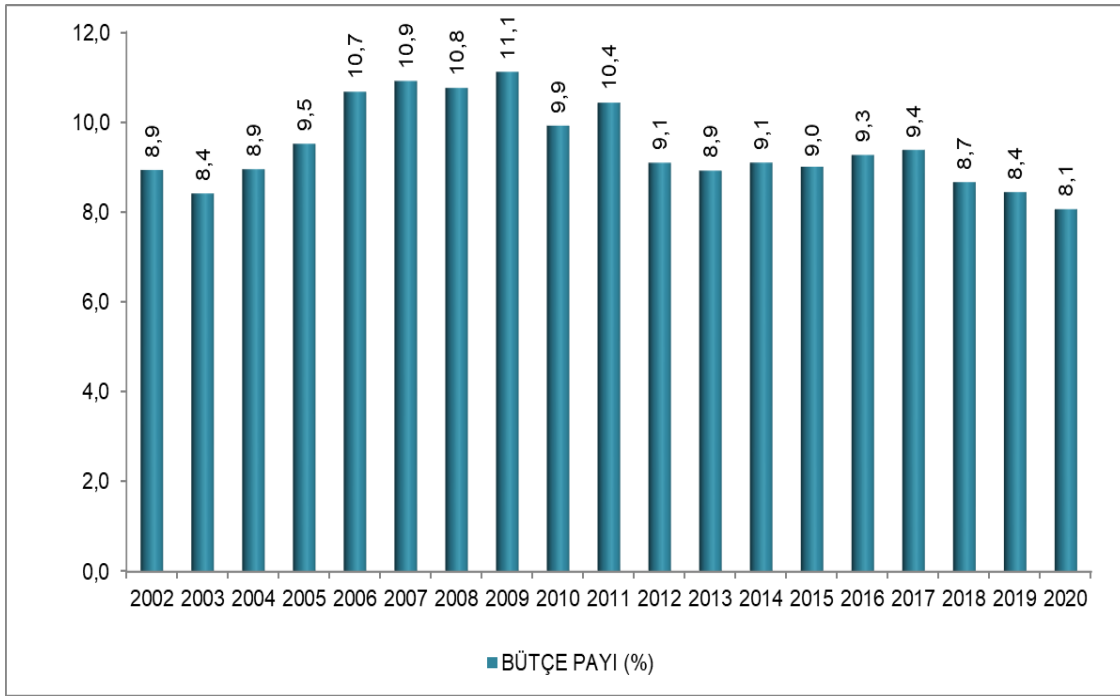
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün sulama tesislerinin işletme giderleri ve içme suyu faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan müteahhitlik hizmet giderlerinden,

kaynaklanmaktadır.

Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri için 26 milyar 902 milyon TL ödenek öngörülmüş ancak yıl sonunda 29 milyar 771 milyon TL harcama yapılmıştır. Hizmet alımlarındaki artış büyük ölçüde; Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen yol yapım, bakım, onarım ve yenileme çalışmalarında kullanılan bitüm malzemesi alımlarından kaynaklanmaktadır.

2002-2020 yılları arasında mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı Grafik 4'te gösterilmiştir.

#### **Grafik 4: 2002-2020 Dönemi Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı**



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılından itibaren dalgalı bir seyir izleyen mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı, 2003-2009 döneminde genel olarak artış göstermiştir. 2010 yılında yüzde 9,9'a gerilemiş, 2011 yılında tekrar artarak yüzde 10,4'e yükselen giderlerin bütçe içindeki payı 2012 yılından itibaren ortalama yüzde 8,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

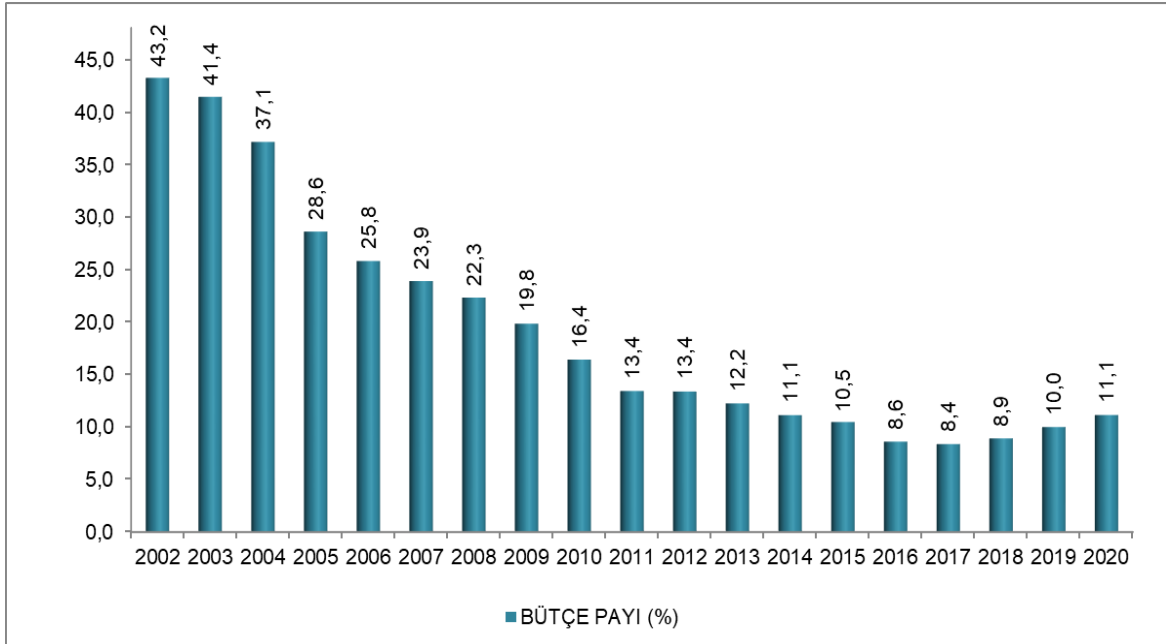
#### **Faiz Giderleri**

2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde 98 milyar 600 milyon TL iç borç faiz ödemeleri, 27 milyar 501 milyon TL dış borç faiz ödemeleri, 3 milyar 48 milyon TL

iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderleri, 2 milyar 925 milyon TL türev ürün giderleri ve 6 milyar 866 milyon TL kira sertifikası giderleri olmak üzere toplam 138 milyar 940 milyon TL faiz gideri ödeneği öngörülmüştür. Yıl sonu itibarıyla 133 milyar 962 milyon TL faiz gideri gerçekleşmiştir. Bu tutarın 90 milyar 847 milyon TL'si iç borç faiz ödemelerinden, 31 milyar 347 milyon TL'si dış borç faiz ödemelerinden, 2 milyar 113 milyon TL'si iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderlerinden, 2 milyar 868 milyon TL türev ürün giderleri ve 6 milyar 786 milyon TL'si kira sertifikası giderlerinden oluşmaktadır.

2002-2020 yılları arasında faiz giderlerinin bütçe içindeki payı Grafik 5'te gösterilmiştir.

**Grafik 5: 2002-2020 Dönemi Faiz Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı**



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Faiz giderleri 2020 yılında 2019 yılına göre bir miktar artmış olsa da 2002-2020 döneminde ekonomide sağlanan istikrar ve maliye politikalarında elde edilen başarılar neticesinde söz konusu giderlerin bütçe içindeki payı genel olarak azalma eğilimi göstermiştir. Bu sayede faiz giderlerinden sağlanan mali alanın kamu hizmetlerinde kullanılması mümkün olmuştur.

### **Cari Transferler**

Cari transferler için 2020 yılında 451 milyar 122 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte yıl sonu bütçe

ödeneği 499 milyar 821 milyon TL olmuştur. Yıl sonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 498 milyar 63 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Cari transfer giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedeni, hazine yardımları, görevlendirme giderleri ve hanehalkına yapılan transferlerin bütçe ödeneğinin üzerinde gerçekleşmesidir.

Hazine yardımları için 149 milyar 300 milyon TL ödenek öngörölmüş ve yıl sonunda 184 milyar 25 milyon TL harcanmıştır. Söz konusu artış genel olarak;

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumunun finansman açığının karşılanması için yapılan ödemeler ile Kovid-19 ile mücadelede Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi kapsamında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna yapılan ödemelerden,

- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu'na sağlık ve emeklilik devlet katkısı ödemeleri, Devlete ait üniversitelerin tıp fakülteleri ile dış hekimliği fakülteleri ve bunlara bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin, döner sermaye işletmelerinin borç ödemeleri ile yükseköğretim kurumlarının hazine yardımından,

- Karayolları Genel Müdürlüğüne ilama bağlı borçlar,mahkeme harç ve giderleri, elektrik alımları ve tebligat giderleri için verilen ek ödenekler ile kurumlararası ödenek aktarılması suretiyle verilen ödeneklere ilişkin cari hazine yardımlarından,

- Gençlik ve Spor Bakanlığınca il müdürlüklerinin cari giderleri için özel gelirlerinden ekleme yapılmasından,

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Karayolları Genel Müdürlüğüne garanti ödemeleri, ilama bağlı borçlar ve mahkeme harç ve giderleri gibi ödemeler için verilen ek ödeneklere ilişkin cari hazine yardımlarından,

kaynaklanmaktadır.

Hanehalkına yapılan transferler için 2020 yılında 73 milyar 68 milyon TL ödenek öngörölmüş iken yıl sonunda 78 milyar 39 milyon TL harcama yapılmıştır. Söz konusu artış genel olarak;

•Karayolları Genel Müdürlüğünün Yap-İşlet-Devret modeli ile yürütülen projelerde ödeme döneminde yapılan değişiklik ve bazı kesimlerinin planlanan tarihten önce trafiğe açılması gibi nedenlerden,

•Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının afet ve acil durum faaliyetleri kapsamında yapılan giderlerden,

•Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yatırım teşvikleri kapsamında sağlanan sosyal güvenlik prim destekleri ile faiz desteklerinden,

•Hazine ve Maliye Bakanlığının Devletçe karşılanacak öğrenci katkı payı ödemelerinden,

•Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığınca (KOSGEB) Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelere (KOBİ) sağlanan geri ödemesiz (hibe) desteklerden,

•Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu kapsamında yapılan evrensel posta net maliyeti ödemelerinden,

•Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün geçici barınma merkezlerinin giderleri ile uluslararası koruma statüsüne başvuran kişilerin Genel Sağlık Sigortası (GSS) prim ödemelerinden,

•Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren işletmelere işçi maliyet artışlarının karşılanabilmesi için sağlanan destek ödemeleri için gelir fazlası karşılığı ödenek eklenmesinden

kaynaklanmaktadır.

Görevlendirme giderlerine yönelik transferler için 100 milyar 556 milyon TL ödenek öngörülmüş ve yıl sonunda 102 milyar 802 milyon TL harcanmıştır. Bu giderlerde harcamanın başlangıç ödeneğinden fazla olması Hazine ve Maliye Bakanlığının Sosyal Güvenlik Kurumu'na faturalı ödemeler karşılığı yapılan ödemeler ve Ar-Ge Sigorta Prim Desteği ödemeleri ile Ziraat Bankasının, Halk Bankasının, Emlak Bankasının, Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğünün (TKİ) ve Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün (ESK) görevlendirme giderlerinden kaynaklanmaktadır.



2020 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri teşekküllere yardım amacıyla 969 milyon TL cari transfer ödemesi yapılmıştır. Yapılan transferlerin idareler itibarıyla dağılımı Tablo 11’de gösterilmiştir.

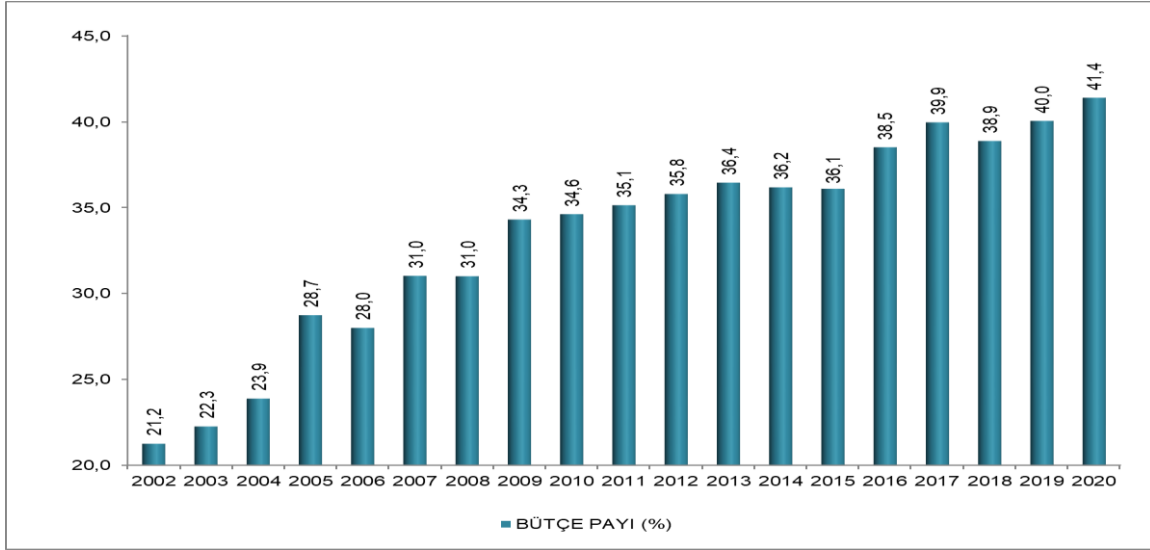
**Tablo 11: İdareler İtibarıyla Dernek, Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Cari Transferler**

(Bin TL)	Gerçekleşme
Milli Eğitim Bakanlığı	431.812
Sağlık Bakanlığı	152.673
Kültür ve Turizm Bakanlığı	133.521
Gençlik ve Spor Bakanlığı	111.598
Diyanet İşleri Başkanlığı	77.795
İçişleri Bakanlığı	30.012
Cumhurbaşkanlığı	9.000
Dışişleri Bakanlığı	5.930
Milli Savunma Bakanlığı	675
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	152
Türkiye Büyük Millet Meclisi	125
Adalet Bakanlığı	2
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	1
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	1
<b>Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı</b>	<b>953.298</b>
Türk Standartları Enstitüsü	14.369
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	656
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	164
Vakıflar Genel Müdürlüğü	18
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	10
Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	8
Fırat Üniversitesi	3
Savunma Sanayi Başkanlığı	2
Düzce Üniversitesi	2
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	1
<b>Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı</b>	<b>15.233</b>
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	190
<b>Düzenleyici ve Denetleyici İdarelerin Toplamı</b>	<b>190</b>
<b>Merkezi Yönetim Toplamı</b>	<b>968.721</b>

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

2002-2020 yılları arasında cari transferlerin bütçe içindeki payı Grafik 6’da yer almaktadır.

## Grafik 6: 2002-2020 Dönemi Cari Transferlerin Bütçe İçindeki Payı



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte görüldüğü üzere cari transferlerin bütçe içindeki payı 2002 yılında yüzde 21,2 iken 2013 yılında yüzde 36,4, 2014 yılında yüzde 36,2, 2015 yılında yüzde 36,1, 2016 yılında yüzde 38,5, 2017 yılında yüzde 39,9, 2018 yılında yüzde 38,9, 2019 yılında yüzde 40 ve 2020 yılında ise yüzde 41,4 olmuştur.

### Sermaye Giderleri

Sermaye giderleri için 2020 yılında 56 milyar 607 milyon TL (kamulaştırma giderleri dâhil) ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 102 milyar 308 milyon TL olmuştur. Bu ödenekten yapılan bütçe gideri 93 milyar 742 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye giderlerinin öngörülen ödeneğin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedenleri arasında; gayrimenkul sermaye üretim giderleri, mamul mal alımları ve gayrimenkul büyük onarım giderleri yer almaktadır. Bu kapsamda sermaye giderlerindeki artış büyük ölçüde;

- Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yol yapım, büyük bakım ve onarım, kamulaştırma ile trafik güvenliğine ilişkin projelere yönelik giderlerinden,
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından demiryolu, denizyolu, havayolu sektörlerinde yürütülen projelere ilişkin ek ödenek tahsisleri ile haberleşme sektöründe 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamında yürütülen bazı projeler

için gerekli ödeneklerin evrensel hizmet gelirlerinden ödenek eklenmek suretiyle karşılanmasından,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün baraj, gölet, içmesuyu ve sulama tesislerine ilişkin projeler için yapılan giderler ile bu tesislerin kamulaştırılması giderlerinden,

- Sağlık Bakanlığı Kovid-19 Sağlıkta Acil Durum Projesi ile Kovid-19 ile mücadele kapsamında tıbbi cihaz alımlarından,

- Emniyet Genel Müdürlüğünce tamamlanan muhtelif projeler ve işlere ilişkin hakedişler karşılığında yapılan ödemelerden kaynaklanmakta olup aradaki farkın geçen yıl ödeneklerinden devreden tutarlardan karşılanmasından,

- İçişleri Bakanlığının muhtelif projeler için yedek ödenekten ve yatırımları hızlandırma ödeneğinden aktarılan tutarlardan,

- Adalet Bakanlığı ceza infaz kurumlarının yapım giderleri, adliye binaları yapım ve bakım onarım giderleri ile makine teçhizat alım giderlerinden,

- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün maden arama, araştırma ve etüt çalışmalarına ilişkin projelerine yönelik giderlerden,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün yurt içi ve yurt dışındaki vakıf taşınmaz kültür varlıklarının bakım ve onarımlarına yönelik harcamalardan,

- Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKOB) aracılığıyla yürütülen projelerine ilişkin ödenek devirleri ve bu ödeneklerden yapılan harcamalardan,

- Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun yapım giderleri, adliye binaları yapım ve bakım onarım giderleri ile makine teçhizat alım giderlerinden,

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Petrol ve Doğal Gaz Boru Hatlarının Güvenliği Projesi ile Akkuyu Nükleer Güç Santrali Altyapı Projesi için yedek ödenekten yapılan aktarmalardan,

- Gençlik ve Spor Bakanlığının yurt ve spor tesisleri için yaptığı gayrimenkul alımları, kamulaştırma giderleri ile bu tesislerin yapım giderlerinden

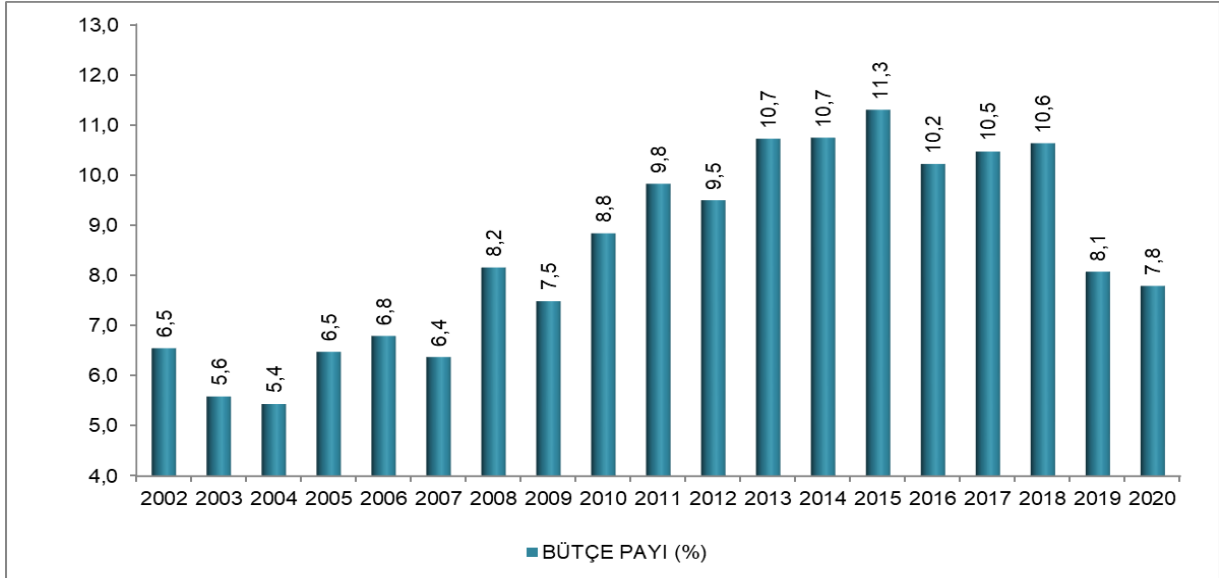
kaynaklanmaktadır.

Sermaye giderleri dağılımı şu şekildedir:

➤ Mamul Mal Alımları	9,2 milyar TL
➤ Menkul Sermaye Üretim Giderleri	1,3 milyar TL
➤ Gayri Maddi Hak Alımları	0,8 milyar TL
➤ Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması	3,9 milyar TL
➤ Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	70,1 milyar TL
➤ Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	1 milyar TL
➤ Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	5,7 milyar TL
➤ Diğer Sermaye Giderleri	1,9 milyar TL

2002-2020 yılları arasında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı Grafik 7'de yer almaktadır.

**Grafik 7: 2002-2020 Dönemi Sermaye Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı**



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı yüzde 6,5 iken 2020 yılında bu oran yüzde 7,8 olarak gerçekleşmiştir.

## 2020 Yılı Kamu Yatırım Harcamaları ile İlgili Genel Bilgiler

2020 yılı kamu yatırım uygulamalarında; ekonomik ve sosyal altyapıyı geliştirecek yatırımlara, sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler dikkate alınarak ağırlık verilmiştir.

Mahalli idare yatırımları ve yatırım işçilik giderleri hariç olmak üzere, 2020 Yılı Yatırım Programında 2020 yılı fiyatlarıyla; toplam tutarı 1.059,1 milyar TL, 2019 sonu kümülatif harcaması 409,6 milyar TL ve 2020 yılı başlangıç ödeneği 77,1 milyar TL olan 2.994 adet kamu yatırım projesi yer almıştır.

2020 yılında tahsis edilen 77,1 milyar TL tutarındaki yatırım ödeneğinin yüzde 67,8'ine karşılık gelen 52,3 milyar TL'lik kısmı Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında yer alan kuruluşların yatırım ödenekleri için tahsis edilmiştir. KİT yatırımlarının payı yüzde 31,5, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların payı yüzde 0,1, döner sermayeler ve sosyal güvenlik kuruluşlarının payı ise yüzde 0,6 olmuştur.

Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamındaki yatırım tahsislerinden en büyük payı yüzde 29,5 ile ulaştırma-haberleşme sektörü almış, bunu yüzde 21,2 ile eğitim, yüzde 15,8 ile genel idare, güvenlik hizmetleri ve adalet hizmetleri gibi alt sektörleri kapsayan diğer kamu hizmetleri-iktisadi, yüzde 11,7 ile sağlık, yüzde 9,5 ile tarım ve yüzde 7,1 ile içmesuyu, kanalizasyon, teknolojik araştırma, çevre ve sosyal içerme gibi alt sektörleri kapsayan diğer kamu hizmetleri-sosyal sektörleri izlemiş, enerji sektörünün payı ise yüzde 2,6 olmuştur. Madencilik, imalat, turizm ve konut sektörlerinin toplam payı ise yüzde 2,6 olmuştur.

Tarım sektöründe, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne 2020 yılında 45.919 hektar saha sulamaya açılmış ve toplam 73 adet sulama tesisi inşaatı tamamlanmıştır. 2020 yılı sonu itibarıyla sulamaya açılan toplam net alan 3.459.711 hektara toplam sulama tesisi sayısı ise 3221'e ulaşmıştır.

Ormancılık sektörü özel bütçe yatırımları kapsamında 2020 yılında Orman Genel Müdürlüğü tarafından 19.312 hektar endüstriyel ağaçlandırma, 56.576 hektar rehabilitasyon, 198.715 hektar alanda toprak muhafaza bakım çalışması, 10.438 hektar mera ıslah çalışması yapılmış olup 177.683.000 adet fidan üretilmiştir. Ayrıca 2020 yılı içerisinde 24.751.066 m<sup>3</sup> endüstriyel odun, 5.396.680 ster yakacak odun üretimi gerçekleştirilmiştir.

Madencilik sektöründe, ülkemizin tüm deniz yetki alanlarındaki hidrokarbon potansiyelinin belirlenmesi ve muhtemel rezervlerin milli ekonomiye kazandırılması amacıyla Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı tarafından petrol ve doğal gaz arama ve sondaj faaliyetlerine devam edilmiş, bu faaliyetler neticesinde Karadeniz'de keşfedilen Sakarya doğal gaz sahasında rezervuar modelleme ve net rezerv belirleme çalışmaları yürütülmüştür.

Enerji sektöründe, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilen 558 MW kurulu gücündeki Yusufeli Barajı ve HES projesinde gövde betonu dökümü yüzde 98 oranında tamamlanmıştır. Elektromekanik teçhizat montajının ise Temmuz 2021 itibarıyla tamamlanması planlanmaktadır. Proje kapsamında Aralık 2021'de su tutulmaya başlanması, Temmuz 2022'de ise elektrik üretimine geçilmesi hedeflenmektedir. 2021 yılında "Yusufeli Barajı ve HES Tamamlama ve Mansap Düzenleme" yatırımları gerçekleştirilecektir. 1.200 MW kurulu gücündeki Ilısu Prof. Dr. Veysel Eroğlu Barajı ve Hidroelektrik Santralinin 6 türbininden ilki 19 Mayıs 2020 tarihinde devreye alınarak elektrik üretimine başlanmıştır. 2020 yılında 1.366 km'lik elektrik iletim hattı Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından tamamlanmıştır. Yapım çalışmaları devam eden Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama projesi kapsamında, hâlihazırda işletmede olan 700 milyon m<sup>3</sup> depolama kapasitesine sahip 6 adet kavernaya ilave olarak 3 adet kavernada çözme işlemi tamamlanmış olup ilk gaz dolun çalışmalarına başlanmıştır.

Karayolu sektöründe 2020 yılında 463 km'si KÖİ yöntemi ile yapılan otoyol olmak üzere toplam 1.014 km bölünmüş yol yapımı, 588 km tek yol yapımı ve 1.756 km bitümlü sıcak karışım kaplama yapım, onarım ve yenilemesi tamamlanmıştır. Ayrıca, devlet ve il yollarında toplam uzunluğu 22.401 m olan 152 adet köprü, toplam uzunluğu 75.591 m olan 45 adet tünel inşa edilmiş ve 9.061 km sathi kaplama bakım ve onarımı gerçekleştirilmiştir. Demiryolu sektöründe Konya (Kayacık) ve Mersin (Yenice) lojistik merkezlerinin inşası tamamlanmış olup 431 km uzunluğundaki Samsun-Kalın Sinyalizasyon projesi tamamlanarak hattın tamamı sinyalli hale getirilmiştir. Bununla birlikte, başta hızlı ve yüksek hızlı tren projeleri olmak üzere, mevcut hatların çift hatlı hale getirilmesi ve modernizasyonu, elektrifikasyon ve sinyalizasyon tesisleri yapımı, lojistik merkezler vb. büyük ölçekli demiryolu yatırımlarının yapımına devam edilmektedir.

Denizyolu sektöründe Filyos Limanı projesinin altyapı inşaatı devam etmekte olup 2020 yılında 1 milyar 53 milyon TL imalat yapılmış ve limanın altyapı inşaatındaki fiziki gerçekleşme yüzde 95 seviyelerine ulaşmıştır.

Havayolu sektöründe 2020 yılında Ankara Esenboğa, Milas Bodrum, Trabzon, Erzurum ve Adıyaman Havalimanlarındaki altyapı ve rehabilitasyon çalışmalarına yönelik projeler tamamlanmıştır. Ayrıca, Tokat Yeni Havalimanı altyapı işleri tamamlanmış olup, üstyapı ikmal işlerinin ihale çalışmalarına başlanmıştır. Diğer taraftan, Rize-Artvin, Yozgat ve Bayburt-Gümüşhane Havalimanı projelerinin altyapı işlerinde fiziki gerçekleştirmeler sırasıyla yüzde 90, yüzde 65 ve yüzde 70 seviyelerine ulaşmıştır. Çukurova Havalimanı Altyapı Tesislerinin yapımı işinde ise fiziki gerçekleşme yaklaşık yüzde 90 seviyesine ulaşmış olup, projenin üstyapısının Yap-İşlet-Devret kapsamında yapılması kararı alınmış ve ihale süreci tamamlanmıştır. Muhtelif havalimanlarının pist, apron ve taksit sahaları bakım-onarımı ile hava seyrüsefer emniyetine yönelik projelere devam edilmektedir.

Eğitim sektöründe 2020 yılı itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesi 5,84 milyar TL'dir. Ayrıca yıl içerisinde 893.520.000 TL ek ödenek verilmiş olup, bu bütçenin 275 milyon TL'si Okulların Depreme Dayanıklılıklarının Artırılması Projesi'ne tahsis edilmiştir.

2020 yılında, İlköğretim kademesinde (anaokulu/anasınıfı dâhil) 7.874 adet, Ortaöğretim kademesinde (Mesleki ve Teknik Eğitim dâhil) 3.294 adet, Yaygın Eğitimde 292 adet ve hayırseverler tarafından yapılan 1.048 adet olmak üzere toplamda 12.410 adet derslik yapılmıştır.

Yükseköğretim sektöründe 2020 yılında Üniversitelere 3,2 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir.

Kültür sektöründe 2020 yılı itibarıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi 1.087 milyon TL'dir. Bu bütçe ile;

- 860 milyon TL maliyetli Ankara Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu tamamlanarak hizmete açılmış, 17 milyon TL maliyetli Van-Erciş Kültür Merkezi tamamlanmıştır.
- Kırklareli, Eskişehir, Batman İl Halk Kütüphaneleri ve Mersin Erdemli İlçe Halk Kütüphanesi toplam 47 milyon TL maliyet ile tamamlanmıştır.
- Restorasyon projeleri kapsamında; Antalya Patara Örenyeri Anıtları Restorasyonu, Şanlıurfa Han-El Barur Kervansarayı Restorasyonu, Edirne Hıdırlık Tabyası Teşhir Tanzimi gibi 16 adet iş toplam 115 milyon TL maliyetle tamamlanmıştır.
- Bursa Türk İslam Eserleri Müzesi onarımı ve Eski Adliye Binasının Tarsus Müzesine dönüştürülmesi işleri toplam 40 milyon TL maliyetle tamamlanmıştır. İstanbul Sinema Müzesi 29 milyon TL maliyetle tamamlanmış olup ilave tefrişatın ardından hizmete açılacaktır.

Gençlik ve Spor Bakanlığına yükseköğretim hizmetleri kapsamında, yurt inşaatları ve muhtelif bakım onarım yatırımları amacıyla 996,4 milyon TL; beden eğitimi ve spor sektörü kapsamında spor tesisleri ve stadyum projeleri yatırımları amacıyla 302,9 milyon TL olmak üzere toplam 1,29 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. Tahsis edilen ödeneklerle muhtelif illerde toplam 40.219 öğrenciye barınma imkânı sağlayacak yurt inşaatları ile 4 adet stadyum ve toplam 148 adet spor tesisi tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Sağlık sektöründe, 2020 yılında Sağlık Bakanlığı ve üniversitelere tahsis edilen 6,1 milyar TL merkezi yönetim bütçesi ve döner sermaye başlangıç ödeneği ile yıl içerisinde sağlanan 1,8 milyar TL tutarındaki ek ödenekler dâhil toplam 7,9 milyar TL ödenek ile; 7.908 Hastane/Ağız Dış Sağlığı Merkezi Yatak/Ünit kapasiteli, 26 adet Devlet Hastanesi ve Sağlık Merkezi, 3 üniversite hastanesi, 11 adet Ek Bina, 11 adet Entegre İlçe Hastanesi, 7 adet Ağız ve Dış Sağlığı Merkezi, 4 adet Alkol ve Madde Bağımlılıkları Merkezi ve Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Merkezi ile 4 adet Lojman ve 146 adet birinci basamak sağlık kuruluşu (Aile Sağlığı Merkezi, Toplum Sağlığı Merkezi, Göçmen Sağlığı Merkezi, Sağlıklı Yaşam Merkezi ve Sağlık Evi) inşaatı tamamlanmıştır.

Sosyal içerme sektöründe 2020 yılında, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına toplam 177,8 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir. 2020 yılında 2 adet Çocuk Destek Merkezi, 2 adet Sosyal Hizmet Merkezi + İl Müdürlüğü Hizmet Binası, 6 adet Huzurevi inşaatı projesi tamamlanmıştır. Sosyal içerme sektöründe 2020 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığına ise 63,8 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup, 20 adet gençlik merkezi tamamlanmıştır.

İstihdam sektöründe, 2020 yılında İŞKUR'a 64,8 milyon TL ödenek aktarılmıştır. 2020 yılı proje dağılımını incelediğimizde en büyük projenin İŞKUR'un illerde bulunan hizmet binalarının inşaat giderlerini içeren "Hizmet Binası İnşaatı" projesine 27,4 milyon TL kaynak aktarılmıştır. Bilgi İşlem Altyapısı Güçlendirme Projesi'ne sene başında 22 milyon TL kaynak aktarılmış ancak pandemi süreci nedeniyle bu proje kapsamında ihaleye çıkılamamış ve bahse konu mali kaynaklar İŞKUR bünyesindeki diğer projelere aktarılmıştır. 2020 Yılı Yatırım Programında İŞKUR'a ait 7 proje bulunmaktadır. Bu projelerden "İstihdama Destek Programı" 6 tane alt projeden müteşekkildir. İlave olarak 2020 Yılı Yatırım Programında İŞKUR'a ait 3 tane "Uluslararası Katkı Payı" karakteristiğine sahip proje bulunmaktadır.

İçmesuyu sektöründe, 2020 yılında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne 3 tanesi yeni olmak üzere toplam 67 adet içmesuyu projesi için 1,8 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. Toplam 6,4 milyar TL maliyetli Konya İçmesuyu (Mavi Tünel), Ergene Havzası Arıtma Tesisi, Niğde-Ulukışla İçmesuyu, Ankara İçmesuyu 2. Merhale (Gerede), Kıbrıs'a Anamur (Dragon) Çayından Boruyla Su Götürme Projeleri tamamlanmıştır. 2020 Yılı Yatırım Programında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı için genel bütçeden 5,4 milyon TL içmesuyu sektörüne ödenek tahsis edilmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığına ise devam eden 10 proje için 22,8 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

Üniversiteler ile kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde, ulusal ve bölgesel öncelikler ile kamu ve özel sektörün ihtiyaçlarını dikkate alan araştırma altyapılarının kurulmasına ve geliştirilmesine yönelik projelere 2020 yılında yaklaşık 485,7 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

2020 yılında Güvenlik Hizmetleri sektöründe kurumsal hizmet kalite ve kapasitesinin artırılmasına yönelik projeler yürütülmüş, bu çerçevede ek ödenekler ve devreden ödenekler dâhil olmak üzere 45 adet proje için yıl boyunca toplam 4,39 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir.

Adalet Hizmetleri sektöründe, vatandaşların adalete erişiminin kolaylaştırılması hedefi doğrultusunda adalet binalarının ve cezaların infazında etkinliğin artırılması amacıyla ceza infaz kurumlarının yapılmasına yönelik projelere öncelik verilmiş; bu kapsamda ek ödeneklerle birlikte toplam 3,78 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. 2020 yılında 5 adet adalet binası ve 12 adet ceza infaz kurumu inşaatı tamamlanarak hizmete açılmıştır.

Genel İdare sektöründe 2020 yılında ek ödeneklerle birlikte 3,06 milyar TL ödenek tahsisi yapılmıştır. Sektörde hizmetlerin aksamadan yürütülmesi ve kalitenin artırılması amacıyla yeni hizmet binası inşaatı, bakım-onarım, taşıt ve makine teçhizat temini ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik yatırımlar önemli yere sahiptir. Yıl içerisinde 13 hükümet konağı, 4 gümrük tesisi, 2 vergi dairesi ve 1 yurtdışı temsilcilik tamamlanarak faaliyete açılmıştır.

2020 yılı itibarıyla Genel İdare alt sektörü içerisinde bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) projeleri özelinde yaklaşık 635 milyon TL yatırım bütçesi ayrılmış olup, bu ödeneğin 506 milyon TL'si mevcut bilgi sistemlerinin idamesi için, 129 milyon TL'si ise proje mahiyetinde olan projeler için tahsis edilmiştir. Toplam ödeneğin yüzde 47'si gayri maddi hak alımları, yüzde 23'ü mamul mal alımları, yüzde 21'i diğer sermaye giderleri, yüzde 9'u ise diğer ekonomik kodlara tahsis edilmiştir. Ayrıca Genel İdare alt sektörü dışında yer alan sektörlerde ait projelerin içeriklerinde de BİT yatırımı söz konusu olabilmektedir. 2020 Yılı Yatırım Programında bütün sektörlerde yaklaşık 3,7 milyar TL yatırım bütçesi ayrılmıştır.

## **Sermaye Transferleri**

Sermaye transferleri için 2020 yılında 6 milyar 784 milyon TL ödenek öngörölmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 19 milyar 967 milyon TL olmuştur. Bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 15 milyar 171 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın 14 milyar 195 milyon TL'si yurtiçi sermaye transferlerinden, 976 milyon TL'si ise yurtdışı sermaye transferlerinden oluşmaktadır.

Sermaye transferleri harcamalarında meydana gelen artış;

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca Karayolları Genel Müdürlüğüne yol yapım, büyük bakım ve onarım faaliyetleri, kamulaştırma giderleri, ilama bağlı borçlar gibi ödemeleri için verilen ek ödeneklere ilişkin sermaye hazine yardımları ile Türkiye Uzay Ajansına aktarılan tutardan,

- Tarım ve Orman Bakanlığının bağlı ve ilgili kuruluşlara aktarılan sermaye hazine yardımlarından,

- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 4123 sayılı Kanun gereği afet sebebiyle alt yapısı hasara uğrayan belediyelere ve il özel idarelerine yapılan yardımlar ile Elazığ ve Malatya'da hak sahibi depremzedelere yapılan konut ve iş yerleri için protokol kapsamında Toplu Konut İdaresi Başkanlığına (TOKİ) aktarılan tutardan,



- Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Kamu Düzeni ve Güvenliğinin Olağan Hayatı Durduracak veya Kesintiye Uğratacak Şekilde Bozulduğu Alanlarda Uygulanacak Kentsel Dönüşüm Projelerinin Usul ve Esaslarına İlişkin Çerçeve Protokol kapsamında yapılan giderlerden,

- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca 278 Sayılı Kanununun 16 ncı maddesi gereği kurum dışına sağlanan hizmetlerden elde edilen gelirler karşılığı yapılan giderlerden,

- İçişleri Bakanlığının İl Özel İdaresi ve YİKOB lara verilen yardımlar, Güvenlik (Öncelikli) yolları için verilen tutar ve Maden Payı Devlet Hakkı ile Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden YİKOB lara aktarılan tutardan,

- Strateji ve Bütçe Başkanlığınca belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla yapılan ödemelerden,

- Hazine ve Maliye Bakanlığınca yükseköğretim kurumlarına verilen hazine yardımlarından ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için yapılan yatırım ödemelerinden,

- TÜBİTAK'a Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) kapsamında verilen ilave sermaye hazine yardımından,

- Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından il müdürlüklerinin gençlik merkezi, spor tesisleri ile yurt yapım giderleri için özel gelirlerinden ekleme yapılmasından,

- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne maden arama, araştırma ve etüt giderleri ile ilama bağlı borç ödemeleri için verilen yedek ödeneğe ilişkin sermaye hazine yardımlarından,

- TBMM Genel Kurul Salonu Elektronik Oylama ve Yoklama Sisteminin yenilenmesi işi için Savunma Sanayii Başkanlığı arasında yapılan Protokol çerçevesinde ilgili kurum bütçesine yapılan aktarmalardan,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün baraj projelerinden etkilenenlerin yeniden yerleşimi için yapılan harcamalardan,

kaynaklanmaktadır.

2020 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri kuruluşlara yardım amacıyla gerçekleşen sermaye transferi tutarı 129 milyon TL olmuştur. Yapılan sermaye

transferlerinin ayrıntısı Tablo 12’de gösterilmiştir.

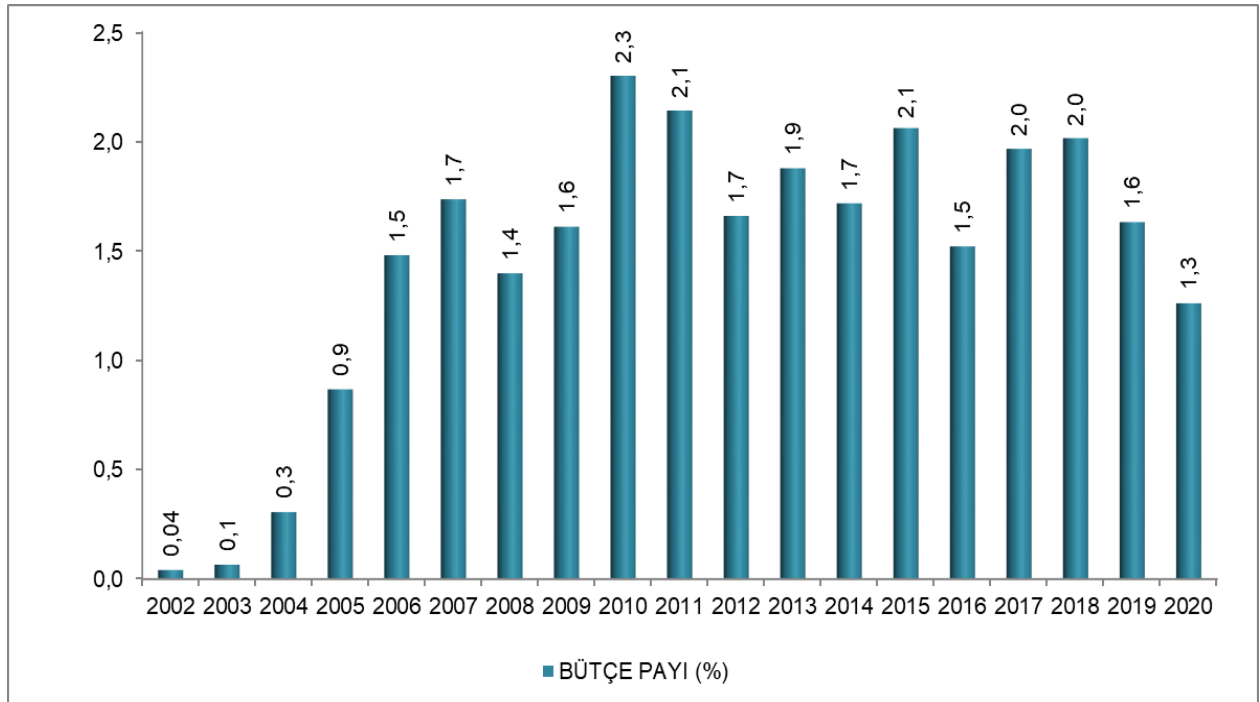
**Tablo 12: İdareler İtibarıyla Dernek, Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Sermaye Transferleri**

(Bin TL)	Gerçekleşme
Kültür ve Turizm Bakanlığı	127.421
İçişleri Bakanlığı	1.000
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	300
Ticaret Bakanlığı	71
<b>Merkezi Yönetim Toplamı</b>	<b>128.792</b>

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

2002-2020 yılları arasında sermaye transferlerinin bütçe içindeki payının gelişimi Grafik 8’de gösterilmiştir.

**Grafik 8: 2002-2020 Dönemi Sermaye Transferlerinin Bütçe İçindeki Payı**



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

### Borç Verme

Borç verme giderleri için 2020 yılında 27 milyar 87 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yıl sonu toplam bütçe ödeneği 30 milyar 910 milyon TL olmuştur. Yapılan harcama 29 milyar 750 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Borç verme giderlerinde meydana gelen artışta;

•Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden KİT'lere sermaye artırımını amacı ile yapılan ödemeler,

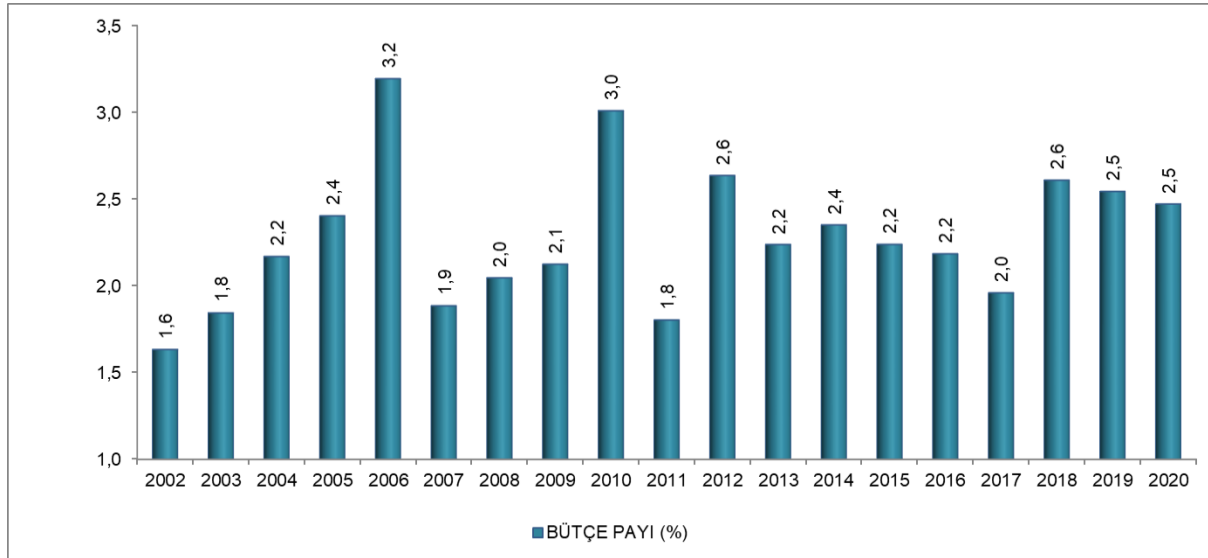
•Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca Organize Sanayi Bölgeleri ile Küçük Sanayi Sitelerinin yapım işleri ve kamulaştırma giderleri için yapılan ödemeler,

•Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğüne ödenmemiş sermayesini teminen aktarılan tutar ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanuna istinaden 2019 yılı bütçesinden harcanmayan tutarların devren ödenek kaydedilmesi

etkili olmuştur.

2002-2020 yılları arasında borç verme giderlerinin bütçe içindeki payı Grafik 9'da yer almaktadır.

### **Grafik 9:2002-2020 Dönemi Borç Verme Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı**



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

### **bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri**

Fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2020 yılı bütçe başlangıç ve yıl sonu ödenekleri, yıl sonu gerçekleştirmeleri ile gerçekleştirmelerin GSYH'ye oranı Tablo 13'te gösterilmiştir.

**Tablo 13: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme	Gerçekleşme / GSYH (%)
Genel Kamu Hizmetleri	327.939.086	336.484.907	328.553.202	6,5
Savunma Hizmetleri	56.362.956	62.198.084	62.783.714	1,2
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	85.400.341	77.144.336	95.515.417	1,9
Ekonomik İşler ve Hizmetler	109.186.730	158.906.053	151.267.108	3,0
Çevre Koruma Hizmetleri	625.935	1.128.082	1.065.694	0,02
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	8.471.715	11.332.578	11.172.840	0,2
Sağlık Hizmetleri	62.035.126	56.911.759	68.851.797	1,4
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	19.287.373	17.722.197	21.023.913	0,4
Eğitim Hizmetleri	162.539.066	129.274.027	164.971.308	3,3
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	263.612.742	298.961.561	298.532.142	5,9
<b>Bütçe Giderleri Toplamı</b>	<b>1.095.461.069</b>	<b>1.150.063.584</b>	<b>1.203.737.135</b>	<b>23,8</b>

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

Ekonomik işler ve hizmetler fonksiyonunda yer alan ödeneklerin yıl sonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel olarak;

- Karayolları Genel Müdürlüğünün yatırım programında yer alan yol yapım, büyük bakım ve onarım faaliyetleri, kamulaştırma giderlerine ilişkin yıl içinde yapılan ek ödenek tahsisleri, ilama bağlı borçlar, mahkeme harç giderleri gibi ödemeler için yapılan ek ödenek tahsisleri ile şartlı bağış ve yardım ödeneklerinden yapılan harcamalardan,

- Hazine ve Maliye Bakanlığınca KİT'lerin görevlendirme giderleri ile sermaye ödemelerinden,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün baraj, gölet, içmesuyu ve sulama tesislerinin hakediş ödeme giderlerinden,

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yatırım programında yer alan projeler için ilave ödenek tahsisleri, evrensel hizmetler kapsamında yürütülen projeler için yapılan ödemeler, evrensel posta net maliyet ödemeleri, Türkiye Uzay Ajansına aktarılmak üzere Ar-Ge gelirlerinden eklenen ödeneklerin kullanılmasından,

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yatırım teşvikleri kapsamında sağlanan prim ve faiz destekleri ile Organize Sanayi Bölgeleri ve Sanayi Sitelerinin yapım ve kamulaştırma giderleri için yapılan ödemelerden,

kaynaklanmaktadır.

Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerinde yıl sonu gerçekleşmesinin başlangıç ödeneklerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durumun temel nedenleri;

- Hazine ve Maliye Bakanlığınca Sosyal Güvenlik Kurumuna sağlık ve emeklilik devlet katkısı, Ar-Ge Sigorta Prim Desteği ödemeleri ve faturalı ödemeler karşılığı yapılan ödemelerden,

- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumunun finansman açığının karşılanması için yapılan ödemelerden, Kovid-19 ile mücadelede Ekonomik İstikrar Kalkanı Paketi kapsamında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna yapılan ödemelerden, 65 yaşını doldurmuş vatandaşlara bağlanan aylık ödemeleri ile sosyal ve ekonomik destek ödemelerinden,

- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 4123 sayılı Kanun gereği afet sebebiyle alt yapısı hasara uğrayan belediyelere ve il özel idarelerine yapılan yardımlardan, Elazığ ve Malatya'da hak sahibi depremzedelere yapılan konut ve iş yerleri için protokol kapsamında TOKİ'ye aktarılan tutar ile afet ve acil durum faaliyetleri ödeneği giderlerinden,

- Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün afet ve acil durumlara ilişkin hizmetler kapsamında geçici barınma merkezlerinin giderlerinin yedek ödenekten karşılanmasından

kaynaklanmaktadır.

Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri fonksiyonunda yıl sonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel olarak;

- Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun adliye binaları ile ceza infaz kurumu binalarının yapımı, elektrik, su, yakacak, kırtasiye, iase giderleri, personel taşımacılığına ilişkin servis giderleri, adliye binalarının kira giderleri için yıl içinde eklenen ödeneklerden,

- Jandarma Genel Komutanlığının personel giderleri ile özellikle güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alım giderleri başta olmak üzere ödenek ihtiyacının önceki yıldan devreden ve yedek ödenekten aktarılan ödeneklerle karşılanmasından,

- Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yeni personel alımları ve personel aylıklarında görülen artışların sebep olduğu harcamalardan ve mal ve hizmet alımları ile yatırım nitelikli ihtiyaçların önceki yıl bütçesinden devreden ve yedek ödenekten aktarılan ödeneklerden karşılanmasından,

- Adalet Bakanlığının cezaevleri ve mahkemelerin elektrik, su, yakacak, kırtasiye giderleri ve iâşe giderleri ile yargılama giderleri, posta giderleri, zorunlu müdafî ve vekil ücret giderlerinden,

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığına genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin yaptırdıkları işlere ilişkin anılan Bakanlık bütçesine aktardıkları ödenekten yapılan giderlerden,

- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün sınır dışı işlemleri ve geri gönderme merkezlerinin cari ihtiyaçları ile uluslararası koruma statüsüne başvuran kişilerin GSS prim ödemelerine yönelik ihtiyaçların yedek ödenekten karşılanmasından,

kaynaklanmaktadır.

Sağlık hizmetleri fonksiyonunda yıl sonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durum temel olarak;

- Sağlık Bakanlığının personel giderlerinden ve Kovid-19 ile mücadele kapsamında ihtiyaç duyulan koruyucu malzeme, tanı kiti, ilaç alımları, akaryakıt giderleri ve aşı alımlarından,

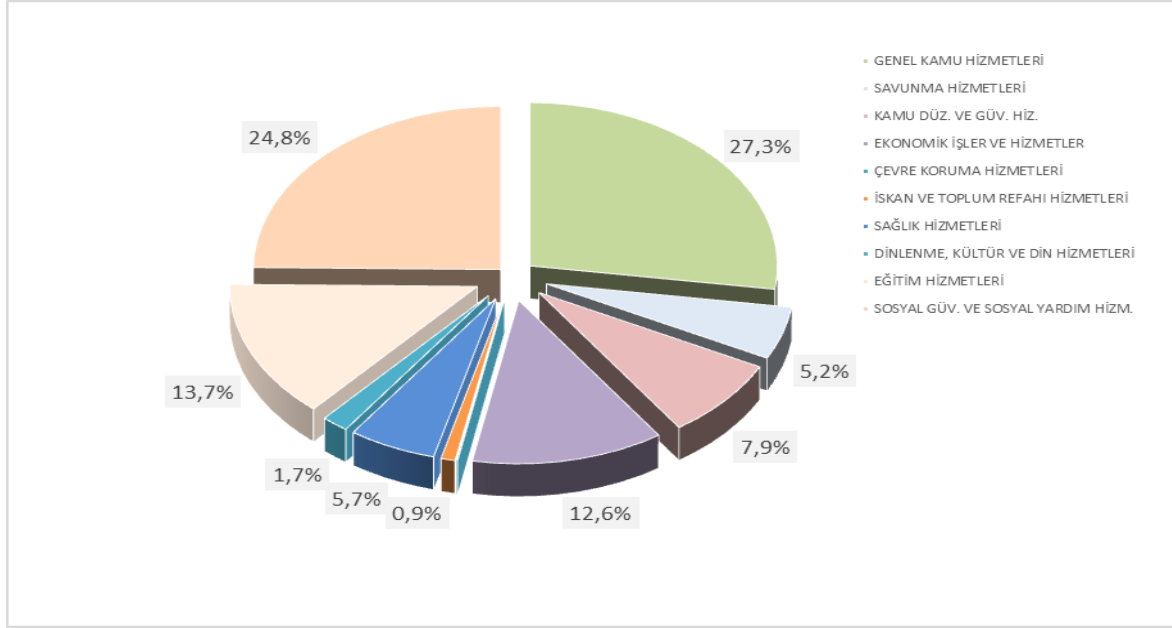
- Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü'nün 2020 yılında alınan tıbbi cihazlar ile 2019 yılında ihalesi yapıp ödemesi 2020 yılına sarkan tıbbi cihaz alımlarından

kaynaklanmaktadır.

Savunma hizmetleri fonksiyonunda yıl sonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durum temel olarak;

- Milli Savunma Bakanlığı'nın personel giderleri ile özellikle güvenlik ve savunmaya yönelik mal, malzeme ve hizmet alım giderleri, iâşe giderleri başta olmak üzere ödenek ihtiyacının önceki yıldan devreden ve yedek ödenekten aktarılan ödeneklerle karşılanmasından kaynaklanmaktadır.

## Grafik 10: 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Dağılımı



Grafikte görüldüğü üzere fonksiyonel sınıflandırma bazında 2020 yılı merkezi yönetim bütçe harcamaları içinde en büyük payı yüzde 27,3 ile genel kamu hizmetleri almıştır. Genel kamu hizmetlerini yüzde 24,8 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 13,7 ile eğitim hizmetleri takip etmiştir. 2020 yılında merkezi yönetim bütçesinde, vatandaşlara sunulan temel hizmetlerden olan sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri, eğitim hizmetleri ve sağlık hizmetlerine ayrılan payın toplamı ise yüzde 44,2 olmuştur.

### cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2020 yılında merkezi yönetim kapsamında yer alan idarelerin bütçe ödenekleri ve gerçekleştirmelerini gösteren tablolar Raporun 5, 6 ve 7 No'lu eklerinde yer almaktadır.

Bütçe gerçekleştirmeleri itibarıyla en yüksek gidere sahip ilk on kamu idaresine Tablo 14'te yer verilmiştir.

**Tablo 14: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Genel Bütçeli Kamu İdaresi**

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Hazine ve Maliye Bakanlığı	468.270.853	489.659.728	482.500.517
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	125.809.131	150.688.011	150.245.566
Milli Eğitim Bakanlığı	125.396.862	83.814.807	123.942.911
Sağlık Bakanlığı	58.875.829	52.235.652	65.196.374
Milli Savunma Bakanlığı	53.859.342	61.270.707	61.875.316
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	29.026.976	62.369.994	58.324.866
Tarım ve Orman Bakanlığı	40.302.916	44.626.119	43.660.531
Emniyet Genel Müdürlüğü	38.973.189	27.712.410	40.769.085
Jandarma Genel Komutanlığı	22.968.117	22.432.315	25.269.601
Adalet Bakanlığı	19.751.360	19.981.225	23.382.430

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

Hazine ve Maliye Bakanlığının ödenek ve gerçekleşmesinin diğer kurum bütçelerinden yüksek olmasının nedeni, Bakanlık bütçesinde faiz giderlerinin ve hazine yardımları gibi transfer kalemlerinin yer almasıdır. Faiz giderleri ve transferler çıkarıldığı takdirde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığının merkezi yönetim bütçesinden en yüksek payı alan kurumlar olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan bütçe gerçekleştirmeleri itibarıyla en yüksek gidere sahip ilk on özel bütçeli idare Tablo 15'te gösterilmiştir.

**Tablo 15: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Özel Bütçeli İdare**

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Karayolları Genel Müdürlüğü	21.195.323	46.146.609	45.779.756
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	9.454.219	14.136.727	13.914.168
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	3.511.062	6.297.798	5.176.165
Orman Genel Müdürlüğü	3.484.151	4.133.333	3.902.755
Ceza İnfaz Kurumları İle Tutukevleri İş Yurtları Kurumu	994.196	4.020.568	3.269.761
Küçük ve Orta Ölçekli İşl. Gel. ve dest. İdaresi başkanlığı	1.804.317	1.922.832	1.904.073
Ankara Üniversitesi	1.147.520	1.245.503	1.182.928
Hacettepe Üniversitesi	1.148.726	1.286.312	1.152.873
İstanbul Üniversitesi	1.046.547	1.195.908	1.111.809
Ege Üniversitesi	961.561	1.105.116	1.025.713

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

### iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri

2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde 956 milyar 588 milyon TL olarak hedeflenmiş olan bütçe gelirleri, 1 trilyon 28 milyar 446 milyon TL ile bu hedefin yüzde 7,5 üstünde gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin hedefin



üzerinde gerçekleşmesinde vergi gelirleri ile diğer gelirler kalemlerinin tahmin edilenin üstünde gerçekleşmesi etkili olmuştur.

Bütçe gelirlerinin dağılımı Tablo 16'da yer almaktadır.

**Tablo 16: 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedef ve Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
<b>Bütçe Gelirleri</b>	<b>956.587.613</b>	<b>1.028.445.527</b>
<b>Genel Bütçe Gelirleri</b>	<b>936.635.045</b>	<b>999.146.756</b>
Vergi Gelirleri	784.601.816	833.250.502
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	64.330.972	60.216.247
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	11.042.648	8.346.154
Diğer Gelirler	62.152.069	88.629.733
Sermaye Gelirleri	13.593.677	7.535.094
Alacaklardan Tahsilatlar	913.863	1.169.026
<b>Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri</b>	<b>12.464.193</b>	<b>21.536.369</b>
<b>Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri</b>	<b>7.488.375</b>	<b>7.762.402</b>

Kaynak: SBB, e-bütçe

2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe gelirleri 956 milyar 588 milyon TL, genel bütçe gelirleri 936 milyar 635 milyon TL, vergi gelirleri ise 784 milyar 602 milyon TL olarak hedeflenmiştir. Yine bütçe tahmininde; teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 64 milyar 331 milyon TL, alınan bağışlar ve yardımlar ile özel gelirlerin 11 milyar 43 milyon TL, faiz, pay ve ceza gelirlerinin 62 milyar 152 milyon TL, sermaye gelirlerinin 13 milyar 594 milyon TL, alacaklardan tahsilatların 914 milyon TL, özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin 12 milyar 464 milyon TL ve düzenleyici ve denetleyici kurum gelirlerinin 7 milyar 488 milyon TL olacağı öngörülmüştür.

Tablo 16'da görüleceği üzere merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 999 milyar 147 milyon TL'si genel bütçe gelirlerinden, 21 milyar 536 milyon TL'si özel bütçeli idarelerin gelirlerinden, 7 milyar 762 milyon TL'si ise düzenleyici ve denetleyici kurum gelirlerinden oluşmaktadır.

#### **aa- Genel Bütçe Gelirleri**

2020 yılında 936 milyar 635 milyon TL olarak hedeflenen genel bütçe gelirleri yıl sonunda, 999 milyar 147 milyon TL ile hedefin yüzde 6,7 üstünde gerçekleşmiştir.

Genel bütçe gelirlerinin hedefin üstünde gerçekleşmesinin ağırlıklı nedeni vergi gelirleri ile diğer gelirler kalemlerinin belirlenen hedeflerin üstünde gerçekleşmesidir. 2020 yılı için 784 milyar 602 milyon TL olarak hedeflenen vergi gelirleri 833 milyar 251 milyon TL ile hedefin yüzde 6,2 üstünde gerçekleşmiştir.

**Tablo 17: Vergi Gelirleri Hedef ve Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
<b>Vergi Gelirleri</b>	<b>784.601.816</b>	<b>833.250.502</b>
Gelir Vergisi	182.120.509	158.841.637
Kurumlar Vergisi	89.393.412	105.056.671
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	57.804.672	71.555.070
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	158.062.901	159.205.919
Özel Tüketim Vergisi	175.174.787	207.283.203
Diğer Vergiler	122.045.535	131.308.002

Tabloda görüleceği gibi bunun temel nedeni başta kurumlar vergisi, dahilde ve ithalde alınan Katma Değer Vergisi (KDV) ile Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) gelirlerinin belirlenen hedeflerin üstünde gerçekleşmiş olmasıdır.

- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 182 milyar 121 milyon TL olarak hedeflenen gelir vergisi tahsilatı yılsonunda 158 milyar 842 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Gelir vergisinin bütçe hedefinin yüzde 12,8 altında gerçekleşmesinin temel nedeni; gelir vergisi tevkifatının bütçede öngörülen tutarın altında kalmasıdır.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 89 milyar 393 milyon TL olarak hedeflenen kurumlar vergisi tahsilatı yılsonunda 105 milyar 57 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Kurumlar vergisinin bütçe hedefinin yüzde 17,5 üzerinde gerçekleşmesinin temel nedeni; kurumlar geçici vergisi tahsilatındaki artıştır. Ayrıca 6736, 7020, 7143, 7256 sayılı Kanunlar kapsamında yapılan ilave tahsilatlar bu artışa katkı sağlamıştır.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 215 milyar 868 milyon TL olarak öngörülen dahilde ve ithalde alınan katma değer vergisi tahsilatları toplamı yılsonunda 230 milyar 761 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Dahilde ve ithalde alınan katma değer vergisinin bütçe hedefinin yüzde 6,9 üzerinde gerçekleşmesinin

nedeni; dahilde alınan KDV iadelerinin beklentilerden daha düşük ithalatın ise TL cinsinden yüksek gerçekleşmesidir.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 175 milyar 175 milyon TL olarak öngörölmüş olan özel tüketim vergisi tahsilatı yılsonunda, 207 milyar 283 milyon TL ile hedefin yüzde 18,3 üstünde gerçekleşmiştir. Bu gelir kaleminde oluşan fark temel olarak motorlu taşıt araçları ile dayanıklı tüketim ve diğer mallar üzerinden alınan ÖTV tahsilatının beklentilerin üzerinde gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır.

- Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 122 milyar 46 milyon TL olarak öngörölen diğer vergiler tahsilatı yılsonu itibarıyla 131 milyar 308 milyon TL ile hedefin yüzde 7,5 üstünde gerçekleşmiştir. Söz konusu artışta; gümrük vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi ve şans oyunları vergisinin beklentilerin üzerinde gerçekleşmesi etkili olmuştur. Ayrıca, 2020 yılı içerisinde yürürlüğe konulan dijital hizmet vergisinden 1 milyar 61 milyon TL gelir elde edilmesi de artışa katkı sağlamıştır.

#### **bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri**

2020 yılında özel bütçeli idarelerin gelir hedefi 12 milyar 464 milyon TL iken, yılsonunda 21 milyar 536 milyon TL ile bütçe hedefinin yüzde 72,8 üzerinde gerçekleşmiştir.

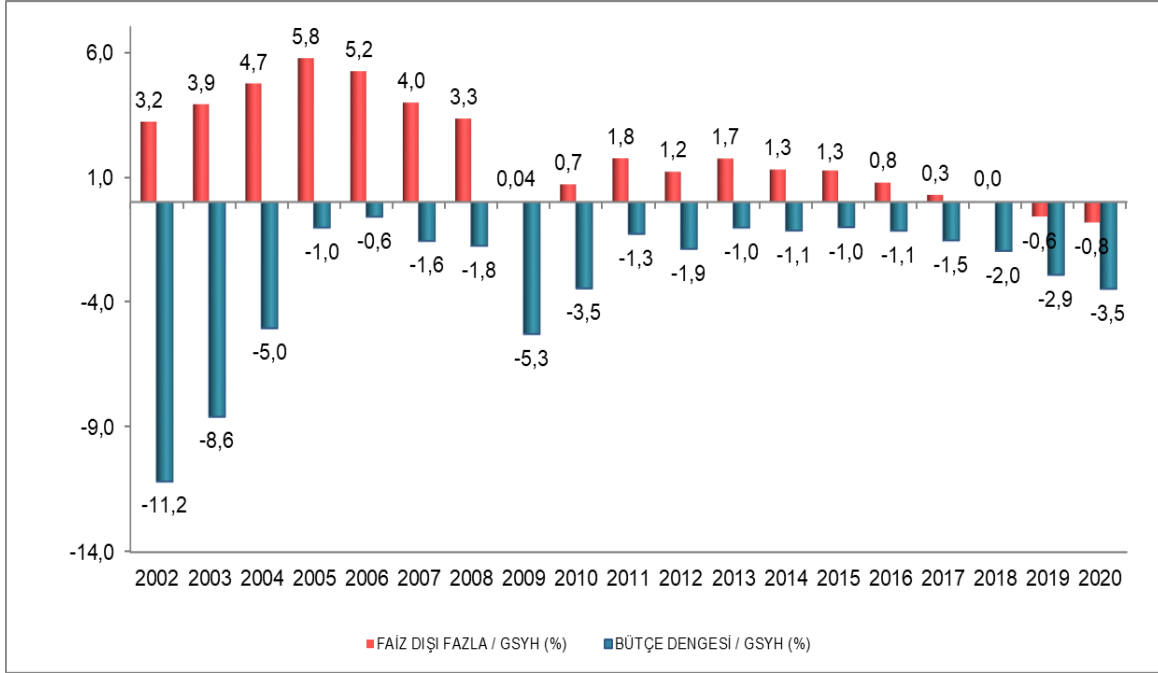
#### **cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri**

2020 yılında Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların gelir hedefi 7 milyar 488 milyon TL iken yılsonunda 7 milyar 762 milyon TL ile bütçe hedefinin yüzde 3,7 üzerinde gerçekleşmiştir.

#### **c- Bütçe Performansının Gelişimi**

2002-2020 yılları arasında bütçe dengesi ve faiz dışı dengenin GSYH'ye oranına Grafik 11'de yer verilmiştir.

## Grafik 11: 2002-2020 Dönemi Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Dengenin GSYH'ye Oranı



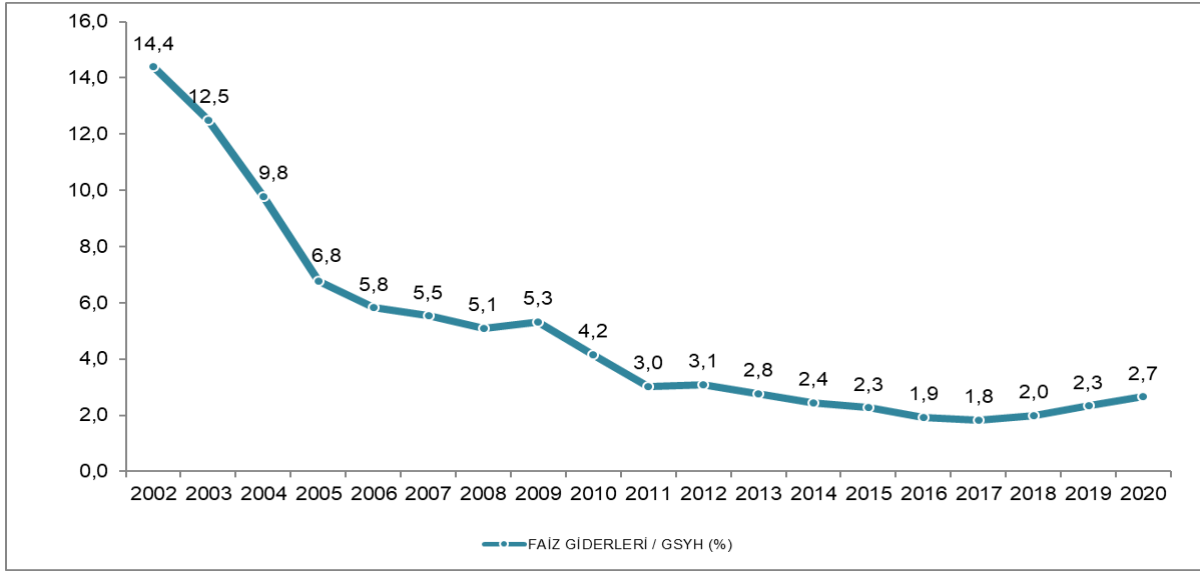
**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Bütçe dengesinin GSYH'ye oranı 2002 yılında yüzde 11,2 iken 2015, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında sırasıyla yüzde 1, yüzde 1,1, yüzde 1,5, yüzde 2 ve yüzde 2,9 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ise bütçe dengesinin GSYH'ye oranı yüzde 3,5 olmuştur.

2002 yılında yüzde 3,2 olan faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı, 2015 yılında yüzde 1,3, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında sırayla yüzde 0,8, yüzde 0,3 ve yüzde 0,03 olmuştur. Faiz dışı açığın GSYH'ye oranı 2019 yılında 0,6 iken 2020 yılında ise yüzde 0,8 olmuştur.

Kamu maliyesinde sağlanan mali disiplin sayesinde faiz giderlerinin GSYH'ye oranı genel olarak düşüş eğilimi göstermektedir.

**Grafik 12: 2002-2020 Dönemi Merkezi Yönetim Faiz Giderlerinin GSYH'ye Oranı**

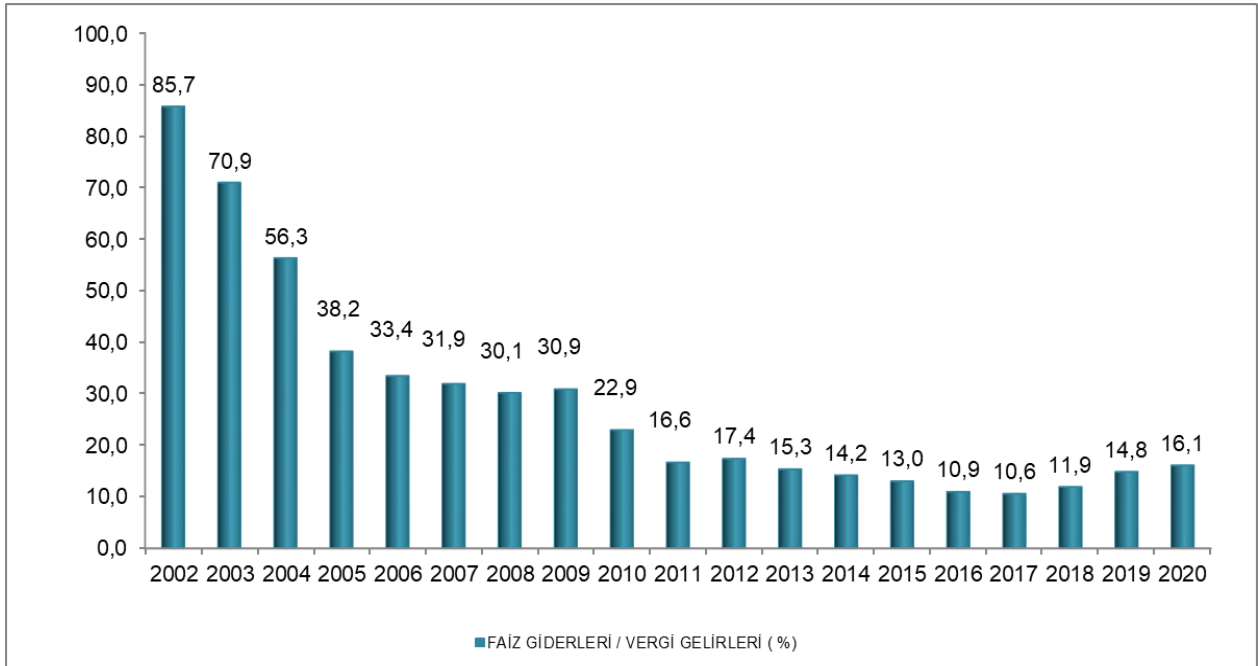


**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında yüzde 14,4 olan faiz giderlerinin GSYH'ye oranı, 2018 yılında yüzde 2, 2019 yılında yüzde 2,3 ve 2020 yılında yüzde 2,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yıllar itibarıyla vergi gelirlerinin faiz giderlerini karşılama oranlarını gösteren Grafik 13'te yer almaktadır.

**Grafik 13: 2002-2020 Dönemi Faiz Giderlerinin Vergi Gelirlerine Oranı**



**Not:** 2002-2020 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında vergi gelirlerinin yüzde 85,7'si faiz giderlerini karşılarken bu oran izleyen yıllarda vergi performansındaki artış ve kararlılıkla sürdürülen mali disiplin sonucunda genel olarak düşüş eğilimi göstermiş ve 2020 yılında yüzde 16,1 olarak gerçekleşmiştir.

#### **d- Mali Tablolar**

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, mahalli idarelerin ve sosyal güvenlik kurumlarının 2020 yılı karşılaştırmalı konsolide edilen/edilmeyen bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına Raporun 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 ve 19 No'lu eklerinde yer verilmektedir.

## **2- Sosyal Güvenlik Kurumları**

### **a- Sosyal Güvenlik Kurumu**

#### **i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri**

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2020 yılına ilişkin bütçe uygulama sonuçlarına göre hazırlanmış gelir-gider, hedef ve gerçekleşmeleri Tablo 18'de yer almaktadır. Buna göre kurumun gelirleri 2020 yılında 524 milyar 631 milyon TL olarak hedeflenmişken yüzde 7,4 oranında artarak 563 milyar 380 milyon TL olmuştur. Kurumun giderleri ise 524 milyar 631 milyon TL hedeflenmiş ve yıl sonunda gerçekleşme yüzde 2 oranında artışla 535 milyar 311 milyon TL olmuştur.

**Tablo 18: 2020 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Bütçe Gerçekleşmeleri**

BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI		MİLYON TL	
<b>TAHSİLATLAR</b>	<b>GELİR TAHMİNİ</b>	<b>GERÇEKLEŞEN TUTAR</b>	
Sosyal Güvenlik Gelirleri	412.558	372.682	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	89	55	
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	50.102	153.059	
Diğer Gelirler	9.965	14.868	
Sermaye Gelirleri	0	21	
Alacaklardan Tahsilat	51.916	54.743	
Ret ve İadeler (-)	0	-32.049	
Toplam Tahsilatlar	<b>524.631</b>	<b>563.380</b>	
<b>ÖDEMELER</b>	<b>BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ</b>	<b>NİHAİ ÖDENEK</b>	<b>GERÇEKLEŞEN TUTAR</b>
Personel Giderleri	2.446	2.446	2.355
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	441	441	406
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.553	1.552	1.240
Faiz Giderleri	0,0	0,0	0,0
Cari Transferler	519.809	550.747	531.147
Sermaye Giderleri	382	387	163
Sermaye Transferleri	0	0	0
Borç Verme	0	0	0
Yedek Ödenekler	0	0	0
Toplam Ödemeler	<b>524.631</b>	<b>555.573</b>	<b>535.311</b>
<b>NET TAHSİLATLAR/ÖDEMELER</b>			<b>28.069</b>

**Kaynak:** Sosyal Güvenlik Kurumu

SGK sağlık giderleri, 2020 yılında toplam 135 milyar 704 milyon TL olmuştur. Bu tutarın 84 milyar 476 milyon TL'si tedavi giderlerinden, 48 milyar 609 milyon TL'si ilaç giderlerinden, 405 milyon TL'si reçete hizmet bedelinden, 2 milyar 213 milyon TL'si ise diğer harcamalardan oluşmuştur.

**Tablo 19: 2020 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Harcamaları**

(Milyon TL)	2019	2020	Değişim Oranı (%)
<b>Tedavi</b>	<b>69.504</b>	<b>84.476</b>	<b>21,5</b>
Devlet Hastanesi	46.243	56.226	21,6
Üniversite Hastanesi	12.200	16.630	36,3
Özel Hastane	11.061	11.621	5,1
<b>İlaç</b>	<b>39.628</b>	<b>48.609</b>	<b>22,7</b>
<b>Reçete Hizmet Bedeli</b>	<b>387</b>	<b>405</b>	<b>4,7</b>
<b>Diğer</b>	<b>1.231</b>	<b>2.213</b>	<b>79,8</b>
<b>TOPLAM</b>	<b>110.749</b>	<b>135.704</b>	<b>22,5</b>

**Kaynak:** 2019 ve 2020 yılı SGK Faaliyet Raporu

2019 yılı ile karşılaştırıldığında 2020 yılında, ilaç harcamaları yüzde 22,7'lik artış göstererek 48 milyar 609 milyon TL'ye, tedavi harcamaları ise yüzde 21,5'lik artış göstererek 84 milyar 476 milyon TL'ye yükselmiştir. Eczanelere ödenen reçete hizmet

bedeli, 2020 yılında 2019 yılına göre yüzde 4,7'lik artış göstererek 405 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

## **ii- Faaliyet Bilgileri**

*Sigortalılar, işverenler ve primler ile ilgili çalışmalar kapsamında;*

- 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile işveren ve sigortalılara, Sosyal Güvenlik Kurumuna olan Ağustos/2020 ve öncesine ilişkin borçlarını yapılandırarak ödeme imkânı tanınmış, prim borcu bulunan esnaf ve sigortalılara 31/10/2020 tarihine kadar olan prim borçlarına ilişkin süreleri durdurma imkanı getirilmiştir. Ayrıca 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılara daha önceki kanunlar uyarınca durdurulmuş sürelerini de yapılandırma kapsamında ihya edebilme imkânı sağlanmıştır.

- Elazığ ve Malatya illerindeki sigortalılar ve GSS'liler ile anılan yerlerde faaliyet gösteren 4/1-(a) kapsamında sigortalı çalıştıran özel ve kamu işverenlerinin her türlü bilgi, belge ve beyannameleri (iş kazaları ile meslek hastalıkları bildirimleri hariç) ile prim borçları meydana gelen deprem felaketi nedeniyle ertelenmiştir.

- Giresun'da meydana gelen sel felaketi nedeniyle vatandaşların prim borçları ertelenmiştir.

- Çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl içinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerinde çalışanların işsizlik sigortası primi işveren payının yüzde 1 olarak uygulanmasına yönelik 4447 sayılı Kanunda yer alan indirim uygulanmasına ilişkin program çalışmalarının I. fazı tamamlanmıştır.

- Dünya Bankası ile SGK arasında 6/7/2018 tarihinde imzalanan protokol esas alınarak, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü (İŞKUR) iş birliğinde, istihdam teşviklerinin/desteklerinin fayda ve maliyetlerinin değerlendirilmesini hedefleyen etki analiz çalışması yürütülmektedir. Bu kapsamda, SGK ile Dünya Bankası arasında 6/7/2018 tarihinde protokol imzalanmıştır. Bu kapsamda veri teminine yönelik çalışmalar, projenin koordinasyonu, çalışmaların izlenmesi gibi faaliyetler yürütülmektedir.

- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Geçici 26 ncı maddesi kapsamında kısa çalışma ödeneği sona eren ve normal çalışma düzenine geçen sigortalılara sağlanan prim desteğine (normalleşme desteği) yönelik çalışmalar tamamlanmıştır.



- Kovid-19 salgını süresince kısa çalışma ödeneğinden veya nakdi ücret desteğinden yararlanan sigortalının normal çalışma süresine dönmesi halinde sigortalının çalıştığı özel sektör işyerine 30/6/2021 tarihini geçmemek üzere kısa çalışmanın veya nakdi ücret desteğinin sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren altı ay süreyle, kısa çalışma ödeneği veya nakdi ücret desteği alınan aylık ortalama gün sayısı kadar, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan işçi ve işveren hissesi primlerinin ise tamamı tutarında prim desteği sağlanmaktadır.

- 7256 sayılı Kanun ile SGK'ya bildirilerek veya bildirilmeksizin istihdam edilip iş veya hizmet sözleşmesi 1/1/2019 ila 17/4/2020 tarihlerinde ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller dışında sona erenler ile Kuruma bildirilmeksizin çalışanların en son çalıştıkları işyerlerine başvurmaları ve bu işverenler tarafından fiilen çalıştırılmaları halinde, 4857 sayılı Kanununun Geçici 10'uncu maddesi uyarınca fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere her ay bu işverenlerin SGK'ya ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle sigortalının prim ödeme gün sayısının 44,15 TL ile çarpılması sonucu bulunan tutar kadar işverenlere prim desteği sağlanmıştır.

- 7256 sayılı Kanun ile salgın sonrası normalleşme döneminde artması beklenen ekonomik aktivitenin istihdamla desteklenmesi amacıyla işverenler tarafından 2019/Ocak ila 2020/Nisan döneminde en az sigortalı bildirim yapılan aydaki sigortalı sayısına ek olarak istihdam edilerek fiilen çalıştırılan her bir sigortalı için işverenlere, 4857 sayılı Kanununun Geçici 10'uncu maddesi uyarınca fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere her ay bu işverenlerin SGK'ya ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek üzere sigortalının prim ödeme gün sayısının 44,15 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar prim desteği sağlanmıştır.

- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının Nisan, Mayıs ve Haziran aylarına ait prim borçlarını üçer ay süreyle erteleyerek üç taksit halinde ödeyebilmelerine olanak sağlanmıştır. Yapılan düzenleme ile Kovid-19 salgını sürecinde belediyelerin halka sunacağı hizmetlerin önceliklendirilmesine katkıda bulunarak hizmetlerin güçlendirilmesi sağlanmıştır.

- Kovid-19 salgını nedeniyle yaşanan sosyal ve ekonomik sıkıntı sebebiyle 2020 yılı Mart ayından itibaren sigortalıların Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep hali kabul edilen sektörlerde yer alan mükelleflere ait işyerlerinde, 4/1-(a)

kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri ile 4/1-(b) kapsamındaki sigortalıların Mart, Nisan ve Mayıs 2020 dönemlerine ait prim ödemeleri 6 ay süreyle ertelenmiştir.

- Kovid-19 kapsamında zamanaşımına girme ihtimali hariç idari para cezalarının tebligatlarının durdurulması sağlanmıştır.

*Sağlık alanında yapılan düzenlemeler kapsamında;*

- Kovid-19 ile mücadele kapsamında nakdi ücret desteği sağlanan vatandaşların primlerinin İŞKUR tarafından ödenmek üzere bu kişilerin genel sağlık sigortalısı olmaları sağlanmıştır.
- Salgın süresince salgın olgularına verilen tanı ve tedavi hizmetlerinin acil hal kapsamında verilen sağlık hizmeti olarak kabul edilmesi sağlanarak acil hal kapsamında sayılan salgın olgularında vatandaşlardan katılım payı alınmaması sağlanmıştır.
- Sağlık Uygulama Tebliği (SUT)'nde yer alan "İlave ücret alınmayacak sağlık hizmetleri" başlığına "Pandemi süresince pandemi olgularının tanı ve tedavileri," ibaresi eklenerek Kovid-19 tanısı alan kişilerden ilave ücret alınmaması sağlanmıştır.
- Yoğun bakımda verilecek bakım hizmetleri geri ödeme kapsamına alınmıştır. Salgın süresince yoğun bakım servislerinde yatırılarak tedavi edilen tüm hastalar için halihazırda ödenen yoğun bakım basamak tedavi bedelleri kadar bakım hizmeti bedelinin ödenmesi sağlanmış olup yoğun bakım tedavileri için ödenen tutarlar iki katına çıkarılmıştır. Bu düzenleme ile salgın döneminde hem vatandaşlara hem de sağlık hizmeti sunucularına destek sağlanmıştır.

Ayrıca SUT kapsamında yapılan düzenlemelerden bazıları şu şekildedir;

- 2020 yılı Mart ayında başlatılan uygulama ile laboratuvar işlemleri, radyolojik görüntüleme tetkikleri, nükleer tıp işlemleri, kan bileşenleri, cerrahi işlemler, fizik tedavi ve rehabilitasyon işlemleri, diyaliz tedavileri, hiperbarik oksijen tedavileri, yoğun bakım tedavileri gibi 9.047 işlemin tamamının işlem fiyatlarında yüzde 10 ila yüzde 25 oranında iyileştirmeler yapılmıştır.
- Dış hekimi muayene ve tedavi işlemlerinde, üniversite hastaneleri için ayakta muayene ücretlerine ödenen tutarda yüzde 30 oranında, diğer sağlık hizmet sunucularında yüzde 10 oranında artış sağlanmıştır.

- SUT eki ilave oran uygulanacak işlemler listesinde bulunan 465 adet özellikli ameliyat ve işleme uygulanan yüzde 10 ila yüzde 55 arasındaki ilave oranları, yapılan yeni düzenleme ile 459 adet işlem için 10 puan, 6 adet yoğun bakım tedavi işlemi için ise 20 puan artırarak, yüzde 20 ila yüzde 65 oranlarına çıkarılmıştır.
- SUT eki EK-2/B ve EK-2/C Listelerine yeni işlem kodu tanımlanarak anne karnında bebeğe yapılan ayırık omurga (spina bifida) ameliyatı geri ödeme kapsamına alınmıştır.

*Emeklilik hizmetleri ile ilgili çalışmalar kapsamında;*

- Şehit, harp ve vazife malulü çocuklarına, harp ve vazife malullerinin kendilerine her yılki öğrenim seviyeleri esas alınarak ödenen eğitim-öğretim yardımı 2020-2021 eğitim öğretim döneminde 18.976 hak sahibine 22/10/2020 tarihinde ödenmiştir. Ayrıca 2020 yılı içinde gerekli koşulları taşıması nedeniyle talep eden 722 öğrenciye de eğitim ve öğretim yardımı ödemesi yapılmıştır.

- 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda yapılan düzenleme ile gazilere vazife malullüğü aylığı bağlanmasından sonra geçen çalışmaları esas alınarak yaş şartı aranmaksızın ve engel oranı dikkate alınmaksızın, 20 yıllık sigortalılık süresi ve 5.000 prim ödeme gün sayısı şartlarıyla ikinci bir aylığın bağlanmasına imkân sağlanmıştır.

- Kovid-19 salgınının yaşlı ve kronik hastalığı bulunan hak sahiplerini etkilemesinin önüne geçilmesi amacıyla, 4/1-(c) kapsamındaki emeklilerin hak sahiplerinin SGK'ya başvuruda bulunmaları beklenilmeksizin, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne ait Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS/MERNİS) üzerinden SGK'ya ulaşan ölüm kayıtları esas alınarak ilgili kanunlara göre dul ve yetim aylığına müstahak olduğu tespit edilen hak sahiplerine aylıklarının bağlanması ile ölüm yardımlarının tahakkuk ettirilmesi işlemlerine Nisan 2020 itibarıyla başlanılmış olup yapılan iş ve işlemlere devam edilmektedir.

- En düşük emekli aylığı 1.500 TL'ye yükseltilmiştir. Bu kapsamda 7226 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile SGK'ca malullük ve yaşlılık sigortasından bağlanan aylıkların asgari tutarı 1.000 TL'den 1.500 TL'ye çıkarılmıştır. Ayrıca bayram ikramiyesi alanların kapsamı genişletilerek, aylık bağlanma işlemi dini bayramların içinde bulunduğu ay yapılan emeklilerin de bayram ikramiyesinden yararlanmaları

sağlanmıştır.

*Kayıt Dışılık ile ilgili çalışmalar kapsamında;*

Kayıt dışılıkla mücadele kapsamında şu projeler yürütülmektedir.

### **Sahte İşyeri ve Sigortalılığın Tespiti Projesi**

2016 yılında Sahte İşyeri ve Sahte Sigortalılık Tespit Projesi kapsamında bir proje ekibi oluşturulmuştur. Sahte işyeri analizlerindeki bulgulardan yararlanılarak oluşturulan 100'e yakın parametre ile 2011-2016 yılları arasında tescil edilen faal/gayrifaal yaklaşık 4,6 milyon işyeri sahte olma olasılıklarına göre sınıflandırılmıştır. Sahte olma olasılıkları yüksek olan işyerlerinin bilgisi dosyalarının buldukları il müdürlüklerine denetime sevk edilmek üzere gönderilmiştir. İşveren dosyaları Ankara, Bursa, Denizli, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Manisa ve Sakarya illerinde bulunan ve sahte olma olasılığı yüksek olan işyerlerinin bulunduğu il müdürlüklerine gönderilerek denetime sevk edilmeleri sağlanmıştır.

Proje kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde, toplam 781 sahte işyerinden 52.889 sahte sigortalının bildirildiği ve tahsil kabiliyeti olmayan prim alacağının terkin edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Projenin ikinci faz çalışmalarından çıkarılan sonuçlar çerçevesinde, farklı illerde çok sayıda sahte işyeri kuran şebekelerin oluşturulduğu belirlenmiş ve bu organize suç örgütleri arasındaki korelasyonun çözümlenebilmesi amacıyla projede geliştirilen modele "network analizi/sosyal ağ analizi" yapısı dâhil edilerek üçüncü fazı gerçekleştirilmiştir.

Üçüncü faz çalışmaları kapsamında, veri ambarındaki sahte işyeri ve sigortalılık durumlarıyla ilişkili olabilecek çok sayıda değişken kullanılarak tahmin algoritmaları geliştirilmiştir. Önceki çalışmada geliştirilen algoritmanın etkin sonuç vermesi adına tüm değişkenler aylık bazda oluşturularak işyerleri verilerindeki aylık değişimler modellenmiştir. Çalışmalar doğrultusunda sahte işyeri olma veya sahte sigortalı çalıştırma olasılığı yüksek olan işyerleri, geliştirilen tahmin algoritmaları yardımıyla listelenebilmektedir.

## **İşyeri Karne Projesi**

Bu projeye işyerlerinin, geçmiş ve cari dönem sosyal sigorta verileri kullanılarak, tespit edilen risk kriterlerine göre işyerlerinin şirket içi, sektörel ve bölgesel durumları hakkında analiz çalışmaları yapılması amaçlanmaktadır. İşyeri Karne Projesi ile Kurumun veri tabanında farklı tablolarda tutulan ve ilk bakışta bu tablolardaki verileri yorumlamaya imkân vermeyen, depolandıkları haliyle anlamlı sonuçlar elde edilemeyen verilerin bir arada değerlendirilmesi sağlanarak işyerleri hakkında özet bilgiler içeren ve belirli dönemlerde güncellenen risk değerlendirmeleri ve puanlamaları yapılması hedeflenmektedir.

## **Kayıtlı İstihdama Geçiş Programı (KİGEP)**

“Türkiye’de Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar İçin İş Yaratma ve Girişimcilik Fırsatları Projesi-İstihdam Teşviki Programı”nın alt bileşeni Kayıtlı İstihdama Geçiş Programı (KİGEP), SGK ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Proje uygulama sözleşmesi, 6/2/2019 tarihinde imzalanmıştır. Adana, Bursa, Hatay, Konya ve İstanbul illerinde uygulanan programa başvurular 2019 yılı Nisan ayı itibarıyla alınmaya başlanmış olup 2020 yılı Mayıs ayında program sonlandırılmıştır.

Şubat 2020 tarihi itibarıyla, 1.856 geçici korunan Suriyeli ve 1.645 Türk çalışan olmak üzere toplam 3.501 çalışan için programdan yararlanılmıştır. Ayrıca program kapsamında 1.681 geçici koruma altındaki Suriyeli için çalışma izin harcı ödenmiştir. Programdan bugüne kadar tekstil, imalat, inşaat ve hizmet sektörleri başta olmak üzere farklı sektörlerde faaliyet gösteren 460 firma yararlanmıştır.

## **Kayıtlı İstihdama Geçiş PLUS Programı**

Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar için İnsana Yakışır İşlerin Desteklenmesi Projesi’nin bileşeni olan Kayıtlı İstihdama Geçiş Programı Plus (KİGEPplus) SGK ile ILO Türkiye Ofisi tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. Söz konusu proje Alman Kalkınma Bankası tarafından fonlanmaktadır.

Program kapsamında verilen teşvikin amacı Suriyeli ve Türk işçilerin kayıt altına alınmasını desteklemek ve işverenlerin prim/vergi borcu yükümlülüklerini yerine getirmelerine katkıda bulunmak suretiyle kayıt dışı istihdamın önlenmesi sağlamaktır.

Programın kayıt ve ödeme işlemleri devam etmekte olup 2020 yılı Aralık ayı itibarıyla 13.579 kişiye (Suriyeli ve Türk) destek ödemesi, 1.895 Suriyeli için ise çalışma izni ödemesi yapılmıştır.

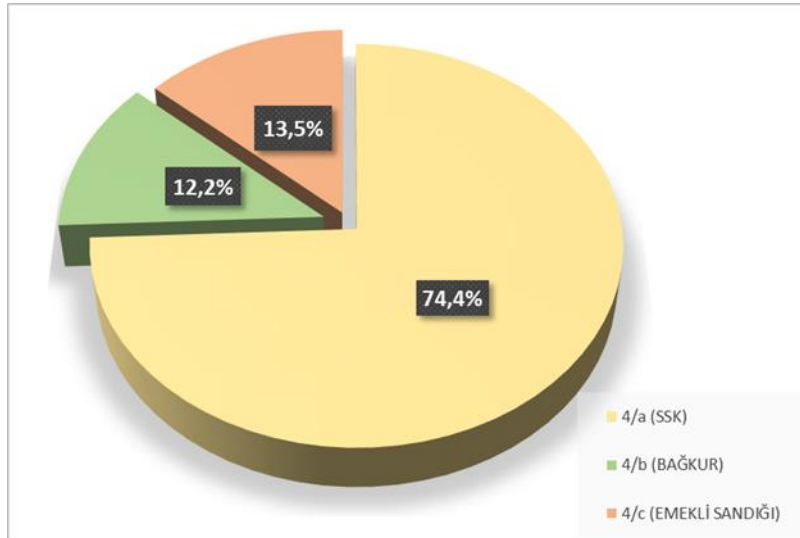
**Tablo 20: Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı**

	2019				2020			
	4/1- (a)	4/1-(b)	4/1- (c)	TOPLAM	4/1- (a)	4/1-(b)	4/1- (c)	TOPLAM
<b>AKTİF SİGORTALILAR</b>	<b>16.010.002</b>	<b>2.917.598</b>	<b>3.102.808</b>	<b>22.030.408</b>	<b>17.358.140</b>	<b>2.845.310</b>	<b>3.141.097</b>	<b>23.344.547</b>
Zorunlu	14.314.313	2.758.067	3.100.511	20.172.891	15.203.423	2.720.780	3.140.410	21.064.613
Çırak	319.017			319.017	346.624			346.624
Topluluk	21.002			21.002	16.219			16.219
Tanımda Hizmet Akdiyle Çalışanlar(4/a-2925)	41.108			41.108	31.250			31.250
İsteğe Bağlı		130.087		130.087		124.530		124.530
Diğer Sigortalılar (*)	232.050		2.297	234.347	319.862		687	320.549
Stajyer ve Kursiyerler(**)	1.082.512			1.082.512	1.440.762			1.440.762
Muhtar		29.444		29.444		27.063		27.063
<b>PASİF(Aylık Alanlar) SİGORTALILAR</b>								
-Dosya	7.597.064	2.508.546	2.108.933	12.214.543	7.829.997	2.507.142	2.153.575	12.490.714
-Kişi	8.025.769	2.671.576	2.280.374	12.977.719	8.265.828	2.670.280	2.328.112	13.264.220
Yaşlılık	5.759.778	1.672.986	1.535.698	8.968.462	5.923.661	1.649.416	1.560.807	9.133.884
Malullük	77.752	22.542	26.653	126.947	76.131	21.843	26.628	124.602
Vazife Malulü			14.039	14.039			14.381	14.381
Ölen Sigortalı (Dosya)	1.618.243	812.302	532.543	2.963.088	1.686.067	835.081	551.759	3.072.907
Ölen Sigortalıların Hak sahipleri	2.014.189	974.615	703.984	3.692.788	2.089.682	997.443	726.296	3.813.421
Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar	78.917	292		79.209	80.563		328	80.891
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri (Dosya)	62.374	424		62.798	63.575		474	64.049
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri Alanlar	95.133	1141		96.274	95.791		1.250	97.041
<b>BAĞIMLILAR</b>	<b>18.685.973</b>	<b>9.742.341</b>	<b>6.877.663</b>	<b>35.305.977</b>	<b>18.952.335</b>	<b>9.656.246</b>	<b>6.947.560</b>	<b>35.556.141</b>
<b>Aktif / Pasif Oranı</b>	<b>2,1</b>	<b>1,2</b>	<b>1,5</b>	<b>1,8</b>	<b>2,2</b>	<b>1,1</b>	<b>1,5</b>	<b>1,9</b>
<b>Sosyal Güvenlik Kapsamı</b>	<b>42.721.744</b>	<b>15.302.071</b>	<b>12.260.845</b>	<b>70.284.660</b>	<b>44.576.303</b>	<b>15.171.836</b>	<b>12.416.769</b>	<b>72.164.908</b>
<b>Türkiye Nüfusu (TÜİK ADNKS)</b>			<b>83.154.997</b>				<b>83.614.362</b>	
<b>Sosyal Sigorta Kapsamının Türkiye Nüfusuna (TÜİK ADNKS) Oranı (%)</b>			<b>84,5%</b>				<b>86,3%</b>	

(\*)5510 sayılı Kanuna göre Ek-5, Ek-6, Ek-9 10 günden az çalışan sigortalılar, Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğü Bünyesinde çalıştırılan tutuklu ve hükümlüler, kamu idarelerinde iş akdi askıda olanlar yer almaktadır.  
(\*\*)20.madde kapsamındaki özel sandıklar dahil değildir.  
Not: 4/1-(b) kapsamında muhtarlar zorunlu sigortalılar içerisinde yer almaktadır.  
Kaynak: SGK Faaliyet Raporu

Tablodan görüleceği üzere 2020 yılında aktif sigortalı sayısı 23.344.547, pasif sigortalı sayısı ise 12.490.714'tür. Bu çerçevede, 2020 yılında aktif/pasif oranı 1,9 olmuştur.

**Grafik 14: Aktif Sigortalıların Dağılımı**



**Kaynak:** 2020 yılı SGK Faaliyet Raporundan üretilmiştir.

Grafik incelendiğinde, 2020 yılında aktif sigortalıların yüzde 74,4'ü 4/a, yüzde 12,2'si 4/b ve yüzde 13,5'nin ise 4/c'ye tabi çalışanlardan oluştuğu görülmektedir.

## b- Türkiye İş Kurumu

### i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün 2020 yılı bütçesi için başlangıçta 15 milyar 731 milyon TL net gelir öngörülmüş olup gelir gerçekleşmesi 6 milyar 86 milyon TL olmuştur. Harcama tarafında ise başlangıçta 15 milyar 751 milyon TL ödenek öngörülmüş olup 6 milyar 175 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir.

Bütçe gelirleri başlangıçtaki hedefin yüzde 38'i, bütçe giderleri ise başlangıçtaki hedefinin yüzde 39'u oranında gerçekleşmiştir. Yıl sonu gerçekleşmesine göre toplam bütçe giderleri içinde en büyük payı sırasıyla yüzde 83,4 ile cari transferler ve yüzde 10,8 ile personel giderleri almaktadır.

İŞKUR bütçesinin önemli gider kalemleri, işgücü piyasasından gelecek taleplerle yapılan kurs ve programların uygulanması ile gerçekleşecek giderlerden oluşmaktadır. Ancak 2020 yılında ülkemizde ve tüm dünyada etkili olan Kovid-19 salgınından dolayı, kurs ve programlar hedeflenenin altında kalmıştır.

**Tablo 21: 2020 Yılı Türkiye İş Kurumu Bütçe Gerçekleşmeleri**

(TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
<b>Bütçe Gelirleri</b>			
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.252.000		10.480.403
Alınan Bağış ve Yardımlar	565.890.000		513.116.720
Diğer Gelirler	15.172.696.000		6.462.402.729
Sermaye Gelirleri			
<b>Gelirler Toplamı</b>	<b>15.742.838.000</b>		<b>6.985.999.852</b>
Red İade(-)	12.053.000		900.216.291
<b>Net Gelirler Toplamı</b>	<b>15.730.785.000</b>		<b>6.085.783.561</b>
<b>Bütçe Giderleri</b>			
Personel Giderleri	718.774.000	711.227.000	668.609.733
Sosyal Güv. Kur. Devlet Prim Giderleri	109.076.000	111.495.000	105.642.628
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	547.057.000	552.121.940	196.257.721
Cari Transferler	14.311.026.000	14.357.089.060	5.151.143.661
Sermaye Giderleri	64.857.000	64.857.000	53.427.858
<b>Toplam</b>	<b>15.750.790.000</b>	<b>15.796.790.000</b>	<b>6.175.081.601</b>

Kaynak:Türkiye İş Kurumu

## ii- Faaliyet Bilgileri

2020 yılında Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilen bazı önemli faaliyetlere aşağıda değinilmektedir.

İşveren ziyaretleri, kurum hizmetlerinin tanıtımı, işgücü taleplerinin alınması, işgücü açığı olan mesleklerin belirlenmesi ve açılacak mesleki eğitim kurslarında bu bilgilerden yararlanılması, işveren ile yakın ilişki içerisinde mevcut ve potansiyel iş birliği imkânlarının geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir. 2020 yılında Kovid-19 bulaşma riskini azaltacak tedbirlerin alınması sebebiyle 378.954 işyerine 514.276 ziyaret gerçekleştirilmiştir.

2020 yılında 7.656'sı özel sektörde olmak üzere toplam 8.853 engelli ile 1.507 eski hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan kişinin işe yerleştirilmesine aracılık edilmiştir.

2020 yılında 1.371.842'si özel sektör olmak üzere toplam 1.406.141 açık iş talebi alınmıştır. Bununla birlikte işe yerleştirme aracılık hizmeti faaliyetleri kapsamında 833.559'u özel sektörde olmak üzere toplam 868.744 kişi İŞKUR aracılığıyla istihdam edilmiştir.

Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlığı ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla uygulanan programlardır. 2020 yılında toplam 1.735 program başlatılmış olup bu programlardan 126.344 katılımcı yararlanmış ve katılımcıların yüzde 64,8'ini kadınlar oluşturmuştur.

2020 yılında İŞKUR aracılığıyla 11.211 kişi çeşitli ülkelerde istihdam edilmiştir.

"İŞKUR Hizmet Noktası" olarak ifade edilen yerlerde vatandaşlarımız İŞKUR'a gelmeden iş ve işlemlerini gerçekleştirebilme imkânına kavuşmuş, ayrıca hizmete erişim kolaylaşmıştır. Türkiye çapında hızla yaygınlaşan İŞKUR Hizmet Noktalarının sayısı 2020 yılı yıl sonu itibarıyla 2.189'a ulaşmıştır.

İŞKUR, istihdam hizmetlerini çeşitlendirmek ve işe yerleştirmede aktif rol oynamak amacıyla İstihdam Fuarları ve Kariyer Günleri düzenlenmektedir. Fuarlar sırasında çeşitli seminerler ve sunumlar gerçekleştirilerek iş arama becerileri ve



istihdam olanakları ile ilgili bilgiler de verilmektedir. 2020 yılında 33 istihdam fuarı yapılması hedeflenmiş Kovid-19 salgını nedeniyle yıl içerisinde 1'i sanal olmak üzere 5 istihdam fuarı düzenlenebilmiştir.

2020 yılı içerisinde de geleneksel fuarlardan farklı olarak kamu hizmetlerinin dijitalleşmesiyle birlikte beyaz yakalı işgücünün Kurum faaliyetlerinden azami düzeyde yararlandırılması, dezavantajlı grupların özellikle engelli bireylerin bu hizmetlerden faydalanması gayesiyle, iş arayanlar ve işverenlerin sanal ortamda görüşmelerini sağlayacak yeni uygulama olan Sanal İstihdam Fuarları hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda 2020 yılında 1 sanal istihdam fuarı gerçekleştirilmiş, düzenlenen sanal istihdam fuarı 91.811 kez ziyaret edilmiştir.

Kariyer günleri yerel düzeyde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile çalışma hayatına yeni atılacak olan eğitilmiş/nitelikli gençleri buluşturarak, gençlerin sektörler ve firmalar hakkında bilgi sahibi olmasına ve iş bulmasına aracılık etmek, düzenlenecek etkinlikler vasıtasıyla öğrencilerin kariyer planlamalarına yardımcı olmak, aynı zamanda kurum ve kuruluşların nitelikli işgücüne erişimini kolaylaştırmak maksadıyla gerçekleştirilmektedir. Kovid-19 salgın hastalıkla mücadele kapsamında toplu etkinliklerin iptal edilmesi nedeniyle 2020 yılında 29 kariyer günü düzenlenebilmiş ve kariyer günlerine 91.367 kişi katılım sağlamıştır.

2020 yılında çalışabilir durumda olan sosyal yardım yararlanıcılarından İŞKUR'a yönlendirilenlerin; 32.402'sine iş ve meslek danışmanlığı hizmeti verilmiş, 6.148 kişinin işe yerleşmesine aracılık edilmiş, 2.519 kişi Toplum Yararına Programlardan faydalanmıştır. Ayrıca 3.713 kişi istihdam garantili mesleki eğitim kursları ile işbaşı eğitim programlarına katılmıştır.

Yurt içi ve yurt dışında iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyeti ile işgücü piyasası, istihdam ve insan kaynaklarına yönelik hizmetlerde bulunmaya yetkili olan Özel İstihdam Büroları (ÖİB); işgücü arzı ve talebinin karşılanması faaliyetinin yanı sıra işgücü piyasası ihtiyaçlarına uygun işgücü yetiştirilmesi ve danışmanlık gibi hizmetler de sunmaktadır. İŞKUR'dan izinli olarak faaliyet gösteren 525 özel istihdam bürosu tarafından 2020 yılında 12.428 kişinin işe yerleştirilmesine aracılık yapılmıştır.

Türkiye İş Kurumu, aktif işgücü piyasası programları kapsamında mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları

düzenlemektedir. Bu doğrultuda 2020 yılında toplamda 90.216 kurs/program açılmış, bu kurslardan toplamda 423.133 kişi yararlanmış olup yararlanıcıların yüzde 79'u İşbaşı Eğitim Programına, yüzde 21'i ise Mesleki Eğitim Kurslarına (MEK) katılmışlardır. Kurs ve programlardan yararlananların yüzde 52'sini kadınlar oluşturmuştur.

2020 yılında mesleki eğitim kurslarından 27.245 erkek (yüzde 31), 60.127 (yüzde 69) kadın olmak üzere toplam 87.372 kişi yararlanmıştır. 2020 yılında kursiyerlerin en fazla "MEK/İstihdam Garantili" kurs türünde düzenlenen mesleki eğitimlerden yararlandığı görülmekte olup, istihdam garantili mesleki eğitim kurslarına katılanların oranı toplam kursiyerlerin yüzde 60'ını oluşturmaktadır.

2020 yılında mesleki eğitim kurslarına katılan kursiyerlere; en az yüzde 50 istihdam garantili kurslarda 40 TL (kamu kurumları ile düzenlenmesi halinde en az yüzde 20), istihdam garantisiz kurslarda 30 TL, hükümlülere yönelik istihdam garantili kurslarda 40 TL olarak (sanayi sektöründeki mesleklerde 50 TL ve geleneksel mesleklerdeki kurslarda 40 TL) ödeme yapılmış, ayrıca Genel Sağlık Sigorta Primleri ile İş Kazası ve Meslek Hastalıkları Sigorta Primleri İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmıştır.

Mesleki eğitim kursları kapsamında düzenlenen kurslar ve katılım durumuna ilişkin bilgiler Tablo 22'de yer almaktadır.

**Tablo 22: Mesleki Eğitim Kursları Kapsamında Düzenlenen Kurslar ve Kurslara Katılım Durumu**

	Katılımcı Sayısı
Mesleki Eğitim Kursu/Özel Politika	16.269
Mesleki Eğitim Kursu/ İstihdam Garantisiz	15.692
Mesleki Eğitim Kursu / İstihdam Garantili	52.416
Çalışanların Mesleki Eğitimi	2.434
Hükümlü Kursu/Kurum Kaynaklı	230
Engelli Kursu/Komisyon Kaynaklı	227
Engelli Kursu/Kurum Kaynaklı	104
Eski Hükümlü Kursu/Kurum Kaynaklı	
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>87.372</b>

**Kaynak:**Türkiye İş Kurumu Faaliyet Raporu

İş ve meslek danışmanlığı hizmeti kapsamında, kişilerin özellikleri ile mesleklerin ve işin gerektirdiği nitelik ve şartlar karşılaştırılarak bireyin istek ve durumuna en uygun iş ve mesleği seçmesi, seçilen meslekle ilgili eğitim olanaklarından yararlanması, işe yerleştirilmesi, işe uyumunun sağlanması ile ilgili sorunların çözümüne sistemli olarak yardım edilmektedir. 2020 yılı sonu itibarıyla 4.781 İş ve Meslek Danışmanı ile birlikte danışmanlık hizmetleri etkin bir şekilde sunulmaktadır. Bu kapsamda 2020 yılında 2.663.432 bireysel görüşme ve 292.703 grup görüşmesi yapılmıştır.

İş kulüpleri, kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler, tedavi görmüş madde bağımlıları gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır. 2020 yılında 8 yeni iş kulübü açılmasıyla 68 il ve 76 birimde faaliyet gösterilmektedir. İş kulüplerinden, 2020 yılında 27.440 vatandaşımız yoğunlaştırılmış iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerinden faydalanmıştır.

İŞKUR iş arama becerileri eğitimi kapsamında, 2020 yılında 80.941 kişiye iş arama becerileri eğitimi verilmiştir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında açılan "Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)" ile irtibata geçilerek, hizmet alması öngörülen kişilerin danışmanlık faaliyetleri kapsamında -

tercihen kadın İş ve Meslek Danışmanlarınca- belirli dönemlerde düzenlenen ziyaretlerle, İŞKUR hizmetlerinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde 2020 yılında 1.068 kadına iş arama becerileri eğitimi verilmiştir.

İşgücü piyasasında yıkıcı sonuçların oluşmasına yol açan Kovid-19 salgın hastalığı, işsizlik ödeneği başvurularında da artışa sebep olmuştur. İşsizlik ödeneği kapsamında 2020 yılında 1.132.465 kişi için genel sağlık sigortası dâhil yaklaşık 8 milyar TL ödeme yapılmıştır.

2020 yılı itibarıyla kısa çalışma ödeneği almaya hak kazanan 3,7 milyon kişiye kişiler adına ödenen GSS primleri, Damga Vergisi ve işlem giderleri dâhil toplamda 29 milyar 515 milyon TL ödeme yapılmıştır.

Konkordato ilan edilmesi, aciz vesikası alınması, iflas veya iflasın ertelenmesi nedenleri ile işverenin ödeme güçlüğüne düştüğü hallerde işçilerin 3 aylık ödenmeyen ücret alacakları ücret garanti fonundan karşılanmaktadır. 2020 yılında ücret garanti fonu ödemesini hak eden 10.436 kişiye 48,6 milyon TL ödeme yapılmıştır.

2020 yılında iş kaybı tazminatı almayı hak eden 35 kişiye 1.027.244 TL ödeme yapılmıştır.

Yarım çalışma ödeneği kapsamında 2020 yılında 6.631 kişi için yaklaşık 27,5 milyon TL ödeme yapılmıştır.

Kovid-19 salgınının ekonomik ve sosyal hayata etkilerinin azaltılması amacıyla, 4447 sayılı Kanununun Geçici 24 üncü maddesi kapsamındaki kişilere ücretsiz izne çıkarıldıkları veya işsiz kaldıkları dönem için İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ve İŞKUR tarafından ödenmek üzere nakdi ücret desteği uygulaması yürürlüğe konulmuştur. Nakdi ücret desteğinden, işverenler tarafından ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler ile 15/3/2020 tarihinden sonra iş akdi feshedilen ancak işsizlik ödeneğine hak kazanamayan işçilerden yaşlılık aylığı almayanlar faydalanabilmektedir. Nakdi ücret desteği uygulaması kapsamında Nisan-Aralık 2020 döneminde 2.291.754 kişi destek almaya hak kazanmış olup bu kişilere yaklaşık 7,3 milyar TL ödeme yapılmıştır.

### 3- Mahalli İdareler

5018 sayılı Kanun ile kamu mali yönetiminin kapsamı uluslararası standartlara uygun olarak yeniden belirlenmiş ve mahalli idareler genel yönetim kapsamına alınmıştır.

5018 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde mahalli idare, yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu Kanununun 41 inci maddesinde, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneğinin Sayıştaya ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderileceği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlayacağı, kamuoyuna açıklayacağı ve anılan raporun birer örneğinin Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderileceği hükme bağlanmıştır.

#### a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler

Türkiye’de 51 il özel idaresi, 1.390 belediye, 18.286 köy bulunmaktadır. Diğer taraftan, 1151 sayılı Bozcaada ve İmroz Kazalarının Mahalli İdareleri Hakkında Kanun’un ilgili hükümlerine göre Gökçeada ve Bozcaada yönetimleri de birer mahalli idare birimi olarak kurulmuştur.

Türlerine göre mahalli idare sayıları Tablo 23’te gösterilmiştir:

**Tablo 23: Türleri İtibarıyla Belediye Sayısı**

Büyükşehir Belediyesi	30
Büyükşehir İlçe Belediyesi	519
İl Belediyesi	51
İlçe Belediyesi	403
Belde Belediyesi	387
<b>TOPLAM</b>	<b>1.390</b>

**Kaynak:** Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Belediyeler, nüfus büyüklüklerine ve il, ilçe ve belde belediyesi olmalarına bakılmaksızın 5393 sayılı Belediye Kanununa göre yönetilmektedir. Bununla birlikte;

nüfusu, fiziki yerleşim durumu ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri dikkate alınarak büyükşehir belediyesine dönüştürülmüş yerlerdeki büyükşehir belediyeleri ile büyükşehir sınırları içindeki ilçe belediyeleri 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu hükümlerine göre yönetilmektedir.

1.390 belediyenin 30'u büyükşehir belediyesi, 51'i il belediyesi, 519'u büyükşehir ilçe belediyesi, 403'ü ilçe belediyesi (büyükşehir belediye sınırları dışında kalan ilçeler) ve 387'si belde belediyesidir.

Nüfusu 2.000'in altında 108, 5.000'in altında 535, 10.000'in altında 706 belediye bulunmaktadır. Nüfusu 10.000'in altındaki belediyelerin toplam belediye sayısına oranı yüzde 51'dir. Nüfusu 100.000'in üzerinde 248 belediye bulunmaktadır.

Toplam nüfusun (83.614.362 kişi) yüzde 77,9'u büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, yüzde 16,5'i diğer belediye sınırları içerisinde, yüzde 5,6'sı köy sınırları içerisinde yaşamaktadır.

Ülkemizde 33 belediyeye bağlı idare ve 699 mahalli idare birliği bulunmaktadır. Mahalli İdare Birliklerinden 451'i köylere hizmet götürme birliği, 72'si içmesuyu birliği, 41'i belediye hizmet birliği, 39'u turizm altyapı hizmet birliği, 69'u çevre altyapı hizmet birliği, 10'u özel idare-belediye hizmet birliği, 2'si ülke düzeyinde birlik, 5'i kalkınma birliği ve 10'u diğer birliklerdir. 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu ile sulama birlikleri, mahalli idare birlikleri kapsamında çıkarılmıştır. 6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyelerinin kurulduğu illerde faaliyet yürüten köylere hizmet götürme birliklerinin tüzel kişilikleri kaldırılmıştır.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20 nci maddesine göre ülke düzeyinde, belediyeleri temsil etmek üzere Türkiye Belediyeler Birliği ve il özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarını temsil etmek üzere Vilayetler Birliği kurulmuştur.

## **b- Bütçe Gerçekleşmeleri**

2020 yılında mahalli idarelerin konsolide bütçe giderleri, 2019 yılına göre yüzde 6 oranında artarak 173 milyar 1 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 15 oranında artarak 173 milyar 930 milyon TL olmuştur. Bu nedenle 929 milyon TL bütçe fazlası ortaya çıkmıştır.

Mahalli idarelerin konsolide bütçesinin gelir ve gider detaylarına Tablo 24'te yer verilmiştir.

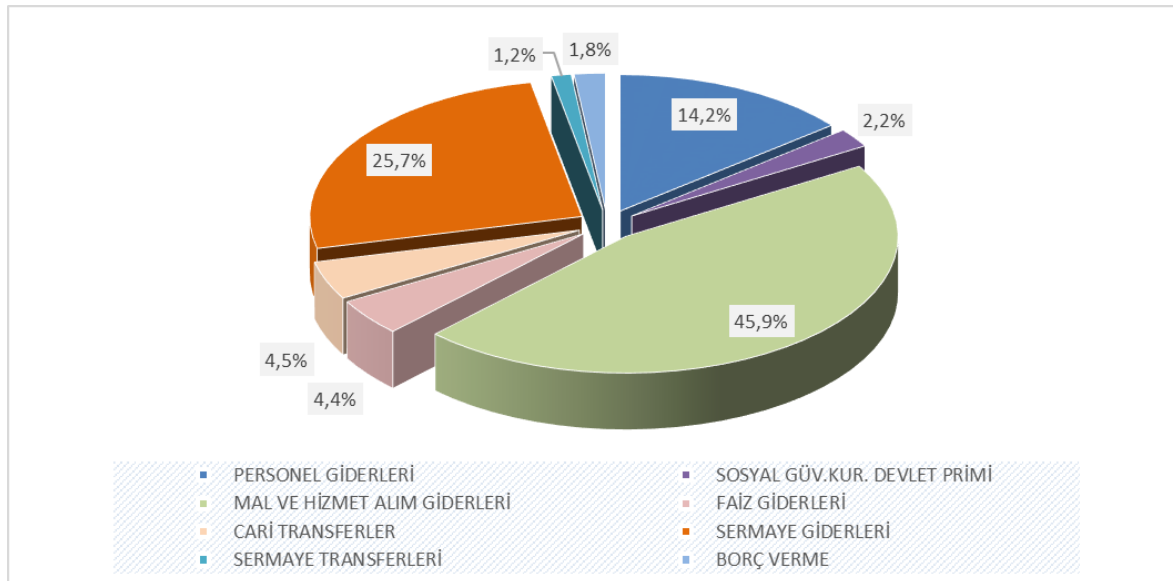
**Tablo 24: 2020 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	2019	2020	2020 / 2019 Değişim Oranı (%)
<b>Bütçe Giderleri</b>	<b>163.138.373</b>	<b>173.001.339</b>	<b>6,0</b>
Personel Giderleri	23.068.505	24.504.850	6,2
Sosyal Gv.Kur. Devlet Primi Giderleri	3.675.393	3.854.208	4,9
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	73.456.928	79.464.273	8,2
Faiz Giderleri	7.418.854	7.589.003	2,3
Cari Transferler	6.040.901	7.835.195	29,7
Sermaye Giderleri	44.962.194	44.517.789	-1,0
Sermaye Transferleri	1.759.583	2.041.947	16,0
Borç Verme	2.756.015	3.194.074	15,9
<b>Bütçe Gelirleri</b>	<b>151.241.768</b>	<b>173.930.430</b>	<b>15,0</b>
Vergi Gelirleri	15.715.805	18.299.223	16,4
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	30.104.557	31.515.860	4,7
Alınan Bağış ve Yardımlar ile zel Gelirler	9.580.781	9.871.531	3,0
Diğer Gelirler	85.859.731	104.461.246	21,7
Sermaye Gelirleri	8.803.267	8.887.055	1,0
Alacaklardan Tahsilatlar	1.177.627	895.515	-24,0
<b>Bütçe Dengesi</b>	<b>-11.896.605</b>	<b>929.091</b>	

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

Grafik 15'te, ekonomik sınıflandırmaya göre mahalli idareler bütçe giderlerinin toplam bütçe giderleri içindeki payları gösterilmiştir.

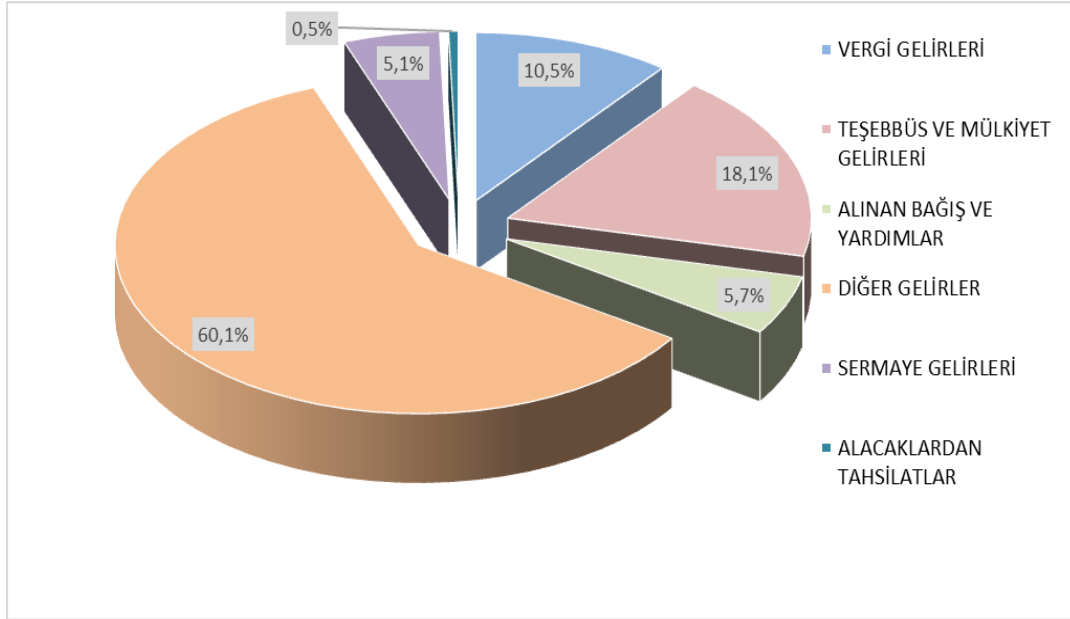
**Grafik 15: 2020 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı**



Mahalli idarelerin bütçe giderleri içerisinde mal ve hizmet alım giderleri yüzde 45,9 ile en büyük paya sahiptir. Sermaye giderleri yüzde 25,7 ile ikinci, personel giderleri ise yüzde 14,2 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Grafik 16'da gelir türleri itibarıyla mahalli idareler bütçe gelirlerinin toplam gelirler içindeki payları gösterilmiştir.

**Grafik 16: 2020 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Gelirlerinin Dağılımı**



Grafik incelendiğinde en büyük gelir unsurunun yüzde 60,1 ile diğer gelirlerin olduğu, bunu yüzde 18,1 ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ve yüzde 10,5 ile vergi gelirlerinin izlediği görülmektedir.

Mahalli idarelerin giderleri fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre Tablo 25'te gösterilmiştir.



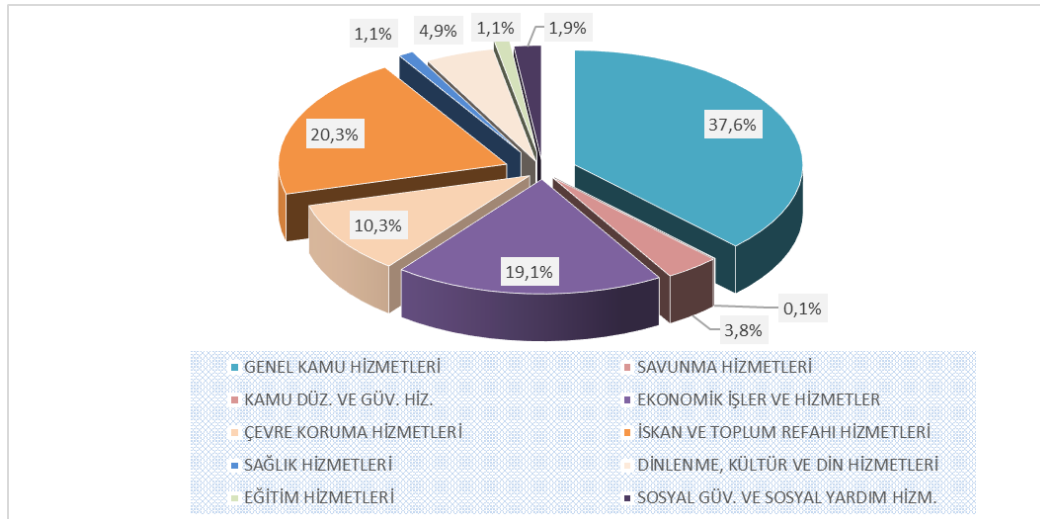
**Tablo 25: Mahalli İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri**

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	11.854.851	1.852.731	31.639.478	7.589.003	3.419.132	4.298.972	1.127.251	3.194.074	64.975.492
Savunma Hizmetleri	3.238	510	58.303		199	27.283	0		89.533
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	2.798.852	403.152	2.591.146		68.315	726.031	7.624		6.595.120
Ekonomik İşler ve Hizmetler	2.431.515	406.989	12.595.203		2.154.052	15.254.241	237.761		33.079.761
Çevre Koruma Hizmetleri	1.463.948	248.311	12.098.496		37.394	3.880.852	7.055		17.736.056
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	4.335.176	702.760	11.828.975		143.115	17.810.575	213.664		35.034.265
Sağlık Hizmetleri	331.126	51.436	1.131.632		54.802	293.925	6		1.862.927
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	995.054	145.825	5.551.062		435.079	852.013	414.419		8.393.452
Eğitim Hizmetleri	39.556	6.325	505.607		5.156	1.289.071	31.876		1.877.591
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	251.534	36.169	1.464.371		1.517.951	84.826	2.291		3.357.142
<b>TOPLAM</b>	<b>24.504.850</b>	<b>3.854.208</b>	<b>79.464.273</b>	<b>7.589.003</b>	<b>7.835.195</b>	<b>44.517.789</b>	<b>2.041.947</b>	<b>3.194.074</b>	<b>173.001.339</b>

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

Grafik 17’de mahalli idare bütçe gider gerçekleşmelerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre payları gösterilmektedir. Mahalli idarelerin yapmış olduğu giderlerde en önemli payı yüzde 37,6 ile genel kamu hizmetleri, ikinci sırayı yüzde 20,3 ile iskan ve toplum refahı hizmetleri, üçüncü sırayı ise yüzde 19,1 ile ekonomik işler ve hizmetler almıştır.

**Grafik 17: 2020 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Dağılımı**



### i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılında belediyelerin bütçe giderleri 2019 yılına göre yüzde 9,1 oranında azalarak 134 milyar 559 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 18,4

oranında artarak 136 milyar 768 milyon TL olmuştur. Böylece 2020 yılında belediyelerin toplam bütçe dengesi 2 milyar 209 milyon TL fazla vermiştir.

**Tablo 26: 2020 Yılı Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	2019	2020	2020 / 2019 Değişim Oranı (%)
<b>Bütçe Giderleri</b>	<b>123.349.928</b>	<b>134.559.344</b>	<b>9,1</b>
Personel Giderleri	17.524.466	18.796.962	7,3
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	2.722.133	2.869.928	5,4
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	56.225.839	60.878.819	8,3
Faiz Giderleri	6.407.183	6.548.051	2,2
Cari Transferler	6.081.654	8.088.163	33,0
Sermaye Giderleri	29.490.278	31.772.889	7,7
Sermaye Transferleri	2.526.114	2.531.216	0,2
Borç Verme	2.372.261	3.073.316	29,6
<b>Bütçe Gelirleri</b>	<b>115.484.308</b>	<b>136.768.350</b>	<b>18,4</b>
Vergi Gelirleri	15.694.186	18.271.477	16,4
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.942.769	11.405.511	4,2
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.416.044	2.859.353	18,3
Diğer Gelirler	77.306.917	94.720.256	22,5
Sermaye Gelirleri	8.688.170	8.804.239	1,3
Alacaklardan Tahsilatlar	436.222	707.514	62,2
<b>Bütçe Dengesi</b>	<b>-7.865.620</b>	<b>2.209.006</b>	

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

Belediyelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri Tablo 27'de gösterilmiştir.

**Tablo 27: Belediyelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri**

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	8.550.704	1.282.092	24.274.990	6.548.051	3.775.859	2.763.756	1.798.119	3.073.316	<b>52.066.887</b>
Savunma Hizmetleri	3.132	510	4.963		168	742			<b>9.515</b>
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	2.776.111	399.832	2.376.767		67.521	307.429			<b>5.927.660</b>
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.969.184	321.738	8.431.988		2.136.361	14.004.529	196.335		<b>27.060.135</b>
Çevre Koruma Hizmetleri	1.215.262	206.864	10.544.022		27.735	1.151.689	7.130		<b>13.152.702</b>
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	2.666.872	419.297	6.984.769		72.954	12.782.813	135.426		<b>23.062.131</b>
Sağlık Hizmetleri	330.681	51.383	1.115.961		54.791	18.453	6		<b>1.571.275</b>
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	994.187	145.744	5.435.045		432.352	695.631	394.042		<b>8.097.001</b>
Eğitim Hizmetleri	39.494	6.312	289.583		2.472	20.238			<b>358.099</b>
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	251.335	36.156	1.420.731		1.517.950	27.609	158		<b>3.253.939</b>
<b>TOPLAM</b>	<b>18.796.962</b>	<b>2.869.928</b>	<b>60.878.819</b>	<b>6.548.051</b>	<b>8.088.163</b>	<b>31.772.889</b>	<b>2.531.216</b>	<b>3.073.316</b>	<b>134.559.344</b>

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

## ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılında il özel idarelerinin bütçe giderleri 2019 yılına göre yüzde 9,8 oranında azalarak 10 milyar 154 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 0,3 oranında artarak 10 milyar 729 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 575 milyon TL bütçe fazlası oluşmuştur. İl özel idareleri bütçesinin gelir ve gider detaylarına Tablo 28’de yer verilmiştir.

**Tablo 28: 2020 Yılı İl Özel İdareleri Bütçe Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	2019	2020	2020 / 2019 Değişim Oranı (%)
<b>Bütçe Giderleri</b>	<b>11.256.954</b>	<b>10.154.404</b>	<b>-9,8</b>
Personel Giderleri	2.364.275	2.382.711	0,8
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	402.248	411.396	2,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.230.813	2.271.488	1,8
Faiz Giderleri	80.012	71.409	-10,8
Cari Transferler	266.636	291.420	9,3
Sermaye Giderleri	5.425.435	4.238.984	-21,9
Sermaye Transferleri	486.693	486.001	-0,1
Borç Verme	842	995	18,2
<b>Bütçe Gelirleri</b>	<b>10.696.680</b>	<b>10.729.248</b>	<b>0,3</b>
Vergi Gelirleri	21.619	27.746	28,3
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	210.406	224.209	6,6
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	6.352.443	6.056.850	-4,7
Diğer Gelirler	4.055.696	4.388.651	8,2
Sermaye Gelirleri	56.466	31.761	-43,8
Alacaklardan Tahsilatlar	50	31	
<b>Bütçe Dengesi</b>	<b>-560.274</b>	<b>574.844</b>	

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

İl özel idarelerinin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri Tablo 29’da gösterilmiştir.

**Tablo 29: İl Özel İdarelerinin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri**

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	2.191.381	392.000	1.395.277	71.409	284.909	666.732	252.761	995	5.255.464
Savunma Hizmetleri	106		53.274		31	26.421	3.570		83.402
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri			42.303		795	409.985	13.744		466.827
Ekonomik İşler ve Hizmetler	61.398	10.485	364.092		1.027	907.296	83.274		1.427.572
Çevre Koruma Hizmetleri			18.136		1.034	29.140	3.199		51.509
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	129.522	8.845	101.749		401	304.084	4.786		549.387
Sağlık Hizmetleri			14.066			275.390	1.352		290.808
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	242	54	26.344		539	259.329	17.452		303.960
Eğitim Hizmetleri	62	12	214.475		2.684	1.304.994	102.999		1.625.226
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri			41.772			55.613	2.864		100.249
<b>TOPLAM</b>	<b>2.382.711</b>	<b>411.396</b>	<b>2.271.488</b>	<b>71.409</b>	<b>291.420</b>	<b>4.238.984</b>	<b>486.001</b>	<b>995</b>	<b>10.154.404</b>

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

### iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılında belediyelere bağlı idarelerin bütçe giderleri 2019 yılına göre yüzde 2,1 oranında azalarak 28 milyar 206 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 2,3 oranında artarak 26 milyar 512 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 1 milyar 694 milyon TL bütçe açığı oluşmuştur.

Belediyelere bağlı idarelerin bütçesinin gelir ve gider detaylarına Tablo 30'da yer verilmiştir.

**Tablo 30: 2020 Yılı Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri**

(Bin TL)	2019	2020	2020 / 2019 Değişim Oranı (%)
<b>Bütçe Giderleri</b>	<b>28.821.567</b>	<b>28.205.706</b>	<b>-2,1</b>
Personel Giderleri	3.000.134	3.167.184	5,6
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	535.012	557.348	4,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.104.737	15.350.674	8,8
Faiz Giderleri	931.038	966.069	3,8
Cari Transferler	704.909	285.054	-59,6
Sermaye Giderleri	9.108.606	7.690.766	-15,6
Sermaye Transferleri	55.612	69.183	24,4
Borç Verme	381.519	119.428	-68,7
<b>Bütçe Gelirleri</b>	<b>25.918.136</b>	<b>26.512.043</b>	<b>2,3</b>
Vergi Gelirleri	0	0	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	19.025.669	19.546.665	2,7
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.831.209	1.682.762	-8,1
Diğer Gelirler	4.263.181	5.046.351	18,4
Sermaye Gelirleri	57.531	50.082	-12,9
Alacaklardan Tahsilatlar	740.546	186.183	-74,9
<b>Bütçe Dengesi</b>	<b>-2.903.431</b>	<b>-1.693.663</b>	<b>-41,7</b>

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

Belediyelere bağlı idarelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri Tablo 31’de gösterilmiştir.

**Tablo 31: Belediyelere Bağlı İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri**

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	993.931	169.042	5.540.561	966.069	160.104	452.902	6.054	119.428	8.408.091
Savunma Hizmetleri			54						54
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	20.231	2.929	169.677						192.837
Ekonomik İşler ve Hizmetler	398.697	74.582	3.665.105			212.964			4.351.348
Çevre Koruma Hizmetleri	233.264	39.544	1.346.734		328	2.660.086			4.279.956
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.521.061	271.251	4.627.200		124.622	4.362.586	63.129		10.969.849
Sağlık Hizmetleri			292						292
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri									
Eğitim Hizmetleri									
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.			1.051			2.228			3.279
<b>TOPLAM</b>	<b>3.167.184</b>	<b>557.348</b>	<b>15.350.674</b>	<b>966.069</b>	<b>285.054</b>	<b>7.690.766</b>	<b>69.183</b>	<b>119.428</b>	<b>28.205.706</b>

**Kaynak:** muhasebat.hmb.gov.tr

#### iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme

2020 yılında mahalli idarelerin bütçe giderleri bir önceki yıla göre yüzde 6 artarken bütçe gelirleri yüzde 15 artmış ve giderdeki artış gelirdeki artışın altında

kalmıştır. Mahalli idareler 2019 yılında 11 milyar 896 milyon TL bütçe açığı verirken 2020 yılında 929 milyon TL bütçe fazlası vermiştir.

Bütçe giderlerinin artışında; bir önceki yıla göre 6,0 milyar TL tutarında artış gösteren (yüzde 8,2) mal ve hizmet alım giderleri ile 1,4 milyar TL tutarında artış gösteren (yüzde 6,2) personel giderleri etkili olmuştur. 2020 yılında faiz giderlerinin artış oranı ise yüzde 2,3 olmuştur.

Mahalli idarelerin bütçe gelirlerinin artmasında özellikle vergi gelirleri ile diğer gelirler etkili olmuştur. Vergi gelirleri kaleminde gerçekleşen yüzde 16,4 oranındaki artış ile paylar yüzde 21,7 oranındaki artış mahalli idareler toplam bütçe gelirlerindeki artış oranının üzerindedir.

Belediyeler, mahalli idareler içerisinde giderler bakımından yüzde 77,7'lik bir paya sahiptir. Belediyelerin bütçe giderleri 2020 yılında yüzde 9,1 oranında bütçe gelirleri ise yüzde 18,4 oranında artmıştır. 2019 yılında belediyelerin 7,8 milyar TL bütçe açığı olmasına rağmen 2020 yılında 2,2 milyar TL bütçe fazlası vermiştir.

Belediyelerin personel giderleri 2020 yılında yüzde 7,3 oranında artarak bütçe giderlerindeki artışın önemli nedenlerinden biri olmuştur.

Belediye bütçe gelirlerinde yüzde 69,2 oranında bir ağırlığa sahip olan paylar yüzde 22,5 artış oranı ile toplam belediye gelirlerindeki artışın en önemli nedeni olmuştur.

#### **4- Yıl Sonundaki Varlık ve Yükümlülüklerle İlişkin Bilgiler**

2020 yıl sonu itibarıyla varlık ve yükümlülükleri gösteren ayrıntılı bilançolara raporun ekinde yer verilmiştir. Söz konusu bilançolar incelendiğinde, merkezi yönetim bilanço büyüklüğünün 2020 yıl sonu itibarıyla 5 trilyon 348 milyar TL'ye ulaştığı ve 2019 yıl sonu bilanço büyüklüğü olan 4 trilyon 818 milyar TL'ye oranla yüzde 10,9 oranında artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Toplam bilanço büyüklüğünde meydana gelen bu artıştaki en büyük pay, duran varlıklarda gerçekleşmiştir. Buna göre 2019 yıl sonunda 4 trilyon 165 milyar TL olarak gerçekleşen merkezi yönetim toplam duran varlık büyüklüğü, 2020 yıl sonu itibarıyla yüzde 7,4 oranında artarak 4 trilyon 476 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Duran varlıklar içerisindeki en büyük artış ise 2019 yıl sonunda 3 trilyon 263 milyar TL büyüklüğe sahip olan "Arazi ve Arsalar" kaleminde yaşanmış ve bu kalemin 2020 yıl sonu büyüklüğü 2019 yıl sonuna göre yüzde 1,4 oranında artarak 3 trilyon 309 milyar TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönem aralığında kurum alacakları içerisinde büyük oranda artış gözlenen bir diğer kalem ise "Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar"dır. 2019 yıl sonu bilanço büyüklüğü 60 milyar 492 milyon TL olan "Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar" kaleminin 2020 yıl sonu bilanço büyüklüğü 101 milyar 34 milyon TL'ye ulaşarak yüzde 19,5 oranında artış göstermiştir. Duran varlıklarda meydana gelen yüzde 67 oranındaki artış, büyük ölçüde maddi duran varlıkların değerlemesinden oluşan olumlu farklarla açıklanabilecektir.

Merkezi yönetim bilançosunun pasif kalemleri incelendiğinde, aktiflerde meydana gelen büyümenin büyük oranda uzun vadeli yabancı kaynaklarda meydana gelen artış ile karşılandığı görülmektedir. Toplam bilanço büyüklüğünde meydana gelen yüzde 10,9 oranındaki artıştaki en büyük pay, uzun vadeli yabancı kaynaklarda gerçekleşmiştir. Buna göre 2019 yıl sonunda 1 trilyon 253 milyar TL olarak gerçekleşen merkezi yönetim toplam uzun vadeli yabancı kaynakları, 2020 yıl sonu itibarıyla yüzde 33 oranında artarak 1 trilyon 667 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar içerisindeki en büyük artış ise 2019 yıl sonunda 565 milyar 281 milyon TL büyüklüğe sahip olan "Tahviller Hesabı" kaleminde yaşanmış ve bu kalemin 2020 yıl sonu büyüklüğü 2019 yıl sonuna göre yüzde 33,6 oranında artarak 755 milyar 645 milyon TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönem aralığında uzun vadeli yabancı kaynaklar içerisinde büyük oranda artış gözlenen bir diğer kalem ise "Dış Mali Borçlar Hesabı"dır. 2019 yıl sonu bilanço büyüklüğü 537 milyar 647 milyon TL olan "Dış Mali Borçlar" kaleminin 2020 yıl sonu bilanço büyüklüğü 695 milyar 358 milyon TL'ye ulaşarak yüzde 29,3 oranında artış göstermiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarının bilançolarının incelenmesinden, Sosyal Güvenlik Kurumlarının 2019 yıl sonu itibarıyla 312 milyar 933 milyon TL olan bilanço büyüklüğünün, 2020 yılı sonunda yüzde 20,7 artış göstererek 377 milyar 792 milyon TL'ye yükseldiği gözlemlenmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumları itibarıyla dönen varlıklar toplamı, 2019 yıl sonunda 303 milyar 439 milyon TL olarak gerçekleşirken, 2020 yılının sonunda 366 milyar 590 milyon TL'ye çıkmıştır.

Duran Varlıklar toplamı ise 2019 yılı sonunda 9 milyar 494 milyon TL iken 2020 yıl sonunda 11 milyar 202 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Pasiflerde meydana gelen artışın büyük bölümü öz kaynaklarda meydana gelen artıştan kaynaklanmaktadır. Buna göre 2019 yıl sonu itibarıyla 282 milyar 287 milyon TL olarak gerçekleşen öz kaynaklar toplamı, 2020 yılının sonunda 72 milyar 858 milyon TL artarak, 355 milyar 145 milyon TL'ye ulaşmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumlarının uzun vadeli yabancı kaynaklarında ise 2019 yılına göre 2020 yılında yüzde 3 oranında artış gözlemlenmiştir. Bu kapsamda 2019 yılında Sosyal Güvenlik Kurumlarının uzun vadeli yabancı kaynaklar toplamı 201 milyon TL olarak gerçekleşirken, 2020 yılında bu tutar 6 milyon TL artarak 207 milyon TL olmuştur.

Mahalli İdareler itibarıyla 2019 yılında 577 milyar 37 milyon TL seviyesinde gerçekleşen toplam bilanço büyüklüğünün 2020 yılında yüzde 13,9 oranında artarak 657 milyar 680 milyon TL'ye ulaştığı gözlemlenmektedir. Toplam bilanço büyüklüğünde meydana gelen bu artış, büyük ölçüde duran varlıklar altında yer alan kalemlerden kaynaklanmaktadır.

2019 yılında Mahalli İdarelerin toplam duran varlık büyüklüğü 504 milyar 953 milyon TL seviyesinde gerçekleşirken 2020 yılında bu kalem yüzde 11,8 oranında artarak 564 milyar 570 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Duran varlıklardaki bu artış ise büyük ölçüde "Maddi Duran Varlıklar" hesabı altında izlenen "Arazi ve Arsalar" ile "Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri" kalemlerinde meydana gelen artışlardan kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede Mahalli İdareler itibarıyla 2019 yılına göre 2020 yılında, "Arazi ve Arsalar"da 26 milyar 320 milyon TL; "Yer Altı ve Yer Altı Düzenleri"nde 15 milyar 554 milyon TL tutarında artış yaşanmıştır. Aktiflerde meydana gelen bu artışlar büyük oranda öz kaynaklarda meydana gelen artışlar ile finanse edilmiştir.

Bu kapsamda 2019 yılında Mahalli İdarelerin toplam öz kaynaklar büyüklüğü 397 milyar 456 milyon TL seviyesinde gerçekleşirken 2020 yılında bu rakam yüzde 13,5 oranında artarak 451 milyar 357 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Öz kaynaklardaki bu artış büyük ölçüde "Net Değer", kaleminde meydana gelen artıştan kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede Mahalli İdareler itibarıyla 2019 yılına göre 2020 yılında, "Net Değer"de 52 milyar 377 milyon TL tutarında artış yaşanmıştır.



# B-KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ

## 1- İç Borçlanma

2020 Yılı Hazine Finansman Programı 31 Ekim 2019 tarihinde duyurulmuş olup söz konusu duyuruda 2019 yılına ilişkin gerçekleştirmeler ve 2020 yılı borçlanma hedefleri kamuoyu ile paylaşılmıştır. Söz konusu program ile borç yönetiminin orta ve uzun vadeli hedefleri doğrultusunda, uygun maliyet ve kabul edilebilir risk seviyelerinde öngörülebilir iç borçlanma gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

2020 yılında 289,7 milyar TL tutarındaki iç borç servisine karşılık olarak 420,9 milyar TL tutarında iç borçlanma gerçekleştirilmiştir.

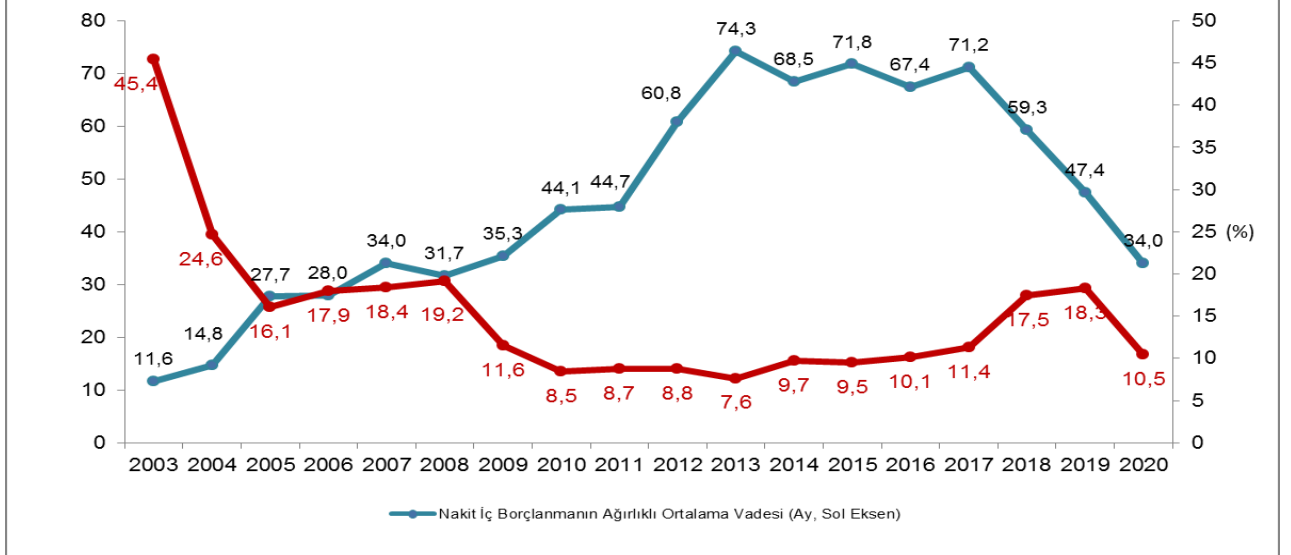
Yatırımcı tabanının genişletilmesi ve borçlanma enstrümanlarının çeşitlendirilmesi amacıyla, ilk defa 2012 yılında ihraç edilen ve 2013 yılından itibaren yurt içi piyasada düzenli ihracatına başlanan kira sertifikalarının ihracına 2020 yılında da devam edilmiştir. Bu çerçevede, 2020 yılında yurt içi piyasada toplam yaklaşık 37,2 milyar TL tutarında TL cinsinden kira sertifikası ihraç edilmiştir.

Yastık altında bulunan altınların ekonomiye kazandırılması, finansman araçlarının çeşitlendirilmesi ve yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla ilk defa 2017 yılı Ekim ayında ihraç edilen Altın Tahvili ve Altına Dayalı Kira Sertifikası ihraçlarına 2020 yılında da devam edilmiştir. Bu çerçevede sermaye piyasalarının güçlendirilmesi amacıyla bankalara ve yatırım fonlarına yönelik olarak Altın Tahvili ve Altına Dayalı Kira Sertifikası ihraçları gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 2020 yılında 62,6 ton Altın Tahvili ve 51,1 ton Altına Dayalı Kira Sertifikası olmak üzere toplam 113,7 ton altın karşılığı senet ihraç edilmiştir.

Aynı amaçla 2018 yılında, bireysel yatırımcılara yönelik olarak ihracına başlanan Avro ve ABD Doları cinsi Devlet tahvili ve Avro cinsi kira sertifikası ihraçları 2020 yılında da devam etmiştir. Bununla birlikte bankaların döviz cinsi varlık yönetimine ve kira sertifikası piyasasının gelişimine katkıda bulunmak amacıyla yurt içi piyasada kurumsal yatırımcılara yönelik avro cinsi Devlet tahvili ve kira sertifikaları ihraç edilmiştir. Bu kapsamda 2020 yılında yurt içi piyasada ihraç edilen döviz cinsi tahvil ve kira sertifikası ihraçları ile yaklaşık 2,9 milyar avro ve 14,0 milyar ABD Doları tutarlarında finansman sağlanmıştır.

Diğer taraftan 2020 yılında sağlanan finansmanın yüzde 61'i sabit maliyetli ve yüzde 39'u değişken maliyetli senetlerden oluşmakta olup yine söz konusu finansmanın yüzde 63'ü TL cinsi ve yüzde 37'si döviz cinsi borçlanma enstrümanları yoluyla gerçekleştirilmiştir.

**Grafik 18: İç Borçlanmanın Ağırlıklı Ortalama Maliyeti ve Vadesi**



**Kaynak:** Hazine ve Maliye Bakanlığı

Grafikte de görüldüğü üzere 2020 yılında sabit faizli iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama maliyeti yüzde 10,5 seviyesinde gerçekleşmiş olup iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama vadesi ise 34 ay olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, 2019-2021 dönemi için belirlenen stratejik ölçütler çerçevesinde, nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla 2020 yılında güçlü rezerv tutulması politikasına devam edilmiştir.

Kamu borçlanma senetlerinin birincil ve ikincil piyasanın geliştirilmesi amacıyla 2000 yılı Mayıs ayından itibaren uygulanmakta olan "Piyasa Yapıcılığı Sistemi"ne 2020 yılında da devam edilmiştir.

### İç Borç Servisi

2020 yılında 218,1 milyar TL anapara, 90,8 milyar TL faiz ödemesi, 4,9 milyar TL kira gideri olmak üzere toplam 313,8 milyar TL tutarında iç borç servisi yapılmıştır. Ödemelerin tamamı nakden gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda devlet borçları faiz, kira, iskonto ve genel giderlerine ilişkin ödemeler için 2020 yılı bütçesinde iç borçta kullanılmak üzere 105,7 milyar TL olarak ayrılan başlangıç ödeneğinden 90,8 milyar

TL iç borç faiz ödemesi, 4,9 milyar TL kira gideri, 2 milyar TL iskonto gideri ve genel gider olmak üzere toplam 97,7 milyar TL tutarında harcama yapılmıştır.

**Tablo 32: İç ve Dış Borç Ödemeleri**

(Milyon TL)	Anapara Ödemesi	Faiz*
İç Borç	218.089	97.713
Dış Borç	43.082	36.858
<b>TOPLAM</b>	<b>261.171</b>	<b>134.571</b>

\* Kira Sertifikası, Genel Gider, İskonto ve Türev Ürün Giderleri faiz ödemesi içerisinde yer almaktadır

## 2- Dış Borçlanma

### a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma

2020 yılında uluslararası sermaye piyasalarında gerçekleştirilen dört ihraç ile toplam 8,75 milyar ABD Doları tutarında dış finansman sağlanmıştır. Şubat ayında gerçekleştirilen yılın ilk işlemi, 5 yıl ve 10 yıl vadeli ikişer milyar ABD Doları tutarında iki dilimden oluşan toplam 4 milyar ABD Doları tutarındaki tahvil ihracı olmuştur. 5 yıl vadeli tahvilin kupon oranı yüzde 4,250, 10 yıl vadeli tahvilin kupon oranı ise yüzde 5,250 olmuştur. Gerçekleştirilen takas işlemi sonucunda, söz konusu ABD Doları cinsi tahvillerin ihraç tutarlarının tamamı avro cinsi yükümlülüğe dönüştürülmüş ve 4 milyar ABD Doları tutarındaki yükümlülüğümüzün avro cinsinden ortalama kupon oranı yüzde 2,70 olmuştur. Ekim ayında 5 yıl vadeli ve 2,5 milyar ABD Doları tutarında ikinci bir ihraç gerçekleştirilmiş olup, söz konusu ihraçta kupon oranı yüzde 6,375 olmuştur. Son olarak, Aralık ayında gerçekleştirilen 10 yıl vadeli ve 2,25 milyar ABD Doları tutarındaki tahvil ihracında kupon oranı yüzde 5,950 olmuştur.

### b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı

Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen Kovid-19 ile mücadele faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla bütçeden yapılan harcamaların kısmi finansmanına yönelik olarak 2020 yılı içerisinde Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası ve Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankasından 215 milyon Avro tutarında program kredisi

temin edilmiştir. AKKB'den sağlanan finansmanın 100 milyon Avro tutarındaki ilk diliminin kullanımı 2020 yılında gerçekleştirilmiştir.

### **c- Proje Finansmanı**

2020 yılında çeşitli sektörlerdeki projelerin finansmanında kullanılmak üzere Dünya Bankası, Asya Altyapı Yatırım Bankası ve İslam Kalkınma Bankasından 2.011.402.050 ABD Doları tutarında Hazine geri ödeme garantisi altında kredi sağlanmıştır.

Ayrıca 2020 yılı içerisinde 3'ü Dünya Bankasından, 4'ü ise diğer uluslararası kuruluşlardan olmak üzere toplam 7 adet proje için 1.207.673.060 ABD Doları tutarında tahsisli dış finansman sağlanmıştır.

**Tablo 33: 2020 Yılında Sağlanan Kredilerin Kaynaklara Göre Dağılımı**

<b>Kaynağı</b>	<b>Tutar (Milyon ABD Doları)</b>	<b>Dağılım Oranı (%)</b>
Uluslararası Kuruluşlar	3.219	100%
<b>TOPLAM</b>	<b>3.219</b>	<b>100</b>

Tabloda yer alan tutarlar 2020 yılı içerisinde dış proje kredilerine ilişkin sağlanan anlaşma tutarlarını ifade etmekte olup kullanılan kredi tutarlarını belirtmemektedir.

**Kaynak:** Hazine ve Maliye Bakanlığı

### **d-Borç Üstlenimi Taahhüdü Verilen Projeler**

2020 yılı içerisinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından borç üstlenim taahhüdü sağlanmış bir proje bulunmamaktadır. Bununla birlikte 2020 yılı sonu itibarıyla Kamu-Özel İşbirliği modeli çerçevesinde yürütülen projeler için Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından verilen borç üstlenim taahhüdü tutarı, toplamda yaklaşık 17,2 milyar ABD Dolarıdır.

**Tablo 34: Borç Üstlenim Taahhüdü Verilen Krediler**

Proje Adı	KÖİ Modeli	Borç Üstlenim Anlaşması Tarihi	Toplam Proje Maliyeti	Kredi Tutarı	Kredi Tutarı (ABD Doları karşılığı)
Avrasya Tüneli	Yap-İşlet-Devret	11.12.2012	\$1.239.863.000	\$960.000.000	960.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Odayeri-Paşaköy Kesimi (3. Boğaz Köprüsü Dahil)	Yap-İşlet-Devret	13.5.2014	\$3.456.244.239	\$2.318.000.000	2.318.000.000
		11.3.2016		\$420.000.000	420.000.000
Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi) Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	5.6.2015	\$6.312.392.047	\$4.956.312.328	4.956.312.328
Çanakkale-Malkara Otoyolu (1915 Çanakkale Köprüsü Dahil)	Yap-İşlet-Devret	16.3.2018	€ 3.159.721.036	€ 2.265.000.000	2.799.993.000
Ankara-Niğde Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	7.6.2018	€ 1.462.628.902	€ 1.114.962.012	1.310.749.341
Kuzey Marmara Otoyolu Kurtköy-Akyazı Kesimi	Yap-İşlet-Devret	16.9.2019	\$3.661.656.404	\$2.840.000.000	2.840.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri Kesimi	Yap-İşlet-Devret	16.9.2019	\$2.072.257.009	\$1.595.000.000	1.595.000.000
<b>TOPLAM</b>					<b>17.200.054.669</b>

**Kaynak:** Kamu Borç Yönetimi Raporu 2020

## e- Dünya Bankası

Kalkınmakta olan ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Dünya Bankasından ülkemiz için bugüne kadar bütçe desteği amacıyla çeşitli program kredileri, kamu kurumlarının yatırım ve kurumsal gelişme ihtiyaçları için ise proje kredileri temin edilmiştir.

### *Ülke İşbirliği Çerçevesi (CPF)*

Dünya Bankası ile ülkemiz arasında 2017-2023 mali yıllarını kapsayan dönemdeki mali ve teknik işbirliğinin çerçevesini oluşturan Ülke İşbirliği Çerçevesi (Country Partnership Framework - CPF) Programı, 29/8/2017 tarihinde Banka İcra Direktörleri Kurulunda görüşülerek yürürlüğe girmiştir.

Ülke İşbirliği Çerçevesinin kapsadığı 7 yıllık dönemde, Banka'dan yaklaşık 10,5 milyar ABD Dolarına kadar finansman sağlanması öngörülmektedir. Banka tarafından gerçekleştirilen makro ve sektörel bazdaki teknik ve analitik çalışmalar yeni "Ülke İşbirliği Çerçevesi" döneminde de devam etmektedir.

## **Dış Borç Servisi**

2020 yılında toplam 43,1 milyar TL anapara, 31,3 milyar TL faiz ödemesi, 385 milyon TL dış borç iskonto ödemesi, 2,9 milyar TL türev ürün giderleri ödemesi, 373 milyon TL dış borç genel gider ödemesi ve 1,9 milyar TL döviz cinsinden kira sertifikası ödemesi olmak üzere toplam 79,9 milyar TL seviyesinde ödeme gerçekleştirilmiştir.

## **3- Borç Stoku**

2020 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim brüt borç stoku 1.812,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Borç stokunun 1.060,4 milyar TL'si iç borçlardan, 752,5 milyar TL'si dış borçlardan oluşmaktadır. Borç stokunun, yüzde 70,1'ini sabit faizli, yüzde 29,9'unu değişken faizli; yüzde 43,8'ini TL ve yüzde 56,2'sini ise döviz cinsi borçlar oluşturmaktadır. Merkezi yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı 2019 yılında yüzde 30,8 seviyesinde gerçekleşmiş olup söz konusu oran 2020 yılı sonunda 5,1 puanlık artışla yüzde 35,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim iç borç stoku 2019 yılında 755,1 milyar TL düzeyinde iken 2020 yılı sonunda 305,3 milyar TL'lik artışla 1.060,4 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte, iç borç stokunun GSYH'ye oranı 2019 yılı sonunda yüzde 17,5 iken, söz konusu oran 2020 yılı sonunda yüzde 21 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı sonu itibarıyla iç borç stokunu elinde bulunduran yabancı yatırımcıların payı, 2019 yılına göre 6,1 puanlık azalış kaydederek yüzde 4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2019 yılı sonunda 574 milyar TL olan merkezi yönetim dış borç stoku, 2020 yılı sonunda 2019 yılına göre 178,5 milyar TL artışla 752,5 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Merkezi yönetim dış borç stokunun GSYH'ye oranı 2019 yılı sonunda yüzde 13,3 iken, bu oran 2020 yılı sonunda yüzde 14,9 olarak gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim dış borç stokunun döviz cinsinden dağılımları 2020 yılı sonu itibarıyla incelendiğinde, borç stokunun yüzde 70,2'lik kısmının ABD Doları cinsi, yüzde 22,5'lik kısmının Avro cinsi, yüzde 7,2'lik kısmının ise diğer döviz cinsi borçlardan oluştuğu görülmektedir. Aynı dönemde, merkezi yönetim dış borç stokunun 593 milyar TL'lik kısmını uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen tahviller; 159,5 milyar TL'lik kısmını ise yurtdışından sağlanan krediler oluşturmuştur.

## 4- Risk Yönetimi

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve ikincil mevzuatı çerçevesinde borç, nakit ve risk yönetimine ilişkin genel stratejiler Borç ve Risk Yönetimi Komitesi (BRYK) tarafından belirlenmektedir. Bu çerçevede, Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2003 yılından bu yana uygulanmakta olan stratejik ölçütlerle borç ve alacak portföyünün maruz kaldığı risk faktörleri dikkate alınarak cari yıl ile takip eden iki yıla ilişkin hedefler belirlenmektedir. Söz konusu stratejik ölçüt uygulamasına 2020 yılında da devam edilmiş, borç ve nakit yönetimi işlemleri belirlenen stratejik ölçütlerle uyumlu olarak yürütülmüştür.

BRYK tarafından 2021-2023 dönemine yönelik olarak belirlenen stratejik ölçüt ve göstergeler aşağıda yer almaktadır:

- Borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsinden yapılması,
- Piyasa çeşitliliğinin sağlanması amacıyla uluslararası piyasalarda ABD Dolarının yanında imkan olması durumunda diğer döviz cinslerinden de ihraç yapılması,
- Faiz giderlerinin optimal şekilde yönetilmesini teminen uygun enstrüman ve vade bileşimi dikkate alınarak, gelecek 12 ayda faizi yenilenecek senetler ile vadesine 12 aydan az kalmış senetlerin payının belirli bir seviyede tutulması,
- Nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla nakit rezervinin güçlü tutulması.

Diğer taraftan Hazine ve Maliye Bakanlığınca stratejik ölçütler çerçevesinde yürütülen borçlanma politikası sonucunda kamu borç stokunun döviz kuru, faiz ve likidite risklerine karşı duyarlılığı önemli ölçüde azaltılmıştır. Bu kapsamda döviz kurları, faiz oranları ve büyüme oranlarında meydana gelebilecek değişimlerin AB tanımlı genel yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı üzerinde yaratacağı etkileri gösteren özet tabloya aşağıda yer verilmiştir:

	<b>2002</b>	<b>2020</b>
TL'nin yüzde 5 değer kaybı/kazancı	+ / - 2,0 Puan	+ / - 1,0 Puan
TL faiz seviyesinde 500 baz puanlık değişim	+ / - 1,4 Puan	+ / - 0,9 Puan
GSYH büyümesinde 2 puanlık değişim	+ / - 1,3 Puan	+ / - 0,7 Puan



## **III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER**

---

## A-YAPILAN DÜZENLEMELER

Mali mevzuatı ve merkezi yönetim bütçe hazırlık ve uygulamasını yönlendirmek amacıyla 2020 yılında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararları, bütçe uygulama tebliği, usul ve esas, genel yazı ve genelgelere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

### 1-Cumhurbaşkanlığı Kararları

2020 yılı bütçesinin uygulanması kapsamında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararlarına ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

- 13/4/2020 tarihli ve 2396 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlara ödenecek iş güclüğü, iş riski ve eleman temininde güçlük zamları ile mali sorumluluk tazminatına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

- 4/9/2020 tarihli ve 2931 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 17/04/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar" ve eki cetvellerin 2020 yılında da uygulanmasına devam edilmesine hükmolunmuş ve anılan Kararda bazı düzenlemeler yapılmıştır.

- 28/2/2020 tarihli ve 2179 sayılı "24/1/2020 tarihinde Meydana Gelen Elazığ İli, Sivrice İlçesi Merkezli Deprem Afeti Nedeniyle Bazı Yerlerde Görev Yapan Personele Tazminat ve Fazla Çalışma Ücreti Ödenmesine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı" ile Elazığ İlının Merkez ve Sivrice İlçeleri ile Malatya İlının Doğanyol ve Pütürge İlçelerinde statü ayrımı olmaksızın fiilen çalışan tüm kamu personeline 24/1/2020 tarihinden itibaren 6 ay süreyle 693,50 TL tutarında tazminat verilmesine hükmolunmuş, ayrıca burada görev yapan 657 sayılı Kanuna tabi personele 24/1/2020 tarihinden itibaren 6 ay süreyle, ayda 90 saati geçmemek üzere fazla çalışma ücreti ödenmesi kararlaştırılmıştır.

- 4/7/1956 tarihli ve 6772 sayılı Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarında işçi olarak çalışanlara anılan Kanunun 1 inci ve 2 nci maddesine göre 2020 yılında ödenecek ilave tediye ödemelerine ilişkin 24/1/2020 tarihli ve 2061 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı 25/1/2019 tarihli ve 31019 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Ayrıca 6772 sayılı Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarında işçi olarak çalışanlara anılan Kanunun 3 üncü maddesi hükümlerine

göre ödenecek ilave tediyelerin ödeme zamanlarına dair 10/7/2020 tarihli ve 2752 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı 11/7/2020 tarihli ve 30850 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

- 3/3/2020 tarihli ve 2184 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile güvenlik korucularına 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 nci maddesi kapsamında ödenmekte olan aylık 135 TL ek tazminat, aylık 55 TL artırılarak 15/1/2020 tarihinden itibaren 190 TL olarak ödenmeye başlanmıştır.

- 14/7/2020 tarihli ve 2764 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinde yapılan düzenlemeyle yemek servisinin kurulabilmesine ilişkin söz konusu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan asgari personel sayısına ilişkin şartın, kara hudut kapıları için uygulanmamasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

- 16/1/2020 tarihli ve 2043 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile söz konusu personelin bu ödenekten yararlanma koşulları düzenlenmiş ve Yönetmelikte yer alan Faaliyet Hesaplama Tablosu değiştirilmiştir.

- 27/6/2020 tarihli ve 2679 sayılı Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonunun Çalışma Esas ve Usulleri ile Bu Komisyon Tarafından Yurtdışında Görevlendirilecek Personelin Nitelikleri ile Hak ve Yükümlülüklerinin Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılan düzenlemeyle yurtdışında görevlendirilen personelden Türkiye’de bulunup salgın nedeniyle 2020 yılında uygulanan seyahat kısıtlamaları kapsamında görev yerlerine dönemeyenlere, izin sürelerinin bitiminden seyahat kısıtlamalarının kaldırıldığı tarihi takip eden yedinci günün sonuna kadar bu sürelere tekabül eden yurtdışı aylığının üçte birinin ödenmesine imkan sağlanmıştır.

- 14/7/2020 tarihli ve 2760 sayılı Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonunun Çalışma Esas ve Usulleri ile Bu Komisyon Tarafından Yurtdışında Görevlendirilecek Personelin Nitelikleri ile Hak ve Yükümlülüklerinin Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yapılan düzenlemeyle yurtdışı görev süresine ilişkin düzenleme yapılmış ve Cibuti, Tanzanya, Sudan ve Kolombiya’da görevlendirilecek personelin yurtdışı aylıkları belirlenmiştir.

## 2- Yönetmelikler

22/2/2020 tarihli ve 31047 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu Kapsamına Giren Kurum ve Kuruluşların Girdikleri Hizmet Kollarının Belirlenmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile bazı kamu kurumlarının girdikleri hizmet kolları belirlenmiştir.

4/3/2020 tarihli ve 31058 sayılı Resmi Gazetede;

- Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelikte düzenleme yapılmıştır.
- Sağlık Bakanlığına Ait Kurum ve Kuruluşlar İle Devlet Üniversitelerinin İlgili Birimlerinin Birlikte Kullanımı İle İşbirliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenleme yapılmıştır.

Kovid-19 salgını sürecinde sağlık çalışanlarına ve diğer personele kanuni tavandan ek ödeme yapılmasına imkan verecek şekilde Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte düzenleme yapılmıştır.

## 3- Tebliğler

2020 yılı bütçesinin uygulanması kapsamında çıkarılan tebliğlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

### **a-) (1) Sıra No'lu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği**

5018 Sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerince hazırlanacak ve uygulanacak Ayrıntılı Harcama Programı (AHP) ile Ayrıntılı Finansman Programına (AFP) hazırlanması ve vize edilmesine ilişkin usul ve esaslara Tebliğde yer verilmiştir.

### **b-) (2) Sıra No'lu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği**

Ödeneklerin etkin, verimli, mali disiplini gözeten ve finansman maliyetlerini düşüren bir anlayışla kullanılmasına yönelik olarak, AHP ve AFP uygulamasının

yönlendirilmesine ve gerçekleştirilecek aktarma, ekleme ve revize gibi bütçe işlemlerine ilişkin usul ve esaslara Tebliğde yer verilmiştir.

### **c-) 2020-1 Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ**

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, KİT'ler, kamu bankaları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı tesislerden dinlenme amacıyla veya diğer amaçlarla yararlanacaklardan alınacak yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esaslara Tebliğde yer verilmiştir.

### **ç-) Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği 2020 Yılı Uygulama Tebliği**

Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesinde 2020 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olanlardan alınacak günlük yemek bedeli tutarları 15/1/2020 tarihli ve 31009 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan I Sıra No'lu Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği Uygulama Tebliği ile belirlenmiştir.

Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesinde 2021 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olanlardan alınacak asgari yemek bedeli tutarları 30/12/2020 tarihli ve 31350 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No'lu Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği Uygulama Tebliği ile belirlenmiştir.

### **d-) Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ**

2020-1 Sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ, 18/1/2020 tarihli ve 31012 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup bu Tebliğde; sosyal tesislerden yararlanacaklardan alınacak asgari hizmet bedelleri ile elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esaslar belirlenmiştir.

### **e-) Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2021 Yılı Tarifesi**

31/12/2020 tarihli ve 31351 (5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2021 Yılı Tarifesi" belirlenmiştir.

### **3-Genelge, Usul ve Esaslar ile Genel Yazılar**

#### **a-) 2020 Yılı Yatırım Programının Uygulanması ve İzlenmesine Dair Genelge**

13 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 2114 sayılı 2020 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ve ilgili mevzuatta yer alan hükümler çerçevesinde 2020 Yılı Yatırım Programında yer alan projelerin yıl içi işlemleri ve izlenmesine dair usul ve esaslar belirlenmiştir.

#### **b-) (2) Sıra No'lu Belediyelerin Yatırım Nitelikli Projelerinin Desteklenmesi İçin Yardım Taleplerine İlişkin Genelgesi**

Genelgeyle belediyelerin yatırım nitelikli projelerinin desteklenmesi için talepleri hususunda usul ve esasa belirlenmiştir.

#### **c-) (3) Sıra No'lu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Genelgesi**

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçe giderlerinin zamanında gerçekleştirilmesi, yıl sonu işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi bakımından bütçe ödeneklerinin kullanımı ve bütçe işlemlerinin yapılmasındaki usul ve esaslar belirlenmiştir.

#### **ç-) Öğrenci Katkı Paylarının Devletçe Karşılanmasına İlişkin Uygulama Usul ve Esasları**

Bu Usul ve Esaslar ile Cumhurbaşkanınının 10/7/2020 tarihli ve 2755 sayılı Kararı Eki "2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar" gereğince Devletçe karşılanacak öğrenci katkı paylarına ilişkin uygulama usul ve esasları belirlenmiştir.

Ayrıca

- Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği gereğince memurlara yapılacak ayni veya nakdi giyim yardımlarında esas alınacak azami birim fiyatlar, 15/1/2020 tarihli ve 39402 sayılı 4 Sıra No'lu Genelge ile belirlenmiştir.

- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek 17 nci maddesinin (ç) fıkrası uyarınca; Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarında bulunan personele ödenen sağlık hizmetleri tazminatına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

- Sürekli görevle yurtdışında bulunan kamu görevlilerinin aylıklarına uygulanacak emsal katsayıların tespitine yönelik olarak 6/1/2020 tarihli ve 13669 sayılı ve 6/7/2020 tarihli ve 368920 sayılı Genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

- 2020 yılı Ocak ve Temmuz ayında memur aylık katsayılarında meydana gelen değişiklikler dikkate alınarak, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde belediyelerde sözleşmeli olarak çalıştırılacak personelin unvan bazında yılın birinci altı ayında ve ikinci altı ayında uygulanacak ücret tavanları 9/1/2020 tarihli ve 8449 sayılı ve 8/7/2020 tarihli ve 370488 sayılı Genelgeler ile mahalli idarelere duyurulmuştur.

- 168 sayılı Yabancı Memleketlerde Türk Asıllı ve Yabancı Uyruklu Öğretmenlere Sosyal Yardım Yapılması Hakkında Kanun çerçevesinde Türk asıllı yabancı uyruklu ya da sonradan Türk uyruğuna geçen emekli öğretmenler ile din görevlilerine yapılacak olan sosyal yardımların 2020 yılında uygulanacak tutarları, 6/2/2020 tarihli ve 103442 sayılı Onay ile yürürlüğe konulmuştur.

- 657 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin verdiği yetkiye istinaden, 2/4/2020 tarihli ve 2347 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ile 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında değişikliğe gidilerek üzerinde resmi görevi bulunmayıp ders ücreti karşılığı görev yapmakta olanların eğitim kurumlarının tatil edildiği günlerde üzerlerinde bulunan ek ders görevlerini yapmış sayılarak karşılığında ek ders ücreti alabilmeleri sağlanmıştır.

- 657 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin verdiği yetkiye istinaden, 6/4/2020 tarihli ve 2378 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığınca Düzenlenen Eğitim Faaliyetlerinde Uygulanacak Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ile 14/7/2009 tarihli ve 2009/15215 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında değişikliğe gidilerek Diyanet İşleri Başkanlığında üzerinde resmi görevi bulunmayıp ders ücreti karşılığı görev yapmakta olanların kurslara ara verilen

günlerde üzerlerinde bulunan ek ders görevlerini yapmış sayılarak karşılığında ek ders ücreti alabilmeleri sağlanmıştır.

- 657 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin verdiği yetkiye istinaden, 24/11/2020 tarihli ve 3198 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ile 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında değişikliğe gidilerek Gençlik ve Spor Bakanlığı koordinesinde yürütülen okul sporları, halk oyunları ve izcilik faaliyetlerinde geçici olarak görevlendirilen yönetici ve öğretmenlerin, görevlendirildikleri tarihlerde üzerlerinde bulunan ek ders görevlerini yapmış sayılarak karşılığında ek ders ücreti alabilmeleri sağlanmıştır.

- 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin 13 üncü fıkrasının verdiği yetkiye istinaden 8/6/2020 tarihli ve 2623 sayılı Sınav Soru ve Ücretlerine İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ile 29/5/2017 tarihli ve 2017/10383 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında bazı yeni düzenlemelere gidilmiştir.

- 657 sayılı Kanununun 156 ncı ve 157 nci maddelerinin verdiği yetkiye istinaden, 1/4/2020 tarihli ve 2332 sayılı Sürekli Görevle Yurtdışında Bulunan Memurlara Ödenecek Aylıklara İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ile 29/6/2009 tarihli ve 2009/15191 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında değişikliğe gidilerek bazı ülkelerde sürekli görevle bulunan memurlara ödenecek yurtdışı aylıklarının belirlenmesi sağlanmıştır.

## **B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ**

### **Ayrıntılı Harcama Programı (AHP) ve Ayrıntılı Finansman Programının (AFP) Hazırlanması ve Vize Edilmesi**

(1) Sıra No'lu Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden AHP ve AFP hazırlamaları istenilmiş ve (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan idarelerin AHP/AFP teklifleri değerlendirilerek vize edilmiştir.



## **AHP ve AFP'nin Revize Edilmesi**

5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerinin vize edilen AHP ve AFP'lerde yıl içinde doğan ihtiyaçlar neticesinde 1.817 adet Ayrıntılı Harcama/Finansman Programı revize işlemleri yapılmıştır.

## **Ödeneklerin Serbest Bırakılması**

Kamu idarelerinin AHP ve AFP'leri vize edilmeden önce, harcamaya izin verilen tutarlar üzerinde yer alan zorunlu ve acil durumları dikkate alınarak 50 adet serbest bırakma işlemi yapılmıştır.

## **Ödenek Aktarma İşlemleri**

Ödenek aktarma işlemi, belli bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin, 5018 sayılı Kanun, yılı bütçe kanunu ve diğer kanun hükümlerine dayanılarak, kamu idarelerinin kendi bütçeleri ya da ilgili idare bütçeleri arasında, bir tertipten düşölüp başka bir tertibe eklenmesi işlemidir. İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kamu idareleri bütçeleri içinde ve idareler arasında 3.220 adet ödenek aktarma işlemi yapılmıştır.

## **Ödenek Ekleme İşlemleri**

Kamu idarelerinin ihtiyaçları ve bütçe uygulama politikaları çerçevesinde ilgili kamu idarelerinin bütçelerine 7.896 adet ödenek ekleme işlemi yapılmıştır. Bu işlemler; gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı, likit karşılığı ödenek kaydı, akreditif artığı ekleme gibi işlemleri ihtiva etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin uygulanmasına yönelik yukarıda belirtilen bütçe işlemleri e-bütçe sistemi kullanılmak suretiyle elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir.

## **Yedek Ödenekler**

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörölme yen hizmetler için genel bütçeli idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine aktarılmak üzere yedek ödenek

konulabileceği; bu ödenekten aktarma yapmaya Cumhurbaşkanının yetkili olduğu, mali yıl içinde yapılan bu aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımının, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edileceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede 2020 mali yılı içinde yedek ödenekten yapılan aktarmalar, 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan hükmün verdiği yetki çerçevesinde yıl içinde idare bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılan ödeneklerden yapılan aktarmalar ve söz konusu Kanuna ekli (E) işaretli Cetvelin 52 sıra numaralı hükmüne göre İlama Bağlı Borçları Karşılama Ödeneğine eklenen ödeneklerden yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı süresi içinde açıklanmıştır. Söz konusu ilanda yer alan bilgiler Raporun 21 ve 22 nolu eklerinde gösterilmiştir.

## C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ

### 1- Kamu Personel İşlemleri

2020 yılında kamu idare, kurum ve kuruluşlarıyla ilgili kadro ve pozisyon işlemleri; 2020-2022 Dönemi Orta Vadeli Programı ve Orta Vadeli Mali Planı, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve ilgili mevzuatta yer alan istihdama ilişkin ilke ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

#### **Kadrolu Personel**

Kamu kurum ve kuruluşlarının 2020 yılındaki personel ihtiyaçları 20/02/2020 tarihli ve 2020/60 sayılı, 24/3/2020 tarihli ve 2020/104 sayılı, 28/7/2020 tarihli ve 2020/380 sayılı ile 15/10/2020 tarihli ve 2020/465 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile karşılanmış olup bu kapsamda toplamda 12.461 memur ve öğretim elemanı kadrosuna atama izni verilmiştir.

Anılan Kararlarda, açıktan ve naklen atama suretiyle kullanılacak olan atama izni sayılarına dahil edilmeyecek atamalara ilişkin tespit yapılmıştır.

## **Sözleşmeli Personel**

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi uyarınca, 2019 yılındaki vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örnekleri yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın 2020 yılında kullanılmaya devam olunmuş; bu pozisyonlarda 2019 yılında istihdam edilen personelden, 2020 yılında görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle de mevcut sözleşme ücretlerine 2020 yılı için mevzuat uyarınca yapılacak artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşmeler yapılmıştır.

2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, 2020 yılında ihtiyacı olan ilave sözleşmeli personel pozisyonları 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ile 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi çerçevesinde ihdas edilmiştir.

2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi kapsamında 2020 yılında kamu kurum ve kuruluşlarına ait 102.644 sözleşmeli personel pozisyonuna Strateji ve Bütçe Başkanlığınca alım izni verilmiştir.

## **İşçiler**

2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 nci maddesi çerçevesinde kapsamdaki kamu idare, kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarının giderilebilmesini teminen sürekli işçi kadroları ihdas edilmiştir.

5620 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen idarelerde geçici iş pozisyonlarında personel çalıştırılmasına, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan vizeler çerçevesinde devam edilmiştir.

2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi kapsamında 2020 yılında kamu kurum ve kuruluşlarına ait 26.483 sürekli işçi kadrosuna Strateji ve Bütçe Başkanlığınca atama izni verilmiştir.

## **2-Diğer Kontrol İşlemleri**

### **Yurtdışı Gündelikleri**

8/1/2018 tarihli ve 2018/11213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar"da değişiklik yapılmasına dair ekli Kararın yürürlüğe konulması, 2062 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kararlaştırılmış olup bu düzenleme, 25/1/2020 tarihli ve 31019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

### **Seyahat Kartı**

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak görev yapan memur ve hizmetlilere 6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci maddesi kapsamında 2021 yılında seyahat kartı verilmesine ilişkin hususlar, 22/12/2020 tarihli ve E.713883 Genel Yazı ile ilgili kurumlara duyurulmuştur.

### **Taşıt**

a) 17/03/2006 tarihli ve 2006/10193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller" uyarınca, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından 1.441 adet taşıtın (1.400 adedi filyasyon hizmetlerinde kullanılmak üzere kısa süreli kiralama izinleri) ilk defa hizmet alımı suretiyle edinilmesi için izin verilmiştir.

b) 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) İşaretli Cetvelin "NOT (1)" bölümünde yer alan "Bu cetvelde gösterilen azami fiyatlarda değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir." hükmü uyarınca, kurumlarca satın alınacak muhtelif cins 2.637 adet taşıtın satın alma bedelleri yeniden belirlenmiştir.

c) 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) İşaretli cetvelin "NOT (3)" bölümünde, idarelerin edinebilecekleri taşıtları gösterir cetvellerde yer alan taşıtların cinslerini, Strateji ve Bütçe Başkanlığının uygun görüşü üzerine değiştirmeye Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir. Bu hüküm uyarınca, kurumların taşıt cins değişikliği talepleri değerlendirilmiş ve 10 adet taşıtın cinsi değiştirilmiştir.

#### d) Kamu Filo Yönetim Sistemi Projesi

Kamu taşıtlarının; edinim, kullanım ve tasfiye süreçlerinin bütünleşik bir anlayışla ekonomiklik, etkinlik ve etkililik esaslarına göre yeniden düzenlenmesini sağlayacak; ilke, yöntem ve araçları içeren bir uygulama modeli geliştirilmesi, pilot idarelerde denenmesi, kamu idarelerine yaygınlaştırılması amacıyla 2019 yılında başlatılan Kamu Filo Yönetim Sistemi Projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere aşağıda yer verilmiştir.

- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde taşıt envanterinin kayıt altına alınmasına yönelik çalışmalara devam edilmiştir. Bu çerçevede 13 Bakanlık ve bağlı kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında envanter çalışmaları tamamlanmıştır.

- Envanter çalışmalarıyla elde edilen veriler işlenmiş, taşıt kiralama ile lastik, servis ve sigorta hizmetlerinin toplulaştırılarak temin edilmesi amacıyla yapılacak çalışmalara destek sağlamak üzere analiz edilerek, raporlanmıştır.

- Ölçek ekonomisinin sağlayacağı maliyet avantajlarından azami düzeyde yararlanmak amacıyla taşıt alımı, kiralama ile taşıtların yakıt, lastik, bakım-servis, sigorta gibi operasyonel ihtiyaçlarının toplulaştırılarak tedarik edilmesine yönelik olarak DMO Genel Müdürlüğüyle birlikte model geliştirme çalışmaları yürütülmüş, yakıt ve lastik alımı ile taşıt kiralama modelleri uygulamaya konulmuştur.

- Kamu taşıt politikası ve uygulamalarının bilişim altyapısını oluşturmak üzere Kamu Filo Bilgi Sistemi adıyla yeni bir yazılım geliştirilmesine karar verilmiştir. İki fazdan oluşacak şekilde planlanan ve yazılım geliştirme çalışmaları Bakanlığımız Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Bilgi Sisteminin birinci fazında; ilgili bilgi sistemleriyle entegre ve minimum manuel veri girişi gerektiren taşıt envanter modülü ile taşıtların maliyetlerinin harcama süreciyle uyumlu olarak plaka ve gider türü bazında kayıt altına alınmasını sağlayacak masraf yönetim modülünün yazılım geliştirme çalışmaları tamamlanmış, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile bağlı kuruluşlarında test edilerek kamu idarelerine yaygınlaştırma sürecine geçilmiştir. Böylece taşıt bazlı masraf yönetimi uygulamaya konulmuştur. İkinci fazın tasarım çalışmaları tamamlanmış olup, yazılım geliştirme süreci devam etmektedir.

- Taşıtların ihtiyacının karşılanmasına yönelik mevcut yöntemlerin maliyet etkinliği analiz edilmiş, alternatif yöntemlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

- Taşıt ediniminde optimizasyonu sağlamak, taşıt tahsisine ilişkin karar alma süreçlerini desteklemek üzere Taşıt İhtiyaç Analizi Modeli geliştirilerek, yeni bilgi sisteminin yazılım geliştirme sürecine dahil edilmiştir.

- Makam ve hizmet türleri itibarıyla edinilecek taşıtların nitelik ve özelliklerinin uyumlaştırılması amacıyla Edinimde Standardizasyon Modeli geliştirilerek, yeni bilgi sisteminin yazılım geliştirme sürecine dahil edilmiştir.

### **Sosyal Tesisler**

2020-1 Sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ 18/1/2020 tarihli ve 31012 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup bu Tebliğde; sosyal tesislerden yararlanacaklardan alınacak asgari hizmet bedelleri ile elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esaslar belirlenmiştir.

### **Yurtdışı Kira Katkısı**

Yurtdışı kadrolarına sürekli görevle atanan personel tarafından 2020 yılında kiralanacak konutlar için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (E) işaretli cetvelinde yer alan hükme istinaden Devletçe yapılacak yurtdışı kira katkısına ilişkin usul ve esaslar, 15/1/2020 tarihli ve 41774 sayılı Hazine ve Maliye Bakanlığı yazısı ile belirlenerek ilgili kurumlara gönderilmiştir.

### **Diğer**

- Strateji ve Bütçe Başkanlığınca harcama gözden geçirme çalışmaları kapsamında 3 adet çalışma grubu oluşturularak belirlenen alanlarda harcama gözden geçirme çalışmaları yürütülmüştür. Gözden geçirilen harcama alanları ile ilgili olarak gerekli tespitler yapılmış, etkinliğin ve verimliliğin sağlanmasına yönelik olarak öneriler geliştirilmiştir. Ayrıca harcama gözden geçirmelerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi için sürece ilişkin yöntem ve araçların geliştirilmesine yönelik olarak çalışmalar devam etmektedir.

- Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2020 yılında 10 adet harcama alanı gözden geçirilmiş, 5'i gider 3'ü gelir olmak üzere toplam 8 projenin hayata geçirilmesine katkı sağlanmıştır.

- İlaç harcamalarında tasarruf ve etkinliğin sağlanması amacıyla biyoteknolojik ilaçların ruhsat süreçleri, endikasyon dışı ilaç harcamaları, enteral beslenme ürünleri, yurt dışı ilaç gibi özellikli alanlarda harcamalar gözden geçirilerek Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıyla çeşitli çalışmalar yürütülmüştür.





## **IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ**

---

## A- GENEL GELİŞMELER

Kamu mali yönetim ve kontrol sisteminin uluslararası standartlar ve AB normlarıyla uyumlu hale getirilmesi ve kamu idarelerinde etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması amacıyla, 5018 sayılı Kanununun 55 inci maddesinde mali yönetim ve iç kontrole ilişkin standart ve yöntem belirleme, geliştirme, uyumlaştırma ve bu alanda kamu idareleri arasında koordinasyonu sağlayarak rehberlik etme görevi Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiştir. Bakanlık mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin merkezi uyumlaştırma görevini, Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü bünyesinde, iç denetime ilişkin olarak ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu vasıtasıyla yürütmektedir.

Merkezi uyumlaştırma birimleri, iç kontrol metodolojisi ve iç denetim mesleki uygulama çerçevesini belirleyerek kamu idarelerinde etkin işleyen bir kamu mali yönetim ve kontrol sisteminin oluşturulmasını sağlamakla görevlendirilmiştir. Bu kapsamda mevzuatın hazırlanması ve rehberler aracılığıyla kamu idarelerindeki uygulamaları yönlendirmekte; mali hizmetler uzmanları ve iç denetçilerin mesleğe giriş sınavlarının yapılması ile meslek içi eğitimlerinin verilmesi vasıtasıyla yetkinliklerini artırarak idari kapasiteyi geliştirmekte; mali hizmetler birim yöneticilerine yönelik konferans, seminer vb. bilgilendirme toplantıları ile idareler arasında iyi uygulama örneklerinin paylaşılmasını sağlayarak işbirliği ve iletişimi güçlendirmektedir. Ayrıca kamu idarelerindeki uygulamaları izlemekte, değerlendirmekte ve öneriler geliştirerek raporlamaktadır.

## B- İÇ KONTROL

İç kontrol, bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların etkin ve etkili kullanımını sağlamak amacıyla, belirlenen hedeflere ulaşmak için gerekli performansı gerçekleştirmek üzere risklerin yönetilmesini kapsamaktadır. Kamu idarelerinde üst yöneticinin sahipliğinde oluşturulması istenen iç kontrol sisteminin mali saydamlık ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde uygulanması beklenmektedir. İç kontrol sistemi, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uluslararası genel kabul görmüş standartlar çerçevesinde belirlenen biçim, düzenleme ve yöntemlere uygun olarak oluşturulur, uygulanır, izlenir ve geliştirilir. İç kontrol sisteminin işleyişi ve izlenmesinde temel sorumluluk idarelerin üst yöneticisine aittir. Üst yöneticiler, bu sorumluluğun

gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirmektedir.

Merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin uyumlaştırılması amacıyla kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerini izleme ve değerlendirme görevi yürütülmektedir. Bu kapsamda idarelerin stratejik planlarında yer alan stratejik hedefleri ile ilişkili olarak harcama birimlerinde yürütülen süreçlerdeki risklerin yönetilmesini sağlayan iç kontrol uygulamaları ele alınmaktadır. İdare içi kontrol uygulamalarının etkinliği ve yeterliliğine ilişkin iç denetimin değerlendirmeleri, mali hizmetler biriminin yıllık iç kontrol sistemi değerlendirme raporları, faaliyet raporları ile ekinde yer alan iç kontrol güvence beyanları, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları ve buna ilişkin değerlendirme sonuçları, izleme ve değerlendirme çalışmalarının temel kaynaklarıdır.

Bu kapsamda, 2020 yılında merkezi uyumlaştırma birimi olarak yapılan bazı önemli faaliyetler aşağıda sıralanmaktadır:

- Kamu idarelerinin iç kontrol uygulamalarının kalitesinin değerlendirilmesi ve iyileştirme önerilerinin belirlenmesi kapsamında 2020 yılında bir rehber taslağı hazırlanmıştır.

- "Risk Yönetimi ve İç Kontrol Dönüşüm Projesi"nin diğer kamu idarelerinde yaygınlaştırılması amacıyla 18/8/2020-30/10/2020 tarihleri arasında 26 kamu idaresinin mali hizmetler birim yöneticisi ve iç kontrol birim yöneticisi ile toplantılar yapılmıştır. Söz konusu toplantılarda idarelerin iç kontrol kapsamında yürütmüş oldukları çalışmalar değerlendirilmiş, karşılaştıkları sorunlar ortaya konmuştur. Toplantılar sonrasında kamu idareleri tarafından gönderilen iç kontrole ilişkin dokümanlar incelendikten sonra bir mevcut durum raporu hazırlanmıştır.

- Mali hizmetler birimlerinde görev alan personele yönelik iç kontrol eğitimleri ile üst yönetici seminerlerinin salgın koşullarında yüz yüze gerçekleştirilemeyecek olması nedeniyle çevrimiçi eğitim içerikleri oluşturulmaya başlanmıştır. Bu amaçla gerçekleştirilecek eğitim ve seminerlerin Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi uzaktan eğitim kapısı vasıtasıyla sunulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

- Hazine ve Maliye Bakanlığı; mesleğe alınan, kamu idarelerine yerleştirilen, atanan ve yetiştirilen mali hizmetler uzman yardımcılarının yeterlik sınavlarının

yapılması görevini yürütmektedir. Bu kapsamda 7 Kasım 2015 tarihinde yazılı bölümü, 25 Ocak-10 Şubat 2016 tarihlerinde sözlü bölümü yapılarak özel yarışma sınavıyla mesleğe alınan ve üç yıllık fiilen çalışma süresini dolduran 5. dönem mali hizmetler uzman yardımcılarına yönelik 14/12/2019 tarihinde yapılan yeterlik sınavında; başarısız olan, üç yıllık çalışma süresini doldurmayan ve mazeretleri nedeniyle yeterlik sınavına katılmayan yardımcılardan mazeret yeterlik sınavı 4/12/2020 tarihinde iki oturum halinde yapılmıştır.

## C- İÇ DENETİM

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

5018 sayılı Kanunun verdiği yetkiye istinaden kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde İç Denetim Koordinasyon Kurulu (Kurul) kurulmuştur.

### **Diğer İşlemler**

İç denetçi insan kaynağının güçlendirilmesi için Kurulun belirlediği esaslar çerçevesinde sınav yapılmasına yönelik tüm teknik hazırlıklar gerçekleştirilmiş ve yaklaşık yedi yıl aradan sonra 10 Ekim 2020 tarihinde Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı'na (ÖSYM) İç Denetçi Aday Belirleme Sınavı yaptırılmış, söz konusu sınav sonucunda 151 iç denetçi adayı başarılı olarak iç denetçi adayları sertifika eğitimi programına katılmaya hak kazanmıştır.

Kamu idarelerinin iç denetim faaliyetlerini planlarken ve yürütürken dikkate alması gereken amaç ve hedefleri belirlemek amacıyla hazırlanan 2021–2023 Dönemi Kamu İç Denetim Strateji Belgesi, 15/12/2020 tarihli ve 7 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilmiştir.

2019 Yılı Kamu İç Denetim Genel Raporu, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun 15.12.2020 tarihli ve 7 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilerek kamuoyuna duyurulmuştur.

Kamu idarelerinin iç denetim birimlerince İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince hazırlanan ve Kurula onay için gönderilen 30 adet iç denetim yönergesinin uygunluk incelemeleri yapılmıştır.

İlgili idarenin teklifi üzerine Kurul tarafından derecelendirilmesi yapılan toplam 101 iç denetçinin kamu iç denetçi sertifikalarının derecelendirme işlemleri gerçekleştirilmiştir.

5018 sayılı Kanununun Geçici 21 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca sertifikasyon sürecini tamamladıktan sonra iç denetçiliğe atananlardan fiilen 3 yıl çalışarak bir başka kamu idaresine atanmak hakkını kazanmış olan 25 kişiye her kamu idaresine atanabilme hakkı sağlayan sertifika verilmiştir.

Kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde; Kurul tarafından kamu idarelerinin iç denetim birimlerinin dış değerlendirmesinin yapılmasında görev alacak olan 26 iç denetçiden oluşan Birinci Grup Dış Değerlendirme Uzmanı ekibinin belirlenmesi ve söz konusu kişilerin 7-9 Aralık 2020 tarihleri arasında Dış Değerlendirme Eğitim Programına tabi tutulması sağlanmıştır.

## D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME

### **1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler**

Kamu idarelerinde hesap verebilirliğin artırılması ve kamu kaynaklarının kullanımında etkinliğin ve verimliliğin sağlanması amacıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Türk kamu mali yönetiminde stratejik planlama anlayışının uygulamaya konulması öngörülmüştür. Kalkınma planları ve orta vadeli programlar gibi önemli üst politika metinlerinde de belirtildiği üzere, kamu yönetiminde stratejik yönetim ve stratejik planlama ulusal önceliklerden birisidir. Bu

çerçeve de bakanlıklar ile bakanlıklara bağı, ilgili ve ilişkili idareler; devlet üniversiteleri; kamu iktisadi kuruluşları ile nüfusu 50 bin ve üzeri belediyeler ve il özel idareleri kendi kurumsal stratejik planlarını hazırlamakla yükümlü tutulmaktadır. Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlamaktadırlar. Yeni kurulan kamu idareleri ve devlet üniversitelerinin ise söz konusu belgelere yönelik hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Bu idarelerde stratejik yönetim açısından kurumsal kapasitenin geliştirilmesinin iki temel şartı olan beşeri sermaye ve bilgi alt yapısının oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu temel unsurlara yönelik yeterli altyapısı olmayan idarelerde stratejik planlama çalışmalarının belirli bir geçiş dönemiyle başlatılması yaklaşımı sürdürülmektedir.

Stratejik planlama ve performans programı ile faaliyet raporlamasına ilişkin görev, yetki ve sorumluluklar Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte 13 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Strateji ve Bütçe Başkanlığına verilmiştir. Strateji ve Bütçe Başkanlığının merkezi uyumlaştırma rolü çerçevesinde stratejik planlama, performans programı ve faaliyet raporlamasına ilişkin ikincil mevzuat ile diğer düzenlemelerin gözden geçirilerek tek bir çatı altında birleştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Merkezi kamu idareleri, üniversiteler, belediyeler ve kamu sermayeli işletmeler arasındaki farklılıklar göz önünde bulundurularak Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, Üniversiteler İçin Stratejik Planlama Rehberi, Kamu Sermayeli İşletmeler İçin Stratejik Planlama Rehberi ve Belediyeler İçin Stratejik Planlama Rehberi yayımlanmıştır. Program bütçe sistemine uyum sağlanması amacıyla söz konusu kılavuz ve rehberlere yönelik güncelleme çalışmaları sürdürülmektedir.

Stratejik yönetim alanındaki kapasitenin geliştirilmesi amacıyla Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından kamu idarelerine destek hizmeti sunulması kapsamında, 2020 yılında 11'i merkezi kamu idaresine, 32'si devlet üniversitesine ait olmak üzere toplam 43 adet stratejik plan değerlendirilmiştir. Söz konusu planlar, üst politika dokümanlarına ve stratejik planlamayla ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara

uygunluk açısından incelenmiş ve ilgili idarelere değerlendirme raporları aracılığıyla geri bildirimde bulunulmuştur.

## **2- Performans Esaslı Program Bütçe Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler**

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması, mali saydamlık ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi amacıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile performans esaslı bütçelemeye geçilmiş; stratejik plan, performans programı, bütçeleme, izleme ve değerlendirme ile faaliyet raporu sistemin temel unsurları olarak öngörülmüştür. Sistem 2008 yılından itibaren genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda kamu idarelerince üst politika belgelerinde belirlenen hedef ve öncelikler ile uyumlu olarak beş yıllık stratejik planlar, stratejik planlar ile bütçeler arasında bağ kuran yıllık performans programları hazırlanmakta, kamuoyu ile paylaşılmakta ve uygulama sonuçları her yıl faaliyet raporları ile açıklanmaktadır.

Performans esaslı bütçelemeye geçiş süreciyle birlikte bütçeler uluslararası standartlara uygun olarak geliştirilen analitik bütçe sınıflandırmasına göre hazırlanmaya başlanmıştır. Bu çerçevede bütçe tertip yapısında idari teşkilatlanma, devlet fonksiyonları, finansman kaynağı ile girdi türleri gösterilmiştir. Söz konusu sınıflandırma sistemi uluslararası standartlarda istatistik üretilmesine ve kıyaslamaya imkân sağlamaktadır.

5018 sayılı Kanunla getirilen performans esaslı bütçeleme yaklaşımı ile analitik bütçe sınıflandırması birlikte değerlendirildiğinde; idarelerin amaç ve hedefleri ile analitik bütçe sınıflandırmasına göre hazırlanan bütçeler arasında yeterli düzeyde ilişki kurulamadığı, stratejik planlar ve performans programları yoluyla üretilen performans bilgisinin bütçeleme ve karar alma süreçlerine yeterince dâhil edilemediği değerlendirilmiştir.

Performans esaslı bütçeleme yaklaşımı ve bütçe sınıflandırmasına ilişkin uygulamalardan elde edilen kazanım ve deneyimlerden faydalanılarak 2020 yılında

performans esaslı program bütçe reformunun hayata geçirilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Performans esaslı program bütçe reformunun en önemli özellikleri arasında;

- Bütçe ve uygulama sonuçlarının programlar itibarıyla sınıflandırılması,
- Programların belirli politika amaç ve hedefleriyle ilişkilendirilmesi,
- Programlarla ilgili ve nitelikli performans bilgisinin üretilmesi, bütçeleme

süreçlerinde kullanılması, sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi yer almaktadır.

Bütçe ve uygulama sonuçlarının programlar itibarıyla sınıflandırılması, başta OECD olmak üzere, Dünya Bankası ve IMF gibi uluslararası kuruluşlarca, saydamlık ve hesap verebilirliğe katkı sağlaması, girdilerle politika hedefleri ve sonuçların ilişkilendirilmesine yardımcı olması gibi özellikleri nedeniyle bir bütçeleme aracı olarak tavsiye edilmekte ve performans esaslı bütçelemenin temel bir gerekliliği olduğu belirtilmektedir.

Program bütçe ile birlikte kamu kaynakları tahsis edilirken topluma sunulan hizmetlerden hangilerine öncelik verildiği daha açık bir şekilde gösterilebilecektir. Harcamalar, program, alt program ve faaliyetler düzeyinde sınıflandırılarak kamu kaynak tahsisi ile kamu hizmetleri arasındaki bağlantı güçlü bir şekilde kurulmakta, böylece kamu hizmetlerini merkeze alan ve faaliyetlere odaklanan bir bütçeleme anlayışına geçilmektedir.

Program sınıflandırmasına ilave olarak, programların üst düzey politika hedefleri ile ilişkisinin kurulması üst politika belgeleri ile bütçenin bağlantısını güçlendirmektedir. Böylece bütçe ile tahsis edilen kaynakların hangi amaca hizmet ettiği, bu kaynaklarla ulaşılmak istenen hedeflerin neler olduğu gösterilmektedir. Hedeflerin açık bir şekilde tanımlanması ve elde edilen sonuçların değerlendirilmesi, harcama önceliği geliştirme konusunda karar alıcılara yardımcı olmaktadır.

Performans esaslı program bütçe sistemiyle birlikte performans bilgisinin üretilmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması sürecine ilişkin uluslararası uygulamalar çerçevesinde yeni yaklaşımlar ortaya konmuştur. Performans bilgileri arasında yer alan program amaçları, anahtar göstergeler, alt program hedefleri ve performans göstergeleri yoluyla program sınıflandırmasının farklı düzeylerine ilişkin bilgilerin üretilmesi sağlanmıştır. Bu çerçevede program amaçları ve anahtar göstergeler



program düzeyindeki öncelikler ve hedefleri ortaya koyarak üst politika belgeleri ile bütçe bağlantısını kurmakta, idare bütçelerinde yer alan alt program hedefleri ve performans göstergeleri ile birlikte harcama önceliği geliştirilmesine katkı sağlayan ve toplumun kamu hizmetlerine ilişkin beklentilerini gösteren bilgiler ön plana çıkmaktadır. Söz konusu performans bilgilerinin temel özellikleri arasında çıktı ve sonuç odaklı olmaları yer almaktadır. Buna ilave olarak, idarelerin operasyonel düzeydeki hedef ve göstergelerinin idare performans programlarında yer alması sağlanmıştır.

Bu çerçevede performans esaslı program bütçe reformu ile:

- Bütçe sistemi ve bütçe sınıflandırmasının; kamu kaynaklarıyla kamu hizmetleri arasında bağ kurulmasına ve harcama önceliği geliştirilmesine uygun hale getirilmesi,
- Bütçenin girdilerden ziyade çıktı ve sonuç odaklı bir yaklaşımla hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi,
- Performans esaslı bütçe uygulamaları ile üretilen performans bilgisinin karar alma süreçlerini destekleyecek şekilde bütçe süreçlerine dâhil edilmesi,
- Üst politika belgeleri ile bütçe arasında dil ve kavram birliğinin oluşturulması, bütçenin üst politika belgeleri ve idarelerin politika dokümanlarıyla bütünleşik hale getirilmesi,
- Bütçenin daha sade, anlaşılır ve değerlendirilebilir bir yapıya kavuşturulması,
- Üretilen mali veriler ve performans bilgilerinin, TBMM ve kamuoyu ile paylaşılması yoluyla mali yönetim sisteminin daha şeffaf hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Performans esaslı bütçeleme daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla program bütçe anlayışının geliştirilmesi ve sisteme dâhil edilmesine yönelik kapsamlı çalışmalar yürütülmüştür. 2012 ila 2018 yılları arasında Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Bütçe Uygulama Grubu bünyesinde oluşturulan proje ekibi tarafından yürütülen çalışmalar reformun hayata geçirilmesi sırasında önemli bir rol oynamıştır.

Performans esaslı program bütçe sistemi reformu mali yönetim sistemine ilişkin bütüncül bir bakış açısı değişikliği gerektirmekte olup bu alanda yürütülecek çalışmaların ilgili idareler ve merkezi mali aktörlerle işbirliği anlayışı içinde sürdürülmesi önem arz etmektedir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının

kurulmasıyla birlikte bütçe hazırlık ve uygulama süreçlerine ilişkin görevler Başkanlık bünyesinde yürütülmeye başlanmıştır. Bu doğrultuda performans esaslı program bütçe sistemine geçilebilmesi için gerek idareler gerekse Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı tarafından özverili çalışmalar yürütülmüştür. Bu süreçte yürütülen faaliyetlerin bir kısmına aşağıda yer verilmektedir. Bu kapsamda;

- Cumhurbaşkanlığı makamından alınan 7/8/2019 tarihli ve 67 sayılı Olur gereğince 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifinin program bütçe esaslarına uygun olarak hazırlanması hedefi çerçevesinde çalışma programı yeniden belirlenmiştir.

- Cumhurbaşkanlığı makamından alınan 16/1/2020 tarihli ve 2 sayılı Olurla "Bütçe Hazırlık Sürecinde Kullanılacak Program ve Alt Programlar ile İlgili İdareler" ile "Program Koordinasyonundan Sorumlu İdareler ile Programı Yürüten İdareler" listelerinde ihtiyaçlar doğrultusunda bazı güncellemeler yapılmıştır.

- 2020 yılı performans programlarının kamu idareleri tarafından e-bütçe (<https://programbutce.sbb.gov.tr>) sistemi üzerinden, program sınıflandırması ve performans bilgisini içerecek şekilde hazırlanması ve kamuoyuna açıklanması sağlanmıştır. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri için Program Bütçe Esaslarına Göre Performans Programı İzleme Rehberi hazırlanmış ve 14/4/2020 tarihinde Cumhurbaşkanlığı SBB web sitesinde yayımlanmıştır.

- Performans programlarının izleme sürecinin yürütülmesi amacıyla söz konusu Rehber kapsamında öngörülen bilgi ve verilerin kaydedilmesi, izleme formlarının üretilebilmesi için e-bütçe sisteminde "Performans Programı İzleme" modülü oluşturulmuştur.

- 2021-2023 Dönemi Bütçe Hazırlama Rehberi; program sınıflandırmasını da içeren bütçe sınıflandırmasına ilişkin detaylı açıklamaları ve bu kapsamda faaliyet-fonksiyonel kod eşleştirmelerini içerecek şekilde yeniden tasarlanmıştır.

- 2021-2023 dönemi bütçe hazırlık süreci, program bütçe yaklaşımıyla uyumlu olarak tasarlanan e-bütçe sistemi üzerinden yürütülmüştür.

- Yatırım programı ile bütçe entegrasyonunun sağlanmasına yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Yatırım vize süreci de yine sistem üzerinden yürütülmüştür.

- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi performans esaslı program bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmış ve yasalaşmıştır.





## **EKLER**

---

## Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ

(2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2) Cumhurbaşkanlığı
- 3) Anayasa Mahkemesi
- 4) Yargıtay
- 5) Danıştay
- 6) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
- 7) Sayıştay
- 8) Adalet Bakanlığı
- 9) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- 10) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 11) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- 12) Dışişleri Bakanlığı
- 13) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 14) Gençlik ve Spor Bakanlığı
- 15) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- 16) İçişleri Bakanlığı
- 17) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 18) Milli Eğitim Bakanlığı
- 19) Milli Savunma Bakanlığı
- 20) Sağlık Bakanlığı
- 21) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- 22) Tarım ve Orman Bakanlığı
- 23) Ticaret Bakanlığı
- 24) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- 25) Devlet Arşivleri Başkanlığı
- 26) Diyanet İşleri Başkanlığı
- 27) İletişim Başkanlığı
- 28) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 29) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- 30) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
- 31) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- 32) Jandarma Genel Komutanlığı
- 33) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- 34) Emniyet Genel Müdürlüğü
- 35) Türkiye İstatistik Kurumu
- 36) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- 37) Gelir İdaresi Başkanlığı
- 38) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- 39) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- 40) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü
- 41) Avrupa Birliği Başkanlığı

## Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

(2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

### YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

- 1) Yükseköğretim Kurulu
- 2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- 3) İstanbul Üniversitesi
- 4) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 5) Ankara Üniversitesi
- 6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Atatürk Üniversitesi
- 9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 10) Hacettepe Üniversitesi
- 11) Boğaziçi Üniversitesi
- 12) Dicle Üniversitesi
- 13) Çukurova Üniversitesi
- 14) Anadolu Üniversitesi
- 15) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
- 16) İnönü Üniversitesi
- 17) Fırat Üniversitesi
- 18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- 19) Selçuk Üniversitesi
- 20) Bursa Uludağ Üniversitesi
- 21) Erciyes Üniversitesi
- 22) Akdeniz Üniversitesi
- 23) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 24) Gazi Üniversitesi
- 25) Marmara Üniversitesi
- 26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 27) Trakya Üniversitesi
- 28) Yıldız Teknik Üniversitesi
- 29) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- 30) Gaziantep Üniversitesi
- 31) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 32) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
- 33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
- 34) Balıkesir Üniversitesi
- 35) Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- 36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- 37) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
- 38) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- 39) Gebze Teknik Üniversitesi
- 40) Harran Üniversitesi
- 41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 42) Kafkas Üniversitesi
- 43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- 44) Kırıkkale Üniversitesi
- 45) Kocaeli Üniversitesi
- 46) Mersin Üniversitesi
- 47) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- 48) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
- 49) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
- 50) Pamukkale Üniversitesi

- 51) Sakarya Üniversitesi
- 52) Süleyman Demirel Üniversitesi
- 53) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- 54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- 55) Galatasaray Üniversitesi
- 56) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- 57) Kastamonu Üniversitesi
- 58) Düzce Üniversitesi
- 59) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 60) Uşak Üniversitesi
- 61) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
- 62) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
- 63) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
- 64) Aksaray Üniversitesi
- 65) Giresun Üniversitesi
- 66) Hitit Üniversitesi
- 67) Yozgat Bozok Üniversitesi
- 68) Adıyaman Üniversitesi
- 69) Ordu Üniversitesi
- 70) Amasya Üniversitesi
- 71) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
- 72) Ağrı Dağı Üniversitesi
- 73) Sinop Üniversitesi
- 74) Siirt Üniversitesi
- 75) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- 76) Karabük Üniversitesi
- 77) Kilis 7 Aralık Üniversitesi
- 78) Çankırı Karatekin Üniversitesi
- 79) Artvin Çoruh Üniversitesi
- 80) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
- 81) Bitlis Eren Üniversitesi
- 82) Kırklareli Üniversitesi
- 83) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- 84) Bingöl Üniversitesi
- 85) Muş Alparslan Üniversitesi
- 86) Mardin Artuklu Üniversitesi
- 87) Batman Üniversitesi
- 88) Ardahan Üniversitesi
- 89) Bartın Üniversitesi
- 90) Bayburt Üniversitesi
- 91) Gümüşhane Üniversitesi
- 92) Hakkari Üniversitesi
- 93) Iğdır Üniversitesi
- 94) Şırnak Üniversitesi
- 95) Munzur Üniversitesi
- 96) Yalova Üniversitesi
- 97) Türk-Alman Üniversitesi
- 98) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
- 99) Bursa Teknik Üniversitesi
- 100) İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- 101) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
- 102) Necmettin Erbakan Üniversitesi
- 103) Abdullah Gül Üniversitesi
- 104) Erzurum Teknik Üniversitesi
- 105) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 106) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 107) Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 108) Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi



- 109) İskenderun Teknik Üniversitesi
- 110) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
- 111) Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 112) İzmir Bakırçay Üniversitesi
- 113) İzmir Demokrasi Üniversitesi
- 114) Yükseköğretim Kalite Kurulu
- 115) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 116) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 117) Konya Teknik Üniversitesi
- 118) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 119) Malatya Turgut Özal Üniversitesi
- 120) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
- 121) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
- 122) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 123) Samsun Üniversitesi
- 124) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 125) Tarsus Üniversitesi
- 126) Trabzon Üniversitesi
- 127) Kayseri Üniversitesi
- 128) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
- 129) Eskişehir Teknik Üniversitesi
- 130) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 131) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

## 2) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

(2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1) Savunma Sanayi Başkanlığı
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 3) Atatürk Araştırma Merkezi
- 4) Atatürk Kültür Merkezi
- 5) Türk Dil Kurumu
- 6) Türk Tarih Kurumu
- 7) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 8) Türkiye Bilimler Akademisi
- 9) Karayolları Genel Müdürlüğü
- 10) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 11) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 12) Orman Genel Müdürlüğü
- 13) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 14) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 15) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 16) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- 17) Türk Akreditasyon Kurumu
- 18) Türk Standardları Enstitüsü
- 19) Türk Patent ve Marka Kurumu
- 20) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 21) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- 22) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 23) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 24) Kamu Denetçiliği Kurumu
- 25) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu
- 26) Meslekî Yeterlilik Kurumu
- 27) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- 28) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- 29) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 30) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 31) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 32) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 33) Türkiye Su Enstitüsü
- 34) Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu
- 35) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- 36) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
- 37) Helal Akreditasyon Kurumu
- 38) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- 39) Türkiye Uzay Ajansı
- 40) Türkiye Adalet Akademisi
- 41) Kapadokya Alan Başkanlığı
- 42) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu

### **Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR**

*(2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)*

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- 2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- 3) Sermaye Piyasası Kurulu
- 4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- 5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- 6) Kamu İhale Kurumu
- 7) Rekabet Kurumu
- 8) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
- 9) Kişisel Verileri Koruma Kurumu
- 10) Nükleer Düzenleme Kurumu
- 11) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

### **Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI**

*(2021 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)*

- 1-Sosyal Güvenlik Kurumu
- 2-Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

## Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
CUMHURBAŞKANLIĞI	3.152.937	3.335.495	2.872.745
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	2.182.381	2.452.287	2.449.480
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	34.787	35.015	34.742
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	11.519.609	6.605.585	10.930.391
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	101.632	109.350	101.485
MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	157.398	288.579	277.626
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	9.073.161	559.650	488.140
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	368.136	443.305	440.883
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	1.747.789	1.747.955	1.547.493
ANAYASA MAHKEMESİ	73.607	72.762	64.898
YARGITAY	505.290	323.704	310.343
DANIŞTAY	210.775	213.398	210.723
SAYIŞTAY	412.090	412.069	328.445
ADALET BAKANLIĞI	19.751.360	19.979.625	23.382.430
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	53.859.342	61.270.707	61.875.317
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	9.672.218	12.332.750	12.066.391
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	22.968.117	22.432.315	25.269.601
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	38.973.189	27.712.410	40.769.085
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	1.128.824	1.341.665	1.220.494
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.511.171	3.566.466	3.535.679
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	1.637.171	5.723.803	5.707.093
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	4.631.723	5.477.165	5.244.436
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	656.672	1.158.672	1.144.730
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	468.270.853	489.659.727	482.500.518
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.074.536	4.651.060	4.488.566

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	427.532	428.944	408.400
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	125.396.862	83.814.809	123.942.911
SAĞLIK BAKANLIĞI	58.875.829	52.235.652	65.196.375
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	3.319.102	3.637.752	3.539.139
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	5.127.247	6.213.508	5.630.308
HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	93.163	93.193	90.594
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	125.809.131	150.688.013	150.245.566
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	7.939.333	10.206.688	9.890.366
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	2.827.733	6.229.299	5.793.054
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.185.359	1.643.843	1.389.371
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	17.810.481	22.505.600	21.921.142
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	40.302.916	44.626.119	43.660.530
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	452.401	510.346	501.682
TİCARET BAKANLIĞI	5.752.364	5.470.542	5.367.097
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	29.026.976	62.369.993	58.324.865
<b>Genel Bütçeli idareler Toplamı</b>	<b>1.082.021.197</b>	<b>1.122.581.422</b>	<b>1.183.163.137</b>
<b>Özel Bütçeli İdareler Toplamı</b>	<b>82.423.174</b>	<b>126.956.072</b>	<b>120.169.071</b>
<b>Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Top.</b>	<b>7.623.700</b>	<b>7.861.938</b>	<b>6.864.039</b>
<b>Hazine Yardımları ve Düzenleyici Denetleyici Kurumların Gelir Fazlası (-)</b>	<b>-76.607.002</b>	<b>-107.335.848</b>	<b>-106.459.112</b>
<b>Merkezi Yönetim Bütçesi</b>	<b>1.095.461.069</b>	<b>1.150.063.584</b>	<b>1.203.737.135</b>

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

## Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	95.630	339.985	299.031
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	1.147.520	1.245.503	1.182.927
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	575.977	695.772	656.998
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	1.148.726	1.286.312	1.152.873
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	888.073	1.070.884	962.596
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	1.046.547	1.195.908	1.111.809
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	591.758	638.387	617.336
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	329.093	415.310	381.920
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	703.720	751.537	666.947
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	385.776	414.661	398.302
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	157.873	176.793	160.582
EGE ÜNİVERSİTESİ	961.561	1.105.116	1.025.713
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	823.999	920.994	850.318
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	418.775	489.006	425.429
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	662.814	750.774	693.212
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	511.258	566.914	521.215
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	629.834	684.193	654.385
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	647.262	765.466	692.126
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	591.383	680.606	631.529
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	512.158	583.127	535.537
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	648.756	736.056	703.907
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	583.247	633.334	612.645
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	519.698	578.416	532.110
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	759.050	844.284	821.178
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	499.643	570.018	556.600
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	512.460	588.651	560.261
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	470.667	536.849	512.558
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	465.488	517.064	490.087
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	437.689	526.222	505.085
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	132.986	156.822	149.463
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	144.616	164.977	163.256
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	305.597	336.136	328.709
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	457.648	507.643	467.397
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	446.010	528.556	498.268
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	311.022	328.767	312.154
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	412.122	463.361	442.489
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	490.008	540.417	525.400
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	257.219	295.705	281.705

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	499.094	558.009	521.698
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	379.542	405.368	355.227
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	391.942	462.099	437.971
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	291.592	316.354	305.648
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	273.664	313.680	284.061
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	244.082	255.943	244.052
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	228.555	252.052	233.196
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	407.804	456.526	432.339
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	202.519	228.794	215.177
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	255.563	308.788	280.656
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	316.899	358.417	335.072
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	352.456	368.267	353.951
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	321.412	373.146	350.259
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	303.223	320.723	305.485
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	466.121	498.994	459.235
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	100.032	107.904	102.141
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	187.935	206.204	200.336
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	193.980	222.442	208.064
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	282.371	310.637	297.563
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	216.039	243.963	242.423
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	179.099	202.731	186.634
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	243.257	332.676	320.962
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	246.059	296.889	271.452
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	203.127	232.935	222.077
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	175.129	189.124	180.914
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	198.151	221.133	206.446
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	183.119	209.533	196.858
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	195.813	232.073	228.629
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	198.422	217.810	202.187
ORDU ÜNİVERSİTESİ	159.143	178.404	171.982
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	137.644	150.540	143.210
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	127.678	149.705	143.691
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	118.622	134.060	132.406
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	134.535	141.788	137.899
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	141.815	168.733	147.843
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	143.051	153.564	150.862
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	238.019	278.247	261.629

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	88.422	100.058	93.290
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	147.062	171.108	164.525
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	108.879	135.924	127.841
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	131.331	156.256	151.587
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	110.258	119.806	113.465
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	138.312	156.621	143.447
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	111.407	124.932	120.950
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	163.183	191.069	182.915
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	141.266	175.608	170.013
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	137.934	165.408	158.335
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	118.660	140.109	114.327
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	91.879	106.357	99.319
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	133.209	146.985	142.747
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	104.244	114.217	106.370
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	140.188	148.585	138.862
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	70.127	112.886	105.475
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	100.994	119.506	111.390
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	73.149	84.648	81.073
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	109.581	205.392	161.459
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	113.625	124.757	117.465
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	73.157	92.619	78.362
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	234.072	286.220	270.943
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	84.067	133.940	131.434
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	142.165	255.199	234.061
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	179.428	211.557	207.380
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	448.572	526.221	504.551
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	70.468	85.407	78.572
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	63.283	78.442	69.731
ADANA ALPARSLAN TÜRKÇE BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	88.947	105.336	92.906
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	93.138	145.262	129.620
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	447.102	500.608	482.380
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	93.258	121.133	114.856
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	103.308	114.771	101.298
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	81.820	99.626	91.990
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	35.532	70.699	63.047
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	40.418	56.655	54.363
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	6.224	6.233	2.924
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	27.179	41.087	34.949
GAZİANTEP BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	19.414	28.073	24.702
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	91.546	105.263	100.872
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	60.617	81.283	76.653
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	57.165	93.625	87.927
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	632.990	778.960	694.776
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	226.761	278.348	249.042
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	107.419	130.743	124.574
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	36.710	53.512	47.113
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	20.347	29.868	22.951
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	37.368	48.832	44.065
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	95.566	100.552	87.318
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	49.002	65.259	54.519
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	25.615	34.425	23.874
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	170.520	194.939	188.712
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	136.185	161.116	156.169
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	111.496	153.296	147.085
<b>Yükseköğretim Kurumları Toplamı</b>	<b>36.145.740</b>	<b>41.758.122</b>	<b>39.032.873</b>



(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	717.792	932.510	867.730
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	15.610	16.623	16.403
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	6.971	7.517	6.768
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	7.408	7.999	6.609
TÜRK DİL KURUMU	19.693	29.581	23.367
TÜRK TARİH KURUMU	16.360	94.176	61.875
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	3.511.062	6.297.798	5.176.165
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	18.551	19.204	15.617
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	25.194	26.204	19.836
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	321.480	371.880	359.501
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	400.928	413.963	413.027
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.484.151	4.133.333	3.902.756
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	529.021	926.253	909.712
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	152.450	954.557	331.267
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	26.108	54.848	41.479
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	473.659	667.330	579.620
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	102.165	136.229	126.768
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	13.266	23.740	23.582
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	212.231	170.528	169.426
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	100.839	115.731	114.960
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞL. GEL. VE DEST. İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.804.317	1.922.832	1.904.073
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	489.147	551.310	357.814
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	87.999	87.999	81.187
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	40.015	41.949	38.593
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	645.901	1.088.520	1.009.321
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURLARI KURUMU	994.196	4.020.568	3.269.761
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	59.102	74.534	71.787
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU	30.637	41.844	36.962
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	351.848	362.312	361.503
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.195.323	46.146.609	45.779.755
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	45.305	47.611	47.027
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	90.920	99.704	92.385
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	118.250	141.684	131.804
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	86.506	73.964	73.401
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.454.219	14.136.727	13.914.168
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	4.228	4.333	3.714
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	169.645	179.122	166.255
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	35.508	35.548	32.021
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	17.122	19.502	17.264
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	79.578	146.424	99.037
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	4.191	5.283	3.511
NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	5.637	1.186	812
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	263.142	379.076	363.038
TÜRKİYE UZAY AJANSI BAŞKANLIĞI	24.529	105.047	82.302
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	25.230	25.231	9.328
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	0	59.027	22.906
<b>Özel Bütçeli Diğer İdareler Toplamı</b>	<b>46.277.434</b>	<b>85.197.950</b>	<b>81.136.198</b>
<b>ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI</b>	<b>82.423.174</b>	<b>126.956.072</b>	<b>120.169.071</b>

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

## Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	177.882	191.882	181.184
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	5.535.000	5.586.761	5.347.676
SERMAYE PİYASASI KURULU	321.000	321.000	281.651
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	801.500	801.500	337.072
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	329.337	390.332	316.985
KAMU İHALE KURUMU	100.000	159.920	158.022
REKABET KURUMU	115.750	152.167	123.724
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	49.709	49.709	31.514
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	46.383	46.383	32.137
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	147.139	147.139	46.429
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU		15.145	7.645
<b>Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Toplamı</b>	<b>7.623.700</b>	<b>7.861.938</b>	<b>6.864.039</b>

**Kaynak:** SBB, e-bütçe

## Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

<b>MERKEZİ YÖNETİM SEKTÖRÜ 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU (Bin TL)</b>					
<b>AKTİF (VARLIKLAR)</b>		<b>PASİF (KAYNAKLAR)</b>		<b>2019</b>	<b>2020</b>
<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>	<b>2020</b>
<b>1 DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>653.621.664,3</b>	<b>871.485.061,7</b>	<b>3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>300.763.454,0</b>	<b>472.695.490,1</b>
10 HAZIR DEĞERLER	103.337.790,9	193.490.423,9	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	176.847.970,9	296.689.602,3
100 KASA	21.478,7	16.564,9	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	160.398.872,6	293.597.022,9
101 ALINAN ÇEKLER	315.420,2	247.979,2	305 BONOLAR	15.482.651,8	0,0
102 BANKA	51.824.584,8	106.819.078,8	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	907.531,0	4.426.998,6
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-380.865,6	-240.696,0	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-631.756,4	-2.025.087,1
104 PROJE ÖZEL HESABI	3.566.784,8	7.196.637,9	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	690.671,9	690.667,8
105 DÖVİZ	37.289.338,2	66.003.933,7	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	36.445.637,9	57.157.991,2
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-4.432,1	-2.919,2	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DİŞ MALİ BORÇLAR	36.445.637,9	57.157.991,2
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	1.040.041,1	820.955,1	32 FAALİYET BORÇLARI	8.654.550,8	9.370.821,8
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	215.847,7	243.264,6	320 BÜTÇE EMANETLERİ	2.911.506,1	2.576.712,2
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	9.449.593,0	12.385.625,0	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	543.400,5	0,7
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	6.974,6	9.325,3	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	5.196.533,3	6.784.168,1
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	6.855,8	8.111,7	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	27,7	0,0
111 ÖZEL KEŞİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	5,0	5,0	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	3.083,2	9.940,8
117 MENKUL VARLIKLAR	113,9	1.208,5	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	25.710.305,8	31.874.690,3
12 FAALİYET ALACAKLARI	470.820.610,2	574.653.097,8	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	4.459.925,6	3.913.225,1
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	54.438.604,3	80.207.814,2	332 OKUL PANSİYONLARI	202.410,2	513.045,6
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	407.278.681,3	474.941.729,7	333 EMANETLER	12.630.590,2	13.303.170,7
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	7.920.055,4	11.560.727,6	335 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN BORÇLAR HESABI	5.634.307,2	10.531.860,7
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	113.228,5	5.648.159,3	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.142,9	0,0
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.070.040,7	2.294.667,0	337 MÜTEMELİK CARİ HESABI	30.530,7	31.979,3
13 KURUM ALACAKLARI	44.479.343,5	60.014.668,5	339 RİSK HESABI	2.751.399,1	3.581.408,9
130 DİŞ BORÇUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	1.047.744,9	1.285.652,0	34 ALINAN AVANSLAR	188.219,9	268.209,4
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	4.940.152,7	3.032.631,6	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	180.532,6	261.178,0
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	38.365.403,3	55.642.215,4	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	7.687,3	7.031,3
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-7.721,8	-7.739,8	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.518.656,3	5.220.908,7
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	133.764,3	61.909,4	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	541.363,0	699.117,8
14 DİĞER ALACAKLAR	1.917.222,8	2.326.233,5	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	848.126,8	1.253.195,3
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.917.222,8	2.326.233,5	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	999.609,0	1.121.469,1
15 STOKLAR	8.009.594,9	12.418.509,2	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	129.557,6	2.147.126,4
150 İLK MADDE VE MALZEME	7.724.742,3	12.172.454,1	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.100.022,8	1.244.853,4
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	42.254,3	32.170,4	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	5.158,5	4.025,0
152 MAMULLER	47.277,7	42.344,6	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK.KAR.HES. (-)	-3.418,1	-2.874,9
153 TİCARİ MALLAR	184.921,7	161.240,5	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	926.112,8	1.078.244,4
157 DİĞER STOKLAR	10.399,0	10.299,6	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	172.169,6	165.459,0
16 ÖN ÖDEMELER	21.769.402,9	22.798.523,1	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	49.289.341,9	70.851.286,0
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	702.080,6	606.779,2	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	4.171.499,5	7.342.980,1
162 BÜTÇE DİŞİ AVANS VE KREDİLER	17.891.713,9	19.246.614,4	381 GİDER TAHAKKUKLARI	45.117.842,4	63.508.305,9
164 AKREDİTİFLER	3.017.579,5	2.782.999,7	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	8.747,6	17.127,0
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	84.406,7	115.094,0	397 SAYIM FAZLALARI	8.747,6	17.127,0
167 DOĞRUDAN DİŞ PROJELERİN KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLER	73.622,2	47.035,8	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.253.284.344,7	1.666.967.466,3
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	2.589.381,6	4.795.918,0	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	575.904.677,5	777.012.576,5
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.653.920,4	1.999.425,1	404 TAHVİLLER HESABI	565.280.800,9	755.644.891,6
181 GELİR TAHAKKUKLARI	935.461,2	2.796.492,9	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	26.498.526,5	51.350.490,0
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	691.342,8	978.362,4	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-19.252.420,2	-33.724.471,7
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	222.780,3	309.234,1	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	3.377.770,3	3.741.666,5
196 PERSONEL AVANSLARI	1.890,6	0,0	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	537.647.217,7	695.357.994,6
197 SAYIM NOKSANLARI	1.644,7	1.657,4	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	537.647.217,7	695.357.994,6
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	465.027,2	667.470,9	43 DİĞER BORÇLAR	811.184,4	1.049.689,5

AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>2 DURAN VARLIKLAR</b>	<b>4.164.831.260,2</b>	<b>4.476.398.724,9</b>	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	811.178,3	1.045.065,3
<b>21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR</b>	<b>68.887,0</b>	<b>312.101,6</b>	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE	0,0	4.618,1
217 MENKUL VARLIKLAR	68.887,0	312.101,6	439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	6,1	6,1
<b>22 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>25.509.830,1</b>	<b>34.088.025,6</b>	<b>44 ALINAN AVANSLAR</b>	<b>2.461,0</b>	<b>4.214,9</b>
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	23.814.849,2	31.851.703,4	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	2.461,0	4.214,9
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	601.082,0	301.126,1	<b>47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>9.427.760,0</b>	<b>11.440.548,8</b>
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	285.839,4	337.631,4	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	9.391.656,0	11.368.342,4
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	808.059,5	1.597.564,7	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104,0	72.206,4
<b>23 KURUM ALACAKLARI</b>	<b>74.822.644,7</b>	<b>115.177.631,6</b>	<b>48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>129.491.044,2</b>	<b>182.102.442,0</b>
230 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	9.847.789,3	9.904.521,1	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	23.369.840,7	49.076.270,2
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	60.492.225,5	101.034.991,5	481 GİDER TAHAKKUKLARI	106.121.203,4	133.026.171,8
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	4.482.629,9	4.238.119,0	<b>5 ÖZ KAYNAKLAR</b>	<b>3.264.405.125,8</b>	<b>3.208.220.830,2</b>
<b>24 MALİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>179.952.540,7</b>	<b>207.084.990,8</b>	<b>50 NET DEĞER</b>	<b>1.179.865.065,7</b>	<b>1.450.608.233,1</b>
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	76.913.711,3	93.551.694,1	500 NET DEĞER	1.179.865.065,7	1.450.608.233,1
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	159.601.311,4	196.258.082,4	<b>51 DEĞER HAREKETLERİ</b>	<b>13.195.486,3</b>	<b>62.484.416,8</b>
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	11.224.556,9	11.322.193,9	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	13.195.486,3	62.484.416,8
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-67.787.539,6	-94.047.480,3	<b>57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>5.326.713.202,7</b>	<b>5.844.463.770,6</b>
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	500,7	500,7	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	5.326.713.202,7	5.844.463.770,6
<b>25 MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>3.879.281.409,2</b>	<b>4.111.842.088,9</b>	<b>58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-3.011.077.269,6</b>	<b>-3.872.586.193,0</b>
250 ARAZİ VE ARSALAR	3.262.902.364,4	3.308.741.512,4	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-3.011.077.269,6	-3.872.586.193,0
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	237.759.843,6	254.558.509,8	<b>59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-244.291.359,2</b>	<b>-276.749.397,4</b>
252 BİNALAR	459.011.264,5	640.353.021,5	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU ( - )	-244.291.359,2	-276.749.397,4
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	22.847.542,8	26.428.045,8			
254 TAŞITLAR	6.149.270,6	7.094.359,0			
255 DEMİRBAŞLAR	47.797.852,8	51.557.193,2			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	24.342.869,1	43.584.137,8			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR ( - )	-399.087.657,4	-478.954.682,6			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	214.058.396,2	255.350.783,2			
259 YATIRIM AVANSLARI	3.499.662,6	3.129.208,8			
<b>26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR</b>	<b>-9.709,1</b>	<b>0,0</b>			
260 HAKLAR	4.516.897,2	5.342.573,0			
264 ÖZEL MALİYETLER	223.272,1	245.751,9			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	14.270,1	14.347,8			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR ( - )	-4.764.148,5	-5.602.672,7			
<b>28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>5.617.025,2</b>	<b>7.901.647,8</b>			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	5.435.298,0	5.501.935,4			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	181.727,3	2.399.712,3			
<b>29 DİĞER DURAN VARLIKLAR</b>	<b>-411.367,6</b>	<b>-7.761,5</b>			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.420.121,9	3.546.854,5			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	28,4	15.906,0			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR ( - )	-3.831.517,9	-3.570.522,0			
<b>AKTİF TOPLAMI</b>	<b>4.818.452.924,5</b>	<b>5.347.883.786,6</b>	<b>PASİF TOPLAMI</b>	<b>4.818.452.924,5</b>	<b>5.347.883.786,6</b>

AKTİF (VARLIKLAR)		2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)		2019	2020
<b>9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR</b>				<b>9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR</b>			
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	77.014.518,0	108.039.214,3	91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	77.014.518,0	108.039.232,3
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	76.484.324,8	107.364.480,3	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	76.484.324,8	107.364.498,4
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	33.765,3	65.408,9	913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	33.765,3	65.408,9
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	496.427,9	609.325,0	915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	496.427,9	609.325,0
92	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	209.989.073,7	192.677.536,6	92	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	209.989.073,7	192.677.536,6
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	193.444.054,7	184.218.727,2	921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	193.444.054,7	184.218.727,2
922	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	16.545.019,0	8.458.809,4	923	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	16.545.019,0	8.458.809,4
93	VERİLEN GARANTİLER	353.314.985,9	441.667.450,8	93	VERİLEN GARANTİLER	353.314.985,9	441.667.450,8
930	VERİLEN GARANTİLER	192.095.810,2	233.794.912,5	931	VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	192.095.810,2	233.794.912,5
932	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	64.531.510,4	87.312.590,6	933	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	64.531.510,4	87.312.590,6
934	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	96.687.665,4	120.559.947,7	935	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	96.687.665,4	120.559.947,7
94	DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	30.342.263,0	86.860.937,7	94	DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	30.342.263,0	86.860.937,7
940	DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	1.124.631,4	1.426.222,2	945	DEĞERLİ KAĞIT İŞLENİMLERİ	1.548.927,4	1.922.193,9
942	ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	423.204,7	495.682,5	947	ÖZEL TAHAKKUKLAR	11.806.901,0	20.816.710,9
944	YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	1.091,3	289,2	949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	16.986.434,5	64.122.032,9
946	ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	11.806.901,0	20.816.710,9				
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	16.986.434,5	64.122.032,9				
95	DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	26.369.541,8	36.889.451,4	95	DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	26.369.541,8	36.889.451,4
950	KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	21.453.261,0	32.378.045,6	951	KREDİ ANLAŞMALARINI	21.453.261,0	32.378.045,6
954	RİSK HESABI ALACAKLARI	4.881.423,6	4.498.094,7	955	RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	4.881.423,6	4.498.094,7
956	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİ	12.824,6	12.824,6	957	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIM HESABI	12.824,6	12.824,6
958	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER	22.032,5	486,5	959	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	22.032,5	486,5
96	KURUMCA VERİLEN EMANETLER	4.382.123,4	4.823.124,5	96	KURUMCA VERİLEN EMANETLER	4.382.123,4	4.823.124,5
960	BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	324,7	897,1	961	BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	342,2	68,7
962	BİLİMSEL PROJELER HESABI	1.449.586,1	1.881.370,9	963	BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	1.449.586,5	1.881.370,9
964	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	2.932.212,7	2.940.856,6	965	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESABI	2.932.212,7	2.941.685,0
97	DİĞER NAZIM HESAPLAR	91.879.175,5	181.364.031,0	97	DİĞER NAZIM HESAPLAR	91.879.175,5	181.364.031,0
970	TÜREV PİYASASI BORÇLARI HESABI	45.759.700,5	94.958.056,0	971	TÜREV PİYASASI BORÇLARI KARŞILIĞI HESABI	45.759.700,5	94.958.056,0
972	TÜREV PİYASASI ALACAKLARI HESABI	46.119.475,0	86.405.975,0	973	TÜREV PİYASASI ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI	46.119.475,0	86.405.975,0
99	DİĞER NAZIM HESAPLAR	79.473.272,1	117.918.686,6	99	DİĞER NAZIM HESAPLAR	79.473.272,1	117.918.686,5
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	2.235.864,6	2.913.387,8				
991	MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	3.986.906,1	1.198.355,2	992	MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	3.986.906,1	1.198.355,2
993	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	1.379.283,0	1.514.396,8	999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	75.486.366,0	116.720.313,4
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	71.871.218,4	112.292.546,8				
<b>GENEL TOPLAM</b>		<b>5.691.217.877,8</b>	<b>6.518.124.219,5</b>	<b>GENEL TOPLAM</b>		<b>5.691.217.877,8</b>	<b>6.518.124.219,5</b>

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan Merkezi Yönetim alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.
- Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.
- Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.
- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerce tahsisli olarak kullanılan taşınmazın değeri 1 trilyon 794 milyar 105 milyon TL'dir.
- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

**Ek 9: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN/EDİLMEYEN TUTARLAR**

<b>MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)</b>					
<b>VARLIKLAR/GİDERLER</b>			<b>KAYNAKLAR/GELİRLER</b>		
<b>Hesap Kodu</b>	<b>Hesap Adı</b>	<b>Tutar</b>	<b>Hesap Kodu</b>	<b>Hesap Adı</b>	<b>Tutar</b>
120	Gelirlerden Alacaklar	1.369.314.148	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar	1.369.314.148
120	Gelirlerden Alacaklar	7.160.657.637	325	Nakit Talep ve Tahsisleri	7.160.657.637
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	2.777.903.534	304	Tahviller	2.777.903.534
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	8.333.710.602	404	Tahviller	8.333.710.602
135	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar	15.709.927.209	335	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar	15.709.927.209
220	Gelirlerden Alacaklar	78.250.000	325	Nakit Talep ve Tahsisleri	78.250.000
630	Giderler	108.285.103.587	600	Gelirler	108.285.103.587
<b>TOPLAM</b>		<b>143.714.866.716</b>	<b>TOPLAM</b>		<b>143.714.866.716</b>

<b>MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEMİYEN TUTARLAR (TL)</b>					
<b>VARLIKLAR/GİDERLER</b>			<b>KAYNAKLAR/GELİRLER</b>		
<b>Hesap Kodu</b>	<b>Hesap Adı</b>	<b>Tutar</b>	<b>Hesap Kodu</b>	<b>Hesap Adı</b>	<b>Tutar</b>
120	Gelirlerden Alacaklar	93.221.500	325	Nakit Talep ve Tahsisleri	102.271.500
120	Gelirlerden Alacaklar	0	363	Kamu İdareleri Payları	855.939.539
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	404	Tahviller	2
135	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar	0	335	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar	627.985.879
630	Giderler (591 Hesap)	920.851.032	600	Gelirler (590 Hesap)	1.661.443.695
<b>TOPLAM</b>		<b>1.014.072.532</b>	<b>TOPLAM</b>		<b>3.247.640.616</b>

## EK 10: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

GENEL BÜTÇELİ İDARELER 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU (Bin TL)					
AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>1 DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>632.240.023,7</b>	<b>855.154.687,2</b>	<b>3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>308.004.902,3</b>	<b>488.188.275,2</b>
10 HAZİR DEĞERLER	89.906.228,0	186.942.089,8	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	179.625.874,4	299.467.505,8
100 KASA	21.174,9	16.403,5	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	160.398.872,6	296.374.926,4
101 ALINAN ÇEKLER	315.183,8	247.743,8	305 BONOLAR	18.260.555,4	0,0
102 BANKA	39.022.625,7	101.701.108,6	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	907.531,0	4.426.998,6
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-71.580,7	-134.958,3	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-631.756,4	-2.025.087,1
104 PROJE ÖZEL HESABI	3.122.397,9	6.239.581,2	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	690.671,9	690.667,8
105 DÖVİZ	36.866.057,8	65.499.392,6	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	36.317.321,7	56.930.519,9
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-2.935,8	-2.253,1	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	36.317.321,7	56.930.519,9
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	1.040.041,1	820.955,1	32 FAALİYET BORÇLARI	13.705.335,1	15.039.528,4
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	173.810,5	185.122,3	320 BÜTÇE EMANETLERİ	1.687.215,0	1.016.318,4
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	9.419.452,8	12.368.994,0	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	543.400,5	0,7
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	118,9	1.213,5	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	11.471.792,0	14.023.075,8
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	0,0	0,0	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	2.927,6	133,5
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	5,0	5,0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	28.140.662,6	44.533.389,4
117 MENKUL VARLIKLAR	113,9	1.208,5	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.347.877,1	2.797.925,6
12 FAALİYET ALACAKLARI	468.542.559,2	571.981.726,3	332 OKUL PANSİYONLARI	202.410,2	513.045,6
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	53.635.682,2	79.696.843,5	333 EMANETLER	10.581.518,8	11.367.242,1
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	405.872.609,0	472.819.649,7	335 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN BORÇLAR HESABI	11.226.926,8	26.241.787,9
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	7.920.055,4	11.560.727,6	337 MÜTEMELİK CARİ HESABI	30.530,7	31.979,3
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	86.816,3	5.621.622,0	339 RİSK HESABI	2.751.399,1	3.581.408,9
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.027.396,3	2.282.883,6	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.127.480,7	1.697.639,2
13 KURUM ALACAKLARI	44.001.113,7	59.571.364,8	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	328.872,2	448.252,5
130 DIŞ BORÇUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	1.047.744,9	1.285.652,0	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	759.442,7	1.168.754,2
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	4.749.057,4	2.807.189,7	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	39.165,9	80.632,5
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	38.211.001,6	55.485.213,4	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	603.066,7	679.727,8
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-6.690,2	-6.690,2	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	603.066,7	679.727,8
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	0,0	0,0	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	48.479.143,3	69.826.708,5
14 DİĞER ALACAKLAR	1.262.860,9	1.800.207,2	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	3.363.503,6	6.352.448,1
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.262.860,9	1.800.207,2	381 GİDER TAHAKKUKLARI	45.115.639,7	63.474.260,4
15 STOKLAR	5.409.332,9	8.456.750,6	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6.017,7	13.256,1
150 İLK MADDE VE MALZEME	5.399.891,3	8.447.485,4	397 SAYIM FAZLALARI	6.017,7	13.256,1
157 DİĞER STOKLAR	9.441,6	9.265,2	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.243.797.118,3	1.642.937.969,4
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)	0,0	0,0	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	587.016.291,6	785.346.287,1
16 ÖN ÖDEMELER	20.122.300,5	20.946.636,7	404 TAHVİLLER HESABI	576.392.415,1	763.978.602,2
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	702.078,4	606.779,2	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	26.498.526,5	51.350.490,0
161 PERSONEL AVANSLARI	0,0	0,0	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-19.252.420,2	-33.724.471,7
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	16.578.156,7	17.768.644,4	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	3.377.770,3	3.741.666,5
164 AKREDİTİFLER	2.701.090,2	2.469.191,1	41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	535.772.258,2	693.424.488,8
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	0,0	0,0	410 DIŞ MALİ BORÇLAR	535.772.258,2	693.424.488,8
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	71.331,2	55.806,2	43 DİĞER BORÇLAR	351.900,3	359.324,3
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLER	69.644,0	46.215,8	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	351.900,3	359.324,3
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	2.529.594,4	4.786.326,8	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.459.552,2	6.716.210,5
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.651.860,1	1.997.319,7	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	5.459.552,2	6.716.210,5
181 GELİR TAHAKKUKLARI	877.734,4	2.789.007,1	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	115.197.115,9	157.091.658,7
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	465.915,2	668.371,4	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	9.677.422,4	24.206.348,1
194 TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	0,0	0,0	481 GİDER TAHAKKUKLARI	105.519.693,6	132.885.310,6
197 SAYIM NOKSANLARI	908,1	920,7	5 ÖZ KAYNAKLAR	2.854.039.815,5	2.751.749.406,1
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	465.007,1	667.450,8	50 NET DEĞER	900.379.149,6	1.148.500.650,9



AKTİF (VARLIKLAR)		2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)		2019	2020
<b>2 DURAN VARLIKLAR</b>		<b>3.773.601.812,5</b>	<b>4.027.720.963,5</b>	500 NET DEĞER		900.379.149,6	1.148.500.650,9
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR		68.887,0	312.101,6	51 DEĞER HAREKETLERİ		12.146.352,3	58.437.332,0
217 MENKUL VARLIKLAR		68.887,0	312.101,6	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI		12.146.352,3	58.437.332,0
<b>22 FAALİYET ALACAKLARI</b>		<b>1.471.450,1</b>	<b>2.174.954,9</b>	<b>57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI</b>		<b>5.079.599.601,6</b>	<b>5.508.816.166,0</b>
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR		1.157,2	14.394,8	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		5.079.599.601,6	5.508.816.166,0
222 GELİRLERDEN TEÇİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR		450.077,2	301.125,7	<b>58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI</b>		<b>-2.865.278.155,3</b>	<b>-3.648.644.485,2</b>
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR		212.156,3	261.869,7	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-2.865.278.155,3	-3.648.644.485,2
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI		808.059,5	1.597.564,7	<b>59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI</b>		<b>-272.807.132,7</b>	<b>-315.360.257,6</b>
<b>23 KURUM ALACAKLARI</b>		<b>73.715.313,9</b>	<b>114.005.916,8</b>	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU ( - )		-272.807.132,7	-315.360.257,6
230 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR		9.847.789,3	9.904.521,1				
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR		59.386.063,1	99.904.040,5				
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI		4.481.461,5	4.197.355,2				
<b>24 MALİ DURAN VARLIKLAR</b>		<b>176.404.517,6</b>	<b>201.047.383,6</b>				
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER		74.089.984,1	88.194.324,7				
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER		158.673.166,1	195.307.900,7				
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER		11.016.533,9	11.086.533,9				
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ ( - )		-67.375.667,2	-93.541.876,4				
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR		500,7	500,7				
<b>25 MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>		<b>3.516.626.043,8</b>	<b>3.702.576.299,8</b>				
250 ARAZİ VE ARSALAR		3.130.420.655,7	3.170.648.914,0				
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ		146.675.472,3	147.372.484,4				
252 BİNALAR		408.847.528,4	585.100.128,5				
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR		10.032.784,6	12.270.445,9				
254 TAŞITLAR		4.149.229,7	4.634.126,4				
255 DEMİRBAŞLAR		39.127.996,6	41.905.932,5				
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR		6.832.748,3	11.749.056,6				
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR ( - )		-291.988.213,4	-357.744.591,8				
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR		59.128.429,8	83.576.067,5				
259 YATIRIM AVANSLARI		3.399.411,8	3.063.735,8				
<b>26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR</b>		<b>-2.769,3</b>	<b>0,0</b>				
260 HAKLAR		2.525.928,7	2.984.872,1				
264 ÖZEL MALİYETLER		74.583,1	95.644,2				
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		12.195,0	12.272,7				
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR ( - )		-2.615.476,1	-3.092.789,0				
<b>28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>		<b>5.439.508,9</b>	<b>7.636.324,6</b>				
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER		5.433.822,5	5.498.634,0				
281 GELİR TAHAKKUKLARI		5.686,4	2.137.690,6				
<b>29 DİĞER DURAN VARLIKLAR</b>		<b>-121.139,5</b>	<b>-32.017,8</b>				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		2.806.633,9	2.877.902,3				
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR		28,4	24,6				
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR ( - )		-2.927.801,8	-2.909.944,7				
<b>AKTİF TOPLAMI</b>		<b>4.405.841.836,2</b>	<b>4.882.875.650,7</b>	<b>PASİF TOPLAMI</b>		<b>4.405.841.836,2</b>	<b>4.882.875.650,7</b>
<b>9- BORÇLU NAZİM HESAPLAR</b>				<b>9- ALACAKLI NAZİM HESAPLAR</b>			
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER		55.958.769,3	85.558.780,1	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER		55.958.769,3	85.558.780,1
910 TEMİNAT MEKTUPLARI		55.923.037,4	85.522.581,9	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ		55.923.037,4	85.522.581,9
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER		31.731,9	32.198,2	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ		31.731,9	32.198,2
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		4.000,0	4.000,0	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI		4.000,0	4.000,0
<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>		<b>107.472.189,7</b>	<b>98.819.129,7</b>	<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>		<b>107.472.189,7</b>	<b>98.819.129,7</b>
920 GİDER TAAHHÜTLERİ		100.926.604,1	93.297.828,6	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI		100.926.604,1	93.297.828,6
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI		6.545.585,6	5.521.301,2	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI		6.545.585,6	5.521.301,2



## Ek 11: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU (Bin TL)					
AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>1 DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>45.038.533,5</b>	<b>47.768.972,6</b>	<b>3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>6.518.118,6</b>	<b>9.648.417,6</b>
<b>10 HAZİR DEĞERLER</b>	<b>13.361.128,2</b>	<b>6.426.332,9</b>	<b>31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR</b>	<b>128.316,2</b>	<b>227.471,3</b>
100 KASA	294,9	156,0	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	128.316,2	227.471,3
101 ALINAN ÇEKLER	236,4	235,3	<b>32 FAALİYET BORÇLARI</b>	<b>1.221.284,8</b>	<b>1.566.707,4</b>
102 BANKA	12.776.234,6	5.000.046,8	320 BÜTÇE EMANETLERİ	1.221.129,2	1.566.900,2
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-309.284,9	-105.699,5	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	155,6	9.807,2
104 PROJE ÖZEL HESABI	444.387,0	957.056,7	<b>33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>3.107.712,0</b>	<b>3.007.893,1</b>
105 DÖVİZ	378.579,1	500.430,3	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.108.375,8	1.102.580,4
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-1.496,3	-666,2	333 EMANETLER	1.999.336,2	1.905.312,7
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	42.037,1	58.142,3	<b>34 ALINAN AVANSLAR</b>	<b>153.506,8</b>	<b>263.249,7</b>
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	30.140,2	16.631,1	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	146.316,0	257.084,7
<b>11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR</b>	<b>13.896.373,4</b>	<b>11.119.725,9</b>	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	7.190,8	6.164,9
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	6.855,8	8.111,7	<b>36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER</b>	<b>1.399.040,4</b>	<b>3.962.947,2</b>
112 KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	13.889.517,7	11.111.614,1	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	1.012.624,9	1.350.894,5
<b>12 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>9.499.305,5</b>	<b>10.917.808,7</b>	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	212.335,2	250.038,3
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	8.036.997,2	8.982.012,0	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	36.957,0	29.991,0
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	1.393.845,4	1.898.150,1	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	7.565,7	184.897,0
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	25.818,4	25.863,3	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	129.557,6	2.147.126,4
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	42.644,4	11.783,4	<b>37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>495.136,9</b>	<b>563.975,5</b>
<b>13 KURUM ALACAKLARI</b>	<b>3.196.232,4</b>	<b>12.759.846,3</b>	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	322.967,3	398.516,6
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	191.095,3	225.441,9	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	172.169,6	165.459,0
135 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	2.782.125,5	12.316.542,7	<b>38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>9.240,6</b>	<b>50.705,3</b>
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	154.401,8	157.002,0	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	7.037,9	16.659,8
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-1.031,6	-1.049,6	381 GİDER TAHAKKUKLARI	2.202,7	34.045,5
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	69.641,4	61.909,4	<b>39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>3.880,9</b>	<b>5.468,1</b>
<b>14 DİĞER ALACAKLAR</b>	<b>578.219,5</b>	<b>441.788,9</b>	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.151,0	1.597,2
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	578.219,5	441.788,9	397 SAYIM FAZLALARI	2.729,9	3.870,9
<b>15 STOKLAR</b>	<b>2.595.083,5</b>	<b>3.956.415,4</b>	<b>4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>20.567.366,3</b>	<b>32.318.690,2</b>
150 İLK MADDE VE MALZEME	2.319.672,4	3.719.625,5	<b>41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR</b>	<b>1.874.959,4</b>	<b>1.933.505,9</b>
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	42.254,3	32.170,4	410 DIŞ MALİ BORÇLAR	1.874.959,4	1.933.505,9
152 MAMÜLLER	47.277,7	42.344,6	<b>43 DİĞER BORÇLAR</b>	<b>456.761,3</b>	<b>688.889,1</b>
153 TİCARİ MALLAR	184.921,7	161.240,5	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	456.755,2	684.264,9
157 DİĞER STOKLAR	957,4	1.034,4	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE	0,0	4.618,1
<b>16 ÖN ÖDEMELER</b>	<b>1.628.052,0</b>	<b>1.827.034,8</b>	439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	6,1	6,1
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	1.294.509,0	1.453.118,5	<b>44 ALINAN AVANSLAR</b>	<b>2.461,0</b>	<b>4.214,9</b>
164 AKREDİTİFLER	316.489,3	313.808,6	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	2.461,0	4.214,9
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	13.075,5	59.287,8	<b>47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>3.939.256,4</b>	<b>4.693.781,4</b>
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLER	3.978,2	820,0	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	3.903.152,4	4.621.575,0
<b>18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>59.180,0</b>	<b>7.948,3</b>	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104,0	72.206,4
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.453,3	685,5	<b>48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>14.293.928,2</b>	<b>24.998.298,9</b>
181 GELİR TAHAKKUKLARI	57.726,7	7.262,7	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	13.692.418,3	24.857.437,7
<b>19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>224.959,1</b>	<b>312.071,5</b>	481 GİDER TAHAKKUKLARI	601.509,9	140.861,1
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	221.777,3	307.538,7	<b>5 ÖZ KAYNAKLAR</b>	<b>407.708.767,8</b>	<b>453.048.345,2</b>
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	2.425,0	3.775,8	<b>50 NET DEĞER</b>	<b>278.374.986,2</b>	<b>300.137.588,5</b>
197 SAYIM NOKSANLARI	736,7	736,7	500 NET DEĞER	278.374.986,2	300.137.588,5
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	20,1	20,1	<b>51 DEĞER HAREKETLERİ</b>	<b>1.049.134,0</b>	<b>4.047.080,2</b>

AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>2 DURAN VARLIKLAR</b>	<b>389.755.719,1</b>	<b>447.246.480,4</b>	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	1.049.134,0	4.047.080,2
<b>22 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>23.877.286,3</b>	<b>31.985.353,7</b>	<b>57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>241.902.646,7</b>	<b>325.827.119,4</b>
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	23.806.542,8	31.912.186,4	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	241.902.646,7	325.827.119,4
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	0,4	0,4	<b>58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-141.378.354,5</b>	<b>-214.607.114,0</b>
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	70.743,1	73.166,8	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-141.378.354,5	-214.607.114,0
<b>23 KURUM ALACAKLARI</b>	<b>1.106.580,8</b>	<b>1.131.549,9</b>	<b>59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>27.760.355,4</b>	<b>37.643.671,0</b>
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	1.105.412,4	1.129.951,0	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	27.760.355,4	37.643.671,0
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	1.168,4	1.598,9			
<b>24 MALİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>3.548.023,1</b>	<b>6.037.607,3</b>			
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	2.823.727,2	5.357.369,4			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	928.145,3	950.181,7			
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	208.023,1	235.660,0			
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-411.872,4	-505.603,9			
<b>25 MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>361.344.835,7</b>	<b>407.818.724,0</b>			
250 ARAZİ VE ARSALAR	131.970.089,6	137.466.094,8			
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	91.084.371,3	107.186.025,4			
252 BİNALAR	49.766.055,0	54.665.734,8			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	12.705.661,3	14.027.518,5			
254 TAŞITLAR	1.987.292,6	2.441.773,2			
255 DEMİRBAŞLAR	7.981.484,8	8.816.956,3			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	17.510.120,8	31.835.081,2			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-106.067.606,6	-120.007.520,6			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	154.331.159,8	171.325.459,3			
259 YATIRIM AVANSLARI	76.207,1	61.601,0			
<b>26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR</b>	<b>-6.939,8</b>	<b>0,0</b>			
260 HAKLAR	1.789.550,3	2.090.236,8			
264 ÖZEL MALİYETLER	148.341,4	149.760,2			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	2.075,1	2.075,1			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.946.906,6	-2.242.072,1			
<b>28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>176.184,9</b>	<b>264.889,5</b>			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	144,1	2.867,8			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	176.040,8	262.021,7			
<b>29 DİĞER DURAN VARLIKLAR</b>	<b>-290.252,0</b>	<b>8.356,1</b>			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	610.355,7	664.966,6			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-900.607,7	-656.610,5			
<b>AKTİF TOPLAMI</b>	<b>434.794.252,7</b>	<b>495.015.453,0</b>	<b>PASİF TOPLAMI</b>	<b>434.794.252,7</b>	<b>495.015.453,0</b>

AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR</b>			<b>9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR</b>		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	17.688.182,1	19.086.055,8	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	17.688.182,1	19.086.073,9
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	17.290.536,4	18.544.101,7	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	17.290.536,4	18.544.119,7
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	2.033,4	33.210,8	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	2.033,4	33.210,8
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	395.612,3	508.743,4	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	395.612,3	508.743,4
<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>102.415.037,6</b>	<b>93.792.875,5</b>	<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>102.415.037,6</b>	<b>93.792.875,5</b>
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	92.415.604,2	90.855.367,2	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	92.415.604,2	90.855.367,2
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	9.999.433,4	2.937.508,3	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	9.999.433,4	2.937.508,3
<b>93 VERİLEN GARANTİLER</b>	<b>77.660.843,2</b>	<b>81.711.959,0</b>	<b>93 VERİLEN GARANTİLER</b>	<b>77.660.843,2</b>	<b>81.711.959,0</b>
930 VERİLEN GARANTİLER	77.660.843,2	81.711.959,0	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	77.660.843,2	81.711.959,0
<b>94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK</b>	<b>6.361.825,3</b>	<b>6.582.834,4</b>	<b>94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK</b>	<b>6.361.825,3</b>	<b>6.582.834,4</b>
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	6.361.825,3	6.582.834,4	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	6.361.825,3	6.582.834,4
<b>95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR</b>	<b>2.024.946,2</b>	<b>2.003.275,6</b>	<b>95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR</b>	<b>2.024.946,2</b>	<b>2.003.275,6</b>
950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	2.003.275,6	2.003.275,6	951 KREDİ ANLAŞMALARİ	2.003.275,6	2.003.275,6
958 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER	21.670,5	0,0	959 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	21.670,5	0,0
<b>96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER</b>	<b>4.382.123,4</b>	<b>4.823.124,5</b>	<b>96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER</b>	<b>4.382.123,4</b>	<b>4.823.124,5</b>
960 BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	324,7	897,1	961 BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	342,2	68,7
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	1.449.586,1	1.881.370,9	963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	1.449.586,5	1.881.370,9
964 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	2.932.212,7	2.940.856,6	965 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESABI	2.932.212,7	2.941.685,0
<b>99 DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>	<b>7.519.733,7</b>	<b>5.627.839,4</b>	<b>99 DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>	<b>7.519.733,7</b>	<b>5.627.821,4</b>
990 KIRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	1.715.201,8	2.433.447,3			
991 MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	3.986.906,1	1.198.355,2	992 MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	3.986.906,1	1.198.355,2
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	627.267,2	695.555,5	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	3.532.827,6	4.429.466,2
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.190.358,6	1.300.481,4			
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>652.846.944,1</b>	<b>708.643.417,2</b>	<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>652.846.944,1</b>	<b>708.643.417,2</b>

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
- Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

## Ek 12: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

<b>DÜZENLEYİCİ DENETLEYİCİ KURUMLAR 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU (Bin TL)</b>					
AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>1 DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>3.131.298,9</b>	<b>3.914.995,6</b>	<b>3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>1.917.010,7</b>	<b>1.956.930,4</b>
<b>10 HAZİR DEĞERLER</b>	<b>70.434,7</b>	<b>122.001,3</b>	<b>32 FAALİYET BORÇLARI</b>	<b>3.189,6</b>	<b>3.493,6</b>
100 KASA	8,9	5,4	320 BÜTÇE EMANETLERİ	3.161,9	3.493,6
102 BANKA	25.724,5	117.923,4	326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	27,7	0,0
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	0,0	-38,3	<b>33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>54.550,8</b>	<b>43.335,0</b>
105 DÖVİZ	44.701,3	4.110,8	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.672,7	12.719,1
<b>12 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>83.378,1</b>	<b>283.534,5</b>	333 EMANETLER	49.735,2	30.615,9
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	70.557,5	58.930,6	336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.142,9	0,0
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	12.226,9	223.929,9	<b>34 ALINAN AVANSLAR</b>	<b>34.713,1</b>	<b>4.959,7</b>
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	593,8	674,0	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	34.216,5	4.093,3
<b>13 KURUM ALACAKLARI</b>	<b>2.874.617,0</b>	<b>3.393.384,6</b>	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	496,5	866,4
135 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	2.810.494,0	3.393.384,6	<b>36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER</b>	<b>1.021.509,0</b>	<b>929.636,4</b>
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	64.122,9	0,0	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	16.749,0	18.419,7
<b>14 DİĞER ALACAKLAR</b>	<b>76.142,4</b>	<b>84.237,4</b>	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	155,6	827,1
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	76.142,4	84.237,4	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	51.727,2	54.450,1
<b>15 STOKLAR</b>	<b>5.178,5</b>	<b>5.343,3</b>	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	952.877,3	855.939,5
150 İLK MADDE VE MALZEME	5.178,5	5.343,3	<b>37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>1.819,3</b>	<b>1.150,1</b>
<b>16 ÖN ÖDEMELER</b>	<b>19.050,4</b>	<b>24.851,5</b>	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	5.158,5	4.025,0
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	2,2	0,0	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK.KAR.HES. (-)	-3.418,1	-2.874,9
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	19.048,2	24.851,5	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	78,9	0,0
<b>18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>607,2</b>	<b>1.642,9</b>	<b>38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>800.958,0</b>	<b>973.872,3</b>
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	607,0	1.419,8	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	800.958,0	973.872,3
181 GELİR TAHAKKUKLARI	0,2	223,1	<b>39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>271,0</b>	<b>483,3</b>
<b>19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>1.890,6</b>	<b>0,0</b>	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	271,0	483,3
196 PERSONEL AVANSLARI	1.890,6	0,0	<b>4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>31.474,2</b>	<b>44.517,3</b>
<b>2 DURAN VARLIKLAR</b>	<b>1.473.728,6</b>	<b>1.509.531,0</b>	<b>43 DİĞER BORÇLAR</b>	<b>2.522,8</b>	<b>1.476,0</b>
<b>22 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>161.093,7</b>	<b>5.967,1</b>	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2.522,8	1.476,0
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	7.149,3	3.372,2	<b>47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>28.951,4</b>	<b>30.556,9</b>
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	151.004,4	0,0	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	28.951,4	30.556,9
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2.940,0	2.594,9	<b>48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>0,0</b>	<b>12.484,4</b>
<b>23 KURUM ALACAKLARI</b>	<b>750,0</b>	<b>40.164,9</b>	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	0,0	12.484,4
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	750,0	1.000,0	<b>5 ÖZ KAYNAKLAR</b>	<b>2.656.542,5</b>	<b>3.423.078,8</b>
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	0,0	39.164,9	<b>50 NET DEĞER</b>	<b>1.110.929,9</b>	<b>1.969.993,7</b>
<b>25 MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>1.310.529,6</b>	<b>1.447.065,1</b>	500 NET DEĞER	1.110.929,9	1.969.993,7
250 ARAZİ VE ARSALAR	511.619,1	626.503,6	<b>51 DEĞER HAREKETLERİ</b>	<b>0,0</b>	<b>4,5</b>
252 BİNALAR	397.681,1	587.158,2	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	0,0	4,5
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	109.096,8	130.081,4	<b>57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>5.210.954,4</b>	<b>9.820.485,2</b>
254 TAŞITLAR	12.748,3	18.459,4	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	5.210.954,4	9.820.485,2
255 DEMİRBAŞLAR	688.371,4	834.304,3	<b>58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-4.420.759,9</b>	<b>-9.334.593,8</b>
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.031.837,4	-1.202.570,2	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-4.420.759,9	-9.334.593,8
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	598.806,6	449.256,4	<b>59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>755.418,2</b>	<b>967.189,2</b>
259 YATIRIM AVANSLARI	24.043,7	3.872,0	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	755.418,2	967.189,2

AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>			
260 HAKLAR	201.418,2	267.464,0			
264 ÖZEL MALİYETLER	347,6	347,6			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-201.765,8	-267.811,6			
<b>28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>1.331,4</b>	<b>433,6</b>			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	1.331,4	433,6			
<b>29 DİĞER DURAN VARLIKLAR</b>	<b>23,9</b>	<b>15.900,3</b>			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.132,3	3.985,7			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	0,0	15.881,4			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-3.108,5	-3.966,8			
<b>AKTİF TOPLAMI</b>	<b>4.605.027,4</b>	<b>5.424.526,5</b>	<b>PASİF TOPLAMI</b>	<b>4.605.027,4</b>	<b>5.424.526,5</b>
<b>9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR</b>			<b>9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR</b>		
<b>91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER</b>	<b>3.367.566,6</b>	<b>3.394.378,4</b>	<b>91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER</b>	<b>3.367.566,6</b>	<b>3.394.378,4</b>
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	3.270.750,9	3.297.796,7	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	3.270.750,9	3.297.796,7
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI	96.815,6	96.581,6	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI	96.815,6	96.581,6
<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>101.846,5</b>	<b>65.531,4</b>	<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>	<b>101.846,5</b>	<b>65.531,4</b>
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	101.846,5	65.531,4	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	101.846,5	65.531,4
<b>94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK</b>	<b>19.513,2</b>	<b>19.731,0</b>	<b>94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK</b>	<b>19.513,2</b>	<b>19.731,0</b>
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	19.513,2	19.731,0	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	19.513,2	19.731,0
<b>99 DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>	<b>4.026.381,2</b>	<b>4.580.492,6</b>	<b>99 DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>	<b>4.026.381,2</b>	<b>4.580.492,6</b>
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	164,8	248,8	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	4.026.381,2	4.580.492,6
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	4.026.216,4	4.580.243,8			
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>12.120.334,8</b>	<b>13.484.659,9</b>	<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>12.120.334,8</b>	<b>13.484.659,9</b>

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların verilerini içermektedir.

2- Bir raporlama biriminde aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu gösterilmemesi gerektiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı konsolide edilerek raporlanmıştır.

3- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

## Ek 13: MERKEZİ YÖNETİM 2020 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

MERKEZİ YÖNETİM SEKTÖRÜ 2020 YILI KONSOLİDE FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
	2020	% Dağılım
<b>FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esası)</b>	<b>1.474.494.513,8</b>	<b>100,0</b>
<b>Vergi Gelirleri</b>	<b>937.020.026,4</b>	<b>63,5</b>
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	296.860.315,3	20,1
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	20.865.466,1	1,4
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	363.401.472,7	24,6
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	187.256.394,3	12,7
Damga Vergisi	27.335.812,0	1,9
Harçlar	41.299.723,1	2,8
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	843,0	0,0
<b>Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri</b>	<b>97.016.264,8</b>	<b>6,6</b>
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	19.551.310,5	1,3
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	6.581.087,5	0,4
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	51.273.378,3	3,5
Kurumlar Hasılatı	51.401,4	0,0
Kurumlar Karları	3.439.430,7	0,2
Kira Gelirleri	14.859.453,7	1,0
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.260.202,8	0,1
<b>Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler</b>	<b>20.960.902,0</b>	<b>1,4</b>
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	6.256.411,9	0,4
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	529.627,1	0,0
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	683.423,0	0,0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	6.306.983,4	0,4
Proje Yardımları	1.261.337,9	0,1
Özel Gelirler	5.923.118,7	0,4
<b>Diğer Gelirler</b>	<b>167.525.404,6</b>	<b>11,4</b>
Faiz Gelirleri	31.727.183,0	2,2
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	28.900.971,2	2,0
Para Cezaları	72.198.447,2	4,9
Diğer Çeşitli Gelirler	34.698.803,1	2,4
<b>Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri</b>	<b>537.563,8</b>	<b>0,0</b>
Taşınmaz Satış Gelirleri	459.355,3	0,0
Taşınır Satış Gelirleri	16.000,9	0,0
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	62.207,6	0,0
<b>Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri</b>	<b>250.742.808,7</b>	<b>17,0</b>
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	64.949.103,5	4,4
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Farklar	336.645,0	0,0
Stokların Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Farklar	1.682,4	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Farklar	478.007,2	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	110.492.806,5	7,5
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	29.583.562,8	2,0
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	868.879,4	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	44.032.121,9	3,0
<b>Karşılık Gelirleri</b>	<b>39.659,4</b>	<b>0,0</b>
Takipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar	1.295,3	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	38.236,3	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	127,9	0,0
<b>Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar</b>	<b>651.884,1</b>	<b>0,0</b>
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	235.146,1	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	305.776,7	0,0
Düzenleyi ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	7.843,4	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan	1.414,6	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	101.703,2	0,0
<b>FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esası)</b>	<b>1.751.243.911,2</b>	<b>100,0</b>
<b>Personel Giderleri</b>	<b>289.624.810,4</b>	<b>16,5</b>
Memurlar	230.991.399,5	13,2
Sözleşmeli Personel	27.640.102,6	1,6
İşçiler	21.494.153,2	1,2
Geçici Personel	3.048.339,7	0,2
Diğer Personel	4.925.177,7	0,3
Milletvekilleri	204.881,4	0,0
Cumhurbaşkanı Ödeneği	975,0	0,0
İstihbarat Personeli	1.319.781,4	0,1
<b>Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri</b>	<b>48.396.982,2</b>	<b>2,8</b>
Memurlar	37.075.165,1	2,1
Sözleşmeli Personel	4.332.059,9	0,2
İşçiler	4.306.145,7	0,2
Geçici Personel	621.597,7	0,0
Diğer Personel	1.908.700,1	0,1
Milletvekilleri	8.041,8	0,0
İstihbarat Personeli	136.786,6	0,0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	8.485,2	0,0

	2020	% Dağılım
<b>Mal Ve Hizmet Alım Giderleri</b>	<b>87.813.368,9</b>	<b>5,0</b>
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	853.946,5	0,0
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	38.313.752,3	2,2
Yolluklar	2.492.290,6	0,1
Görev Giderleri	7.353.888,2	0,4
Hizmet Alımları	36.349.879,2	2,1
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	114.296,9	0,0
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1.169.196,4	0,1
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	639.847,3	0,0
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	526.271,6	0,0
<b>Faiz Giderleri</b>	<b>175.186.994,0</b>	<b>10,0</b>
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	5.027.180,2	0,3
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	133.438.920,0	7,6
Dış Borç Faiz Giderleri	33.757.610,2	1,9
İskonto Giderleri	1.764.953,5	0,1
Türev Ürün Giderleri	55.005,3	0,0
Kira Sertifikası Giderleri	624.447,6	0,0
Finansal Kiralama Borçlanma Maliyeti Giderleri	518.877,3	0,0
<b>Cari Transferler</b>	<b>503.396.853,3</b>	<b>28,7</b>
Görev Zararları	107.487.974,5	6,1
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	184.106.472,6	10,5
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	3.999.607,8	0,2
Hane Halkına Yapılan Transferler	78.635.016,1	4,5
Yurtdışına Yapılan Transferler	4.939.497,5	0,3
Gelirlerden Ayrılan Paylar	124.228.284,8	7,1
<b>Sermaye Transferleri</b>	<b>21.751.090,3</b>	<b>1,2</b>
Yurtiçi Sermaye Transferleri	20.742.372,9	1,2
Yurtdışı Sermaye Transferleri	1.008.717,4	0,1
<b>Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri</b>	<b>419.154.168,0</b>	<b>23,9</b>
Döviz Mevcudununun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	51.444.724,3	2,9
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	44.320,7	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	225,7	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	64.261,7	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	294.299.859,1	16,8
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	10.964.683,1	0,6
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	16.062,8	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	62.320.030,5	3,6
<b>Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler</b>	<b>8.420,2</b>	<b>0,0</b>
Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	8.117,2	0,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	39,9	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	263,1	0,0
<b>Amortisman Giderleri</b>	<b>93.474.750,5</b>	<b>5,3</b>
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	92.515.326,1	5,3
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	918.344,0	0,1
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	41.080,4	0,0
<b>İlk Madde ve Malzeme Giderleri</b>	<b>14.454.069,8</b>	<b>0,8</b>
Kırtasiye Malzemeleri	1.061.145,8	0,1
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	63.435,2	0,0
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	3.673.463,7	0,2
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	1.109.850,0	0,1
Temizleme Ekipmanları	2.261.605,2	0,1
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	345.061,9	0,0
Yiyecek	1.497.622,0	0,1
İçecek	73.341,4	0,0
Canlı Hayvanlar	7.605,0	0,0
Zirai Maddeler	94.711,2	0,0
Yem	14.580,1	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	2.042.903,5	0,1
Yedek Parçalar	592.303,8	0,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	28.906,1	0,0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	746.447,2	0,0
Spor Malzemeleri Grubu	26.873,4	0,0
Basıncılı Ekipmanlar	7.144,5	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	807.069,7	0,0
<b>Karşılık Giderleri</b>	<b>1.327.071,2</b>	<b>0,1</b>
Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı	1.311,3	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	1.312.835,5	0,1
Kurumlar Vergisi Karşılıkları	4.025,0	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	8.899,4	0,0
<b>Satışların Maliyeti</b>	<b>2.107.131,0</b>	<b>0,1</b>
Satılan Mamuller Maliyeti	616.080,0	0,0
Satılan Ticari Mallar Maliyeti	1.404.919,4	0,1
Satılan Hizmet Maliyeti	84.957,8	0,0
Araştırma ve Geliştirme Giderleri	605,7	0,0
Genel Yönetim Giderleri	97,0	0,0
Çalışmayan Kısım Gider ve Zararlar	470,9	0,0
Finansman Giderleri	0,2	0,0



	2020	% Dağılım
<b>Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler</b>	<b>74.253.340,4</b>	<b>4,2</b>
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	73.628.322,0	4,2
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	265.324,9	0,0
Kurum Alacaklarından Silinenler	359.693,5	0,0
<b>Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler</b>	<b>666.364,7</b>	<b>0,0</b>
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	540.756,8	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	103.851,6	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	4.245,4	0,0
Sos. Güv. Kurumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	3.637,0	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	13.873,9	0,0
<b>Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler</b>	<b>13.241.019,7</b>	<b>0,8</b>
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	13.241.019,7	0,8
<b>Diğer Giderler</b>	<b>6.387.476,5</b>	<b>0,4</b>
Hazine Taşınmazlarının Satışından Mahalli İdarelere Paylar	20.602,6	0,0
Tarımsal Alan Satış İndirimi	49,1	0,0
2/B Satış İndirimi	694,4	0,0
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	6.366.130,4	0,4
<b>NET FAALİYET SONUCU</b>	<b>-276.749.397,4</b>	

- 1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Merkezi Yönetim alt sektörüne dahil idarelerin verilerini
- 2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı
- 3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak
- 4) Kamu İhale Kurumu tarafından kullanılan 642 Faiz Gelirleri ve 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesap kodları bu tabloda ilgili detay koda
- 5) Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.
- 6) Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.



## Ek 14: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU (Bin TL)					
AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>1 DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>303.439.084,1</b>	<b>366.590.082,7</b>	<b>3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>30.445.823,8</b>	<b>22.440.699,5</b>
<b>10 HAZIR DEĞERLER</b>	<b>9.295.067,0</b>	<b>19.627.430,4</b>	<b>30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR</b>	<b>833.359,9</b>	<b>1.403.976,6</b>
100 KASA	82,3	68,6	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	833.359,9	1.403.976,6
102 BANKA	17.059.864,2	22.291.592,4	<b>32 FAALİYET BORÇLARI</b>	<b>4.051.489,5</b>	<b>7.021.190,2</b>
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-7.860.775,0	-2.896.935,0	320 BÜTÇE EMANETLERİ	278.258,3	2.479.029,8
104 PROJE ÖZEL HESABI	78.602,6	213.998,4	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	3.773.231,2	4.542.160,5
105 DÖVİZ	17.293,0	18.932,8	<b>33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>23.916.692,8</b>	<b>10.668.118,0</b>
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	0,0	-226,8	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	211.671,9	209.966,9
<b>12 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>247.466.439,8</b>	<b>288.808.067,4</b>	333 EMANETLER	23.705.020,9	10.458.151,1
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	76.590.426,9	118.176.717,0	<b>36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER</b>	<b>1.632.073,2</b>	<b>3.339.652,4</b>
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	145.731.682,8	145.723.570,6	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	139.120,3	68.634,0
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	13.354.062,8	13.264.151,9	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	1.492.953,0	3.271.018,5
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.813,0	0,0	<b>37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>5.425,7</b>	<b>5.425,7</b>
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	68.845,7	137.112,6	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	5.425,7	5.425,7
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	11.717.608,6	11.506.515,2	<b>38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>0,0</b>	<b>1,6</b>
<b>13 KURUM ALACAKLARI</b>	<b>23.680.178,1</b>	<b>28.654.086,3</b>	381 GİDER TAHAKKUKLARI	0,0	1,6
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	23.680.178,1	28.654.086,3	<b>39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>6.782,6</b>	<b>2.334,9</b>
<b>14 DİĞER ALACAKLAR</b>	<b>4.818.118,2</b>	<b>5.329.082,8</b>	397 SAYIM FAZLALARI	6.782,6	2.334,9
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	4.818.118,2	5.329.082,8	<b>4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>200.802,9</b>	<b>206.806,3</b>
<b>15 STOKLAR</b>	<b>188.404,5</b>	<b>137.782,3</b>	<b>40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR</b>	<b>7.110,6</b>	<b>3.958,8</b>
150 İLK MADDE VE MALZEME	188.404,5	137.782,3	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	7.110,6	3.958,8
<b>16 ÖN ÖDEMELER</b>	<b>17.990.742,7</b>	<b>24.033.503,1</b>	<b>43 DİĞER BORÇLAR</b>	<b>346,9</b>	<b>222,2</b>
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	10.768.018,7	15.814.309,0	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	346,9	222,2
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	7.216.304,5	8.194.404,8	<b>47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI</b>	<b>193.345,3</b>	<b>202.169,1</b>
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	6.419,4	24.789,3	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	193.345,3	202.169,1
<b>19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>133,8</b>	<b>130,4</b>	<b>48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI</b>	<b>0,0</b>	<b>456,2</b>
197 SAYIM NOKSANLARI	133,8	130,4	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	0,0	456,2
<b>2 DURAN VARLIKLAR</b>	<b>9.494.079,9</b>	<b>11.202.234,7</b>	<b>5 ÖZ KAYNAKLAR</b>	<b>282.286.537,4</b>	<b>355.144.811,6</b>
<b>22 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>2.802.387,7</b>	<b>4.207.483,4</b>	<b>50 NET DEĞER</b>	<b>253.471.863,3</b>	<b>253.629.872,7</b>
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	456,3	456,3	500 NET DEĞER	253.471.863,3	253.629.872,7
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	2.800.910,4	4.201.629,0	<b>51 DEĞER HAREKETLERİ</b>	<b>-1.196.733,1</b>	<b>-1.212.822,5</b>
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.477,3	5.398,1	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-1.196.733,1	-1.212.822,5
<b>24 MALİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>199.090,8</b>	<b>199.090,8</b>	<b>57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>56.549.639,9</b>	<b>74.479.087,2</b>
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	785,1	785,1	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	56.549.639,9	74.479.087,2
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	198.305,6	198.305,6	<b>58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-37.384.720,6</b>	<b>-44.599.046,5</b>
<b>25 MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>6.482.216,5</b>	<b>6.792.067,5</b>	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-37.384.720,6	-44.599.046,5
250 ARAZİ VE ARSALAR	1.930.037,2	2.205.425,9	<b>59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>10.846.487,8</b>	<b>72.847.720,6</b>
252 BİNALAR	3.432.607,1	3.605.543,2	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	10.846.487,8	72.847.720,6
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	597.712,7	689.862,9			
254 TAŞITLAR	13.631,5	13.614,6			
255 DEMİRBAŞLAR	712.120,0	744.019,7			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.672.823,1	-1.857.445,8			
258 YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR	757.801,8	679.917,6			
259 YATIRIM AVANSLARI	711.129,3	711.129,3			

AKTİF (VARLIKLAR)		2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)		2019	2020
<b>26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR</b>		<b>6.592,5</b>	<b>-321,5</b>				
260 HAKLAR		311.778,3	375.240,8				
264 ÖZEL MALİYETLER		9.014,8	14.064,8				
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)		-314.200,6	-389.627,1				
<b>28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>		<b>3.030,9</b>	<b>3.048,4</b>				
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER		3.030,9	3.048,4				
<b>29 DİĞER DURAN VARLIKLAR</b>		<b>761,6</b>	<b>866,2</b>				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		13.977,2	18.148,5				
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)		-13.215,6	-17.282,3				
	<b>AKTİF TOPLAMI</b>	<b>312.933.164,0</b>	<b>377.792.317,4</b>		<b>PASİF TOPLAMI</b>	<b>312.933.164,0</b>	<b>377.792.317,4</b>
<b>9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR</b>				<b>9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR</b>			
<b>91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER</b>		<b>1.067.670,5</b>	<b>9.100.075,5</b>	<b>91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER</b>		<b>1.067.670,5</b>	<b>9.100.075,5</b>
910 TEMİNAT MEKTUPLARI		1.067.670,5	9.100.075,5	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ		1.067.670,5	9.100.075,5
<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>		<b>13.999,6</b>	<b>35.262,8</b>	<b>92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI</b>		<b>13.999,6</b>	<b>35.262,8</b>
920 GİDER TAAHHÜTLERİ		13.999,6	35.262,8	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI		13.999,6	35.262,8
<b>94 DEĞERLİ KAGİT VE ÖZEL TAHKUK</b>		<b>10.048.061,7</b>	<b>13.847.024,9</b>	<b>94 DEĞERLİ KAGİT VE ÖZEL TAHKUK</b>		<b>10.048.061,7</b>	<b>13.847.024,9</b>
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR		10.048.061,7	13.847.024,9	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ		10.048.061,7	13.847.024,9
<b>99 DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>		<b>0,0</b>	<b>858.799,2</b>	<b>99 DİĞER NAZIM HESAPLAR</b>		<b>0,0</b>	<b>858.799,2</b>
990 KIRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR		0,0	842.257,7	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI		0,0	858.799,2
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ		0,0	16.541,6				
	<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>324.062.895,8</b>	<b>401.633.479,8</b>		<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>324.062.895,8</b>	<b>401.633.479,8</b>

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

3. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

**Ek 15: 2020 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN/EDİLMİYEN TUTARLAR**

<b>SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)</b>					
<b>VARLIKLAR/GİDERLER</b>			<b>KAYNAKLAR/GELİRLER</b>		
<b>Hesap Kodu</b>	<b>Hesap Adı</b>	<b>Tutar</b>	<b>Hesap Kodu</b>	<b>Hesap Adı</b>	<b>Tutar</b>
120	Gelirlerden Alacaklar	18.745.279	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	18.745.279
<b>TOPLAM</b>		<b>18.745.279</b>	<b>TOPLAM</b>		<b>18.745.279</b>

## Ek 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2020 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

<b>SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2020 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)</b>		
	2020	% Dağılım
<b>FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)</b>	<b>596.988.064,4</b>	<b>100,0</b>
<b>Sosyal Güvenlik Gelirleri</b>	<b>478.609.359,5</b>	<b>80,2</b>
Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	232.665.224,5	39,0
Genel Sağlık Sigortası Prim Gelirleri	154.838.656,2	25,9
İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Prim Gelirleri	21.239.008,0	3,6
Devlet Katkısı	9.085.894,2	1,5
5510 Öncesi Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	60.780.576,6	10,2
<b>Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri</b>	<b>163.465,9</b>	<b>0,0</b>
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	104.762,7	0,0
Kira Gelirleri	48.198,4	0,0
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.504,8	0,0
<b>Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler</b>	<b>94.414.333,9</b>	<b>15,8</b>
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	284.046,3	0,0
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	94.122.325,9	15,8
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.496,5	0,0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	6.465,3	0,0
<b>Diğer Gelirler</b>	<b>23.511.962,2</b>	<b>3,9</b>
Faiz Gelirleri	5.793.307,7	1,0
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.786.483,2	1,6
Para Cezaları	446.312,9	0,1
Yasal Süresinde Ödenmeyen Primlerin Faizleri	2.219.993,7	0,4
Diğer Çeşitli Gelirler	5.265.864,7	0,9
<b>Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri</b>	<b>146.932,3</b>	<b>0,0</b>
Taşınmaz Satış Gelirleri	146.932,3	0,0
<b>Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri</b>	<b>117.415,7</b>	<b>0,0</b>
Döviz Mevcudununun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	109.961,2	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	6.521,5	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	925,7	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	7,4	0,0
<b>Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar</b>	<b>24.594,8</b>	<b>0,0</b>
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan	24.594,8	0,0
<b>FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)</b>	<b>524.140.343,8</b>	<b>100,0</b>
<b>Personel Giderleri</b>	<b>3.038.362,6</b>	<b>0,6</b>
Memurlar	2.409.704,0	0,5
Sözleşmeli Personel	180.093,4	0,0
İşçiler	423.328,1	0,1
Geçici Personel	25.237,2	0,0
<b>Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri</b>	<b>511.489,7</b>	<b>0,1</b>
Memurlar	395.051,7	0,1
Sözleşmeli Personel	28.705,0	0,0
İşçiler	87.733,0	0,0
<b>Mal Ve Hizmet Alım Giderleri</b>	<b>1.310.004,2</b>	<b>0,2</b>
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	118.633,2	0,0
Yolluklar	14.994,8	0,0
Görev Giderleri	115.989,4	0,0
Hizmet Alımları	976.661,4	0,2
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	4.030,2	0,0
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	24.553,8	0,0
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	55.141,2	0,0
<b>Faiz Giderleri</b>	<b>10,2</b>	<b>0,0</b>
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	10,2	0,0

	2020	% Dağılım
<b>Cari Transferler</b>	<b>482.677.110,7</b>	<b>92,1</b>
Görev Zararları	216.587,4	0,0
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	15.524,7	0,0
Hane Halkına Yapılan Transferler	5.208.559,3	1,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Hanehalkına Yapılan Fayda Ödemeleri	477.235.616,1	91,1
Yurtdışına Yapılan Transferler	823,4	0,0
<b>Sermaye Transferleri</b>	<b>16.532,3</b>	<b>0,0</b>
Yurtiçi Sermaye Transferleri	16.532,3	0,0
<b>Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri</b>	<b>34.760,8</b>	<b>0,0</b>
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	28.702,5	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	33,4	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	822,2	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	1.627,5	0,0
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	3.573,9	0,0
Yurtdışı döviz borçlanma kur farkı	1,3	0,0
<b>Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler</b>	<b>35.653.085,2</b>	<b>6,8</b>
Sosyal Güvenlik Prim Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	32.659.692,7	6,2
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	747.438,7	0,1
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.245.953,8	0,4
<b>Amortisman Giderleri</b>	<b>288.002,2</b>	<b>0,1</b>
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	214.711,8	0,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	73.290,3	0,0
<b>İlk Madde ve Malzeme Giderleri</b>	<b>52.095,4</b>	<b>0,0</b>
Kırtasiye Malzemeleri	30.743,0	0,0
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	549,8	0,0
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	1.923,8	0,0
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	149,5	0,0
Temizleme Ekipmanları	11.724,0	0,0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	1.721,3	0,0
Yiyecek	0,3	0,0
İçecek	115,1	0,0
Zirai Maddeler	9,7	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	2.362,8	0,0
Yedek Parçalar	1.766,4	0,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	34,0	0,0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	733,0	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	8,6	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	254,3	0,0
<b>Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler</b>	<b>408.712,1</b>	<b>0,1</b>
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	15.020,2	0,0
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	393.691,9	0,1
<b>Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler</b>	<b>13.843,3</b>	<b>0,0</b>
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	13.527,1	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	316,2	0,0
<b>Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler</b>	<b>133.712,9</b>	<b>0,0</b>
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	133.712,9	0,0
<b>Diğer Giderler</b>	<b>2.622,1</b>	<b>0,0</b>
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	2.622,1	0,0
<b>NET FAALİYET SONUCU</b>	<b>72.847.720,6</b>	

- 1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları verilerini içermektedir.
- 2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı
- 3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu
- 4) Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

# Ek 17: MAHALLİ İDARELER 2020 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU

MAHALLİ İDARELER 2020 YILI KONSOLİDE KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU (Bin TL)					
AKTİF (VARLIKLAR)	2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)	2019	2020
<b>1 DÖNEN VARLIKLAR</b>	<b>72.084.520,9</b>	<b>93.110.318,3</b>	<b>3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>80.946.496,4</b>	<b>93.478.601,3</b>
10 HAZİR DEĞERLER	13.567.758,4	29.363.455,7	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	14.054.518,2	18.565.086,1
100 KASA	4.304,4	9.468,6	300 BANKA KREDİLERİ	10.238.298,6	12.427.823,8
101 ALINAN ÇEKLER	25.701,0	66.721,6	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	3.782.358,1	6.095.433,9
102 BANKA	11.199.086,6	20.896.468,6	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	20.194,4	18.207,0
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ ( - )	-308.374,4	-366.656,6	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-11.280,4	-5.795,3
104 PROJE ÖZEL HESABI	1.275.023,9	5.410.926,4	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	24.947,5	29.416,8
105 DÖVİZ	203.788,3	263.064,1	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	2.324.338,7	3.328.507,4
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ ( - )	-2.284,4	-8.578,1	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DİŞ MALİ BORÇLAR	3.328.507,4	3.328.507,4
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	372.990,0	1.883.528,9	32 FAALİYET BORÇLARI	34.809.688,3	38.955.363,3
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	797.523,0	1.208.512,2	320 BÜTÇE EMANETLERİ	34.261.531,5	38.510.112,8
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	117.265,7	83.120,3	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	384.643,9	330.639,0
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	69,4	64,9	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	163.512,9	114.611,6
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	108.480,3	45.991,7	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	10.611.356,7	12.045.216,6
112 KAMU KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	6.543,1	34.297,7	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.608.773,3	4.113.345,4
117 MENKUL VARLIKLAR	2.172,8	2.766,0	333 EMANETLER	7.002.583,4	7.931.871,2
118 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	0,0	0,0	34 ALINAN AVANSLAR	49.939,0	68.562,4
12 FAALİYET ALACAKLARI	24.438.320,9	28.119.232,2	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	42.071,7	49.207,6
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	8.014.291,4	9.701.265,9	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	7.867,3	19.354,8
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	14.882.023,3	16.530.082,5	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	13.901.387,1	14.708.037,7
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	716.089,7	914.995,0	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	2.043.312,8	2.257.547,8
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	217.698,2	255.734,0	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	2.113.400,1	2.410.735,1
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	608.218,4	717.154,9	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	2.189.632,7	2.598.466,0
13 KURUM ALACAKLARI	2.410.760,5	913.359,2	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	1.390.859,2	1.444.235,7
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	1.476.560,7	59.909,9	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	6.164.182,3	5.997.053,0
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	79.549,8	68.284,2	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.196.454,3	1.522.645,5
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	854.650,1	785.165,2	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	1.082.306,1	1.416.143,0
14 DİĞER ALACAKLAR	1.916.371,4	2.752.343,5	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	114.148,2	106.502,5
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.916.371,4	2.752.343,5	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	3.941.534,9	4.200.505,3
15 STOKLAR	4.731.577,7	5.933.284,4	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	75.002,9	199.601,7
150 İLK MADDE VE MALZEME	4.701.042,7	5.890.167,5	381 GİDER TAHAKKUKLARI	3.866.532,1	4.000.903,6
153 TİCARİ MALLAR	19.210,8	31.192,5	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	57.279,2	84.677,1
157 DİĞER STOKLAR	11.324,2	11.924,3	397 SAYIM FAZLALARI	40.693,5	50.814,5
16 ÖN ÖDEMELER	575.629,6	755.006,6	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	16.585,7	33.862,6
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	4,5	478,9	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	98.634.395,1	112.844.010,6
161 PERSONEL AVANSLARI	40,3	7,8	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	47.574.368,4	51.302.564,9
162 BÜTÇE DİŞİ AVANS VE KREDİLER	444.897,6	534.643,5	400 BANKA KREDİLERİ	38.610.102,5	37.923.073,4
164 AKREDİTİFLER	24,1	15,4	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	7.536.413,9	7.808.162,1
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	72.562,8	217.928,7	404 TAHVİLLER HESABI	0,0	4.310.966,0
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	57.913,9	1.745,9	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	34.216,3	12.507,7
167 DOĞRUDAN DİŞİ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLER	186,5	186,5	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-11.636,5	-2.632,5
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	124.660,4	102.833,2	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	1.405.272,2	1.250.488,3
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	123.273,2	100.698,0	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	19.472.299,9	27.829.725,3
181 GELİR TAHAKKUKLARI	1.387,2	2.135,2	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	19.472.299,9	27.829.725,3
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	24.202.176,3	25.087.683,2	42 FAALİYET BORÇLARI	174.680,0	412.142,1
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	24.152.896,0	25.063.930,0	429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI	174.680,0	412.142,1
197 SAYIM NOKSANLARI	15.484,3	10.436,3	43 DİĞER BORÇLAR	8.574.573,2	10.714.642,0
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	33.796,1	13.316,9	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.955.824,2	3.049.795,8
2 DURAN VARLIKLAR	504.952.864,6	564.569.553,6	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE	6.618.748,9	7.664.846,2
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	42,7	72,1	44 ALINAN AVANSLAR	44.353,7	47.654,6
217 MENKUL VARLIKLAR	42,7	72,1	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	0,0	3.255,0
218 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	0,0	0,0	449 ALINAN DİĞER AVANSLAR	44.353,7	44.399,6
22 FAALİYET ALACAKLARI	2.764.451,8	6.519.735,5	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	7.764.410,3	9.446.776,0
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	747.484,7	1.185.719,2	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	7.096.982,2	8.448.206,2
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	518.729,5	2.559.026,8	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	667.428,1	998.569,8
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	78.048,2	128.549,6	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	14.829.991,1	12.926.183,9
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.420.189,4	2.646.439,8	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	821.259,5	1.095.652,2

AKTİF (VARLIKLAR)		2019	2020	PASİF (KAYNAKLAR)		2019	2020
23 KURUM ALACAKLARI	568.759,4	405.143,2	481 GİDER TAHAKKUKLARI	14.008.731,5	11.830.531,8		
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	224.570,1	53.484,4	49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	199.718,5	164.321,8		
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	344.189,3	351.658,8	499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	199.718,5	164.321,8		
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	27.455.585,9	30.948.214,2	5 ÖZ KAYNAKLAR	397.456.494,1	451.357.260,0		
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	10.893.306,8	12.783.307,2	50 NET DEĞER	290.293.185,1	342.669.721,6		
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	17.277.890,0	18.980.834,9	500 NET DEĞER	290.293.185,1	342.669.721,6		
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-715.610,8	-815.928,0	51 DEĞER HAREKETLERİ	1.395.211,0	1.018.707,4		
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	473.774.767,1	526.023.206,8	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	1.395.211,0	1.018.707,4		
250 ARAZİ VE ARSALAR	152.305.955,5	178.625.734,2	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	119.673.457,7	144.764.913,6		
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	199.758.049,0	215.312.073,4	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	119.673.457,7	144.764.913,6		
252 BİNALAR	70.680.345,4	78.768.341,3	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-27.041.928,7	-59.835.377,0		
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	9.992.105,4	11.170.438,5	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-27.041.928,7	-59.835.377,0		
254 TAŞITLAR	16.741.492,1	18.092.932,6	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	13.136.569,0	22.739.294,5		
255 DEMİRBAŞLAR	6.432.889,5	7.497.369,4	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	13.136.569,0	22.739.294,5		
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	4.713.695,1	5.229.578,3					
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-64.481.990,5	-74.277.436,7					
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	76.751.318,0	84.787.062,0					
259 YATIRIM AVANSLARI	880.907,4	817.113,6					
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	512,2	49,9					
260 HAKLAR	2.519.848,9	2.912.099,2					
264 ÖZEL MALİYETLER	85.667,7	111.529,0					
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.605.004,4	-3.023.578,3					
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	173.393,3	430.717,3					
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	169.105,1	419.009,9					
281 GELİR TAHAKKUKLARI	4.288,2	11.707,4					
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	215.352,2	242.414,7					
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	774.354,3	949.598,2					
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	78.622,0	29.962,8					
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-637.624,1	-737.146,4					
<b>AKTİF TOPLAMI</b>	<b>577.037.385,5</b>	<b>657.679.871,9</b>	<b>PASİF TOPLAMI</b>	<b>577.037.385,5</b>	<b>657.679.871,9</b>		
<b>9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR</b>			<b>9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR</b>				
90 ÖDENEK HESAPLARI	73.798,9	148.150,1	90 ÖDENEK HESAPLARI	73.798,9	148.150,1		
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	73.798,9	148.150,1	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	73.798,9	148.150,1		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	21.660.783,3	24.184.790,2	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	21.660.783,3	24.184.790,2		
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	19.267.779,4	20.991.737,7	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	19.267.779,4	20.991.737,7		
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	9.288,5	8.123,4	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	9.288,5	8.123,4		
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	2.383.715,5	3.184.929,1	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	2.383.715,5	3.184.929,1		
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	74.597.645,4	70.712.060,8	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	74.597.645,4	70.712.060,8		
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	74.544.670,8	70.571.533,5	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	74.544.670,8	70.571.533,5		
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	52.974,6	140.527,3	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	52.974,6	140.527,3		
93 VERİLEN GARANTİLER	122.567,6	327.673,1	93 VERİLEN GARANTİLER	122.567,6	327.673,1		
930 VERİLEN GARANTİLER	122.567,6	327.673,1	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	122.567,6	327.673,1		
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	435.517,7	758.299,8	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	435.517,7	758.299,8		
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	435.517,7	758.299,8	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	435.517,7	758.299,8		
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	22.310.472,3	30.579.302,6	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	22.310.472,3	30.579.302,6		
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	19.656.450,1	27.775.648,1	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	22.310.472,3	30.579.302,6		
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	2.654.022,1	2.803.654,5					
<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>696.238.170,7</b>	<b>784.390.148,5</b>	<b>GENEL TOPLAM</b>	<b>696.238.170,7</b>	<b>784.390.148,5</b>		

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan Mahalli İdareler alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

3. Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

4. Mahalli idareler kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

## Ek 18: 2020 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN/EDİLMİYEN TUTARLAR

MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)					
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar	Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar
120	Gelirlerden Alacaklar	25.031.806	363	Kamu İdare Payları	25.031.806
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	168.428.789	363	Kamu İdare Payları	168.428.789
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	7.305.096	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenen veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	7.305.096
122	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	744.253	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenen veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	744.253
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	3.974.680.903	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	3.974.680.903
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	213.357.905	309	Diğer İç Mali Borçlar	213.357.905
222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	28.095.095	438	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	28.095.095
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	3.943.524.949	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	3.943.524.949
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	5.135.363.629	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	5.135.363.629
630	Giderler	3.702.550.480	600	Gelirler	3.702.550.480
<b>TOPLAM</b>		<b>17.199.082.904</b>	<b>TOPLAM</b>		<b>17.199.082.904</b>

MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEMİYEN TUTARLAR (TL)					
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar	Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar
120	Gelirlerden Alacaklar	0	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar	1.509.312.021
120	Gelirlerden Alacaklar	602	363	Kamu İdare Payları	597.594.577
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar	0	363	Kamu İdare Payları	56.379.728
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	39.847.465	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	1.402.658.390
137	Takipteki Kurum Alacakları	34.846.789	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	0
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	40.670.472	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	32.290.888
630	Giderler (591 Hesap)	262.795.266	600	Gelirler (590 Hesap)	305.568.819
<b>TOPLAM</b>		<b>378.160.594</b>	<b>TOPLAM</b>		<b>3.903.804.423</b>



## Ek 19: MAHALLİ İDARELER 2020 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

MAHALLİ İDARELER 2020 YILI KONSOLİDE FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)		
	2020	% Dağılım
<b>FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)</b>	<b>184.375.876,1</b>	<b>100,0</b>
<b>Vergi Gelirleri</b>	<b>22.623.405,3</b>	<b>12,3</b>
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	15.810.765,9	8,6
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	3.638.557,1	2,0
Harçlar	3.162.326,6	1,7
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	11.755,7	0,0
<b>Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri</b>	<b>33.075.548,3</b>	<b>17,9</b>
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	18.536.108,2	10,1
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	69.438,2	0,0
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	114.031,4	0,1
Kurumlar Hasılatı	9.531.254,3	5,2
Kurumlar Karları	115.085,1	0,1
Kira Gelirleri	4.342.206,4	2,4
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	367.424,8	0,2
<b>Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler</b>	<b>10.421.328,1</b>	<b>5,7</b>
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	46.579,2	0,0
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	4.164.711,4	2,3
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	489.780,2	0,3
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	2.184.157,6	1,2
Proje Yardımları	3.536.099,7	1,9
<b>Diğer Gelirler</b>	<b>108.674.735,6</b>	<b>58,9</b>
Faiz Gelirleri	1.282.494,5	0,7
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	98.382.518,7	53,4
Para Cezaları	3.199.380,2	1,7
Diğer Çeşitli Gelirler	5.810.342,2	3,2
<b>Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri</b>	<b>9.333.659,7</b>	<b>5,1</b>
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	590.672,7	0,3
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	9.124,4	0,0
Stokların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	7.882,2	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	2.346.366,4	1,3
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumlu Farklar	181.734,0	0,1
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	2.418.878,7	1,3
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	74.597,5	0,0
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	1.287.259,8	0,7
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2.417.143,9	1,3
<b>Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar</b>	<b>247.199,0</b>	<b>0,1</b>
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	90.833,5	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	18.508,0	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	1.126,4	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.İ.İ.	1.788,6	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	134.942,4	0,1
<b>FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)</b>	<b>161.636.581,6</b>	<b>100,0</b>
<b>Personel Giderleri</b>	<b>24.863.021,9</b>	<b>15,4</b>
Memurlar	10.587.036,9	6,5
Sözleşmeli Personel	2.064.945,1	1,3
İşçiler	10.728.340,8	6,6
Geçici Personel	180.629,3	0,1
Diğer Personel	1.302.069,9	0,8
<b>Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri</b>	<b>3.880.234,7</b>	<b>2,4</b>
Memurlar	1.475.845,3	0,9
Sözleşmeli Personel	305.880,6	0,2
İşçiler	1.884.910,5	1,2
Geçici Personel	72.483,6	0,0
Diğer Personel	140.962,6	0,1
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	152,1	0,0
<b>Mal Ve Hizmet Alım Giderleri</b>	<b>69.425.231,1</b>	<b>43,0</b>
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	560.991,7	0,3
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	10.886.041,1	6,7
Yolluklar	63.652,8	0,0
Görev Giderleri	2.787.556,2	1,7
Hizmet Alımları	48.284.269,6	29,9
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	827.764,6	0,5
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	2.311.725,5	1,4
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	3.675.982,1	2,3
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	27.247,6	0,0

<b>MAHALLİ İDARELER 2020 YILI KONSOLİDE FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (Bin TL)</b>		
	<b>2020</b>	<b>% Dağılım</b>
<b>FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)</b>	<b>161.636.581,6</b>	<b>100,0</b>
<b>Faiz Giderleri</b>	<b>7.814.411,7</b>	<b>4,8</b>
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	36.014,8	0,0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	7.058.745,9	4,4
Dış Borç Faiz Giderleri	719.632,2	0,4
İskonto Giderleri	18,8	0,0
<b>Cari Transferler</b>	<b>5.183.837,4</b>	<b>3,2</b>
Görev Zararları	702.278,7	0,4
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	190.939,3	0,1
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	635.191,1	0,4
Hane Halkına Yapılan Transferler	3.550.325,1	2,2
Yurtdışına Yapılan Transferler	13.875,9	0,0
Gelirlerden Ayrılan Paylar	91.227,3	0,1
<b>Sermaye Transferleri</b>	<b>2.933.105,4</b>	<b>1,8</b>
Yurtiçi Sermaye Transferleri	2.925.218,4	1,8
Yurtdışı Sermaye Transferleri	7.887,1	0,0
<b>Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri</b>	<b>14.468.840,5</b>	<b>9,0</b>
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	1.149.966,7	0,7
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Farklar	101.149,0	0,1
Stokların Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Farklar	156,0	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Farklar	475.369,7	0,3
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Farklar	53.866,2	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	10.833.091,9	6,7
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	8.069,3	0,0
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	648,7	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	1.846.523,0	1,1
<b>Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler</b>	<b>1.876.448,2</b>	<b>1,2</b>
Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	582.817,4	0,4
Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	854.424,2	0,5
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	16.280,2	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	422.926,3	0,3
<b>Amortisman Giderleri</b>	<b>12.038.110,1</b>	<b>7,4</b>
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	11.567.105,9	7,2
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	420.127,3	0,3
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	50.876,9	0,0
<b>İlk Madde ve Malzeme Giderleri</b>	<b>11.318.820,8</b>	<b>7,0</b>
Kırtasiye Malzemeleri	343.919,9	0,2
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	64.859,5	0,0
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	542.379,8	0,3
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	2.909.531,8	1,8
Temizleme Ekipmanları	545.655,9	0,3
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiyeye Malzemeleri	317.399,1	0,2
Yiyecek	482.424,9	0,3
İçecek	127.827,4	0,1
Canlı Hayvanlar	23.317,1	0,0
Zirai Maddeler	577.797,3	0,4
Yem	59.155,0	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	2.524.639,4	1,6
Yedek Parçalar	1.398.185,4	0,9
Nakil Vasıtaları Lastikleri	176.168,3	0,1
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	68.266,0	0,0
Spor Malzemeleri Grubu	41.327,5	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	62.464,9	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	1.053.501,6	0,7
<b>Karşılık Giderleri</b>	<b>332.008,2</b>	<b>0,2</b>
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	332.008,2	0,2
<b>Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler</b>	<b>2.316.322,8</b>	<b>1,4</b>
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	2.236.805,0	1,4
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	39.453,8	0,0
Kurum Alacaklarından Silinenler	40.063,9	0,0
<b>Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler</b>	<b>1.387.732,4</b>	<b>0,9</b>
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan	1.241.967,5	0,8
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan	3.215,4	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	34,6	0,0
Sos. Güv. Kurumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	50,1	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	142.464,8	0,1
<b>Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler</b>	<b>1.699.071,5</b>	<b>1,1</b>
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.699.071,5	1,1
<b>Diğer Giderler</b>	<b>2.099.384,9</b>	<b>1,3</b>
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	2.099.384,9	1,3
<b>NET FAALİYET SONUCU</b>	<b>22.739.294,5</b>	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mahalli idareler kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

4) Mahalli idareler kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

## Ek 20: MERKEZİ YÖNETİM 2020 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN		KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEK DEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE			İPTAL EDİLEN ÖDENEK
	DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK		
CUMHURBAŞKANLIĞI	0	0	0	1.417.442	63.300	63.300	1.600.000	0	0	0	0	462.750
MILLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞK	135	0	0	3.774	0	0	273.545	0	0	0	0	2.808
MILLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SE	0	0	0	21	1.752	1.752	249	0	0	0	0	272
DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	0	0	1.300	5.123.499	111.197	111.197	194.514	0	7.772	5.889	124.177	
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	587	17.974	17.974	8.305	0	0	0	0	7.865
MILLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANL	0	0	0	0	40.986	40.986	18.630	0	796	111.756	2.421	
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	0	729.957	92.047.012	2.068	769.022	769.022	322.100	101.610.512	0	0	0	71.509
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	17.228	17.228	75.169	0	0	0	0	2.422
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	0	0	166	0	168.839	168.839	0	0	0	0	0	200.463
ANAYASA MAHKEMESİ	0	0	0	845	5.965	5.965	0	0	0	0	0	7.864
YARGITAY	0	0	0	663.291	36.041	36.041	481.706	0	0	0	0	13.361
DANIŞTAY	0	0	0	329	4.778	4.778	2.952	0	0	0	0	2.675
SAYIŞTAY	0	0	0	21	550	550	0	0	0	0	0	83.623
ADALET BAKANLIĞI	0	349.000	62.041	3.003.465	1.936.091	1.936.091	2.822.289	0	0	0	0	69.818
MILLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	14.746.305	0	1.399.290	12.010.027	1.689.960	1.689.960	3.036.885	0	238.912	0	13.159.592	
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	75.995	295.921	791.426	66.038	859.062	859.062	1.563.228	0	0	0	0	266.358
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	317.429	6.722	363.643	1.917.829	130.079	130.079	694.148	0	85	0	0	284.094
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.741.581	281.500	18.000	14.753.345	2.153.579	2.153.579	428.853	0	6.292	16.340	2.413.268	
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	119.991	7.500	80	72.888	38.597	38.597	158.159	0	0	0	0	121.171
GOÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	37.895	0	0	0	178.404	178.404	1.017.400	0	0	0	0	30.787
AFET VE ACIL DURUM YÖNETİMİ BA	1.490	0	48.022	25	102.024	102.024	4.037.145	0	0	0	0	16.711
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	0	0	37.223	5.409	163.207	163.207	680.326	0	92.716	40.586	131.769	
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	14.799	14.799	502.000	0	0	0	0	13.942
HAZINE VE MALİYE BAKANLIĞI	1.224.610	4.855.473	202.313	1.997.423	7.797.173	7.797.173	17.103.902	0	0	0	0	7.159.209
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	616	0	50.714	6.674	151.359	151.359	531.867	0	0	0	0	162.494
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	0	0	1.924	512	73.273	73.273	0	0	0	0	0	20.544
MILLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	640.221	0	1.139.600	44.869.250	5.780.305	5.780.305	1.069.542	0	118.174	319.661	845.559	
SAĞLIK BAKANLIĞI	14.061	0	126.295	10.856.975	2.682.823	2.682.823	4.069.911	0	4.001	2.530	251.851	
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKA	0	0	65.447	152.677	28.155	28.155	405.880	0	0	0	0	98.613
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	510.150	57.904	29.436	34.765	868.865	868.865	523.356	0	180	0	0	583.020
HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	0	0	0	0	3.827	3.827	30	0	0	0	0	2.599
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETL	129.536	0	619.895	21.741	3.777.555	3.777.555	24.136.504	0	8.716	5.973	437.829	
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	178.916	0	24.400	56.400	377.947	377.947	2.120.439	0	0	0	0	316.322
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	0	343.118	1.110.498	19.533	194.630	194.630	1.345.245	0	205.349	416.888	218.757	
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜ	0	0	5.105	7.079	38.056	38.056	186.181	0	239.292	34.984	93.371	
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	0	0	0	971.300	355.804	355.804	19.907	0	57.706	5.588.806	18.091	
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	292.987	0	30.650	22.200	2.210.852	2.210.852	4.018.298	0	0	3.469	962.790	
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	8.300	0	9.207	9.207	49.645	0	0	0	0	8.664
TİCARET BAKANLIĞI	2.602	5.000	0	493.511	444.050	444.050	191.428	0	12.658	0	0	100.040
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	2.816.361	2.237.720	490.462	122.300	12.079.510	12.079.510	27.920.774	0	0	0	0	4.045.128
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	0	217.787	0	0	4.526	4.526	26.568	0	0	0	0	40.954
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	0	66.662	0	0	26.562	26.562	31.321	0	0	0	0	62.575
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	77.125	0	0	17.068	17.068	42.669	0	0	0	0	38.773
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	0	95.863	0	0	57.195	57.195	23.824	0	2.207	15.813	118.620	
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	0	141.914	0	0	42.201	42.201	40.898	0	0	0	0	108.289
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	0	74.920	0	0	160.304	160.304	67.135	0	7.108	199	84.099	
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	33.184	0	0	29.424	29.424	8.615	0	15	4.814	16.757	
BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ	0	29.477	0	0	10.202	10.202	56.061	0	388	291	33.099	
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	0	44.808	0	0	23.087	23.087	1.707	0	0	1.301	84.574	
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	24.496	0	0	12.776	12.776	3.657	0	86	645	16.273	
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜN	0	13.557	0	0	4.432	4.432	5.000	0	324	40	15.952	
EGE ÜNİVERSİTESİ	0	135.554	0	0	36.570	36.570	8.000	0	0	0	0	79.402

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN		KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEK DEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
	DEVRE DEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ. YILDAN DEVRE DEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	0	96.986	0	0	49.114	49.114	0	0	3	7	70.670
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	0	52.797	0	0	12.978	12.978	17.425	0	9	0	63.572
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2.438	72.809	0	0	20.390	20.390	12.627	0	81	5	57.476
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	0	55.654	0	0	15.475	15.475	0	0	3	0	45.700
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	0	22.552	0	0	16.779	16.779	31.807	0	0	0	37.552
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	0	83.649	0	0	21.189	21.189	33.871	0	1	683	73.335
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	0	64.999	0	0	29.315	29.315	24.177	0	22	25	49.036
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	0	45.531	0	0	10.251	10.251	25.438	0	0	0	47.591
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	12.374	47.914	0	0	32.369	32.369	26.119	0	892	0	31.290
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	0	32.633	0	0	32.473	32.473	17.448	0	5	0	20.683
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	43.125	0	0	22.984	22.984	15.593	0	0	0	46.306
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	0	49.329	0	0	23.675	23.675	35.906	0	0	0	23.107
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	0	42.525	0	0	6.840	6.840	27.850	0	0	0	13.419
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	0	21.446	0	0	12.912	12.912	54.744	0	0	0	28.389
DICLE ÜNİVERSİTESİ	0	27.049	0	0	9.550	9.550	39.133	0	0	0	24.290
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	0	32.045	0	0	17.616	17.616	19.531	0	0	0	26.977
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	0	53.003	0	0	12.149	12.149	34.031	0	0	1.500	21.138
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜ	0	10.343	0	0	11.463	11.463	13.493	0	0	0	7.360
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	5.367	0	0	2.882	2.882	14.994	0	0	0	1.721
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	0	16.780	0	0	8.092	8.092	13.759	0	0	0	7.427
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	0	26.848	0	0	7.137	7.137	22.995	0	0	150	40.245
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	0	48.492	0	0	19.331	19.331	33.965	0	0	90	30.271
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	0	8.565	0	0	16.277	16.277	9.130	0	0	50	16.605
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	136	24.397	0	0	6.993	6.993	26.530	0	176	0	20.706
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	0	21.783	0	0	15.181	15.181	28.625	0	0	0	15.017
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	0	12.956	0	0	3.302	3.302	25.530	0	0	0	14.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	0	34.675	0	0	30.486	30.486	24.015	0	0	226	36.311
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	0	25.826	0	0	4.036	4.036	0	0	0	0	50.141
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	0	35.690	0	0	16.601	16.601	34.445	0	1	20	24.126
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	0	8.767	0	0	7.505	7.505	15.876	0	0	118	10.705
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	0	25.946	0	0	7.741	7.741	14.070	0	0	0	29.619
AFYON KOCA TEPE ÜNİVERSİTESİ	0	9.342	0	0	17.737	17.737	2.519	0	0	0	11.891
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	0	15.470	0	0	5.734	5.734	3.027	0	5.000	0	13.856
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	0	20.888	0	0	11.257	11.257	27.635	0	0	200	24.131
NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	0	17.263	0	0	2.833	2.833	8.683	0	129	200	13.487
KÜTAHYA Dumlupınar ÜNİVERSİTESİ	0	36.881	0	0	4.038	4.038	16.344	0	0	0	28.131
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	0	20.217	0	0	9.028	9.028	21.290	0	10	0	23.345
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	0	8.024	0	0	8.435	8.435	7.787	0	0	0	14.316
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	0	21.594	0	0	8.556	8.556	29.774	0	365	0	22.521
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	0	13.861	0	0	7.389	7.389	3.640	0	0	0	15.239
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	0	20.406	0	0	21.089	21.089	12.368	0	100	0	39.760
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	0	7.872	0	0	4.897	4.897	0	0	0	0	5.763
KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ	0	5.037	0	0	2.644	2.644	12.968	0	250	13	5.798
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	0	17.141	0	0	19.630	19.630	11.321	0	0	0	14.378
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	0	21.508	0	0	11.300	11.300	6.758	0	0	0	13.074
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	0	11.338	0	0	9.486	9.486	16.334	0	138	113	1.539
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	0	16.196	0	0	3.886	3.886	7.436	0	0	0	16.097
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	0	55.669	0	0	5.434	5.434	33.750	0	0	0	11.714
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	0	26.601	0	0	12.402	12.402	24.228	0	0	0	25.436
ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	0	9.729	0	0	3.098	3.098	18.460	0	227	1.392	10.230
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	0	5.879	0	0	3.705	3.705	8.098	0	18	0	8.211
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	0	14.320	0	0	10.405	10.405	8.663	0	0	0	14.687
HİTTİ ÜNİVERSİTESİ	0	11.082	0	0	4.836	4.836	15.332	0	0	0	12.675
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	0	17.252	0	0	11.461	11.461	19.008	0	0	0	3.732
ADYAMAN ÜNİVERSİTESİ	0	10.928	0	0	4.195	4.195	8.461	0	0	0	15.624
ORDU ÜNİVERSİTESİ	0	10.928	0	0	2.816	2.816	8.333	0	0	0	6.422
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	0	6.519	0	0	5.011	5.011	6.378	0	0	0	7.330

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN		KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNÇE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
	DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİV	0	10.008	0	0	9.934	9.934	12.018	0	0	0	6.013
AĞRI İBRAHİM ÇEÇENİ ÜNİVERSİTE	0	5.743	0	0	1.345	1.345	9.695	0	0	0	2.222
SINOP ÜNİVERSİTESİ	0	2.206	0	0	6.849	6.849	5.047	0	0	0	3.889
SIIRT ÜNİVERSİTESİ	0	19.321	0	0	3.211	3.211	7.597	0	0	0	20.889
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİV	0	1.198	0	0	5.617	5.617	9.315	0	0	0	2.701
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	0	36.580	0	0	5.688	5.688	2.630	0	996	21	16.195
KILIS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	0	4.875	0	0	3.441	3.441	6.760	0	0	0	6.767
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	0	13.549	0	0	3.883	3.883	10.497	0	0	0	6.583
ARTVIN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	0	22.209	0	0	1.359	1.359	4.835	0	0	0	8.082
BİLEÇİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTE	0	20.622	0	0	5.586	5.586	4.304	0	0	0	4.670
BITLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	0	6.229	0	0	4.041	4.041	3.319	0	0	0	6.342
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	0	11.551	0	0	2.566	2.566	6.758	0	0	0	13.173
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİT	0	5.087	0	0	2.596	2.596	8.437	0	0	0	3.989
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	0	18.694	0	0	1.132	1.132	9.088	0	1	104	8.099
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	0	27.659	0	0	5.597	5.597	6.683	0	0	0	5.595
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	0	14.103	0	0	5.455	5.455	13.371	0	0	0	7.073
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	0	13.064	0	0	2.155	2.155	8.386	0	0	0	25.782
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	0	6.880	0	0	2.883	2.883	7.597	0	0	0	7.037
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	0	8.076	0	0	3.779	3.779	5.699	0	0	0	4.238
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	0	7.836	0	0	5.561	5.561	2.137	0	0	0	7.847
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	0	8.397	0	0	2.664	2.664	0	0	0	0	9.723
HAKKARI ÜNİVERSİTESİ	0	30.187	0	0	746	746	12.572	0	0	0	7.410
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	0	9.855	0	0	3.889	3.889	8.658	0	0	0	8.117
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	0	4.230	0	0	4.552	4.552	7.268	0	0	0	3.574
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	0	79.362	0	0	3.399	3.399	16.448	0	0	0	43.932
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	0	7.684	0	0	6.369	6.369	3.449	0	0	0	7.293
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	0	12.906	0	0	773	773	6.555	0	0	0	14.257
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVER	0	42.494	0	0	7.605	7.605	9.646	0	0	7	15.277
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	39.289	0	0	6.755	6.755	10.400	0	0	184	2.506
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTE	0	68.424	0	0	2.076	2.076	6.404	0	0	38.206	21.138
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	0	10.865	0	0	6.110	6.110	21.264	0	0	0	4.177
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTE	0	37.159	14.611	0	15.240	15.240	25.879	0	0	0	21.670
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	0	7.763	0	0	6.316	6.316	7.177	0	0	0	6.835
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	10.933	0	0	3.219	3.219	4.225	0	0	0	8.710
ADANA ALPARSLAN TÜRKŐŐ BİLİM	0	7.085	0	0	2.149	2.149	9.304	0	0	0	12.430
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVER	0	26.768	0	0	7.779	7.779	25.356	0	0	0	15.642
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	0	22.691	0	0	95.250	95.250	29.413	0	0	1.402	18.227
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERS	0	11.242	0	0	2.242	2.242	16.633	0	0	0	6.277
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	5.817	0	0	522	522	5.646	0	0	0	13.472
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİV	0	5.912	0	0	4.123	4.123	11.895	0	0	0	7.637
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	0	14.703	0	0	5.294	5.294	20.464	0	0	0	7.652
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	0	7.654	0	0	9.258	9.258	8.584	0	0	0	2.293
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	0	9	0	0	134	134	0	0	0	0	3.309
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLA	0	3.276	0	0	4.299	4.299	10.632	0	0	0	6.138
GAZİANTEP BİLİM VE TEKNOLOJİ Ü	0	414	0	0	4.917	4.917	8.245	0	0	0	3.371
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	7.952	0	0	12.705	12.705	5.766	0	0	0	4.392
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVE	0	3.134	0	0	3.500	3.500	17.532	0	0	0	4.631
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİ	0	617	0	0	732	732	35.842	0	0	0	5.903
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAH	0	69.594	0	0	32.458	32.458	75.958	0	39	380	84.019
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVE	0	19.354	0	0	46.895	46.895	32.241	0	0	0	29.314
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER Ü	0	9.022	0	0	6.725	6.725	14.302	0	0	0	6.169
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	0	4.144	0	0	3.782	3.782	12.659	0	0	0	6.465
SIVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVER	0	721	0	0	2.180	2.180	8.796	0	0	4	6.916
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	0	5.593	0	0	2.815	2.815	5.872	0	0	0	4.768
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	0	4.986	0	0	3.130	3.130	0	0	0	0	13.234
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	0	12.833	0	0	5.907	5.907	3.416	0	0	9	10.740

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN		KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNÇE			İPTAL EDİLEN ÖDENEK
	DEV REDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEV REDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK		
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVE	0	7.805	0	0	3.873	3.873	1.005	0	0	0	0	10.551
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	7.265	0	0	6.889	6.889	16.943	0	211	0	0	6.015
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜN	0	9.768	0	0	3.719	3.719	15.163	0	0	0	0	4.947
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLE	0	19.667	0	0	20.205	20.205	22.133	0	0	0	0	6.211
ÖLÇME SEĞME VE YERLEŞTİRME M	0	214.718	0	0	1.247	1.247	0	0	0	0	0	64.779
ATA TÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜ	0	107	0	0	789	789	906	0	0	0	0	220
ATA TÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	0	546	0	0	130	130	0	0	0	0	0	749
ATA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	0	591	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.390
TÜRK DİL KURUMU	0	9.888	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.214
TÜRK TARİH KURUMU	0	77.816	0	0	412	412	0	0	0	0	0	32.301
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK	49.519	1.926.288	24.400	0	522.047	522.047	785.538	0	0	993	1.120.682	
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	0	653	0	0	60	60	0	0	0	0	0	3.587
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	0	1.010	0	0	1.377	1.377	0	0	0	0	0	6.368
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜD	0	9.500	0	0	7.121	7.121	40.900	0	0	0	0	12.379
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL	0	11.535	0	0	14.858	14.858	1.500	0	0	0	0	936
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	564.241	0	0	44.632	44.632	27.670	0	15.581	41.690	204.085	
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	395.594	0	0	30.314	30.314	0	0	1.114	525	15.290	
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞ	179.033	623.074	0	0	0	0	0	0	0	0	0	623.290
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	0	28.740	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13.369
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	0	193.671	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87.710
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	0	34.065	0	0	7.952	7.952	0	0	0	0	0	9.462
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜ	0	14.423	0	3.949	67	67	0	0	0	0	0	158
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	2.668	6.225	0	50.596	19.823	19.823	0	0	0	0	0	1.101
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	0	14.892	0	0	269	269	0	0	0	0	0	771
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞL. GEL	0	118.515	0	0	170.491	170.491	0	0	0	0	0	18.759
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON	0	36.767	0	0	3.633	3.633	14.000	0	6.195	5.201	184.103	
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	0	0	0	0	674	674	0	0	0	0	0	6.812
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŐKANLI	0	1.934	0	0	900	900	0	0	0	0	0	3.356
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL M	213	225.471	6.420	0	23.565	23.565	210.515	0	0	0	0	79.199
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTU	0	3.026.372	0	0	107.250	107.250	0	0	0	0	0	750.807
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜ	0	15.433	0	0	5.920	5.920	0	0	0	0	0	2.748
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU	0	11.207	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.882
YURTDİŐİ TÜRKLER VE AKRABA TO	0	8.912	0	0	6.432	6.432	1.175	0	0	378	525	
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	100.239	372.457	0	2.443.721	2.443.721	23.303.626	0	542.555	632.410	21.592	
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU	0	1.177	0	0	10.313	10.313	1.129	0	0	0	0	584
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE K	0	8.784	0	0	111	111	0	0	0	0	0	7.318
KONYA OVA Sİ PROJESİ BÖLGE KAL	0	23.434	0	0	4.555	4.555	0	0	0	0	0	9.880
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE	0	4.058	0	32.000	234	234	15.400	0	0	0	0	563
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRL	58.652	801.631	23.250	0	524.810	524.810	3.707.377	0	6.765	84.835	215.485	
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	0	0	0	0	151	151	105	0	0	0	0	619
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KUR	0	9.477	0	0	5.593	5.593	0	0	0	0	0	12.867
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	0	40	0	0	1.720	1.720	0	0	0	0	0	3.526
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŐİTL	0	25	0	0	1.480	1.480	2.355	0	0	0	0	2.238
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŐ	10.056	56.790	0	0	773	773	0	0	0	0	0	47.388
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	0	639	0	0	61	61	453	0	0	0	0	1.772
NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ ARA	0	30	0	4.481	50	50	0	0	0	0	0	374
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL	0	209.584	0	93.650	84.581	84.581	0	0	0	0	0	16.038
TÜRKİYE UZAY AJANSI BAŞKANLIĞI	0	80.518	0	0	542	542	0	0	0	0	0	22.752
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	6.374	6.374	0	0	0	0	0	15.902
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MAD	0	0	59.027	0	5.335	5.335	0	0	0	0	0	36.121
RADYO VE TELEVİZYON ÜŐT KURU	0	14.000	0	0	28.567	28.567	0	0	0	0	0	10.698
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM	0	0	0	0	133.850	133.850	0	0	0	51.761	239.085	
SERMAYE PİYASASI KURULU	0	0	0	0	2.032	2.032	0	0	0	0	0	39.349
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENE	0	0	0	0	134.079	134.079	0	0	0	0	0	464.428
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KUR	0	60.995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	73.347
KAMU İHALE KURUMU	0	59.920	0	0	10.161	10.161	0	0	0	0	0	1.898
REKABET KURUMU	0	36.417	0	0	5.504	5.504	0	0	0	0	0	28.443
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18.195
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUM	0	0	0	0	210	210	0	0	0	0	0	14.246
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	0	0	0	0	3.292	3.292	0	0	0	0	0	100.710
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK	0	0	15.145	0	5.922	5.922	0	0	0	0	0	7.500

**Ek 21: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

**Ek 21-a: YEDEK ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	05-CARİ TRANSFERLER	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	TOPLAM
01	CUMHURBAŞKANLIĞI	800.000.000				800.000.000
01.77	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI		40.000.000			40.000.000
01.80	STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI				65.550.000	65.550.000
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI				75.300.000	75.300.000
10.81	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI			65.000.000		65.000.000
15	SAĞLIK BAKANLIĞI	1.189.909.000	120.000.000	150.000.000		1.459.909.000
24	AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI		1.056.890.000			1.056.890.000
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI			41.000.000		41.000.000
39.19	MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ			7.500.000		7.500.000
40.57	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			138.000.000		138.000.000
<b>TOPLAM</b>		<b>1.989.909.000</b>	<b>1.216.890.000</b>	<b>401.500.000</b>	<b>140.850.000</b>	<b>3.749.149.000</b>



**Ek 21-b: PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
01.75	MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	66.825.000	6.720.000	73.545.000
01.76	MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	249.000		249.000
01.77	DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	75.028.000		75.028.000
01.78	DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	3.090.000	215.000	3.305.000
01.79	MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	16.490.000	2.140.000	18.630.000
01.81	İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	9.548.000	621.000	10.169.000
04	YARGITAY	584.875	132.395	717.270
10.83	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	81.400.000	9.600.000	91.000.000
10.85	GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	14.000.000	500.000	14.500.000
10.86	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	9.906.000	1.238.000	11.144.000
11	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	299.000.000	1.000.000	300.000.000
13	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	384.326.153		384.326.153
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	12.706.167	5.213.511	17.919.678
23	HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU		30.000	30.000
26	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	4.787.000	3.000	4.790.000
27.75	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.500.000	1.000.000	7.500.000
29	GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	18.611.000	1.296.000	19.907.000
30	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	23.600.000	10.300.000	33.900.000
30.75	METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	12.237.000	108.000	12.345.000
31	TİCARET BAKANLIĞI	145.401.000		145.401.000
38.01	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	26.568.000		26.568.000
38.02	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	18.117.000	2.969.000	21.086.000
38.03	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	32.411.000	1.339.000	33.750.000
38.04	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	9.941.000	2.656.000	12.597.000
38.05	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	15.370.000	2.028.000	17.398.000
38.06	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	25.385.000		25.385.000
38.07	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.615.000		1.615.000
38.08	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	2.485.000	342.000	2.827.000
38.09	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	167.000	40.000	207.000
38.10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.211.000	446.000	3.657.000
38.14	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	14.947.000	2.478.200	17.425.200
38.15	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	11.827.000	800.000	12.627.000
38.17	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	26.811.000	996.000	27.807.000
38.18	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	23.782.000	4.034.000	27.816.000



KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
38.19	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	14.382.000	4.795.000	19.177.000
38.20	SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	17.112.000	3.326.000	20.438.000
38.21	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	23.464.000	2.655.000	26.119.000
38.22	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	14.724.000	2.724.000	17.448.000
38.23	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	14.636.000	957.000	15.593.000
38.24	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	32.374.000	3.532.000	35.906.000
38.25	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	19.173.000	2.275.000	21.448.000
38.26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	33.654.000	6.590.000	40.244.000
38.27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	33.022.000	2.361.000	35.383.000
38.28	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	15.173.000	4.358.000	19.531.000
38.29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	19.663.000	1.568.000	21.231.000
38.30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	6.218.000	994.000	7.212.000
38.31	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	6.505.000	540.000	7.045.000
38.32	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	10.496.000	913.000	11.409.000
38.33	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	14.619.000	3.301.000	17.920.000
38.34	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	9.003.000	1.553.000	10.556.000
38.35	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	7.015.000	1.115.000	8.130.000
38.36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	22.539.000	2.214.000	24.753.000
38.37	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	20.625.000	2.165.000	22.790.000
38.38	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	19.135.000	3.175.000	22.310.000
38.39	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	21.785.000	2.230.000	24.015.000
38.41	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	26.065.000	3.580.000	29.645.000
38.42	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	12.706.000	2.170.000	14.876.000
38.43	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	10.912.000	765.000	11.677.000
38.44	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	699.000		699.000
38.45	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	3.011.000	16.000	3.027.000
38.46	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	20.714.000	2.771.000	23.485.000
38.47	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	7.747.000	936.000	8.683.000
38.48	KÜTAHYA Dumlupınar ÜNİVERSİTESİ	14.180.000	2.164.000	16.344.000
38.49	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	18.301.787	1.488.475	19.790.262
38.50	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	7.052.000	735.000	7.787.000
38.51	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	21.851.000	3.923.000	25.774.000

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
38.53	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	11.363.000	1.005.000	<b>12.368.000</b>
38.55	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	10.838.000	755.000	<b>11.593.000</b>
38.56	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	6.321.000		<b>6.321.000</b>
38.57	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	5.908.000	850.000	<b>6.758.000</b>
38.58	BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	4.720.000	2.114.000	<b>6.834.000</b>
38.59	UŞAK ÜNİVERSİTESİ	7.289.000	147.000	<b>7.436.000</b>
38.60	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	10.185.000	861.000	<b>11.046.000</b>
38.61	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	18.664.000	3.363.000	<b>22.027.000</b>
38.62	ERZİNCAN BİNALI YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	13.477.000	1.483.000	<b>14.960.000</b>
38.63	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	4.006.000	1.092.000	<b>5.098.000</b>
38.64	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	7.839.000	824.000	<b>8.663.000</b>
38.65	HİTİT ÜNİVERSİTESİ	7.287.000	545.000	<b>7.832.000</b>
38.66	YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	15.274.000	2.446.000	<b>17.720.000</b>
38.67	ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	7.989.000	472.000	<b>8.461.000</b>
38.68	ORDU ÜNİVERSİTESİ	8.041.000	292.000	<b>8.333.000</b>
38.69	AMASYA ÜNİVERSİTESİ	5.027.000	790.000	<b>5.817.000</b>
38.70	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	9.018.000		<b>9.018.000</b>
38.71	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	6.694.000	751.000	<b>7.445.000</b>
38.72	SİNOP ÜNİVERSİTESİ	4.294.000	753.000	<b>5.047.000</b>
38.73	SİİRT ÜNİVERSİTESİ	3.576.000	21.000	<b>3.597.000</b>
38.74	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	6.628.000	582.000	<b>7.210.000</b>
38.75	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	2.630.000		<b>2.630.000</b>
38.76	KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	6.404.000	356.000	<b>6.760.000</b>
38.77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	6.450.000	412.000	<b>6.862.000</b>
38.78	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	4.586.000	249.000	<b>4.835.000</b>
38.79	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	2.436.000	268.000	<b>2.704.000</b>
38.80	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	3.193.000	126.000	<b>3.319.000</b>
38.81	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	6.017.000	741.000	<b>6.758.000</b>
38.82	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	7.246.000	1.191.000	<b>8.437.000</b>
38.83	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	7.154.000	634.000	<b>7.788.000</b>
38.84	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	6.438.000	245.000	<b>6.683.000</b>
38.85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	4.527.000	594.000	<b>5.121.000</b>

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
38.86	BATMAN ÜNİVERSİTESİ	6.924.000	362.000	<b>7.286.000</b>
38.87	ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	2.955.000	642.000	<b>3.597.000</b>
38.88	BARTIN ÜNİVERSİTESİ	2.957.000	557.000	<b>3.514.000</b>
38.89	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	1.925.000	212.000	<b>2.137.000</b>
38.91	HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	7.148.000	624.000	<b>7.772.000</b>
38.92	IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	8.337.000	321.000	<b>8.658.000</b>
38.93	ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	6.748.000	520.000	<b>7.268.000</b>
38.94	MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	5.270.000	467.000	<b>5.737.000</b>
38.95	YALOVA ÜNİVERSİTESİ	3.140.000	309.000	<b>3.449.000</b>
38.96	TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	5.709.400	845.600	<b>6.555.000</b>
38.97	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	9.243.000	403.000	<b>9.646.000</b>
38.98	BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	5.200.000	700.000	<b>5.900.000</b>
38.99	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	6.404.000		<b>6.404.000</b>
39.01	İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	12.949.000	1.565.000	<b>14.514.000</b>
39.02	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	22.056.000	2.428.000	<b>24.484.000</b>
39.03	ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	2.877.000	300.000	<b>3.177.000</b>
39.04	ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.925.000	300.000	<b>4.225.000</b>
39.05	ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	3.304.000		<b>3.304.000</b>
39.06	ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	5.356.000		<b>5.356.000</b>
39.07	SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	6.690.000	2.570.000	<b>9.260.000</b>
39.08	BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	10.252.714	1.379.830	<b>11.632.544</b>
39.09	İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	5.111.000	535.000	<b>5.646.000</b>
39.10	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	7.571.000	1.324.000	<b>8.895.000</b>
39.12	İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	10.700.000	1.463.500	<b>12.163.500</b>
39.13	İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	6.940.600	1.643.000	<b>8.583.600</b>
39.15	ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	6.066.000	566.000	<b>6.632.000</b>
39.16	GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	7.031.000	1.214.000	<b>8.245.000</b>
39.17	KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	5.536.000	230.000	<b>5.766.000</b>
39.18	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	12.011.000	1.790.000	<b>13.801.000</b>
39.19	MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	12.912.000	2.530.000	<b>15.442.000</b>

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
39.20	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	5.920.000	1.973.000	<b>7.893.000</b>
39.21	ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	25.609.400	556.600	<b>26.166.000</b>
39.22	SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	6.737.000	3.030.000	<b>9.767.000</b>
39.23	SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	12.354.000	305.000	<b>12.659.000</b>
39.24	SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	3.665.000	131.000	<b>3.796.000</b>
39.25	TARSUS ÜNİVERSİTESİ	5.752.000	120.000	<b>5.872.000</b>
39.27	KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	2.977.000	439.000	<b>3.416.000</b>
39.28	KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	762.000	243.000	<b>1.005.000</b>
39.29	ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10.700.000	2.243.000	<b>12.943.000</b>
39.30	ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	12.616.000	2.547.000	<b>15.163.000</b>
39.31	AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	18.529.000	3.604.000	<b>22.133.000</b>
40.15	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	31.175.000	6.925.000	<b>38.100.000</b>
40.40	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	24.350.000		<b>24.350.000</b>
40.51	YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	1.175.000		<b>1.175.000</b>
40.52	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.477.793		<b>21.477.793</b>
40.53	TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	1.127.000	2.000	<b>1.129.000</b>
40.61	TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	2.000.000	355.000	<b>2.355.000</b>
40.63	HELAL AKREDİTASYON KURUMU	378.000	75.000	<b>453.000</b>
<b>TOPLAM</b>		<b>2.547.553.889</b>	<b>202.446.111</b>	<b>2.750.000.000</b>

**AÇIKLAMA:** Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği tertibine tahsis edilen 3.300.000.000 TL ödeneğin 550.000.000 TL'si 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6/1 maddesi gereğince 09.6-Yedek Ödenek tertibine aktarılmıştır.

**Ek 21-c: YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	TOPLAM
01.77	DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	13.000.000			13.000.000
01.81	İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	8.000.000			8.000.000
04	YARGITAY	65.508.049			65.508.049
05	DANIŞTAY	1.300.000			1.300.000
08	ADALET BAKANLIĞI	30.000.000			30.000.000
09	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	5.000.000			5.000.000
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	159.800.000	1.750.000		161.550.000
10.82	EM NİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.853.000			6.853.000
11	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	1.100.000			1.100.000
12	HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI			1.500.000	1.500.000
12.76	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.854.330			4.854.330
13	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	5.000.000			5.000.000
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI		10.726.510		10.726.510
26	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	4.200.000			4.200.000
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	5.150.000	1.560.000		6.710.000
30	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	7.978.000			7.978.000
30.75	METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	12.300.000			12.300.000
31	TİCARET BAKANLIĞI	19.574.453			19.574.453
34	ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	11.500.000			11.500.000
38.02	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	2.500.000			2.500.000
38.03	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	950.000			950.000
38.05	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	9.000.000			9.000.000
38.06	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	4.900.000			4.900.000
38.08	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	17.000.000			17.000.000
38.18	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	6.054.880			6.054.880
38.19	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	5.000.000			5.000.000
38.20	SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	5.000.000			5.000.000
38.25	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	6.402.000			6.402.000
38.26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	1.500.000			1.500.000
38.27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	3.000.000			3.000.000
38.29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	9.800.000			9.800.000
38.30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	3.075.000			3.075.000

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	TOPLAM
38.31	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.683.708			3.683.708
38.33	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	5.075.000			5.075.000
38.34	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	4.796.530			4.796.530
38.35	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	1.000.000			1.000.000
38.37	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.335.000			1.335.000
38.38	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	719.820			719.820
38.41	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	4.800.000			4.800.000
38.43	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	2.000.000			2.000.000
38.44	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	1.820.000			1.820.000
38.46	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	3.600.000			3.600.000
38.49	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	1.500.000			1.500.000
38.52	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	3.640.000			3.640.000
38.55	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	475.000			475.000
38.58	BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	4.500.000			4.500.000
38.61	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	2.201.197			2.201.197
38.63	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	3.000.000			3.000.000
38.65	HİTİT ÜNİVERSİTESİ	5.000.000			5.000.000
38.66	YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	1.288.000			1.288.000
38.70	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	3.000.000			3.000.000
38.74	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	105.000			105.000
38.77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	3.000.000			3.000.000
38.79	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	1.000.000			1.000.000
38.87	ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	3.000.000			3.000.000
38.88	BARTIN ÜNİVERSİTESİ	2.185.000			2.185.000
38.91	HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	3.900.000			3.900.000
38.94	MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	10.711.000			10.711.000
38.98	BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.500.000			4.500.000
39.02	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	1.395.000			1.395.000
39.03	ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	4.000.000			4.000.000
39.05	ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	6.000.000			6.000.000
39.07	SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	15.000.000			15.000.000
39.08	BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	5.000.000			5.000.000
39.10	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	3.000.000			3.000.000
39.12	İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	3.800.000			3.800.000
39.15	ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	4.000.000			4.000.000

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	TOPLAM
39.19	MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	5.000.000			5.000.000
39.20	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	30.215.000			30.215.000
39.24	SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	5.000.000			5.000.000
40.08	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	22.000.000			22.000.000
40.16	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.500.000			1.500.000
40.40	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	20.000.000			20.000.000
40.56	DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI		15.400.000		15.400.000
<b>TOPLAM</b>		<b>643.044.967</b>	<b>29.436.510</b>	<b>1.500.000</b>	<b>673.981.477</b>

**AÇIKLAMA:** Yatırımları Hızlandırma Ödeneği tertibine tahsis edilen 694.278.000 TL ödenegin 20.296.523 TL'si 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6/1 maddesi gereğince 09.6-Yedek Ödenek tertibine aktarılmıştır.

**Ek 21-ç: DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN  
AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

<b>KURUM KODU</b>	<b>İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA</b>	<b>07-SERMAYE TRANSFERLERİ</b>
10.86	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	158.686.000
<b>TOPLAM</b>		<b>158.686.000</b>



**Ek 21-d: İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

<b>KURUM KODU</b>	<b>İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA</b>	<b>03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ</b>	<b>06-SERMAYE GİDERLERİ</b>	<b>TOPLAM</b>
08	ADALET BAKANLIĞI	100.000.000		<b>100.000.000</b>
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	120.000.000		<b>120.000.000</b>
10.81	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	4.660.000		<b>4.660.000</b>
12.76	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	165.000.000		<b>165.000.000</b>
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI		3.887.720	<b>3.887.720</b>
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	26.650.000		<b>26.650.000</b>
27.75	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	98.681.000		<b>98.681.000</b>
38.03	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	969.280		<b>969.280</b>
38.04	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ		2.727.000	<b>2.727.000</b>
38.06	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		2.850.000	<b>2.850.000</b>
38.31	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		1.265.000	<b>1.265.000</b>
38.36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ		1.470.000	<b>1.470.000</b>
40.40	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		2.665.000	<b>2.665.000</b>
40.52	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	36.220.000	162.912.000	<b>199.132.000</b>
<b>TOPLAM</b>		<b>552.180.280</b>	<b>177.776.720</b>	<b>729.957.000</b>

**Ek 21-e: ÖZELLİKLİ GİDERLERİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

<b>KURUM KODU</b>	<b>İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA</b>	<b>03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ</b>
38.02	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	340.000
38.36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	307.000
38.69	AMASYA ÜNİVERSİTESİ	61.000
40.52	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.445.000
40.57	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	55.000.000
<b>TOPLAM</b>		<b>60.153.000</b>

**Ek 21-f: YENİ KURULACAK DAİRE VE İDARELERİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	05-CARİ TRANSFERLER	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	09-YEDEK ÖDENEKLER	TOPLAM
	<b>TOPLAM</b>									

**AÇIKLAMA:** Yeni Kurulacak Daire ve İdarelerin İhtiyaçlarını Karşılama Ödeneği tertibine tahsis edilen 71.320.000 TL ödenegin tamamı 7197 sayılı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6/1 maddesi gereğince 09.6-Yedek Ödenek tertibine aktarılmıştır.

**EK 22: 2020 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI**

Ek 22.a: Yedek Ödenek Tertibine Aktarılan Ödeneklerden Mal ve Hizmet Alım Giderlerine Yapılan Aktarmalar

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
01	CUMHURBAŞKANLIĞI	800.000.000
01.75	MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	200.000.000
01.77	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	41.918.000
01.81	İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	36.500.000
04	YARGITAY	4.251.000
05	DANIŞTAY	1.352.000
08	ADALET BAKANLIĞI	2.317.083.000
09	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	2.509.885.000
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	614.800.000
10.81	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	407.461.000
10.82	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	363.000.000
10.83	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	56.000.000
10.85	GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	220.000.000
10.86	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	16.000.000
11	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	192.640.000
12	HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	368.000.000
12.76	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	164.013.000
13	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	201.000.000
15	SAĞLIK BAKANLIĞI	2.070.000.000
20	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	75.896.000
26	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	14.400.000

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	44.856.000
38.02	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	3.500.000
38.04	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	3.500.000
38.07	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	7.000.000
38.08	BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ	3.234.000
38.09	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	1.500.000
38.17	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	4.000.000
38.26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	3.000.000
38.27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	750.000
38.29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	3.000.000
38.30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	3.000.000
38.31	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.000.000
38.32	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	2.350.000
38.34	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	2.500.000
38.37	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	4.500.000
38.38	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	2.500.000
38.42	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	1.000.000
38.43	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	393.000
38.55	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	900.000
38.58	BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	5.000.000
38.65	HİTİT ÜNİVERSİTESİ	2.500.000
38.69	AMASYA ÜNİVERSİTESİ	500.000

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
38.71	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	2.250.000
38.74	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	2.000.000
38.77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	635.000
38.83	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	1.300.000
38.85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	5.250.000
38.86	BATMAN ÜNİVERSİTESİ	1.100.000
38.87	ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	1.000.000
38.91	HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	900.000
39.07	SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	5.153.000
39.18	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	260.000
39.19	MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	2.900.000
39.20	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	1.250.000
39.29	ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.000.000
40.02	ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	906.000
40.08	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	216.000.000
40.15	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.800.000
40.40	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.500.000
40.52	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	806.600.000
<b>TOPLAM</b>		<b>11.844.486.000</b>

Ek 22.b: Yedek Ödenek Tertibine Aktarılan Ödeneklerden Cari Transferlere Yapılan Aktarmalar

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	05-CARİ TRANSFERLER
01.77	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	6.000.000
05	DANIŞTAY	300.000
09	MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	522.000.000
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	5.700.000
10.85	GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	776.000.000
10.86	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	962.000.000
11	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	186.586.000
11.75	AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	502.000.000
12	HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	10.070.417.000
13	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	188.216.000
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	150.000.000
24	AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	23.067.110.000
26	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	743.000.000
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	200.000.000
30	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	23.500.000
31	TİCARET BAKANLIĞI	2.000.000
34	ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	378.501.000
40.32	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	14.000.000
40.52	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.245.378.000
<b>TOPLAM</b>		<b>40.042.708.000</b>

Ek 22.c: Yedek Ödenek Tertibine Aktarılan Ödeneklerden Sermaye Giderlerine Yapılan Aktarmalar

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	06-SERMAYE GİDERLERİ
01.77	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	18.568.158
01.78	DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	5.000.000
01.81	İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	20.500.000
04	YARGITAY	411.229.300
08	ADALET BAKANLIĞI	292.822.635
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	247.377.870
10.81	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	200.000.000
10.82	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	44.000.000
10.83	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	11.159.000
10.85	GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.000.000
10.86	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	27.990.000
13	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	286.000.000
15	SAĞLIK BAKANLIĞI	540.002.000
20	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	119.468.930
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	80.000.000
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	110.365.000
27.75	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	80.000.000
30	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	195.300.000
30.75	METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	25.000.000
31	TİCARET BAKANLIĞI	11.000.000
34	ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	4.227.147.443
38.02	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	3.895.000
38.03	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	7.000.000
38.04	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	5.000.000
38.05	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	14.500.000
38.06	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	34.000.000
38.08	BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ	33.000.000



KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	06-SERMAYE GİDERLERİ
38.11	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	5.000.000
38.12	EGE ÜNİVERSİTESİ	8.000.000
38.26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	10.000.000
38.30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	206.000
38.34	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	16.111.996
38.46	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	550.000
38.51	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	4.000.000
38.56	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	5.000.000
38.60	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	22.703.731
38.62	ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	3.500.000
38.73	SİİRT ÜNİVERSİTESİ	4.000.000
38.79	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	600.000
38.85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	3.000.000
39.01	İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	6.750.000
39.06	ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	20.000.000
39.12	İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	4.500.000
39.18	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	3.471.000
39.19	MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	5.000.000
39.20	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	36.600.000
39.21	ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	6.075.000
39.22	SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	4.534.890
40.17	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.670.000
40.40	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	150.000.000
40.52	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	19.858.000.000
40.57	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.320.210.000
40.58	TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	105.000
<b>TOPLAM</b>		<b>30.580.912.953</b>

Ek 22.ç: Yedek Ödenek Tertibine Aktarılan Ödeneklerden Sermaye Transferlerine Yapılan Aktarmalar

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	07-SERMAYE TRANSFERLERİ
01.80	STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	256.550.000
10	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	338.500.000
10.86	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	2.854.825.000
13	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	5.000.000
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	8.000.000
24	AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	12.504.000
26	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	60.000.000
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	903.435.000
31	TİCARET BAKANLIĞI	13.000.000
40.08	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	547.537.585
40.57	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	100.167.000
<b>TOPLAM</b>		<b>5.099.518.585</b>

Ek 22.d: Yedek Ödenek Tertibine Aktarılan Ödeneklerden Borç Verme Giderlerine Yapılan Aktarmalar

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	08-BORÇ VERME
12	HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	4.509.891.557
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	188.000.000
26	SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	493.111.334
TOPLAM		5.191.002.891

Ek 22.e: 2019 YILI İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNE EKLENEN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALAR

KURUM KODU	İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	06-SERMAYE GİDERLERİ	TOPLAM
08	ADALET BAKANLIĞI	75.028.000	5.000.000	<b>80.028.000</b>
10.81	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	17.027.000		<b>17.027.000</b>
10.82	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.000.000		<b>15.000.000</b>
10.85	GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.900.000		<b>1.900.000</b>
10.86	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	6.500.000		<b>6.500.000</b>
12	HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	109.000.000		<b>109.000.000</b>
12.76	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	198.000.000		<b>198.000.000</b>
21	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI		5.212.280	<b>5.212.280</b>
27	ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	9.000.000	3.229.000	<b>12.229.000</b>
30	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	11.488.720	10.979.000	<b>22.467.720</b>
40.52	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.739.000	165.854.000	<b>168.593.000</b>
40.57	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	34.000.000	60.000.000	<b>94.000.000</b>
<b>TOPLAM</b>		<b>479.682.720</b>	<b>250.274.280</b>	<b>729.957.000</b>

## Ek 23: 2020 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (EKOD2)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Gerçekleşme
<b>Harcamalar</b>	<b>1.095.461.069</b>	<b>1.203.737.135</b>
<b>Faiz Hariç Harcamalar</b>	<b>956.521.069</b>	<b>1.069.774.826</b>
<b>I. Personel Giderleri</b>	<b>282.488.235</b>	<b>287.784.715</b>
Memur	225.739.441	230.944.020
Sözleşmeli Personel	27.149.682	27.238.748
İşçi	19.645.037	20.484.476
Geçici	2.955.894	2.679.854
Diğer Personel	5.536.245	4.911.980
Milletvekilleri	208.000	204.881
Cumhurbaşkanı Ödeneği	975	975
İstihbarat Personeli Giderleri	1.252.961	1.319.781
<b>II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi</b>	<b>48.119.765</b>	<b>48.293.803</b>
Memur	36.744.568	37.079.017
Sözleşmeli Personel	4.335.286	4.331.281
İşçi	3.998.118	4.204.862
Geçici Personel	634.165	623.429
Diğer Personel	2.269.854	1.910.386
Milletvekilleri	7.700	8.042
İstihbarat Personeli	130.074	136.786
<b>III. Mal ve Hizmet Alımları</b>	<b>75.549.737</b>	<b>96.971.299</b>
Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	228.630	999.801
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	35.666.828	49.422.671
Yolluklar	1.920.077	2.374.812
Görev Giderleri	2.126.061	6.139.887
Hizmet Alımları	31.289.485	32.951.005
Temsil ve Tanıtma Giderleri	301.260	133.216
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	842.596	1.093.255
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	2.531.801	3.322.636
Tedavi ve Cenaze Hizmetleri	643.000	534.016
<b>IV. Faiz Giderleri</b>	<b>138.940.000</b>	<b>133.962.309</b>
Kamu İdarelerine Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	0	0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	98.599.906	90.847.450
Dış Borç Faiz Giderleri	27.501.300	31.347.379
İskonto Giderleri	2.281.319	2.113.166
Kısa Vadeli Nakit İşlemlere Ait Faiz Giderleri	766.327	0
Türev Ürün Giderleri	2.925.323	2.868.341
Kira Sertifikası Giderleri	6.865.825	6.785.973
<b>V. Cari Transferler</b>	<b>451.121.600</b>	<b>498.062.711</b>
Görevlendirme Giderleri	100.555.737	102.802.402
Hazine Yardımları	149.300.170	184.025.449
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	3.249.086	3.976.331
Hane Halkına Yapılan Transferler	73.067.889	78.038.639
Yurtdışına Yapılan Transferler	4.407.372	4.970.463
Gelirden Ayrılan Paylar	120.541.346	124.249.427
<b>VI. Sermaye Giderleri</b>	<b>56.607.207</b>	<b>93.741.919</b>
Mamul Mal Alımları	6.150.280	9.202.426
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	1.030.076	1.267.098
Gayri Maddi Hak Alımları	717.507	768.713
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırılması	1.641.053	3.925.523
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	41.510.873	70.079.510
Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	881.039	965.260
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	3.226.881	5.674.290
Stok Alımları (Savunma Dışında)	200	5.186
Diğer Sermaye Giderleri	1.449.298	1.853.913
<b>VII. Sermaye Transferleri</b>	<b>6.783.820</b>	<b>15.170.591</b>
Yurtiçi Sermaye Transferleri	6.267.248	14.194.941
Yurtdışı Sermaye Transferleri	516.572	975.650
<b>VIII. Borç Verme</b>	<b>27.087.162</b>	<b>29.749.788</b>
Yurtiçi Borç Verme	25.712.072	28.875.291
Yurtdışı Borç Verme	1.375.090	874.497
<b>IX. Yedek Ödenekler</b>	<b>8.763.543</b>	<b>0</b>
Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği	3.300.000	0
Yatırımları Hızlandırma Ödeneği	694.278	0
Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği	158.686	0
Yedek Ödenekler	3.749.149	0
Yeni Kurulacak Dai. Ve İda. İht. Karşılama Ödeneği	71.320	0
Diğer Yedek Ödenek	790.110	0



TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI  
**STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI**

BÜTÇE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Haziran 2021

Necatibey Cad. No: 110/A 06570 Yücetepe - ANKARA

Tel: +90 (312) 294 50 00 • Faks: +90 (312) 294 52 98

[www.sbb.gov.tr](http://www.sbb.gov.tr)